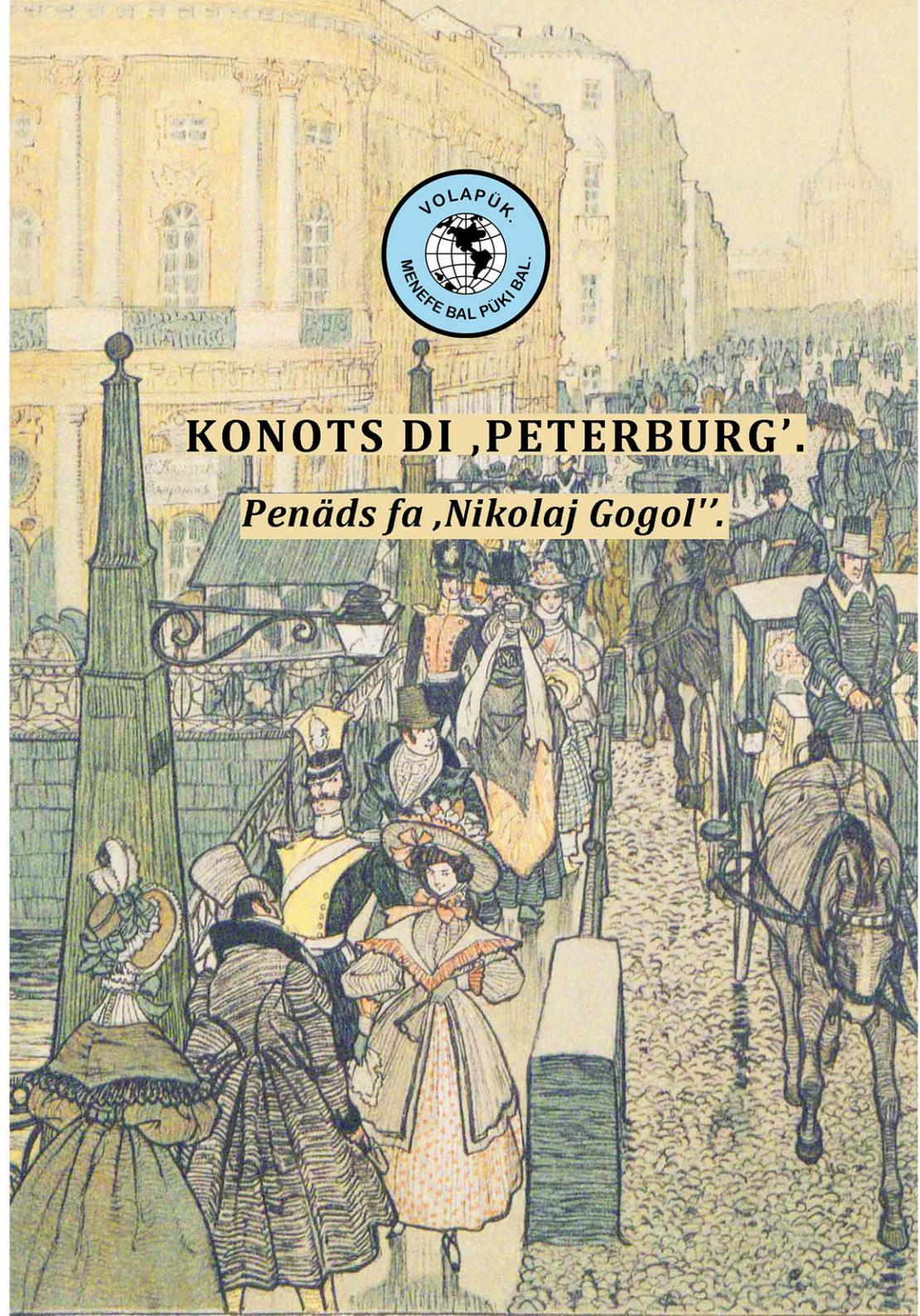

KONOTS DI ,PETERBURG'.

Penäds fa ,Nikolaj Gogol".

SOG BEVÜNETIK VOLAPÜKA.

KONOTS DI ,PETERBURG'.

Penäds fa ,Nikolaj Gogol".

,Ekaterinburg' (Rusän).

D A B R I V Ö P K Ö P
J O D E M A

2023.

Kot di ,UDC': 811.921+821.161.1.

,Gogol', Nikolaj Vasil'evich'

Konots di ,Peterburg'. Tradut se Rusänapük ini Volapük fa ,D. O. Morozov'. ,Ekaterinburg' (Rusän): „Divöp jodema”, 2023. Pads 160.

Buk at binädon me konots fa ,N. V. Gogol”, kels sis tumyel degzülid palecedons lölet baläтик fa reidans e vestigans literatava e sevädons ön nem necalöfik: „Konots di ,Peterburg””. Lautots valik tefons topi, kel to magif logotik cifazifa lampöränik fulon me pöf, lieds e neläbs e binon kol-däliko neflenöfik kol lösäns oka. In zif at cütidöl liudas e taädama semik-naiko fätots plödakösömik jenons, efe uts drolik u müsteriks: nud fugon de laban oka e vabon in bökavab da cifazif, calan tuvom spodi dogilas, calan votik pos deadam oka kodü vinditiäl edavedöl primom ad tifön mänedis nifiüpik, pöträt dredabik ad späk hölik sümöl päridükon täle-nanis... Vödems rigädik pelautons vü yels: 1831^{id} e 1842^{id}. Tradutod fa ,D. Morozov’: vicifal ä Volapükakadäman < labon küpetis ko sotüls cifik de ods distiks ma dabükots sevädik u namapenäds. Pö atos pegebons fo-näts sököl: konlet lölik lautotas, toum kilid (,Moskva’, yel: 1938, dabüköp kadäma nolavik Balatama Sovyätarepublikas sogädimik), „Larabots” (üd: els ,Arabeski’, el „Nolav”: dabüköp kadäma nolavik Rusänik, sököd: „Mebamals literatava”, pübayel: 2009), el „Konots di ,Peterburg” (el „Nolav”: dabüköp kadäma nolavik Rusänik, sököd: „Mebamals literatava”, pübayel: 1995). Tradutan danädom yufi fomü konsäls frutik ele Hermann Philipps: cifal ä dilekan Volapükakadäma. Dabükot jonidon pro utans, kels vilons plagön tefü Volapük u nitedälons dö literat klatädik Rusänik.

Pö fomam köväda pegebons magod fa hiel ,D. N. Kardovskij’ pro da-bükot pemagodöl konota: „Lesüt di ,Nevskij”” (pübayel: 1905) e kaed Deutänik ela Peterburg de yel: 1844.

NINÄDALISED.

	Tiäd.	Vödem.	Küpets.
Lesüt di ,Nevskij' (rigiko: ,Nevskij prospekt')	4	33	
Nud (rigiko: ,Nos')	36	58	
Pöträt (rigiko: ,Portret')	61	106	
Mäned (rigiko: ,Shinel")	108	135	
Delabuk lienetana (rigiko: ,Zapiski sumasshedshego')	138	155	
Gramat mu brefik Volapükä pro Rusänapükans	159		
<i>(Грамматика волапюка на русском языке в сжатом изложении)</i>			

Demü spadadef konot: „Pöträt” < ma redakamasotü elä 1835 se kom-pilalebuk tiädü „Larabots” defon in dabükot at. Kanoy doniokopiedön tradutodi tefik pö pad bevüresodik: ,<https://sites.google.com/site/mekavapuqkav/home/vp/lautots-in-vp-nulik>’.

Nunis dö jäfots dabüköpa: „Divöp jodema” kanoy reidön su pad bevü-resodik calöfik: ,https://sites.google.com/site/mekavapuqkav/home/vp/divoqp_jodema’.

Kanoy penön tradutane krüti u konsälis lü penedabog leáktronik: ,shido2308@yahoo.com’.

Toped frutik dö Volapük: ,<http://volapuk.temerov.org/Volapükkanef/>’.

LESÜT DI ,NEVSKIJ’.

Nos binon gudikum, ka lesüt di ,Nevskij’, pu in ,Peterburg’; pro zif at jäfidon as binäl. Me dins kiosotik magifon süt at: jönan voik cifazifa obsik! Sevob, das nonikan lödanas onik paelik e calanikas otökon lesüti di ,Nevskij’ tä dabinods valik. Noe te utan, kel labom lifayelis teldeglul motedao, mustagi jönik e leguni milagiko pemeköli, abi utan, pö kel su cün balibahers vietik sükons e kap so binon smudik äs boved largentik — soman i stunidom lesüti di ,Nevskij’. E kios dö läds!... O! lesüt di ,Nevskij’ binon nog mödo plitikum pö läds. Zuo kini no pliton-li? Sosus ebestepoy lesüti di ,Nevskij’, spat teik binon sienovik. Ifi laboyöv jäfoti seimik dranöfik ä zesiüdiki, ab posä ebestepoyöv lesüti at, bo glömoyöv jäfoti alik. Is binon top balik, kö mens dajonons okis no ma zesüd, kitopio no emofons onis neod e demäd gaenodiälik valöpacomik in ,Peterburg’. Jinos, das men in lesüt di ,Nevskij’ pekolkömööl neplu biton äs okiälän, kas in süts: ,Morskaja’, ,Gorokhovaja’, ,Litejnaja’, ,Meshhanskaja’ e votiks, kö labiäl e lönafrutiäl, i neod pajonülöns me futogolans e jutölans in böka-vabs u loatavabs. Lesüt di ,Nevskij’ binon dakosädamed valemik ela Peterburg. Is lödan zifadila di ,Peterburg’ u di ,Vyborg’ dü yels anik no evisitöl flenädani okik in stük: Sabs < u len galädöp di ,Moskva’, kanon süädön, das nevitoviko okolkömon oni. Ladetabuk nonik e nünabür no-nik gevonöv nuni so verätiki, äsä lesüt di ,Nevskij’. O lesüt valanämädiik di ,Nevskij’! Juitamed balik ela Peterburg defädik tefü yofs! Jü klin kion pärunavegs onik pesvippons, e — Godö! — futs kiomödik ekoedons blibön su on futanüpedotis oksik! E but miotik grobagolöl ut soldata plödüdünik, sekü vetot kela igo granojin jinon kräkön, e smalamafädik ä leitik, äs smok, jukil läda mu yunika kapili okik flekola äl lefenäts nidik selidöpa, äsä flor: ,Helianthus’ < flekon oki äl sol, e säb noidüöl stänana me spels fulöla, gruföl su lesüt at junädi logädik: valikos duinükon yufü top at nä-mädi nämä u nämädi fiba. Plösen drimamagotik kio spidöfik paduinon su on te ünү del bal! Cenis kiomödik obelifon lesüt at ünү deleneit bal! Primükobös bepenami de tim mugödik, kü ,Peterburg’ lölik smelon ma bodeds hitik äd änu pebaköls e fulon me jibäldans lenlabü klots vemo esleatöls e nenslivamäneds, jikels dunofs lüvabami oksik desinü lubeg lü-glügs e beigolans pidälik. Ettimo lesüt di ,Nevskij’ binon nenmenik; dala-bans brefabigik selidöpas e sumätöfans omsik: ,commis’¹ < nog slipoms in jits Nedänik okas u besmivoms cügis cădik okas me sobasköm e dri-

noms kafi; pöfans kobikons len yans nibotiselidöpas, pö top kelik hiel Ganymedes² slipöfik ädelo äjutöl ko jokoladadrined so spido, äs musak flitol, nevifiko plödiogolom labü svip in nam okik, nelabölo särvigakravati, e jedom ones kekis düfik e zibabrekotis peretüköl. In süts defädans lugolons, semikna lovegoloms love süt lumans Rusänik ad rivön voböpi spidöls, lenlabü buts dub zem pemiotöls, kelis igo in kanäd di ,Ekaterina' dub klin-la okik sevädöl³ no oplöpoy-la ad klinükön. Ün tim at kösömo binos nepötöfik lü läds ad spatön, bi pöp Rusänik löfon ad notodön tikis me notodots so groböfiks, kelis bo no lilofs-la igo in teatöp⁴. Semikna calan slipöfik seimik elugolom bei ko map dis brad oka, if love lesüt di ,Nevskij' veg omik lü diläd ministerik zugon. Daloy nunön fümälo, das ün tim at, efe jü düp degtelid, lesüt di ,Nevskij' binon pro nek zeil, te jäfidon äs med; pianiko fulikon me pösods laböl jäfis lönik, kudadinis lönik, favis lönik, ye leno tiköls dö on. Luman Rusänik spikom dö degkopek u dö könäds kopekalafik vel fomü kuprinamon, hibäldans e jibäldans koedons mufön valaflanio namis okas u spikons ko oks it, zuo semikna ko jästs vemo notodiks, ab nek lilon onis e besmilon onis, ba te plä hipuls leklärvifiko da lesüt di ,Nevskij' rönöls lenlabü klots vielastofik ko kens vagik u buts pemeköl in nams. Ün tim at, kimodo eklotoyöv oki, ifi pla leigedahät lenlaboyöv luhäti su kap okik, ifi koletils tuvemo sestegonsöv disaü krawat oyik, täno nek küpon atosi.

Tü düp degtelid calodugälans netas valik⁵ ko dugäläbs oksik labü koletils batitik tatakons lesüti di ,Nevskij'. Els Jones Linglänik ed els Coq Fransänik goloms kipölo len brad dugäläbis käläle palasümik oksik pelükonfidölis e ko süenöf pötöfik plänoms ones, das selagaplatäds sus selidöps paftimükons, dat kanoy medü ats seivön, kis dabinon in selidöps it. Calojidugälans: jiels miss paelik e jislavans redacügik < golofs graviko pödü jipulils leitik ä jäfädiks oksiks, büdölo ofes ad löpükön boso löpikumo joti ed ad jästädon löikumo; binosöv brefikum ad nunön, das lesüt di ,Nevskij' ün tim at binon lesüt dugälavik di ,Nevskij'. Ab plü binos nili-kum lü düp: tel, plü num calodugälanas, dugälavanäs e cilas läsikon; fino paplaükons dub hipals löfülik onsik golöl ä kipöls len brad jiflenis levielik kölagik nevasitis fiböfik labölis okas. Pianiko sogons okis lä ons valans efinüköl jäfotis saidiko veütikis lomo, sevabo: ebesküpöls ko sanan okik stomi e bulädi smalik pö nud epuböli; eseividöls sauna stadi jevodas e cilas okikas, reto jonülölas tälenüllis gretik; ereidöls nunädarubrigi e yege-dis veütik in gasesds dö liükömölangs zifio e detävölangs zifao, fino dö mens efi-

drinöl bovületi kafa u tieda; sogons okis lä ons id utans, kelis fät glötabik elabükön me dinit benediblinöl calanas tefü dünets patik. Sogons okis lä ons id utans, kels calons pö cäm fuginänadinädas e benodistükons okis ma nobäl jäfas e kösömotas oksikas. Godö! kiojöniks cals e dunods dabinnons! kio devodiükons e koedons juitön lani! ab vi! no dunodob e nelabob juiti ad küpedön träti pefeinüköl oba flanaü cifs. Utos valik, kelosi kolköö molsöv pö lesüt di ,Nevskij’: valikos binon fulik me gidöf, sevabo: mans lenlabü leguns lunik ko nams ini poks pepladöls, läds lenlabü jakäts kli laredik, vietik e paelablöviks satinastofiks bidü ‚riding-coat’ e hätils. Is okanols küpön cügabalibi balik, keli ekoedoy zugön medü skil plödakösö mik e davoätik pödü kravat, cügabalibis veluvasümik, satinasümik, blägik äs zobapläd u kolat, ab — liedö! — ledutolis te lü calans cäma fuginänadinädas⁶. Dunodölanes in diläds votik fätajigod eproibof cügabalibi blägik, sötoms — ad neplid levemik okas — labön uti redaherik. Is okanols küpön mustagi⁷ milagik, fa penamamod neka, fa köfigebäd neka pa magöli; mustagi, kele dil gudikün lifa pededieton: yeg kälälas lunüpik timü del e neit, mustag, sui kel belosmelots e benosmelavats mu dafredü köls pesegifons e kel pebesmivon dub sots valik digikün e selediküns pomada, mustag, kel pavilupülon ünү neit me velinapapür slenik, mustag, kol kel igo löfil fäküköl hielas ‚possesseur’ onik binon zadik e tefü kel bei golans senälons glöti. Milats sotas hätilas, vomaklotas, särvigastofädas vielik ä leitikas, kol kels löfil jidalabanas onsisik semikna dadulon dü dels plunätöfo tels, bluvükonsöv alani in lesüt di ,Nevskij’. So jinos, äsva mel voik binü pabils elöpifliton-la sunädo de kauls e mufäton-la fomü lefog nidülöl sus cäfs blägik gena manik. Is okanols küpön zekoapis ut, kels neföro pälogons fa ols igo drimo in slip olsik: zekoapils lunedik, rovik ga no bigikums ka slenäd flada, posä ukolkömölsöv kelis, odegolols dalestü miko flanio, dat no okanols ön mod seimik nentödiko joikön utis me ku bit neplütik; plaf e dred ubemastikons ladälis olas tefü utos, das ön mod nonik igo sekü natemam nenprüdik olas jafäb plitülikün nata e lekana obrekonöv. E slivis vomaklotemik kion okanols küpön in lesüt di ,Nevskij’! Ag! kio binos keinik! Ets boso sümons ad bäluns lutana famik tel ön mod somik, das läd sunädo olöpikoföv ini lut, if man no kipomöv ofi len brad; bi binos leigoso fasilik e plitik ad löpükön lädi ini lut, äsä leväri lü mud nilüköli, me Jampänavin pefulüköli. Pö top nonik pos kolköö rezipik biegons lü od so nobäliko e so ladäliko, äsä in lesüt di ,Nevskij’. Is okanols küpön smilili seledik, smilili as sömitamapün leskila, semikna

somiki, das omögos-la ad senälön lejuiti brietüyüköl, semikna somiki, das sunädo olecedols olis donätanis pülik ed oblotükols kapis olas, semikna somiki, das osenols olis geilikumis ka tipot lamirätöpa ed olöpükols otis löpikumo. Is oloegols spikötön seimanis dö konsärt u dö stom labü logotiks cäd tuvemik e stimiseved. Is okanols küpon milati voik kaladas e jenädas nedaseivovikas. Godö! kalads kiobisarik komädons in lesüt di ,Nevskij’! Himens mödik ut dabinoms, kels, unilikölo lä ols, nestipo olülogoms buti olsik, ed if ubeigolols, ogüflekoms okis ad lülogön trelülüs olsik. Jünu no kanob suemön, kikodo so jenos. Primo äbüocedob, das oms äbinoms-la jukels, ab too leno äklülädos binön so: mödadilo dunodoms pö diläds difik, mödans omas kanoms legudiko penön nunodi de bür tatik bal lü votik; u binoms himens jäföl me spats, reids gasedas in nibotiselidöps – brefo: mödadilo valans binoms stimamans. Ün tim benedik at de düp telid jü kilid poszedelo, period kelik kanon panemön cifazif liföfik lesüta di ,Nevskij’, dajonäd cifik voik jafotas gudikün valik mena jenon. Hibalan jonom leguni benokosedik labü bivapläd gudikün, hivotikan nudi jönik äsvo uti Grikänana, hikilidan polom cügabalibis legudik, jifolidan päri logilas löfidik e hätili davoätik, hilulidan doatalini labü maulät pö riküld dändina, jimälidan lögili in jukil keinik, hivelidan kravati stuni süüköli, hijölidan mustagi, kel koedon lestunön. Ab flapatons maletons primi düpa kilid, e dajonäd finikon, menämödot nepluikon... Tü düp kilid cen nulik jenon. Pö lesüt di ,Nevskij’ florüp voik sunädo primon: lölöko pategon me calans in näileigeds grünik⁸. Faemiks titula-, kurakonsälals e konsälals retik me töbids valik okas steifoms ad vifukumön goli okas. Yuniks cämaregistaran, sekretans proviniguverik e cämasekretans nog steifoms ad gebön timi pötik ed ad spatön ve lesüt di ,Nevskij’ ko jästäd ut, kel jonülon-la, das leno ebliboms dü düps mäl in bür. Ab bäldeks cämasekretans, titula- e kurakonsälals goloms vifiko, blegükölo kapis; no laboms ladälodi pötöfik ad jäfon me lelogam begolanas; no nog esäjäfalikoms lölöfiko de kudadins okas; in tikäl omas dabinons pem vemik e ragiv gretik voik bejäfotas peprimüköl e no pefinükölas; nog lunüpo pö oms pla selagaplatäd tikologädon kartonabok labü doküms u logod klöpfik büracifa.

Sis düp folid lesüt di ,Nevskij’ binon nenmenik, e töbo in on okanols-la kolkömön calani nemu bali. Jinägan seimik de selidöp ko bok in nams oka oloverönon love lesüt di ,Nevskij’; u lefanäb miserabik seimik ut gitädasekretana menilöföl, hikeli ekoedoy neparvenön ed eleadoy glibön in

vol lenlabü mäned raodaklöfik; u bisaran seimik fagao enütevöl, pö kelan düps valik binons leigiks; ji-Linglänan lunik geilik seimik ko saked e bukil in nams oka; liman seimik kompenanefa: himen Rusänik in legun lafakotinik ko zekoapayümet logädik su bäkatop, ko balib rovik, lifädöl lifatimi lölik oka ön mod nedulöfik, utan, lä kelan valikos mufon: e bäk, e nams, e lögs, e kap < ven plütiko begolom pärunavegi; semikna febo- dan lövik; no plu okanols logön eki in lesüt di ,Nevskij’.

Ab sosus lulit süpo edonikon sui doms e sui süts, e buigapoldan⁹, ete- gölo oki me jugäd, egränom ve xänöm ad filidön sütalampadi, e pö fe- nätils donik selidöpas gavots ut edajonons okis, kels äsva no künons-la ad süükön pö delalit, lesüt di ,Nevskij’ dönlifikon e primon ad dajonön mufi. Täno tim klänöfik ut ekömon, kü lampads labükons valikosi me litikam seimiko lütirik ä milagik. Kanols-la küpön hiyunanis vemo mödikis gretadilo selibikis lenlabü leguns vamüköl e mäned. Ün tim at senälöy zeili seimik u — notodölo osi gudikumo — bosi ad zeil sümöli, bosi lemu nensevediki; stepam valanas vifikumon e vedon valemo vemo nenomöfik. Jads lunik lejutons su möns e pavot e tio rivons me kaps oksik poni panemöl poldik. Hiyunans: cämaregistarans, sekretans provi- niguverik e cämiiks < vemo lunüpo zispatoms; ab hibäldans: cämare- gistarans, titula- e kurakonsälals < gretadilo libombs lomo, u bi dutoms lü menagrup ematölanas, u bi pro oms vemo gudiko mökofs zibis jikvisinans ä ji-Deutänans domü oms lödöls. Is okanols küpön hibäldanis cädik ut, hikels so graviko ed äjonülölo nobäli so küpädiki äzispatoms tü düp telid ve lesüt di ,Nevskij’. Oloegols leigoso vifagolön omis, äsä cämä- registarans yunik, demü disein ad lülogedön disi hätil läda fagao pu- logöla, pö jikel lips bigik e cügs labü redatäinin pejüddöl so plitons spa- tanis mödik, e vemiküno selidöpanis, limanis kompenanefa, tedanis ai in leguns ma maget Deutänik spatölis fomü menamödot voik e kösömo ki- pölo odis len brads.

„Stop!” leliötan: ,Pirogov’¹⁰ < ävokädom ün tim at, itirülölo hiyunani ko ok äkegolöli lenlabü trelülagun e mäned. „Elogol-li?”

„Elogob, jiat binof milagiko jönik, lölöfiko äsvo jiel ,Bianca’ di ,Peru- gino’¹¹.“

„Ab dö kif üfo spikol-li?“

„Dö of, dö jiut, kel labof heremi dofik. Zuo logis kion labof! Godö! logis kion! e topam onas, e zülogot, e fremäd logodalienas: valikos binon milagik!“

„Ob espikob ole dö jiblonan, kel äbeigolof pos jiet in lüod et. Kikodo üfo no sökol-li jiuti dofaherik, if sovemo elöfilo ofi?”

„O! lio daloböv-la!” hiyunan lenlabü trelülagun ävokädom iredikölo. „Äsif dutof-la lü jiutans, kels spatofs soaro in lesüt di ,Nevskij’; jiatan luveratiküno binof läd noubik gredäta vemo löpika,” äfovom iseifölo, „igo mäned teik love of suämon-la ruabis jöldeg!”

„Stupädan kion!” ,Pirogov’ ävokädom, posämekädo ijoikom omi äl flan ut, kö mäned vielik ofa äfänädon. „Gololöd! o lusifädöfan! ud oda-getol nosi! ed ob osögolob jiblonani.”

Flenädans bofik äseagoloms äl lüods difik.

„Sevobs gudiko, kifiks ols valik binols,” el Pirogov ätikom ninälo ko smilil okplidik ed okkonfidik; äsüadom, das jijönan nonik ädabinof, jikel öfagof-la ad sufidön ta om.

Hiyunan lenlabü trelülagun e mäned me stepam plafik e dredälik äprimom ad golön lü flan ut, kö mäned vielik äfänädon fago: nu ästralöl as genid fomü nidül klilik pö nilikam pianik lü lit sütalampada, täno su-nädo änelogädiköl in dag pö fagikam de ot. Lad omik äpebon e nenvilädo ävifükumom stepami oka. No äkünom igo ad tikön dö utos, das ögetom-la gitodi alseimik ad küpäl jijönanana fago ävifagolöla mo, e nog neplu äkünom ad lecedön tikodi bapälik ut, keli leliötan: ,Pirogov’ < ilüjonilom lü om, däloviki; ab te ävilom logön domi, küpon, kitopo älabof lödi oka jijafäb keinik at, jikel ijinof doniofliton sülao ebo sui lesüt di ,Nevskij’ e ba ömoflitof-la lü top nesevädk seimik. Äjutom so vifiko, das laidiko ädejoikom de pärunaveg sölis süenöfik labü cügabalibs gedaherik. Hiyunan at ädutom lü sogät ut, kel binälo äbinon din vemo bisarik in län obas ed ön mafäd leigik äduton lü zifanef ela ,Peterburg’, äsä pösod puböl lo obs drimo pö slipatim ädutonöv lü vol jenöfik. Sogät seledik at binon vemo nekomunik in zif ut, kö valans u binons calans, u tedans, u Deutä-nans ä febodans. Atan äbinom pänan. Din at binon bisarik, vo-li? Pänan di ,Peterburg’! Pänan in topäd nifa, pänan in län Suomiyänanas, kö vali-kos binon luimik, smudik, kamik, paelik, gedik, fogik. Pänans at leno sü-moms ad pänans Litaliyänik, efe pleidiks, fäkädäliks, äs Litaliyän lölik e sil ona; tapladü etos, atans gretadilo fomoms pöpi gudälik ä sofäliki, alan kela binom plafik, nenkudik, lekani okik neflagiäliko löföl, tiedi dri-nööb kobi flenädans tel oka in cem smalik, mükkiko spikotöl dö yegäd palöföl oka e nezesüdikosi lölöfiko nedemöl. Kösömo ekoedom kömön lä ok jibäldani pöfik seimik ed emütom ofi ad seadön dü düps plunätöfo

mäls, dat kanom loveükön sui linumastof logodanotodoti miserabik änenfäkiki ofa. Magom pärspäkti ko cem okik, pö kelos jod lekanik valasotik süikon: güpamagots namas e futas evedöls kafaköliks demü tim mödik e püf; skafäds pebreiköl; palät edofalöl ko donadil löpo; flenädan gitari bepläyöl; völs dub kölins pemiotöls, ko fenät pemaifüköl da kel semikna palogons el Neva paelik e päskarans pöfik in jits redik. Pö pänans somik ti ai len vobots valik palogon kolorit gedilik ä trubik: stäpedot nekvänedovik nolüdäna. Pö etos valik letöbidoms ad mekon voboti okas ön juit veratik. Suvo ninälo kipedoms täleni veratik, kel — stipä lut flifik Litaliyäna balna ulebladilonöv lü oms — bo odafomikonöv ön mod so libik, stäänik e nidik, äsä plan, keli fino edeblinoy se cem plödio ini lut flifik. Valemo binoms vemo plafiks; logam dekota stelafomik e peoläta bigik stadükön omis ini kofud so vemik, das nenviliko läsükoms suämi pro jafots okas. Löfiloms semikna ad bitön äs dändin, ab dändinam at ai logoton tefü oms tutäädiko e boso sümedon nägedot. Lä oms semikna kanoy küpön trelülaguni legudik e mänedi pemiotöl, jiläti veluvik jerik e leguni me kölins lölo pestenöli. Ön mod leigosoik, äsä su länodamagod omas semikna kanoy küpön neüfi pemagöl ön jästäd pegüüköl ko kap dono, jikeli, no ituvölo pladi votik, soman äskätom su pödod neklinik jafädota büükum okik, seimna fa om ko juit pipänöla. Neföro lülogom olis nemediko lü logs; ifi ga lülogom, täno boso disipiko ä nefümiko; no loged dom olis dudraniko me loged haukasümik küpedana u me loged faloka-sümik kavidafizira. So jenos sekü kod ut, das leigüpo e logom lienädis olsik, e lienädis güpamagota seimik: ‚Hercules’ < in cem omik stanöla, u tikologädon pö om pänöt lönik omik, keli nog desinom ad jafädön. Kodü atos suvo gespikom nenyumediko, semikna nepötatimo, e yegäds in tikäl omik pemiköls nog plu vemükons plafi oma. Lü sot at hiyunan fa ob pebepenöl ädutom, sevabo hipänan: ‚Piskarjov’, äbinöl plafik ä sofälik, ab ninältü lan okik äkepolöl binädis fäkädäla, kels pö fädapöt äblümons ad vedön ledesiri daladöfik, äsä spags ad flam cenöls. Ön dredäl klänädisk äspidom ad sökön yegädi küpäla okik, omi sovemo ibluväköli ed äjinom stunön dö mäpüd oka it. Jafäb nesevädisk fa kel sovemo pitirädons logs, tiks e senäls oma, sunädo ägüflekon kapi oka ed älogedon omi. Godö! kio godöfiks lienäds binons! Hers jönik äsvo gaat älovelagons sus flom mu plitülik ko nied tio äbleinüköl. Äkrugülops (o herakrugüls milagik at!) e dil onas, ädoniofalölo disaü hätil, äkontagon cügi, pö kel bosilo pälogen logodared flifädisk fiböfik äsükköl sekü soarakold. Mud äsва pifärmükön-

la fa mödot drimamagotas mu plitülikas vebölas. Utos valik, kelos reton de memots tefü cilüp, kelos labükön me drimam e spiret taköl pö glüga-lampadil litöl: utos valik, äsä äjinos, pikoboyümön, pikobotanon ed isüükön pö mud benöfik ofa. Älogedof hieli Piskarjov, e pö loged at ladäl omik ädredälon; älogedof seväriko, senäl sidina ästüikon pö logod ofik kodü logam pogola so mäpüdika; ye su logod jönik at igo zun äbinon löfidik. Bi pibemastikom fa jemäl e plaf, ästopom ko logs donio pilüödüköls; ab lio ömögosöv-li ad perön dabinani godälik at ed igo no ad seivön saludöpi ut, kö idomiokömon ad lotön? Tikods somik ädavedons pö tikäl hidrimana yunik, ed äsludikom ad bleibön pogolön. Ab — dat no öleadom küpön atosi — äfagikom ön fagot gretik, nenglifiko äzilogom valaflanio ed älelogom selagaplatädis, do vöö no äneküpom stepi igo bali jinesevädana. Beigolans äprimons ad beijectedön nesuvikumo, süüt ävedon stilikum; jjönan ägülogof, ed äjinos lü om, äsif smilil tio nelogamovik brefüpo äsüikon pö lips ofik. Ädremom me koap lölik e no äkünom ad kredön logis oka it. Nö!jenöfo sütalampad medü lit cütidöl oka ekoedon pubön sümädoti smilila su logod ofik; nö!jenöfo drims lönik oka fopülüükons omi. Ab natemam ävemikon in blöt omik, bu valikos in om fäkad nefümik äprimon ad pasenälön, siens valik oma päjapükons, e valikos pö logam omik äsva pätetegon-la fa fog seimik. Äsä äsenom, pärunaveg äjuton dis futs oma, bökvabs ko jevods ärönöl äjinons blebön nenmufiks, pon älunikumon ed äbrekon topü bobot oka, dom ästanon ko nuf okik dono, buig poldik äfalön kos on, e halebard galädana kobü vödem goldakölik selagaplatäda e jim pimagöl änidlöön, äsä äjinos, ebo su logaher oma. Ed utosi valik te loged bal ikodon, te flek bal kapila löfidik. Nosi votik lilölo, logölo, küpölo, ärönom sökölo po futanüpedots fiböfik futilas jönik, zuo om it ästeifom ad läsükön spidöfi stepama okik misuro bai ladapebam äviföla. Dotäl semikna äglepädon omi (va logodanotodot ofik sio ibinon-li so böniälik?) ed ettimo ästopom ünü minut bal, ab ladapebam, näm netadunovik e dredäl pö siens valik ämo-fons omi föfio. Igo no äküpom, vio dom folteadik süpo äprimon ad süstegön fo om, keds valik fol fenätas me lampadaflam älitöls leigüpo äkosstralons äs logs omi, e balutastutöm lä nügolöp ätapladon joki ferik oka ta om. Äloegom jutön jinesevädani ve tridem, gülogön, pladön doati sui lips ofik e vinegon ad sökön po of. Kiens omik ädremons; senäls, tikods äbinons fäkadiko leflamiks; fred lekläravifiko äsvo me lekläratipot nesufoviko äreifon ladäli omik. Nö! atos ya fümo no binon drim! Godö!

fred ön mafäd kiomödik binon dü timül bal at! lif kio magifik binon dü minuts tel at!

Ab atos valik va no äjenon-li as drimamagod? Jiutan, tä loged sülik bal jikela öbinomöv vilöfik ad degivön lifi oka, mögi ad nilikön lü lödöp jikela ya älecedom beati nesagovik, jiutan vo äbinof-li nu so böniälik e demafulik kol om? Äjutom löpio ve tridem. Älabom tikodi taledik nonik; no päästigädom fa daladöf ledesira taledik, nö! tü minut at äbinom klinik e nensinik, äs hiyunan virgik nog äjonülöl neodi nefümik lanöfik lelöfa. Ed utos, kelos äsüükönöv pö lesinan desinis mäpüdik — otos güo nog ve mikumo äsublimükön onis. Konfid ut, keli dabinan fibik jönik ijoniülof ome, konfid ut ibligon ome lepromi stöna lesörälik, lepromi ad ledunön slafäliko büdis valik ofik. Ävipom te utosi, das büds at öbinonsös mögi küno fikuliks e nedunoviks, dat ökanom ko töbid vemikum tefü näm okik jutedön ad öbemastikön fikulotis. No ädotom, das Jenot seimik klänik e leigüpo veütik imüton jinesevädan ad lükonfidön oki ome; das ome ba öflagoy-la dünotis gianagretik, e ya äsenälom ninälü ok nämi e fümaли ad val.

Du tridem äkrugikon spiralafomiko, drims vifik omik id ädaglofon äs spiral muföl. „Gololöd prüdiko!” vög ätonon äsvo hap ed äfulükön ninäli lölik oma me fäkam nulik. In geil dagik teada folid jinesevädan änokof ta yan; ämaifikon, ed änükömons kobo. Vom ko logot saido plitik äkosgolof onis, äläbölo kandeli in nam okik, ab so bisariko e mäpüdiko älülogedof eli Piskarjov, das nenviliko älüodükom logis oka donio. Änükömons ini cem. Mageds vomik kil in spadüls difik pälogons fa om. Jibalan äseaseitof foi ok kadis; jivotikan äseadof len pianod ed äpläyof me doats tel sümikosi döföfik seimik tefü Polänüm yönädik; jikilidan äseadof fo lok, äköbölo me köb heremi lunik oka, e leno ädesinof ad ropön klüni oka pö nüköm pösoda nesevädik. Neleod neplitik seimik, kel äkanon komädon te in cem penekälöl hiselibana, ädareigon valöpo. Möbs vemo gudiks pitegons me püf; raänid äbeseiton me spuled okik mulüri labü plastot; da yan bosilo no pifärmüköl cema votik but labü huk änädülon e simäd plädik dünaädaleigeda äredon; vög laodik manik e smil vomik ätonons, äjonülölo nenmüti verik.

Godö! ini top kion ikömom! Primo no ävilom kredön atosi ed äpri-mom ad lülogetön küpälikumo yegis me kels cem äfulöl; ab völs me nos piköväädöls e fenäts nen körtens ädajonons fabini voik domaläda kälöl; logods lifovorik jafäbas miserabik at, balan jikelas äseidof oki tio neme-

diko fo nud omik e so nenfákiko älelogof omi, äsvo steni su klot votikana: atos valik äsüadükön omi, das inükömom ini lasilöp legagik ut, kö itopikon lesinalif miserabik piprodöl dub kulivükam jinik e menag jeikik cifa-zifa. Lasilöp ut, kö men saludiviodölo edädükön ed elukofon valikosi klinik e saludiki lifi jönüköli, kö vom: jjönan at vola, somitamapün jafa < evedof dabinan seimik bisarik ä dodik, kö esädalabof ko ladälaklin okik vomöfikosi valik e naudodikko edütof oke dunedis e mäpüdikosi mana e ya estopedof ad binön dabinan büäto fibik, büäto jönik e so de obs distöll. El Piskarjov älelogom ofi me logs stunik de fut jü kap, äsif ävilom-la nogna gevön oke fümi, va äbinof jiutan, kel so ibemagivof ed imodugof omi in lesüt di ,Nevskij'. Ab ästanof fo om, binölo leigoso plitülik; herem ofik äbinon leigoso jönik; logs ofik äbleibons jinön süliks. Äbinof mayulöfik; älابof bälldot te yelas degvel; äbinos küpidik, das nog bü brefüp ne-pued jeikik ireifof ofi; no nog äplöpon ad votükön cügis ofik, äbinons fli-fädiks e nevemo pileogädükons fa logodared keinik; äbinof jönik.

Ästanom nemufiko fo of e ya äblümom ad öleläbikön so kredäliko, äsä ileläbikom büükumo. Ab jijönan änaütof oki demü seil so lunüpik ed äsmililof notodiko, älagedölo nemediko lü logs oma. Ab smilil at äjonülon mäpüdi seimik miserabik; äbinon so bisarik e leigoso älönedenon lä logod ofa, äsä logodanotodot relöfik älönedenon-la lä logod neplitik remädi- getana u lekalabuk lä poedan. Ädremälom sekü lenaud. Ämaifükof mudi löfidik oka ed äprimof ad sagön bosi, ab atos valik äbinon so stupik, so lukomunik... Äsif kobü pued i täläkt lüvon meni. Ya ävilom lilön nosi. Ibinom vemo smilöfik e balugälik äs cil. Plas äfrutidom böniäli somik, plas äfredikom dö mög ut, dö kel nendoto votikan alik äfredikomöv pla om pö pöt ot, äjutedom me näm lölilik lögas okik, äs kapreol, ed äserönöm ini süt.

Posä ileadom kodü neläb doniolagön kapi e namis oka, äseadom in cem okik, äs pöfan pärlati jerabikün ituvöl e sunädo ileadöl falön oni ini mel. „Jijönan kiof! lienäds godöfik kion! E kiopo-li üfo? In top kion!...” Te atosi valik äfagom ad sagön.

Dido pid pö jenet votik nonik sovemo bemastikon obis, äsä pö logam jöna ya boso perübüköla dub vobed säsüdöfüköl lesinalifa. Binosöv sufidovik, if nejön payümonöv ko lesin, an jön, jön molädik... te ko pued e südaklin baliks payümäton in tikods obsik. Jijönan eli Piskarjov sovemo ibemagivöl jenöfo äbinof dabinäd milagik ä plödakösömic. Blib ofa in so-gäl nestümbabik at nog plu äjinon binön plödakösömic. Lienäds valik ofik

äbinons so benofomiks, notod logoda jönik ofik lölko älalon malis nobäla so vemika, das ön mod vero nonik ämögos-la ad tikön, das lesin ätädon ofi, äsvo dabinäd seimik, kel imaifükönöv sus of kluvi labü krals jeikik oka. Övedoföv pro himatan daladöfik süm pärlata susdigik, vola lölk, parada lölk, liegota lölk; in famülasogod neküpovik pro votikans ösümedoföv stel jönik takik, e me muf bal muda jönik oka ögivoföv büdis plitik. Övedoföv digidäb godöfik in lecem menagik, su baged klilik, pö nidül kande las, pö dalestüm nenspikamik menämödota binü lestimans foi futs ofik üprostärnöls; ab vi! dub vil jeikik seimik milanana hölik desiröl ad distukön benöfi lifa, äsva ko smil laodik pijedof-la ini gufur milanana at.

Äbinölo ninälo fulik me pid doliko nesufovik, äseadom fo kandel ko sumbud blägio ifefilöl. Ya sis lunüp zeneit ipaseton, tümaklok äleadon tonön flapatonis pötü düpalaf bü fol, ed äseadom nemufiko e nen slip, e nen gal jäfedik. Slipül, ifrutidölo nemufi omik, ya ga äprimon pianiko ad bemastikön omi, ya cem äprimon ad nelogädikön, te kandelalit ädu dränon drimis omi äbemekädölis, ven nokam süpik len yan äkoedon dre mikön e sevälföfikön omi. Yan ämaifikon, e hidünan in livred lüxiödik änügolom. Laban livreda lüxiödik neföro ivisitom cemi soalöfik oma, zuo ün tim so nekösömik... Äbluvom ed ön nuläl nesufädik älülogedom livredani ilügolöl.

„Jicädan ut,” livredan äsagom ko bieg leplütik, „lä jikel ebinor so löföfik ad äkomön bü düps anik tefü attim, ebüedof vüdön ori lü ok ed ekoe dof lüvegon bökavabi pro or.”

El Piskarjov ästanom ön stun nenspikamik: „Liö! El „bökavabi”! dünan lenlabü livred... Nö! pö jenet at vo pöl seimik dabinon...”

„Lilolös! o söl flenöfik!” äsagom plafiko, „bo ebinol löföfik ad nükömön ini top neverätik. Jicädan nendoto elesedof oli ad oramenön eki votik, ab no obi.”

„Nö! o cäadasöl! no epölob. Or üfo ebinor-li löföfik ad dugädön futo jicädani jü dom, kel topón len süt: ,Litejnaja’, sevabo jü cem in tead folid?”

„Ob.”

„Benö! täno kömorös vifikumo! jicädan zesüdiko vilof logön ori e begof ore ad ga okömön sunädo lü of lomio.”

El Piskarjov ädoniorönom ve tridem. Pö yad bökavab vo äbinon. Äseidom oki ini on, yanils äfaijutedons ko ton, stons pavota äprimons ad noi dülön donü luibs e safs — e pärspäkt pilitüköl domas labü selagaplatäds klilik äprimon ad jutön bei bökavabafenäts. ,Piskarjov’ äletikom dü ve

gam lölük e no äsuemom, vio öplöpomöv ad plänön ventüri at. Lönadom, bökavab, dünan lenlabü livred lüxüödik: atosi valik ön mod nonik äkanom baiädükön ko cem pö tead folid, fenäts püfik e lutinapianod.

Bökavab ästopon fo nügolöp kliliko pälitüköl, e leigüpo mödikos: ked bökavabas, spikam bökanas, fenäts kliliko älitöls e tonods musiga < ibluväkon omi. Hidünan in livred lüxüödik äyufom omi pö nexän se bökavab e dalestümiko ädugom lü föfacem ko kölüms maboinik, ko yanan me goldastof bundano pideköl, ko tegamäneds e plädamäneds äseatöls pemiko, ko litemakron litik.

Tridem veböl ko stutöms nidöl, tridem me benosmelots piprägenöl, vifiko älöpikon. Ya äbinom su on, ya äxänom lü lecem balid, kö ädredi kom e pos step balid ägestepom sekü menamödot tu gretik. Distöf plöda-kösömk lemu ibluväkon omi; äjinos lü om, das milanan seimik ibreko-ton-la voli lölük ad dileds difik mödik ed imigon-la kobio nensiämo, nendesino diledis valik at. Val äbinon pö om sublimik: vomajots nidülöl e trelülaguns blägik, litemakrons, lampads, gaods dulosamovik fänädöl, tanods teeriko slenisks e lebäf bigik süstegöl pödü balutastutüm löpayala magifik. Me naed bal ilogom so mödikis stümbabikis bäldanis e dio bälde-nis ko dekots stelafomik len trelülaguns, lädis, ön mod so leitik, pleidik e keinik ästepölis su baged ud äseadölis keto, ilelilom vödis so mödikis Fransäna- e Linglänapükikis, zuo hiyunans lenlabü trelülaguns blägik äjonülooms nobäli so lölöfiki, ko digöf somik äspikoms ed äseiloms, so no äsevoms ad sagön bosí nepötöfik, so graviko äcogedoms, so dalestümiko äsmililoms, äkelabons cügabalibis so süperikis, so skiliko äplöpoms ad dajonön namis legudik, leodükölo kravati, läds äbinofs so lutasümiko leitiks, so fuliks me okplid lölöfik e lejuit, so löfidiko älüodüköfs logis okas äl glun, das... ab ya logot sufodik teik ela Piskarjov, ön dredäl len kölüm istutöla, äjonülon, das lölöfiko äkofudikom. Ün tim at menamödot äzüon grupi danüdölanas. Äjutons, e pävoulons fa prodot dulosamovik ela ,Paris', älenlabölo klotis äsvo pivivölis binü lut it; nekäliko äkontagü-kons lögilis nidülöl ko baged, e plu äbinons teerasümiks, kas if leno äkontagikonsöv ko ot. Ye jibalan bevä ons piklotof ön mod gudikün, lü-xüödikün e magifikün leigodü valikans. Benöf nebepenovik kodü güt mu feinik ilogädikon in klotem e dekadins valiks ofa, e pö etos valik ijinof leno bejäfön yümi klotas, äsva benöf isükon-la nenvilädiko, efe nendesi-no. E älüologof e no älüologof menamödoti izüöl lüloganas, logahers jönik lunik ofa ädonikons lindifiko, e nied nidik logoda ofik ön mod nog

tulitikum älelogädon, ven jad fiböfik ilovejadon pö blegükam kapa flomi löfidik ofa.

El Piskarjov ägevom töbidi lölük oka ad ökoedön seaikön menämödoti ed ölelogön ofi; ab — ad fav omik mu gretikün — kap seimik gianagretik labü herem dofik fridik laidiko äkomädon ta logamalien lü of; zuo menämödot so ipedon omi, das no äkünom ad föfiodranön, no äkünom ad gügolön, ädredälölo ad öjoikön ön mod seimik klänakonsälali seimik. Ab fino iplöpom ad dranön föfio ed älogedom lü klotem okik, bi ävilom ad leodükön gidöfiko oni. O Jafal sülik! kios atos binon! Älenlabom leguni, zuo löliko me kölins pimiotöli; ispidölo ad vabön, igo iglömom ad votaklotön oki me klot gidöfik. Löliko — de fut jü lils — äjemaredikom ed idonikölo kapi oka ävilom moikön dufalölo disi glun, ab top vero nonik ädabinonöv ad „dufalön” usio, bi leskvairs in klotems nidülölk ikoboyumükoms okis pödü om fomü völ voik. Ya ävilom binön ön fagot mögiküno gretik de jjönan labü flom e logahers jöniks. Ön dred älöpioluödükom logis oka ad seivön, va älülogedof-la omi — Godö! Stanof fo om... Ab kis atos binon-li? kis atos binon-li? „Atan binof of!” ävokädom tio ma näm lölük vöga okik. Jenöfo atan äbinof of: ebo jiutan, jikeli ikolkömom in lesüt di ,Nevskij’ e jikeli idugädom lü lödöp ofik.

Vüo älopükof logaheris oka ed älogedof valanis me loged klilik oka. „Ag! ag! ag! kio löfidik binof!...”: te äfagom ad sagön osi ko natemam istoböl. Äzilogof zü ok sogodi lölük utanas, kels ädejoikölo odiseädesirons ad ötirädon küpäli ofik lü oks, ab ön fen seimik e neküpäl suno ädeflekof logis oka ed älülogof rezipiko logis ela Piskarjov. Ö! sülälejuit kion! parad voik kion! gevölös nämi! O Jafal! ad dulifädon atosi! lif no ofägonöv ad ninükön ini ok paradi somik, kel odädükön ed omoükön lani menik! Ävinegof, ab no me nam, ni me kap biegöl — nö! Dub logs nämädisk ofik vineg at pintonetodon as notodot so fiböfik ä neküpovik, das nek äkanon-la küpön oni, ab om äküpom, äsuemom oni. Danüd ädulon lunüpo; musig ifiböfikölkö äjinon lölöfiko guirön e takikön, e täno dönü ävemikon leliviko, äleyälon ed ätonädon; finö! — ifinos. Äseidof oki, blöt ofik ämuufon pö natemam dis voal slenik gaoda; nam ofik (Godö! nam kio milagiko jönik!) vifiko ädonikon sui kiens, ägleipon pedölo dis ok kloti lutasümik ofik, e klot dis on äjinon pri mön ad fulikön me musig, e violät feinik ona plu älelogädükön niedi klilik nama jönik at. Öplöposös te ad kontagön oni (e nos özesüdonöv zu atos!). Vipis nonik votik! — ats valik äbinons mäpüdiks... Ästanom len of pödüstul ofik, zuo ni äkünom ad spikön, ni äkünom ad natemön.

„Äsenälol-li naüti?” äsagof, „id enaütob obi. Küpob, das hetol obi...” äläsagof, älüiodükölo donio logaheris lunik oka.

„Liö! va mögos-la ad hetön oli! Pö ob-li? Ob...” — atosi ,Piskarjov’ lölöfiko ikofudiköl ya äblümom ad ösagön e bo ösagomöv lemödoti vodas mu vemo nenyumedikas, ab tü tim ebo et kurasöl¹² äläkömom ko küpets sagatik ä plitiks, ko töp jönik pikrugülüköl su kap. Ön mod vemo plitöfik äleadom logädön kedi tutas vemo legudikas e me coged alik okik japäliko ädolom ladäli omik. Seiman votikanas fino älüikon — ad läb — lü kurasöl ko sák seimik.

„Kio nesufidovik atos binon!” äspikof, posä ilöpioliüdükof logis sülik oka äl om. „Oseidob obi pö finot votik lecema; okömolöd usio!”

Äplöpop ad sleafön bevä mens menamödota ed ämoikof. Äbitölo äs lienetan, ädejoikom valaflanio menamödoti e vifo äreaform usio.

Ekö! jiatan äbinof ebo of! Äseadof äs jizar, äbinölo gudikün de valans, jönikün de valans, ed ätuvoft omi me logs oka.

„Binol is,” äsagof nelaodiko. „Sagobös ole osi notodälo: dinäds kolköma obsik bo ejinons pö ol binön bisariks. Va jenöfo cedol-li, das kanob dutön lü sogät nestümabik dabinanas ut, bevä kels ekolkömol obi? Du-nots obik jinons lü ol bisariks, ab osäkläänädob kläni lo ol; obinol-li kazik,” äsagof, du älülogetof dudraniko logis omik me uts oka it, „ad oträton neföro oni?”

„Ag! obinob! obinob! obinob!...”

Ab ün tim et himen saidiko tibäldik äläkömom, äprimom ad spikön ko of me pük seimik nesuemovik pro ,Piskarjov’ ed ägivom ofe nami oka. Älülogedof eli Piskarjov me loged lebegöl ed ävinegof omi ad bliböö pö top ot ed ad stebedön gekömi ofa, ab ön glepäd nesufäda no äfagom ad fölon büdis alik igo de mud ofik. Ädegolom ad sökön ofi; ab menamödot äkoedon ditön onis de od. No plu älogom kloti sürenaflorakölik; fäkadiko älovegolom de cem bal ini votik e nemiseriko äjoikom valikanis äkosgolöl, ab in cems valik te cädans äseadoms me kadapled: ,whist’ < äjäföls ed ini stad lestilik äreafofs. In gul ömik cema himens tibäldik anik äfeitoms dö buäd calama militik bu ut sıfädk, in gul votik himens lenlabü trelülaguns legudik viföfiko änotodoms blametis nenstabik tefü vobods mödatoumik poedana vobiälik. ,Piskarjov’ äsenom, das himen tibäldik ömik ko logot süenöfik igleipom omi len knop trelülaguna ed älöfädöd ad cödot omik küpeti lönik seimik vemo gidetiki, ab grobiko ädejoikom tibäldikani at, igo ineküpölo, das atan älabom len särvig dek-oti saidiko

veütiki. Ilovevifagolom ini cem votik — us id äfabinof. Ini ut kilid — leis goso äfabinof. „Kiöpo üfo binof-li? dajonolsöd obe ofi! o! no kanob bleibön lifön nes logedön ofi! vilob dalilön utosi, kelosi ävilof nunön,” ab suk lunüpik omik äbinon nensekik. Ön stad nentakedik, fenik äblotikom in gul ed älögedom menamödoti; ab logs itutöbidöl oma äprimons ad koeböön logädön vali pö om ma logot boso nofümik. Fino völs cema omik äprimons ad logädikön kleilikö pö om. Älöpiolüodükom logis oka; fo om ätopon kandelikipian ko fil dibo ninü on tio ikvänikö; kandel löliko ismeton; pin pispilon su tab omik.

Klu jenöfo pö atos islipom! Godö! drimamagod kion! E pro kis änedom-li galikön? kikodo no älaislipomöv-la nog dü minut bal; bo dönu idajonof-la oki! Lit favüköl fomü svietil neplitik nenämöfik äsvo älögedor-la da fenäts omik. Cem stadon ön neleod so gedik, so trubik... O! kio nau dodik jenöf binon! Lio pluonöv-li leigodü drim? Luvifo äsäklotom oki ed ägolom bedio, ivilupölo oki me teged; ävilom geblinön dü timül drimamodi imoiköl. Drimamagod dido no äzogon ad süikon pö om, ab äjonon ome leno utosi, kelosi ävilomöv logön: nü leliötan: ‚Pirogov’ < ko pip äda-jonon oki, tän gaaledan lekananivera, nü tatakonsälal dunik, tän kap ji-Suo-miyänana, jikeli seimna ipöträtom, e somikos nesiämik.

Jüi zedel äbleibom seatön in bed steifölo ad slkipön; ab of no äda-jonof oki. Pu dü minut bal öjonofös lienädis jönik oka, pu dü minut bal stepam nevemik ofa ötononös, pu brad ofik: nüdik, klilik äs nif belasömitas löpu lefogs < brefüpilo öpubonös fo om!

Inoädölo vali, iglömölo vali, äseadom ko logot daleglifiköl ä nenspelik, zuo äbinom tikodafulik te tefü drimamagod. No älabom vipli ad jäfön me bos; logs omik nen demäd alseimik, nen lifäl alseimik älogons da fenät ätopöl äl yad, kö vatiiblinan neklinöfik ägiform vati pö lut äflodöli e vög ad ut hikapara äsümlö lutedana änoidülon: „*klotemi vorik selön*”. Aldelikos e jenöfikos plödakösömiko änepliton lilami omik. So äbleibom seadön ebo jü soar ed ön ledesir äjutedom sui bed. Lunüpo äkomipom ta nenslip, fino äbemastikom oni. Dönu drimamagod seimik binon: drimamagod seimik nespiritik ä gagik. „O God! jonülöls benädiäli vemikum! pu dü minut, pu dü minut bal dajonolös ofi!” Dönu ästebedom soari, dönu äslipikom, dönu drimo pälogom calan seimik, kel leigüpo ed äbinom calan, e basun; o! kio nesufovik atos binon! Fino of edajonof oki! ekö! kapil e herakrugüls ofa... logedof... O! ünün tim kio brefüpik! Dönu binos fogik, dönu drimamagod nensiämik seimik süikon.

Logam drimamagodas fino ävedon lifamod oma, e sis tim at lifaveg lölök oma ägeton lüodi bisarik, sevabo ämögosöv ad sagön, das äslipom galölo ed ägalom slipölo. If ek äloegeonöv seadön omi nenspikamiko fo tab vagik u golön ve süt, tän bo äpölacedonöv omi munamalädani ud utani, kel pimalädükon fa drineds muspitik; loged omik leno äjonülön notodoti seimasotik, disip lönanatälik fino ädafomikon e nämädisko äkoe don moikön su logod omik fäkis valik, muifis valik. Äliföfikom te pö nei tikam.

Stad somik ädämükön lifanämäis omik, e tom mu jeikikün äbinon pö om utos, das fino slip äprimon ad moikön lölöfiko pö om. Ävilölo kipe döön liegoti balik okik at, ägebom medis valik ad nätkön oni. Älilom, das med ad dönugetön slipi äbinon; pro atos te önedoy nüsumön mäkunta tinturi. Ab kiöpo ökanom-li dagetön mäkuni at? Äreafom ad memön hi Pärsänani ömik äkiböl selidöpi särvigastofädas, kelan ti ai ven äkolkömöv omi, äbegom ad pänön pro ok jijönani. Äsludikom ad degolön lü om, äbüocedölo, das nendoto älabom mäkuni at. Hi-Pärsänan ägetedom omi äseadölo su lesöf ed ipladölo kroddio lögis dis ok.

„Pro kis neadol-li mäkuni?” äsäkom ome.

,Piskarjov’ äkonom ome dabini nenslipa okik.

„Gudö! ogivob ole bosi mäkuna, ye ol opänolöd pro ob jijönani! Sodas jijönan obinofös legudik! sodas logabobs obinonsös blägiks e logs obinonsös gretiks äslearafluks; e sodas ob it oseatobös su pänöt nilü of ed osmö kobös pipi! lelitol-li? sodas obinofös legudik! sodas obinofös jijönan!”

,Piskarjov’ äpromom vali. Hi-Pärsänan ünö minut ädegolom ed äge kömom ko bälunül dub flumot dagik pifulüköl, spalo ädegifom dili ninäda stöma ini bälunül votik ed ägivom ele Piskarjov ko büdü ad öönü mofis no plu velis ninü vat. Desiro ägleipom bälunüli susdigik at, keli no ödegivomöv tä goldotakum, e jutedo ärönööm lomio.

Ikömölo lomio, änügifom tofis anik ini vär labü vat e posä inüslugom osi, äleadom falön oki ad slipön.

Godö! o fred kion! Of! of dönu epubof! Ab atna labof logoti lölöfiko votiki. O! kio gudiko seadof nilü fenät farmadomila litafulik! Klotem ofik jonülön balugi somik, yufü kel te tikod poedana panotodon. Herem pö kap ofik... O Jafal! kio balugik herod at binon e kio lönedon lä of! Särvi gastofätil brefik bosilo pezüükön su särvigil lunedik ofa; valikos pö of binon mükik, valikos pö of jonülön güti klänöfik ä neplänoviki. Kio plitülik golamod lekeinik ofa binon! Ön mod kio musigik noid stepama ofik

e klota vemo balugika muföla tonon! Kio löfidik brad ofik binon, kel pe=pedon fa rietalin labü hers¹³! Spikof ome ko dren pö logs: „No ludigidolöd obi! leno binob ut, keli lecedol obi. Logedolöd obi! logedolöd küpäliku=mo! e sagolöd: va binoböv-li fägöfik pro utos, dö kelos tikol?” — „O! nö! nö! pö utan, kel mäpüdonöv ad tikön so, pö utan ojenonös...” Ab ägali=kom ön stad fäkik, tomik, ko drens pö logs okik. „Binosös gudikum, if leno dabinolöv! no lifolöv in vol, ab binolöv jafot pänana pspiretöl! No degoloböv de linumastof, laidüpo lülogedoböv oli e kidoböv oli. Lifoböv e natemoböv te gönü ol as drim jönikün, e pö jenet at läboböv. Leadoböv tenikön vipis jü votikos nonik. Vokoböv oli äs jelasilanan bü tim slipa e gala, e speloböv yufi ola, ven ebligidoböv ad magön bosi Godälik e salu=diki. Ab nu... kio jeikik lif at binon! Lio frutos-li, das lifof? Va lif lienetana binonöv-li plitik pö röletans e flens oniks seimna oni älöföls? Godö! kios lif obsik binon: feit laidüpik vü drim e dabinkos!” Daduliko päjäfükom me tiks tio somiks. Äbetikom nosi votik, igo äfidom tio nosi e nesufädi=kom, ko daladöf dalelöfana ästebedom soari e drimamagodi pädesiröl... Besteif laidüpik me tiks otosa fino idageton dareigi so vemiki tefü dabin lölük e fomäl oma, das magälod pädesiröl äpubon pö om ti ün del alik, ai ön stad taädik lä ut jenöfik, bi tikods omik äbinons vero kliniks, äs tikods cila. Dub drimamagods at yegäd it onas ön mod seimik ävedon klinikum e sio äcenodon.

Nüsum mäkunatintura nog plu äkoedon letöbidön tikis omik, ed if seimna ek äbinom-la lelöfädik jü nivod löpikün fopa, ön mod lesüpik, jeikik, dädüköl, mäpetik, tän neläban et äbinom ebo om.

Bevu drimamagods valik bal äbinon cedü om fredikün valikas: voba=cem omik itikologädon pö om; kiofredik äbinom, ön juit kion äseadom ko palät in nams okik! Of id äbinof ottopo. Ya äbinof jimatan omik. Äseadof nilü om, istutölo me kubitil löfidik oka ta bäkastutüm stula omik, ed älülogof voboti omik. Me logs nelifälik ä feniks ofa bundan le=juita pännotodon; valikos in cem omik äsümedon vo parad; äbinos so litik, so klinöfik. O Jafal! äbiegädof me kapil löfidik oka poloveo ta blöt omik... Nog neföro ilogom drimamagodi gudikün. Pos slipadrim at älöädom ön stad boso flifädik e läs disipik, äsä büükumo. In tikäl omik tikodaked bisarik ästiikon: „Ba,” so ätitikom, „pekompenükof in lesinalif dub jenot fädik jeikik; ba dranäls lana ofik klienons ad lepid; ba of it vilof-la paleli=vükön de stad jeikik okik. E va sötösöv-li nenfäkiko leadön päridikön ofi, e zuo ün tim ut, kü te saidosöv ad yufön bosilo ofi, dat posavoföv de

päridikam fifümik?" Tikodagol omik äfovон ad volfön jü dinäds nog fefi-kums. „Nek sevon obi," äsagom ninälo oke it, „zuo seimans töbo nitedä-lons-la in dinäds obik, zuo ob it i no nitedälob in dinäds onas. If unotodof lepidi stedälik ed uvotükof lifamodi okik, täno omatikob ko of. Sötob matikön ko of e bo so obitoböv ön mod mödo gudikum, ka mödikans, kels matikoms ko jikonömans oksik e suvo igo ko jikanayans mu nestümabiks. Ab sublimadun obik obinon nendemädiк e ba igo gretik. Ogeblinob voläde utani, kel vemiküno jönükoföv oni."

Posä ipreparom disini so nensüeniki, äsenom, vio logod oka äjemare-dikon; äläkömom lü lok ed om it ädredikom demü cügs kevöfik e pael lo-goda okik. Kälöfiko äprimom ad dekön oki me klots; vifo älavom oki, älü-röbom smufedio heremi oka, äklotom oki me trelülagun nulik, jilät dändinik, viföfiko ämänedom oki ed äsegolom ini süt. Balna änatemom me lut flifik ed äsenälom ladälo flifädi, äsä men sauniköl, kel esludikonöv ad pöidiogolön balidnaedo pos maläd lunüpik. Lad omik ädapebon, ven änilikom lü süt ut, pö kel futs omik ifabinons sis tim kolköma fätilk.

Lunüpo äsukom domi; mem etna ijinon nejäfidön pö om. Telna äbe-golom süti lölik e no äsevom, fo bumot kinik ästopomös. Bal valikas fino äjinon lü om binön sevärik. Spidiko älöpriorönöm ve tridem, änokom len yan; yan ämaifikon, e kin üfo äkosgolon-li omi? Dialikan omik, magälod klänöfik omik, rigädasaman drimamagodas: jiut, gönü kel äbleibom lifön, so jeikiko, so doliko, so lejuitiko lifön. Pösodiko ästanof fo om; ädremilom ön fäkam; töbo äkanom bleibön stanön su futs oka sekü fib, piglepäädölo fa leflitäl freda. Ästanof fo om ko logot leigoso jönik, do logs ofik äbinons slipöfiks äsvo pos slip brefobük, do pael äsüikon püliko pö logod ofik no plu so flifädiк, ab nog äbleibof binön jönik.

„O!" äluvokädof, äküpolo eli ‚Piskarjov' ed äröbolo logis oka. (Ettimo ya äbinos düp: tel < poszedelo.) „Kikodo ettimo ederönol-li de obs?"

Lefeniko äseidom oki sui stul ed älülogedom ofi.

„Obo te änu egalikob; ilüvaiboy obi tü düp velid gödo. Äbinob ön stad lölöfiko brietik," äläsagof ko smilil.

O! äbinosös gudikum, if äbinolöv müätik e löliko änelabolöv linegi, kas äsagol spikotis somik! Sunädo ädajonof ome, äsvo medü banorem, lifajenädi lölik oka. Ab too — to valikos — idamütölo oki, äsludikom ad steifülon, va meibs omik öflunons-la ofi. Ikuradikölo, äprimom ad plä-nön ofe me vögäd dremöl e leigüpo lefakälik stadi jeikik ofa. Älehilof omi ko logot küpälik e ko senäl ut stuna, keli jonülobs pö logam bosa bisarik e

no pespetöla. Älogedof, bosilo balna äsmililölo, jiflenädani okik in gul äseadöli, jikel, posä istopedof ad moükön heris de köb, id ädalilof küpälo predani nulik.

„Dido binob pöfik,” el Piskarjov fino äsagom pos meib lunüpic e ti-dälik, „ab oprimobs ad vobön; osteifobs turno, äsva mätölo ko od, ad gu=dükön lifi obsik. Nos binon plitikum, kas dagetön vali me vob lönik oka. Ovobob len pänots, olanälüköl, oseadölo nilü ob, obi pö vobods obik, du ojäfol me nägavobods u me namavob votik, e no ostadobs in ditret tefü neidot seimik.”

„Liö!” äropof ko notod ludigida seimik spikami omik. „Binob ni jila=van, ni jinägan, leno sötob jäfön me vob.”

Godö! me vöds at lifamod lölik bapälik ä nestümbabik pinotodon: lifamod ifulöl me nenkipäd e nosdun: dins ut, kels ai läbinons pö lesi=nalif.

„Omatikolöd ko ob!” jiflenädan ofik büükumo iseilöl in gul äväspikof ko logot nenplafik. „If obinob jimatan olik, oseadob ma jästäd ebo somik!”

Pö atos ädajonof logodajästi fopik seimik su logod miserabik oka, me kelos äkoedof vemo smilön jijönani.

O! atos ya tuon sus valikos! binos nefägik ad besufodön atosi! Äjutedom plödio, isädalabölo senälis e tikodis. Äbinom ön stad pisätikälöl¹⁴; nesiämiko, nen zeil, nosi älogölo, älilölo, äsenölo, äzigolom dü del lölik. Nek äkanon-la sevön, va äneitilifädom in lödöp seimik u no; te ün del fo=vik ma flun klienäla nentikik seimik änükömom ini lös okik, äbinölo pa=elik, älabölo logoti jeikik, heremi pisäleodüköl, malotis lieneta su lo=god. Änufärmüköm oki ini cem okik ed äletom usio neki, äflagom nosi. Dels fol ipasetons, e cem pifärmüköl oma no päsäfärmükön igo pu balna; vig fino ipaseton, e cem äbleibon palökofärmükön. Äjutedoy lü yan, äpri=moy ad vokön omi, ab gespik nonik ädabinon; fino äsebreikoy yani ed ätuvoj funi nennatemik omik ko gug pidukötöl. Jeiföm bludik pos fal äseaton su glun. Ma jästäd spamöfik namas äl lüods difik pitenükölas e ma logot dredabiko pimifomöl ämögos ad kludön, das nam omik ibinon neskilik e das nog lunüpo äsenom tomi, büä lan sinik omik ilüvon koapi.

So ipäridikom as viktimo daladöfa dalienetik el Piskarjov pidabik: pö=sod takedik, plafik, müük, cilöfiko balugälik, ninälo äkepolöl binädi pri=mik tälena, kel ba pos tim anik ödasevädikonöv veitiko e gloriko, äsvo spag kliliko ölöflamöl. Nek äbedrenon omi; nek pälogen nilü fun nenlifik omik, pläämü maged kösömk haratapoldana e zifasanan ko logodajäst

lindifik. Sarki omik stiliko — igo nen rituls relik¹⁵ — äprimoy ad vaibön lü ,Okhta¹⁶; ägolölo pödo te soldat-galedan balik ädrenom, zuo te kodü atos, das ifidrinom keneti zuik geina. Igo leliötan: ,Pirogov’ < no ikömom ad logön funi pöfana neläbik, kol kelan dü lifüp omik äjonülon gönami lopätk oka. Reto ettimo älabom kudis vero votikis — päjäfükom mejenot plödakösömk. Ab geflekobsös obis ad om!

No löfilob funis e deadanis, ed ai binos neplitik pö ob, ven sepülamagoläd lunik lovegolon love veg obik e soldat ä döfan äs kapütlän seimik peklotöl snüfom yufü nam nedetik tabaki, bi detik jäfon me flamot. Ai se nälob ninälo lusidini pö logam deadanavaba lüxiödik e sarka labü veluv; ab lusidin obik migikon ko glumüll, ven logob, vio luvaban koedom trelön sarki redik¹⁷ me nos pekövädöli pöfana, e te jilepöfan bal ömik pö vega traväröp pekolkömö lugolof pödü on defü jäfot votik.

Äsä jinos, elüvobs leliötani: ,Pirogov’ pö tim ut, kü eleeditom de el Piskarjov pidabik ed elüstepom ad rivön jiblonani. Jiblonan at äbinof jafäbil vemo leitik e saidiko nitedik. Ästopof fo selidöp alik ed äjäfälükof ko lelogam zönülas, särvigastofädas, lilalinas, glufas e lucanas votik ijonetölas pö lefenäts, nenstopo ämuvedof, älulogof valaflanio ed ägülogof. „O jidi ganil! obinol obikan!” el Pirogov äsagom ko okkonfid, du äbleibom pogolön ofi, ivilupölo logodi okik in mänedakolet, dat ek sevädanas omik fädo pükolkömö no ömemosevom omi. Ab binosös pötik ad notükön reidanes, pösod kimik äbinom leliötan: ,Pirogov’.

Ab büä ununob, pösod kimik äbinom leliötan: ,Pirogov’, obinosös pötik ad nunön bosi dö sogäl ut, lü kel el Pirogov ädutom. Fizirs ut binoms, kels kobo jafedoms in ,Peterburg’ zänodasogätanefi seimik. Pö soarazäälül, pö fided lä tatakonsälal u lä tatakonsälal dunik, kel edagetom diniti at me vobods foldegyelik, ai küpols balani omas. Dauts paelik anik, lölöfiko nenköliks, äs ,Peterburg’, bevä jikels ömans ya binofs tu bäldeiks ad matikön, tiedibötöm, pianod, danüd pepriomöl: atos valik suvo binon nede-teilovik de peolät klilik, kel nidülon lo lampad vü jiblonan südöfälük e tre-lülagun blägik blodila u famülaflena. Binos levemo fikulik ad liföfükön e koedön smilön lädülis nenfäkik at; pro atos zesüdos ad labön leskili gretik u — binosöv gudikum ad notodön so — ad nelabön leskili alseimik. Zesüdos ad spikön so, das atos binonös ni tu visedik, ni tu smilikodöl; das pö valikos bos pülik ut komädonös, keli voms löfofs. In din at mutoy gideto dasevön skili sölas pemäniötöl. Laboms tälenüli patik ad koedön

smilön e lelilön jijönanis nenkölik at. Luvokäds dub smil läsiköls: „Ag! stopedolös! lio no jemol-la ön mod somik ad koedön smilön!” < suvo bi-nons pro oms premam gudikün. In sogät löpikün somans komädoms vemo nesuvo u — binosöv gudikum ad notodön so — neföro. Usao lölöfiko pededränombs fa utos, kelos panemon in sogods at raistokratanef; too palecedoms pösöds nolik e kuliviks. Löfoms ad spikotön dö literatav; loboms hielis ‚Bulgarin’, ‚Pushkin’ e ‚Grech’ e spikoms ludigidiko e ko noföls cogedälük dö hiel ‚A. A. Orlov’. Beiädoms spikädi notidik nonik, igo if binonöv dö bukäd u dö fotav. In teatöp, dramat kinik paplösenonöv, ai kanol küpön balani omas, pläsf ye ga paplösenons els „ ,Filatki”¹⁸ seimik, fa kels güt feinik omas vemo panepliton. In teatöp komoms laiduliko. Atans binoms himens mu gaenodiprodöls pro cifef teatöpik. Pato löfoms in dramat vödemi poedik gudik, i vemo löfoms ad vokön laodiko stadio dramatanis; mödikans omas, du tidoms pö stitods tatadivik u jenükoms tidodemis preparöl ad stitods tatadivik, fino plöpoms ad dagetön kabrioläti e päri jevodas. Täno kosädanef omsik vedon gretikum; fino rivoms stadi soik, das matikoms ko daut tedanik sevöl ad pianodön e laböl kädöfamoni mö tummil u ze so e menamödoti voik binü röletanef balibik. Ab too daloms rivön siki at no büä pepromuvoms pu ad konul. Ibä balibilabans Rusänik, do de balibs omas näismel züdöfabrasida nog boso vebon, pö stips lenonik viloms loegön matön dautis okas ko ek pläämü generans u pu konulans. Patöfs cifik pateda at hiyunanas binons somiks. Ab leliötan: ‚Pirogov’ < älabom tälenis mödik pösodiko lü om ädutölis. Legudiko ädeklamom liänis se „ ,Dmitrij di ‚Don’” e „Ditret demü täläkt”¹⁹, älabom leskili patik ad koedön sekömön se pip smoki linafomik so beno, das sunädo äkanom kedülön figuris ze degis atis, yümölo bali len votik. Äsevom vemo löföfiko ad konön konotüli dö atos, das kän äbinon soelöfik, e kän: balhon < äbinon soelöfik²⁰. Reto binosöv din boso fikulik ad numädön tälenis valik, kelis fätajigod egevof ele Pirogov. Älöfom ad spikodön dö jidramatan e jidanüdan, ab no plu so grobälo, äsä stänan yunik alik kösömo äspikom dö yegäd at. Vemo äplidom diniti okik, ad kel pipromuvom bü brefüp, e do semikna, iseitölo oki sui lesöf, äsagom: „Ag! ag! o dajäf! val binon dajäf vanik vola! lio veütos-li, das binob leliötan?” ab to fabin jonüla logotik dinit nulik at äkoedon vemo pleidön omi; dü spikotam suvo ästeifülor ad jonädön nestedöfo dinädi at, e balna, ven äkolkömom süto sekretani seimik, kel, äsä ijinos pö om, äbitom neplütiko, sunädiko ästöpom etani e medü vöds nemödik, ab ja-

päliks äküpälükom ome, das fo om ebo leliötan ästanom, e no fizir votik seimik. Ästeifom ad notodön osi ön mod pato spiköfik, bi ettimo läds vemo löfidiks tels äbeigolofs omi. ,Pirogov' valemo äjonülom ledesiri lü valikos feinik ed äkuradükom hipänani: ,Piskarjov'; too so äjenos ba kodü utos, das desir vemik äbinon pö om ad logön logodi manöfik oma su pöträt. Ab saidosös ad bepenön patöfis ela Pirogov! Men binon dabinan so milagik, das neföro mögos ad numädön sunädo digis valik ona, e plü vestigoy oni, plü patöfs nulik süikons, e bepenam onas binon-la nenfinik. Soö! ,Pirogov' no ästopedom ad pöjutön jinesevädani, äjäfü-kölo semiknaiko ofi me säks, ad kels ägespikof stübiko, brefediko e me tons nekleilik seimik. Änügolons da leyan dagik di ,Kazan"²¹ ini süt: „Meshhanskaja”: süt tabaki- e lucaniselidöpas, Deutänan-febodanas e „neüfas” sonemik Suomiyänik. Jiblonan ärönof mögiküno vifiko ed äsvo me flitäms leitiko ämoikof in leyan doma vemo pimiotöla ömika. ,Pirogov' äsökom po of. Älöprioronof ve tridem nabik no pälitüköl ed ägolof da yan, da kel ,Pirogov' id äkripädom boldiko. Äklülädom binön in cem gretik labü völs blägik, labü nufed me sut piblägüköl. Kum binü skrubs ferik, stums lökelavobik, kafakens nidüöl e litkipians äbinon su tab; glun pibestürülö me svipot fomü räpät kuprinik e ferik. ,Pirogov' sunädo äreafom ad sue-mön, das at äbinon löd febodana. Jinesevädan fovo äjutedof äsva luflitölo da flanayan. Primo äletikom ünü minut bal, ab äfölölo nomi Rusänik, äsludikom ad golön föfio. Änügolom ini cem vero no äsümöl ad balid, sevabo pileodüköl ön mod vemo klinöfik, ed äjonöl, das söl löda äbinom hi-Deutänan. Päbluvükom fa süfül plödakösömiko bisarik.

Fo om äseadom ,Schiller': no hiel Schiller ut, kel elautom eli ,Wilhelm Tell' ed eli „Jenotem kriga kildegyelik”, ab ,Schiller' sevädik: tünismitan ä mastan pö süt: ,Meschhanskaja'. Len ,Schiller' hiel Hoffmann ästanom: no hilautan: ,Hoffmann', ab jukel saidiko legudik se süt: ,Oficerskaja', flenädan nilöfik ela Schiller. ,Schiller' äbinom brietik ed äseadom su stul, ätagölo me fut okik ed äsagölo fäkadäliko bosi. Atos valik no nog istunükönöv eli Pirogov, ab jästäds bisarik magedas levemo ästunükons omi. ,Schiller' äseadom, posä ikoedom sestegön nudi saidiko bigiki okiki ed itenükom kapi oka ko logod äl lög, e ,Hoffmann' äkipom omi len nud at me doats tel ed ätülom lami küiraneifa okik ebo su nudasürfat. Pösods bofik äspikoms Deutänapüko, e kodü atos leliötan: ,Pirogov', kel äsevom in Deutänapükos te eli ,gut Morgen', äkanom suemön nosi dinastada lölük at. Reto vöds ela Schiller äbinälons in sökölos.

„No vipob, no neodob nudi!” äspikom, du levemiko äjästom me brads oka. „Obo fegebob a nud bal täxeto tabaki mö pauns kil dü mul. E pelob selidöpe badik Rusänik, bi selidöp Deutänik no magadon igo bosí tabaka Rusänik, pelob selidöpe badik Rusänik a paun alik kopekis foldeg; atos pajötön-la me suäm mö ruab bal sa kopeks teldeg; degtelna ruab bal sa kopeks teldeg suämos-la ruabs degfol sa kopeks foldeg. Lilol-li? o flen obik: ‚Hoffmann’! a nud bal paneodons ruabs degfol sa kopeks foldeg! Zuo ün zäladels snüfob rapedi, bi no vilob snüfön ün zäladels tabaki Ruśänik ä badiki. A yel snüfob rapedi mö pauns tel suämü ruabs tel a paun. Mäl sa degfol binos ruabs teldeg sa kopeks foldeg, efe te tä tabak! Rav kion! Besäkobös oli, o flen obik: ‚Hoffmann’! binos-li soik?” El Hoffmann, hikel it äbinom brietik, ägesagom siölo: „Ruabs teldeg sa kopeks foldeg!” — „Binob Deutänan Jvabänik; labob hiregi in Deutän. No vilob nudi! Dekötölöd nudi oba! Ekö! nud obik binon is!”

Ed if komikam süpik leliötana: ‚Pirogov’ < no ijeronöv, tän nen dot alseimik ‚Hoffmann’ idekötomöv vero demü nos nudi ela ‚Schiller’, bi ya ipladom neifi okik ma staned soik, äsif ävilom-la lajimön sömäli.

Pö ‚Schiller’ utos äjinon binön favüköl, das pösod nesevädik ä no pivüdöl so nepötatimo itupon omi. Toä äbinom ön stad beatüköl demü bir e vin, äsenälom, das äbinos boso negidöfik ko logot somik e pö dun somik ad komön pö temunan nesevädik. Vüo ‚Pirogov’ nemödo äbiegom ed äsagom ko plitöf dutöfik lü ok:

„Pardolsös obi! ab...”

„Moö!” el Schiller äsesagom tenedölo.

Atos ibluvükön leliötani: ‚Pirogov’. Träit somik äbinon vero nulik pö om. Smilil bosilo ya isüüköl pö logod omik sunädo ämoikon. Ko jonül stimiseveda pilenoföl äspikom:

„Binob bisarik pö ob, o cädäsol!... bo no eküpol... binob fizir...”

„Lio fizir völadomöv-li? Binob Deutänan Jvabänik. Obik it...” (pö atos ‚Schiller’ äflapom me pun oka su tab) „...obinom fizir; sevabo yel e laf ad leskvair, yels tel ad leliötan, ed obinob odelo nu fizir. Ab no vilob dü nädön. Ob obitom kol fizir so: fi!” pö atos ‚Schiller’ ädispladom lä mud okik palmi ed äbladom äl on ko el „fi”.

Leliötan: ‚Pirogov’ < ädaküpom, das nosi votik äkanom-la dunön, pläämä ömogolom-la; ab too träit somik, efe vero negidöfik demü dinit omik, änepliton omi. Anna ästopom pö tridem, äsva ävilom-la kuradikön e tikädön, ön mod kinik ökoedomöv suemön eli Schiller mäpüdi omik.

Fino ärefafom ad slud, das ädaloy gidilükön eli Schiller, bi kap omik ifulon me bir; zu atos jiblonan löfidik ätikologädof pö om, ed äsludikom ad glömädükön atosi. Ün del fovik leliötan: „Pirogov’ < gölagödo äkomikom ini voböp tünismitana. In föfacem jiblonan löfidik äkoskömof omi ed äsäkof me vögäd saidiko koldälilik, kel vemo älöneden lä logod plitik ofa:

„Kisi plüdol-li?”

„O! glidö! o jidiganil obik! No ememosevol-li obi? O jikäfan kiof! Kiolöfidiks logils ola binons!” pö atos leliötan: „Pirogov’ < ästeifülo ad löpükön me doat okik ön mod vemo löföfik cüni ofik.

Ab jiblonan äpronof luvokädi jekälik e ko koldäl ot äsäkof:

„Kisi plüdol-li?”

„Ad logön oli; nosi votik plüdob-la,” leliötan: „Pirogov’ < äsagom, du ön mod vemo plitiälik äsmililom ed älüstepom nilikumo; ab iküpölo, das jiblonan jekälik ävilot mokripädon da yan, äläsagom: „Nedob, o jidiganil obik! bonedön butahukis. Kanols-limekön pro ob butahukis? do butahuks leno zesüdons ad lelöfön oli, ab luveratikumo mütom paneodon. Namils kiolöfidik!”

Leliötan: „Pirogov’ < ai äbitom vemo plitöfiko pö notods sota somik.

„Onu olävokob himatani obik,” ji-Deutänan ävokädof ed ämogolof, e pos minutus anik „Pirogov’ älogom eli ‚Schiller’ ko logs slipabrietülik ädegolöli, töbo pos briet ädelik äsevälföfiköli. Ilagedölo fiziri, ämemikom, äsvo in drimamagod nofümik, jenoti dela ipasetöl. Ämemom nosi ön mod ebo ut, ma kel ijenon, ab äniludom, das idunom stupoti seimik, e sekü atos ägetedom fiziri, äjonülölo seväri vemik.

„A pär butahukas no kanob lonüllön suämi ad ruabs läs degluls,” äsägom, ävilölo moreifön eli „Pirogov’, bi vemo äjemom as Deutänan ritik ad lülogen utani, kel ilogom omi ön stad negidöfik. ‚Schiller’ älöfom ad lüdrinön nen temunans alseimik, kobü flenädans tel, ba kils, ed älökofärmükom oki ünü tim at igo de febodayufans okik.

„Kikodo üfo so jeros-li?” el Pirogov äsagom löfülo.

„Atos binon vobod labü kaliet Deutänik,” el Schiller äsagom koldäliko, du äröbülo cüni okik. „Rusänan dunikom ad mekön otti tä ruabs tel.”

„Benö! ad blöfön, das löfob oli e vilob vedükön oli sevädani obik, opelob ruabis deglul.”

„Schiller’ dü minut ästadom ön tikäd; nemödo äjemikom as Deutänan ritik. Sekü primät lönik oka ävilölo dekonsälön ome bonedami, änotükom, das no öffagom ad fimekön yegis sunikumo ka ünü vigs tel. Ab

,Pirogov' nen taspik alseimik änotodom baiodi lölöfik. Hi-Deutänan äletikom dibätiko ed äprimom ad meditön dö mod ut, me kel üdunomöv vobodi okik so gudiko, das jenöfo ösuämonöv ruabis deglul. Ün tim at ji-blonaan änugolof ini vobacem ed äprimof ad zisukilön bosi su tab ko kafakens pibepladöl. Leliötan äfrutidom tikädi fa el Schiller, älüstepom lü of ed äpedom bradili ebo jü jot änüdöli. Atos vemo änepiliton eli Schiller.

„Mein frau!” ävokädom.

„Vas zolen zi dokh?” jiblonan ägespikof.

„Genzi’ lü el kvisinöp!”²²

Jiblonan ämogolof.

„Soö! latikumo-li mö vigs tel?” el Pirogov äsagom.

„Si! latikumo mö vigs tel,” el Schiller ägesagom ön medit, „anu labob vobodis vemo mödikis.”

„Adyö! Nogna ovisitob oli.”

„Adyö!” el Schiller ägesagom, äfärückölo yani pödü om.

Leliötan: ,Pirogov’ < äsludikom ad no klemön steifis okik, toä ji-Deutänan ijönülof taduni klülik. No äkanom suemön, das ämögos-la ad taön ta om, mu pato bi plitöf omik e dinit glorik ägevons ome gitodi lölik ad träit plitiälik. Ab too nedosös i küpetön, das jimatan ela Schiller näi plitül voik oka vemo ästupof. Too stup labükon jimatanäi löfidik me keinot patik. Pu äsevob himatanis vemo mödikis, hikels ädafredoms dö stup jimatanas oksik ed ädacedoms patöfi at laböli malis valik balugäla cilöfik. Jön kodon milagis voik. Döfs lanik valik jijönana plas süükonsöv lenaudi, vedons ön mod seimik plödakösömiko tirädabiks; lesinod pö ons süüköl labon bosi plitüla; ab if jön enepubonöv — täno vom nedof binön sagatikum ön mafäd teldegnai ka man alik, dat esenälükoföv kol ok igo no löfi, ab munemödiküno stümi. Reto jimatan ela Schiller to stup vemik oka ai fiediko äfölof lepromi oka, e kodü atos pö ,Pirogov’ äbinos vemo fikulik ad plöpön tefü desinod boldik oka; bemastikam neletianas ye ai payümon len juit, e pro om jiblonan ävedof ai nitedikum aldelo. Äprimom vemo suvo ad säkön dö butahuks, sodas atos fino inaütön eli Schiller. Ästeifom me töbidam lölik, dat öfimekomös suniküno butahukis, mek kelas piprimükön; fino päfimekons.

„Ö! mast kio süperik!” leliötan: ,Pirogov’ < ävokädom, ilögölo päri butahukas. „Godö! kio legudiko ats pemekons! Generan obsik no labom butahukis so gudikis.”

Senäl okplida äbemastikon lani lölik ela Schiller. Logs omik äprimons ad logedön ön mod vemo fredälik, e lölöfiko ärekosilom oki ko ,Pirogov'. „Fizir Rusänik binom himen sagatik,” ätikom ninälo.

„Soö! klu id okanol-limekön nükipi, samo pro däg u yegs votik?”

„O! okanob fasilo!” el Schiller äsagom ko smilil.

„Täno omekolöd pro ob nükipi len däg! Oblinob oni isio; labob dägi vemo gudiki Türkäniki, ab vip bosik esükon pö ob ad ogetön pro et nükipi votik.”

,Schiller’ pästüpädom, äsva pidrefom-la dub boum. Sunädo äfronükom flomi okik. „Ekö-la!” ätikom ninälo, ninälo äzanädölo oki it demü utos, das om it ikodädom oke vobodi. Mögi ad refudön ya älecedom nesnatiki, zuo fizir Rusänik ga ilobom masti omik. Boso ilemuufikölo kapi oka, änotükom siami okik; ab kid ut, keli ,Pirogov’ ämogolölo idunom mäpüdiko ebo su lipils jiblonana löfidik, ästadükön omi ini bluv verik.

Lecedob osi no nezesüdiki ad sevädükön bosilo gudikumo reidane eli Schiller. El Schiller äbinom Deutänan voik ma sinif lölöfik vöda lölik at. Nog sis bälidot yelas teldeg: tim nenkudik ut, kü Rusänan älifonöv ön mod nesiämik ut, dö kel te äkanoy sagön: „fi! fi!” < ,Schiller’ ya inomükom lifi lölik oka, ed ädäalom pläämi nonik pö dinäd nonik. Älonülom oke nomi ad löädön tü düp velid, koledön tü düp telid, binön man kuratik pö valikos e binön brietik ün sudel alik. Älonülom oke zeili ad kobükön ün yels deg monamödoti numü luldegmil, ed atos ya äbinon so veratik e netadunovik, äs fät, bi luveratikumo calan öglömomöv ad visitön vifiko stebedacemi cifa okik, kas Deutänan ösludikonöv ad nefölön promi okik. Pö dinäds nonik ägretükumom frädis oka, ed if suäm pöteta tu äplukonöv leigodu ut kösömik, no äläükom kopeki igo bali, ab te äläsükom mödoti, e do äblebom semikna pos fidüp boso faemik, ab too äkösömikom ko atos. Kuratäl omik ärivon nivodi so löpiki, das ilonülom oke nomi ad kidön jimatanä okik ün deleneit mö naeds no plu tels, e dat no ökidomös ön mod seimik mö naed zuik, neföro älämigom spuneti plu bali pepa lä sup okik; too sudelo nom at no päfölon so kuratiko, ibä ,Schiller’ äfidrinom ettimo fladetis tel bira e fladeti bal karvidageina, keli ye ai äzanädödom. Äludrinom leno ön mod soik, äsä hi-Linglänan seimik, kel sunädo pos koled färmükom yani me färmükamahuk e balo ludrinom brietio. Güö! äs hi-Deutänan ai äludrinom äsvo ön stäät, u kobü jukel: „Hoffmann”, u kobü möbel: „Kunz”²³: i hi-Deutänan e ludrinan vemik. Kaslad somik äbinon dutöfik ad ,Schiller’ cädik, hikel fino ireafom ad stad

levemo ditretülik. Toä äbinom himen leigöfaladälik e Deutänan, dunots ela Pirogov ye isüükons pö om bosi ad jalud äsumöli. Äletikom e no äkanom datikön medi ad nelabikön fiziri Rusänik at. Vüo ‚Pirogov’, du äsmökom pipi in sogod flenäanas okik — ibä bü lunüp fät ya so elo-nädon, das kitopo fizirs komädoms, ottopo i pips binons — du äsmökom pipi in sogod flenäanas okik, älüjonilom notodiko e ko smilil plitik ad lelöfadinäd ko kompen ji-Deutänana löfidik, ko jikel — ma vöds omik — ya lölöfiko äbinom-la nilöfik, e jikeli jenöfo ga äprimom ad perön speli ad divodükön demädü ok.

Ün del semik äspatom ve süt: ‚Meshhanskaja’, semikna älogedölo domi, len kel älogädon selagaplatäd ela Schiller labü kafakens e samovars pi-magöls; ad fred vemik oka äloegom doniolagon plödü fenät kapi jiblonana e lülogetön oti beigolanis. Ästanom, ävinegom ofe me nam glidölo ed äsagom: „,Gut Morgen!“ . Jiblonan äbiegof lü ek, äs lü sevädan.

„Lio dinäds stadons-li? himatan olik binom-li lomo?”

„Lomo,” jiblonan ägesagof.

„E kiüpo fabinom-li lomo?”

„Ün sudels fabinom lomo,” äsagof jiblonanil stupik.

„Atos binon gudik,” el Pirogov ätikom ninälo, „ozesüdosös ad frutidön atosi.”

E tü sudel fovik mu süpiküno (ma fraseod: „äsä nif sui kap efalöl”) idajonom oki lo jiblonan. ‚Schiller’ jenöfo äfabinom lomo. Lomaläd löfidik ädredikof; ab ‚Pirogov’ atna äbitom saidiko prüdiko, äträitom ofi vemo dalestimiko, ed ikienedölo ädajonom jöni vemik koapa blegülovik okik me leiged pipedöla. Äcogedom ön mod vemo plitöfik e plütitk, ab ji-Deutänanil stupik ägespikof ad valikos me vöds balsilabik. Fino — posä istEIFOM ad rivön zeili oka me meds valasotik ed iküpom, das nos äkanon-la jäfüükön ofi — ävüdom ofi ad danüdön. Ji-Deutänan äbaiodof ünü minut bal, bi ji-Deutänans ai vilöfo äblümofs ad danüdön. Sui atos el Pirogov ön mafäd vemo gretik ästabom speti oka: balido atos ya ägevon ofe juiti, telido atos ökanon dajonön eli ‚tournure’²⁴ e skilädi omikis, kilido pö danüds ömögös ad lüstepön lü od niliküno, ad bradön ji-Deutänani löfidik ed ad primükön votikosi valik; brefo: äkludom se atos benoseki lölöfik. Äprimükom bosi bidü gavod, bi äsevom, das ji-Deutänans äneodofs piano. Ji-Deutänan löfidik ästepof lü zänod cema ed älöpükof futi jönik oka. Jästäd at so vemo ädafredükön eli Pirogov, das äjutedom ad kidön ofi. Ji-Deutänan äprimof ad vokädön e dub atos nog plu ägretüku-

mof löfidi oka ma leced ela Pirogov; äbestürom ofi me kids. Tü timül ot lesüpo yan ämaifikon ed änögolom el ,Schiller' kobü ,Hoffmann' e möbel: ,Kunz'. Febodans cädik valik at äbinoms tuvemo brietiks, ü — ma spika-mamod Rusänapiükik — äbrietoms äs jukels.

Ye... reidans it fomälönsös vuti e leskanı ela Schiller!

„O grobälän!” ävokädom ön leskan mu vemik, „lio künol-li ad kidön jimatanı obik? Binol kanayan, ab no fizir Rusänik. Diabö! o flen obik: ,Hoffmann’! ga binob Deutänan, ab no men Rusänik svinasümik!”

,Hoffmann’ ägespikom siölo.

„O! no vilob binön koküfab! gleipolöd omi, o flen obik: ,Hoffmann’! len kolet, no vilob,” älaispikom, vemo äjästölo me brads oka, pö kelos logod omik äsumon ad klöf redik jiläta omik. „Dü yels jöl lifob in ,Peterburg’, labob moti obik in Jvabän, e ziom obik binom in ,Nuremberg’; binob Deutänan, ab no bubamitanim honilabik²⁵! Desumolöd ome klotis valik! o flen obik: ,Hoffmann’! fimakipolöd eli brad ed eli lög²⁶ oma, o ,Kamerad²⁷ obik: ,Kunz’!”

E hi-Deutänans ägleipoms eli Pirogov len brads e lögs oma.

Nensekiko ätöbidom ad tadunön; febodans kil at äjafedoms pöpi nä-mikün de Deutänans valik di ,Peterburg’ ed äbitoms ta om so grobälo e neplitiko, das — koefobös! — ön mod nonik kanob tuvön vödis ad bepe-nönjenoti lügik at²⁸.

Süadob, das ,Schiller’ ün del fovik ästadom äsvo ön fif vemik, das ädremom sekü dred äsif bled pö vien, du ästebedom ün minut alik nükö-mi poldacalana, das igo God töbo äsevon-la, kisi no übinom-la vilöfik ad sakrifön, dat valikos ädelo ijenöl öklülädonös binön drimamagod. Ab utosi, kelos ya ijenon, no äkanoy votükön. Nos äkanon-la paleigodön lä zun e leskan ela Pirogov. Te tikod dö lenof jeikik at ya ästadükön omi ad vut. Älecedom xili lü Sibirän ä koapapönidis suvik me dabats pönodi mu minumiki pro ,Schiller’. Äjutom äsvo me flitäms lomio, dat üklotölo oki usao ögolom nemediko lü generan ad nunön ome medü notodots mu voätiks miduni sovadik febodanas Deutänik. Ävilom leigüpo i dunidükön begapenädi lü generastäf. Ed if generastäf tilonülönöv pönodi nesaïdik, täno nemediko lü tatakonsälalef, u ba igo lü hireigan it: lampör.

Ab atos valik ifinikon ön mod boso bisarik; vegamo ävisitom nibotise-llidöpi, äfefidom kekilis tel binü pest pijüdöl, äfireidom bosi se gased: „Bien nolüdik” ed äsegolom plödio ya ön stad no so zunik. Zuo soar sai-diko plitik koldülik ästigädon omi ad spatön boso ve lesüt di ,Nevskij’; jü

düp: zül < ya ätakedikom ed äreaafom ad ced, das no ägudosös sudelo ad töbon generani, zuo nendoto pidevokom-la seimöpio, e kodü atos ädete vom pötü soarazälül lü cif ömik cäma kontrolik, lä kelan kobikam vemo plitik calanas e fiziras äbinon. Us juito äfelifädom soari ed ädajonom skili sovemik pö masur, das noe äkoedom stunidön lädis, abi igo cädasölis danüdöl.

„Taled obsik peleodükon ön mod vemo stünüköl!” so ätikob, ägolölo idelo ve lesüt di ,Nevskij’ ed imemikölo Jenotis tel at. „Kio bisariko, kio nedaseivoviko fät obas vobedon obis! Seimüpo getobs-li utosi, kelosi vilobs? Reafobs-li ad utos, pro kelos näms obsik desino ejinons pablümükön? Val jenon güiko. Etane fätajigod egevof jevodis mu jönikünis, e lin-difiko vabon yufü ons, leno küpölo jöni onas — soviö votikan, ladäl kela labon desiriäli lefákälik kol jevods, futogolon e te koteniülon ko utos, das klikon me lineg, ven bei om dugoy rönahijevodi. Etan labon hikvisinani süperik, ab liedo mudi so smaliki, das leno kanon leadön dudranön diledis plu telis; votikan labon mudi äsvo labü-la gretot bobäda len gene-rastäfabumot, ab vi! söton kotenülön ko fidäd Deutänälik seimik binü pötet. Kio bisariko fät obas vobedon obis!”

Ab Jenots in lesüt di ,Nevskij’ pajenöls binons bisariküns vala. O! no konfidolsöd lesüti at di ,Nevskij’! Ai vilupob obi mögiküno nabiko in mäned, ven golob ve on, e steifob ad leno logedön dinis pakolkömöl. Val binon cütidian, val binon drim, val no binon ut, kel jinon binön! Ba niludols-li, das söl at, kel spatom lenlabü legunil süperiko penägöl, vemo liegom? — leno binos so: liegot lölilik oma binädon me legunil at. Ba fömälols-li, das hibigans tel at fo glüg pabumöl estopöls bespikoms patöfis bumavik ona? — leno binos so: spikodoms, vio bisariko krovs tel eseidons okis: bal visü votik. Ba cedols-li, das hilanälan at me nams okik levemiko jästöl spikom dö atos, das jimatan omik ejedof da fenät glöpili ta fizir lölöfiko nesevädik pö om? — leno binos so; spikom dö ,Lafayette²⁹. Ba niludols-li, das läds at... ab nemödiküno kredolsöd lädis. Nesuvikumo logedolsöd lü lefenäts selidöpas; lucans pö ons ejonetöls binons jöniks, ab smelons me mödot jeikik bankazötas. Ye God büoneletonös oles ad logedön disi hätils lädas! Vio mäned jijönana fago fänädonöv, pö dinäds lenonik osökob ofi sekü nuläl. Destepolsös fagikumo, nämätiü God! fagikumo de sütalampad! e vifikumo, mögiküno vifiko beigololsöd! Nog obinos läb, if osufolsöv dämi pülik, sevabo if te uleadonöv jenön spili

litükamaleüla mismelik oka sui legun dändinik olsik. Ye plä sütalampad val i fulon me cütid. On lugon ün timüü alik: lesüt di ,Nevskij' at, ab vemi-küno ün tim ut, kü neit dub masat pedensitüköl epedon oni ed elelogädü- kon domamönis vietik e paelyelovikis, kü zif lölik efulikon ko noid tonäröl e nid, mödot susnumik bökavabas falon se pons, fomonitans vo- kädoms e bunoms su jevods, e kü milanan it filidon lampadis, te dat oda- jonon vali no ma logot verätik.

Balidnaedo pepübon ün 1835.

Küpets.

¹ ,*Commis*'. Fransänapüko: selidöpan, selan.

² ,*Ganymedes*'. Is nem at tefon hilepuli ä dünani. Ma miteodav Grī- känik hiel Ganymedes äbinom hiyunan, kel sekü jön plödakösömk oka piravilom fa ,Zeus' ed ävedom su eled Olympus bötdal godas.

³ El Gogol' epenom lekofiko atosi, bi äkoedoy flumön luklutamavati ini kanäd at.

⁴ Vöds at tefons skäni musigaböfadramatas, dö kelos gasedem etti- mik suvo änunon.

⁵ *Calodugälans netas valik*. Ettimo noubans Rusänik äbüükons ad vobükön foginanis asä calodugälani pro cils oksik.

⁶ Ettimo gität ad labön cügabalibi, mustagi e reti äbaiädon ko stad pö plädätem sogädik. I kól baliba, mustaga äbinon calöfiko nomemik ed äsekidon de caladinit.

⁷ Dalab mustagas äbinon in Rusän ün timäd di ,Nikolaj' balid pri- vileg militanas.

⁸ *Näileiged* äbinon leigned fomü trelülagun pro calans sifädk. Grün äbinon kól kösömk näileigedas pro calans ministeras difik. Calans pöpi- dugälaministera, dakosädaministera, lekananivera ye älenlaboms leige- dis blövik, calans bolitapoldanefa ü diläda kilid büra lampörük utis pae- lablövik, calans ministera tefü lomänadinäds utis blägik, senätans utis redik.

⁹ *Buigapoldan*. Poldan, kel äsumom ma bligs oka ad galädan pö süt.

¹⁰ ,*Pirogov*'. Famülanem de subsat: ,pirog' (= kek) pedefomöl.

¹¹ Luveratiko pemäniotof leläd pö vobot seimik fa pänan: ,Pietro Pe- rugino'.

¹² *Kurasöl*. Kuratitul löpik. Seväдовамал kurasöla äbinon kik goldik len tanod blövik; atos äsumbolon kosami nilöfik ko lampörakur.

¹³ *Rietalin labü hers*. Sevabo lin, kel älalon heris lelöfääba. Igo rieta- lin lölik somik äkanon pakobovivön binü hers.

¹⁴ Ma namapenäd de vödemadiled: „Pö atos ädajonof logodajästi fopik seimik su logod miserabik oka” jü el „Äbinom ön stad pisätikälöl” pareidosöv:

„Pö atos ädajonof logodajästi fopik seimik su logod miserabik oka, zuo jijönan äprimof ad smilön ladälajuito.

„O God! yufolös obi ad sufälön osi!” el Piskarjov äsagom me vögäd däsperik e ya äblümom ad zänädön spiköfavi nämik lölik okik ebo de ladälükömöli, dat ötonon äs drum tonäröl ed öfækükön lani nenladälöfik ä koldäiliki jijönanan, ab lesüpo yan ämaifikon, e fizir seimik änögolom noidiko. „Glidö! o jiel ,Lipushka’!” äsagom, iflapölo nentödiko jijönan ta jot.

„Nu no tupolöd obis!” jijönan äsagof, älasmusölo logoti stupädiko fefiki. „Matikob ed anu mutob getedön pärodanis [u: lüsumön matilisiti obe pelofädöli].”

O! atosi ya binos nefägik ad besufodön! Äjutedom plödio, isädalabölo e senälis e tikodis. Äbinom ön stad pisätikälöl.”

¹⁵ El Piskarjov pesepüлом *nen rituls relik*, bi äbinom oksasenan, sevabo iduinom sinodi gretik ma glüg kritik.

¹⁶ „*Okhta'*. Fozif ut ela ‚Peterburg’, kö deadanöp pro pöfans ätopon. Ye oksasenans alo päsepülops plödü kiud deadanöpa, sevabo in glun rituliko no pisaludükon.

¹⁷ *Sark redik*. Sevabo sark peinik nejerik.

¹⁸ *Els „Filatki”*. Hiel ‚Filatka’ äbinom pösod magälöfik fredadramatas musigik anik. Nem pösoda at äkomädon in tiäds fredadramatas fa dramatilautans difik.

¹⁹ Penemons lügadramat lomänälik: „,Dmitrij’ di ‚Don’” fa hiel ‚V. A. Ozerov’ (1769–1816) e lautot cifik ä fredadramat hiela ‚A. S. Griboedov’ (1795–1829). Mäniot penädas so distikas ma stül e ma mast literatavik luveratiko kaladon pösodi magälöfik as men nen güt tefü lekan.

²⁰ *Kän: balhon*. Me vöd: balhon < pänemon kän patik ad hobüt äsümöl labü magod balhona ma sköt hiela ‚P. I. Shuvalov’: datikan käna at. Konotüli at pänüpenon ini päm hiela ‚P. A. Vjazemskij’ ön mod sököli: „„Neföro äkanob legudiko suemön, dist kinik binon vü kän e kän: balhon,” jiel ‚Ekaterina’ telid äsagof generane seimik. „Dist binon vemik,” ägesagom, „onu onunodob lü or, o mayedal! Ekö! lebönörös ad küpön: kän binon soelöfik, e kän: balhon < binon soelöfik.” — „O! nu suemob,” jilampör äsagof.”

²¹ *Leyan di ,Kazan”*. Sevabo bobot follienik in flanäd detik kölümema leglüga di ‚Kazan’; nügolöp ad süt: ‚Bol’shaja Meshhanskaja’.

²² Telspikot in Deutänapük pebreikätöl: ‚Meine Frau!‘ (= „O jimatan obik!“) — ‚Was wollen Sie doch?‘ (= „Kisi plüdol-li?“) — ‚Gehen sie...‘ (= „Gololöd!...“).

²³ Famülanem: ‚Kunz‘ < no binon fädik in tikodayumät bal ko el Hoffmann: hiel Carl (Karl) Friedrich Kunz (1785–1849) äbinom lautan Deutänik ä dabükän penädas anik fa ,E. T. A. Hoffmann‘.

²⁴ ‚Tournure‘. In rigädapenäd pegebon as bastaravöd; sinifon Fransänapüko eli „koapajästäd (legudik)“.

²⁵ *Bubamitanim honilabik*. In Rusän sagoy dö koküfäbs, das „la=boms-la honis“. I sagoy, das koküfan „pladof-la honis sui himatan okik“.

²⁶ ...eli brad... eli lög... Pösod in rigäd ägebom subsatis nen deklina=mals zesiidik, sevabo in nominativ.

²⁷ ‚Kamerad‘. In vödem rigädik i pegebon as bastaravöd; sinifon Deutänapüko eli „flenädan“.

²⁸ Luveratiko sänsurans ettimik äproibons ad bükön bepenami dafla=pa, bi atos äslänönöv militi. In dabükots nutimik nätkoy peisodi tefik ma namapenäd, e setem at tonon-la so: „Nensemiko ätöbidom ad tadu=nön; febodans kil at äjafedoms pöpi nämikün de Deutänans valik di ,Pe=terburg‘. If ,Pirogov‘ lölöko pileigedaklotomöv, tän luveratiko stüm kol di=nit e gredät oma istöpadonöv elis ,Teutones‘ sovadik. Ab äkömom lölö=fiko as pösod sifädik privatik, efe lenlabü legunil e nen peoläts. Hi=Deutä=nans ko mäpet levemik ädesumoms ome klotemi lölölik. ,Hoffmann‘ me vetot lölölik oka äseidom oki sui futs oma, ‚Kunz‘ ägleipom omi len kap, e ‚Schiller‘ ägleipom me nam tuigülatufi as lavädasvip äjonidöli. Ko lied mutob nunön notodälo, das leliötan: ,Pirogov‘ < pädaflapom me tuigüls ön mod vemo dolöfik.“

²⁹ ...spikom dö ,Lafayette‘. In namapenäd sotül votik komädon: „blö=fädom, in kis pöl cifik ela ,Lafayette‘ ebinälön“.

NUD.

I.

Tü mäzul 25¹ bos vemo bisarik äjenon in el Peterburg. Jeifan: ,Ivan Jakovlevich’, len lesüt sülio vegama lödöl (famülanem oma peglömon, ed igo len völ doma omik su selagaplatäd — kö pemagons söl ko cüg labü sobasköm, e zuo näpenäd: „I koedoy seflumön bludi”² — nos votik penunon), jeifan: ,Ivan Jakovlevich’ ägalikom go gölo ed äsmeilom smeli boda flifik. Ilöökölo bosilo oki su bed, älogom, vio jimatan omik: läd sai-do gravik, jikel vemo älöföf ad drinön kafi³, äsüramenof bodedis änu pibakölis se furnod.

„Adelo, o ,Praskov’ja Osipovna’! no odrinob kafi,” el Ivan Jakovlevich äsagom, „pla at vilob fidön bodedili hitik ko beb.”

(Jenöfo el Ivan Jakovlevich ökonsumomöv e balidi e votiki, ab ya äse-vom, das öbinosöv vero nemögik ad begön dinis bofik otüpo, ibä jiel Praskov’ja Osipovna no älöfilof ledesiri somik.)

„Fopan at fidomös bodi! so ga obinos gudikum pro ob it,” jimatan äti-kof ninälo, „bi por nog bal kafa oreton.” Ed äjedof bodedi bal sui tab.

El Ivan Jakovlevich födü gidöf älenükom trelülaguni love nijit oka e posä iseidom oki leni tab, ästürülom sali⁴, äblümükom bebis tel, äsu-mom neifi me nams, e ko logodanotodot gravik äprimom ad kötön bodi. Posä ikötom bodi ad lafs tel, älülogom lü hog zänodü ons, ed ad süpad okik äloegom vietön bosí. ,Ivan Jakovlevich’ ästörülom prüdiko oni me neif ed ädoatom. „Binos solidik,” äsagom ninälo oke, „kin üfo kanon-li binön us?”

Änüsteigom doatis oka ed äseramenom... nudi! El Ivan Jakovlevich igo äleadom lagön namis oka; äprimom ad röbön logis oka, ad doatön yegi: „Binos nud, vo binos nud!” Zuo äjinon pö om dutön lü sevädan sei-mik. Lejek äpubon su logod ela Ivan Jakovlevich. Ye lejek et äbinon-la nos leigodü sidin ut, kel äglepädon jimatan omik.

„Kiöpo üfo edekötol-li nudi? o lunim!” ävokädof zuno. „O jäpan! o luh-drinan! Ob it oträtülob poldanefe dö ol. O midunan kiom! Ya mens kil esevedükons obi dö utos, das pö jeif so vemo tirol nudis, das tio defalons.”

Ab el Ivan Jakovlevich ädredikom deadio. Ämemosevom nudi at: äkan-non dutön lü nek votik pläämü hiel ,Kovaljov’: cämacalan⁵, kelani äje-fom alvigo tü vedel e sudel.

„Saidö! o ,Praskov'ja Osipovna'! Ovilupob oni ini särvätül ed oseitob oni lä spadüli seimik cema. Oseatonös us brefüpo, e latikumo omoblinob oni.”

„Igo no vilob lilön vödis ola! Vilol-li üfo, das oleadof seatön in cem obik nudi pedekötöl?... O nenladälöfan kiom! Te skilom ad mufükön jeifömi love küired, ab suno leno ofägom ad fölon bligis oka as matan! O miotälan! o kanayan! Cedol-li, das omutob papönön fa pold demü ol?... Ag! ol, o gagan! so lestupik, äsvo blög breini no laböl! Moükolöd oni! moö! sepololöd seimio, kö vilol! sodas vero nos omemükonöd obi dö nud at!”

El Ivan Jakovlevich ästanom, äsва pideidom-la. Äletikom, ai fovo äletikom, ab no äkanom dagetön kludodi seimik.

„Ba diab sevon-la, vio atos ejenon,” fino äsagom, du äkratom me nam pödü lil oka. „Va äbinob brietik, u no, ven ädelo ägekömob lomio, no plu kanob sagön. Too ma dinäds valik jenot at muton binön nemögik, ibä bod binon din pebaköl, ab nud binon din vero votik. Kanob suemön nosi!...”

El Ivan Jakovlevich ästopedom ad spikön. Tikod dö utos, das poldans ötvuvons nudi lomü om ed ökusadons omi, ävedükon omi lölöfiko däsperi. Ya äfomälom koleti bludaredik jöniko me largent pesimädöli, deni... E koap lölök oma ädremon. Fino äsüramenom donakloti okik e butis, älenükom oke dinis valik at e pö duged meibas grobik de ,Praskov'ja Osipovna' ävilupom nudi ini särvätül, ed äsegolom lü süt.

Idesinom ad dopladön seimio vilupoti, sevabo ud ad öönüseiton ini disstütöt dis leyan, ud ad ökoedön falön oni ön mod seimik jiniko nendesino, e poso ad öflekön oki lü näilusüt. Ab liedo ai dönu äkolkömom sevädani seimik, kelan sunädo äprimom ad seividön: „Kiöpio golol-li?”, u so: „Kimi edesinhöli ad jeifön so gölo?” Klu ,Ivan Jakovlevich’ ön mod nonik äplöpom ad stebedön timüli pötik. Votikna ya äkoedom falön oni, ab galädan fagao äjonom ome me halebard, sagölo: „Lösumolöd! Ekö! eleadol falön bosi.” Ed el Ivan Jakovlevich ämutom lösumön nudi, ed äklänedom oni ini pok okik. Däsper äbemastikon omi, mu pato sekü utos, das menamödot daduliko ägretikumon pö süt, du selidöps gretik e smaliks ämaifikons.

Äsludom ad golön lü pon di ,Isakij’: „Ba ön mod seimik jed ona ini vats ela ,Neva’ oplöpon-li?...” Ye bosilo döbob, das jünu konob nosi dö el ,Ivan Jakovlevich’: men stümbabik demü patöfs mödik.

El Ivan Jakovlevich, äs feboden ritik Rusänik alik, äbinom ludrinan hölöfik. Do aldelo äjeifom cünis votikanas, cün lönik oka neföro klinopäjeifon. Trelülagun ela Ivan Jakovlevich (,Ivan Jakovlevich’ neföro älen-

labom guni) äbinon vielik, kuratikumo: jenöfo äbinon blägik, ab labü stens podasümik braunayelovik e gediks; kolet änidülon demü smivov, e pla knops kil teiko fadils älagons. El Ivan Jakovlevich äbinom künidan vemik, e ven cämacalan: „Kovaljov’ < kösömiko äspikom ome pö jeif: „Lä ol, o ,Ivan Jakovlevich’! nams ai mismelons,” täno el Ivan Jakovlevich ägespikom säki: „Ma kis üfo mismelons-li?”

„No sevob osi, o flenädan! ab mismelons,” cämacalan äsagom, e täno demü vöds et el Ivan Jakovlevich posä isnüfom tabaki äsmivom sobaskömi sui cüg oma, e doniü nud, e pödü lil, e doniü balib — brefikumo sagölo: valöpio, kö ävilom.

Sifan stümbabik at ya ästanom su pon di ‚Isakij’. Primo äzilogedom; poso äbiegädom stutölo su balutastutöm, äsva ävilom-la logön dis pon, va fits mödik u nemödiks äsvimons, e täno äjedom nenkürido donio särvätüli labü nud. Älibisenikom so vemo, äsva bos ko vetot mö pauns foltum sunädo ifalon-la de bæk oma. El Ivan Jakovlevich igo älusmilom. Plas ägolom ad jeifön cünis calanas, älüodikom lü stitod ko platäd: „Zibs e tied” < ad begön us väreti bijopavina, ab süpo äküpom len finot votik ponä haratapoldani ko logot cädk, cügabalibs veitik, hät killienik, den. Ästanom nemufo; viuo haratapoldan ävinegom omi me doat ed äspikom:

„He! Kömолос isio! o flenädan!”

El Ivan Jakovlevich, äjonülölo oki asä plütavani, ya in fagot vemik ädeükom häti oka, e posä inilikom muvifo, äsagom:

„Vipob sauni ore, o cädal!”

„Nö! nö! o flenädan! no nog binob cädal. Sagolöd, kisi edunol-li us, du ästanol su pon?”

„Yulob nämäti God, o söl! Balugiko ägolob ad jeifön, ab äsludob ad küpedön, va vifiko flumed äflumon.”

„Lugol, lugol! Plän at no saidon. Binolös so flenöfik ad gespikön snatiko!”

„O cädal! Obligidob bligi ad jeifön ori nen taspiks seimik telna a vig, nö! igo kilna,” el Ivan Jakovlevich ägespikom.

„Nö! o flenädan! Atos binon luspikot. Jeifans kil ya jeifoms obi, zuo lecedoms osi benofäti vemik. Benö! gudikumo binolös flenöfik ad konön, kisi edunol-li us?”

El Ivan Jakovlevich äpaelikom... Ab tü timül ot äsvo fog klänedon löllico jenoti, e sevoy vero nosi dö utos, kelos poso ejenon.

II.

Cämacalan: ,Kovaljov' < ägalikom go gölo ed äkoedom tonön: ,Br-r-r...> < medü lips. Ädunom so pö naed alik, kü ägalikom, do om it no äkanom plänön, sekü kod kinik äbitom so. Hiel Kovaljov ätenükom oki, ed äbüedom lügivön oke loki smalik su tab ästanöli. Ädesinom ad lülogön bulädili, kel äsoariko ipubon lä om su nud. Ab — ad stun vemik oka — älogom, das pla nud pö om top vero kamik äbinon! Idredikölo el Kovaljov büedom lügivön vati, ed äkluinom logis me särvtüü: „Vö! nud fabi non!” Äprimom ad senidön me nam, bi ävilom seivön, va nog äslipom-la; äjinos, das jenöfo no äslipom. Cämacalan: ,Kovaljov' < älöjutedom se bed, älemufükom oki: nud fabinon!... Sunädo äbüedom lüblinön klotemi, ed ajutedom nemediko lü löpapoldacalal⁶.

Ye primo sötob nunön bosi dö ,Kovaljov', dat reidan kanon suemön, cämacalan sota kinik etan äbinom. Cämacalans ut, kels dagetoms diniti at yufü diploms nolavik, leno daloms paleigodön lä cämacalans ut, kels pepromuvoms in Kaukasän. Sots et binons mu distiks. Cämacalans no lik... Ye Rusän binon län so bisarik, das if penoy bosi dö cämacalan bal, tän cämacalan topa alik, de ,Riga' jü Kamtjakän, fümo cedomöv, das lautan ediseinon ebo omi. Otos tefon i dinitis e gredätis valikis. El ,Kovaljov' äbinom cämacalan Kaukasänik⁷. Te dü yels tel ästadom in dinit at, kludo ün timül nonik äkanom glömön tituli oka; zuo ad gevön oke cädi e veüti mödikumis, neai änemom oki cämacalani, ab ai mayori⁸. „Dalilo lös! o jidigikan!” äsagom kösömiko, ikolkömölo pö süt luvomi, jikel äselof bavetis, „kömolös domü ob! lös oba binon len süt: ,Sadovaja’; if te usäkolös: „Is mayor: ,Kovaljov' < lödom-li?” tän alan ojonon ole lödöpi obik.” Ed if äkolkömom jiseimani bätodik, tän plä vöds et ägevom ofe büdülis klänik, ed äläükom: „Osäkolös! o löfää! dö lös mayora: ,Kovaljov’.” Vätälölo atosi, i rajanobsös denu ad nemön cämacalani at asä mayori!

Mayor: ,Kovaljov' < äkösömom ad spatön aldelo ve lesüt di ,Nevskij’. Kolet baveta omik äbinon ai vemo piklinüköl ä pimaedädöl. Cügabalibs oma ädutons lü sot ut, keli i nu nog kanoy küpön pö geodetans ziläkik, pö bumavans e sanans rejimenik, i pö utans, kels ledunoms bligis poldik⁹ valasotik; valemo pö mans valik et, kels laboms cügis klöpfik ä redikis e kadapledoms vemo gudiko eli ,boston’, sevabo: cügabalib somik zugon kurato zänodo su cüg ebo jü nud.

Mayor: ,Kovaljov' äkepolom ko ok snilalinis sardik mödik, efe labü sköts, id utis, su kels pinüködos: „vedel”, „dödel”, „mudel”, e r. Mayor:

,Kovaljov' < ikömom lü ,Peterburg' sekü neod, sevabo ad sukön vobapladi pötöfik ma dinit oka: ifü benoplöp övedomöv viguveran provina, ud igo dalagal pö diläd veütik büra seimik¹⁰. Mayor: ,Kovaljov' < i no ädodomöv ad matikön; ab te pö jenet et, das jigam ölaboföv katädi mö ruabs teltum-mil asä gamagivoti. Klu reidan nu kanon cödön ito: ini stad kinik mayor et äreafom, ven ilogom pla nud saido jönik ä nomik topi fopik, kamik e smufiki.

Äsvo pro vemikam ditretas bökan nonik ässükom pö süt, e pämütom ad futogolön, posä ivilupom oki ini mäned oka ed ivealom logodi oka me särvtütl. Äbitom so, äsva äbludom-la. „Bö! bo halud äkanon-la süükön pö ob. Voiko no ämögos, das nud änepubon splodiilo,” ätikom ed änükö-mom desino ini nibotöp ad lülogön oki in lok. Läbo dunetäbs äfabinons in nibotöp; hipuls äsvipoms cemis ed äpladoms stulis; seimans omas ko logs slipöfik älüblinoms kekilis hitik su bötaböväd; su tabs e stuls gaseds ädelik me kaf pibegifilöls äseatons brulo.

„Benö! Gode dani! nek dabinon is,” äsagom, „nu kanob lülogön.” Neküniko änilikom lä lok ed älogedom: „Fi! te diab suemon-la osi! o gag kion!” äsagom spukölo balna. „If te bos dabinonös pla nud!... too nos da-binon!...”

Ön säspetikam ifäibeitölo lipi, äsekömom se nibotöp ed äsludom ta kösömots okik ad logedön neki ed ad smililön lü nek. Süpo ästanom, äsva ivulom-la, lä yan doma seimik; fo logs oma pubod neplänovik äjenon: fo nügolöp bökavab ästopon; yanils päämaifükons; blegikölo söl seimik in leigid piklotöl äsebunom ed ärönom löpio ve tridem. Kiovemiks dajek e leigo stun ela Kovaljov äbinons, ven imemosevom, das atan äbinon nud lönik oka! Pö süfül bisarik at val äjinon pazüflekön in logs omik; äsenom, äsva töbo äfagom ad stanön su futs oka; too äsludikom ad stebedön ta neletians valik gekömi söla et ini bökavab, do koap lölik oma ädremon sovemo, äsva äbinom-la in fifastad. Pos minuts tel nud fe äsegolon. Älen-labon leigedi me goldafads pibrodöli, labü kolet geilik löstanöl; blit jama-küirik pilenükön len on; den äbinon len flan ona. Äkanoy kludön se hät onik ko plümääd¹¹, das ästadon in dinit tatakonsälala. Valikos äträton, das ägolon seimöpio disseinü visit. Älogedon äl flans bofik süta, älüvokädon bökan: „Isiö!” Poso äseidon oki in bökavab ed ädevegon.

El Kovaljov pidabik tio äperom tikäli oka. Leno äkanom sludön, kisi ösötöm-la tikön dö jenot so bisarik. Vö! lio atos mögon-li, das nud, kel ädelo nog ebinon len logod oma, noe fägon ad tävön e golön, abi ad len-

labön leigedi?! Ärönom pödü bökvab, kel läbo äbevegon te fagoti nemödik, ed ästopon fo leglüg di ,Kazan”¹².

Äspidom ad nükömön ini leglüg¹³, ädugolom da kedäds jibäl丹as pöfik ko logods pivilupöl sa hogs tel pro logs (büo vemo ibesmilom logo-tis somik), ed änügolom ini glüg. Us nino plekans nemödik äabinom spad äsaidon, dat valans ästanons pö nügolöp glüga. El Kovaljov äbinom in stad so nefredik, das leno älabom nämäli ad plekön¹⁵, ed ästeifom ad logön söli at pö spadiil alik. Fino äloegom stanön oni soaliko¹⁶. Nud äklänedon lölöko logodi oka ini kolet gretik löstanöl e ko notod relöfa vemi-kün äplekon¹⁷.

„Lio mögos-li ad nilikön lü on?” el Kovaljov ätikom. „Valikos: leiged, hät <träton, das binon tatakonsälal. Ba te diab sevon-la, vio mögos ad dunön osi.”

Äprimom ad kögon bosilo nilü on; ab nud leno ävotükön jästädi devidik oka ed äbleibon biegön talio¹⁸.

„O cädasöl!...” äspikom ,Kovaljov’, imütölo oki ninälo ad bravurön. „O cädasöl!...”

„Kisi vilol-li?” nud ägespikon, iflekölo oki.

„Cedob osi bisariki, o cädasöl!... Jinos lü ob... das mutol sevön pladi verätik ola. E sunädo etuvob oli... e kiöpo-li?... In glüg!¹⁹ Mutol baicedön, das...”

„Säkusadolös obi! Ye no kanob suemön, dö kis eviol spikön... Plänolös!”

„Ön mod kinik üfo mutob-li plänön osi ome?” el Kovaljov ätikom ed äprimom ad spikön, posä iplöpom ad kuradikön boso:

„No taspikob, ob... too binob mayor. Baicedolös! das no pötosöv pro ob ad golön nen nud. Ba jitedan seimik, jikel selof pö pon di ,Voskresen'e' rojatis pesäjalöl, dalof seadön nen nud oka; ab, pö spet ad dagetön diniti²⁰... zuo if ek lomü mödikans sevon lädis, samo jieli Chekhtarjova: jimatan tatakonsälala, e jivotikanis... Ol it meditolös dinädis at!... No sevob, o cädasöl!...” (Pö atos mayor: ,Kovaljöv’ < ätovilom jötis oka.) „Pardö!... If träitoy dinastadi at bai noms bligas e stima noubikas... Ol it bo kanol suemön osi...”

„Suemob vero nosi,” nud ägespikon. „Plänolöd vali suemovikumo!”

„O cädasöl!...” el Kovaljov äsagom graviko, „no sevob, vio kanob suemön vödis olik... Pö jenet at din lölik jinon klülön... U ba vilol-la... Ga bïnol nud lönik oba!”

Nud älogedon mayori, ed logabobs onik boso fronükons flomi onik.

„Pölol, o cädasöl! Dabinob nesekidiko. Zuo kosam nabätik nonik kannon dabinön vü obs. Ma knops dünädaleigeda olik bo dunodol pö senät u pu ön jäfüd gitäda. Ab jäfüd obik binon nolavik²¹.“

Ispikölo atosi, nud ädeflekon oki ed äfövon ad plekön²².

,Kovaljov' äkofudikom mu vemo. No äsevom, kisi ömutom dunön, ed igo kisi ömutom tikön. Ün tim ot noid plitik klota vomik ätonon; änilikof vom bältilik löllico me leds pidekööl, e ko of äbinof jimägikan lenlaböl kloti vietik, kel vemo jöniko äklotugon tefü zekoap lunedik ofik, ko hätil paelayelovik, kel äjinon binön so leitik, äsa kremabakot. Pödü ofs äpladom oki ed ämaifükom tabakiäri haidug lunik ko cügabalibs gretik e degtelati koletas.

,Kovaljov' äfoikom nilikumo, äkoedom süstegön koleti batitik baveta, äleodükom snilalinis okik len jänil goldik älagölis, e du äsmililom valafänio, älüläükom küpäli oka ad lädül lekeinik, jikel, ad floril florüpik sümöl, äplekölo bosilo äbiegof ed älüodükof äl flom namili vietik oka labü doats tio dologamoviks. Smilil su logod hiela Kovaljov nog vemikumon, posä ilülogom dis hätil cüni klöpfülik, nidiko vietiki ofa e dili cüga, laböl köli rosada gölik florüpik. Ye süpo ägebunom, äsva ikontagom-la flami. Dönu imemom, das älabom vero nosi pla nud oka, e logs oma äfulikons me drens. Ägüflekom oki, dat öspikom stedälo söle leigedi ilenüköle, das te simulölo äbiton as tatakonsälal, das äbinon jäpan e kanayan, e das äbinon nos votik pläämü nud lönik oka!... Ab nud ya inepubon: ba ispidon ad movabön dönu diseinü visit lü ek.

Atos idäasperükön eli Kovaljov. Ägegolom ed ästanom ze dü minut bal dis kölüms, bi älelogom küpäliko äl flans votik, va ökanom logön nudi seimöpo. Ämemom fümo, das ilenlabon häti ko plümäd e leigedi me goldafads pibrodöli; ye no iküpom patis mänedä, ni köli bökavaba, ni uti jevodas, igo ni utosi, va ilabon-la u no pödo dünani seimik (ed in livred kinik). Zuo bökavabs so mödiks ävifovegons mo e ge, id ön vifot so ve mik, das töbido äkanoy-la igo memosevön bali onas; ed if öküpom-la bali onas, alo no üdatikomöv modi seimik ad stöpön vabi.

Äbinos del jönik e solöfik. Menämödot gretik ädabinon su lesüt di „Nevskij”, samo voms äs sturabluk nenfinik floras äbestürofs pärunavegi löllik dese pon poldik jü pon di „Anichkov”. Ekö! i kurakonsälal lä om sevädk ägolom, kelani änemom vikonulani, mu pato komü nesevädkans. Ekö! i hiel „Jaryzhkin”: grupacif pö senät, flenädan gudik²³, kel pö kadapledam di „boston” ai duinom römidi, ven neodom kadis jöl. Ekö!

i mayor votik in Kaukasän diniti cämacalana pedagetöl me nam vinegom, vüdölo ad kömön lü ok...

„Ag! diabö!” el Kovaljov äsagom. „He! o bökan! veigolöd obi nemediko lü lüpapoldacalal!”

El Kovaljov äseidom oki ini loatavab, ed ai dönü ävokädom lü bökan: „Gö! vifö! föfiomofolöd ko näm lölik!”

„Lüpapoldacalal binom-li in vobacem oka?” ävokädom, posä inükömom ini föfalecem.

„Lenö!” yanan ägespikom, „änu edetävom.” — „Liö!”

„Si!” yanan äläükom, „jenöfo no bü lunüp, ye edetävom. If ekömolöv igo bü minut bal, ba ekolkömolöv ko om lomo.”

,Kovaljov’, no ädesumölo särvätüli de logod oka, äseidom oki ini böka-vab, ed ävokädom me vög däsperi jonülöl: „Gö!”

„Kiöpio-li?” bökan äsagom. — „Föfiö!”

„Lio-li föfö? Is mutoy flekön: detio-li u nedetio-li?”

Säk at ästöpön eli Kovaljov ed ämüton omi ad letikön dönü. Ön stad omik mubalido äsötömös spidön lü bür südöfapolda, no demü utos, das ätefon-la nemediko poldi, ab demü utos, das bür et ökanon koedön segolön büdis vifikumo, kas calans pö vobaplads votik. Zuo öbinosöv nevisedik ad duinön begi tefü geükam dinastada nomik cifefe dünotema ut, dünotani kela nud isteton oki, bi ya iklülädos se gespiks lönik nuda it, das pö dabinan at nos äbinon saludik, ed ökanon lugön i pö jenet at, leigoäsä ilugon, ven ilesagon, das neföro äkolkömon-la labani oka. Klu pö ,Kovaljov’ slud ya isüikon ad büedön vabön lü bür südöfapolda, ab ün ti-mül ot äreafom ad tikod, das jäpan e cütan at, kel igo pö kolköm balid ibiton ön mod so nenjemik, ükanonöv gebädön pötatimi ad skeapön alseimiko de zif; e pö dinäds somik steifs valik ad dafanön oni öbinonsöv vaniks ud ödulonsöv — God önetelonös osi! — ünü mul lölik. Fino sülälä-dans it äjinons-la nügivön ome tikodi. Äsludom ad lüükön nemediko lü notedabür gasedik, ed ad notükön büökälo bepenoti staböfik patöfas valik, dat alan, posä ükolkömon nudi, ökanon sunädo loblinön oni foi laban, u pu sevedükön dö steböp nuda. Benö! isludikölo fifümiko, äbüe-dom vabön bökanı lü notedabür gasedik, e dü vegam lölik ai dönü äflapom stirani ta bæk oma, otüpo sagölo:

„Vifö! o jäpan! vifö! o cütan!”

„Ag! o cädasö!” bökan äspikom, du älemufükom kapi oka ed äbatom me stirajainäd jevodi oka, kel älalon heremi so luniki, äs ut vümadoga di

,Bologna'. Fino loatavab ästopon, ed el Kovaljov hekölo änürönom ini stebedacem smalik, kö calan gedaherik älenlaböl treltilaguni bälidik e lüni, äseadom len tab e ko penamaleplüm vü tut s oka änumom könädis kuprinik piblinöl.

„Kin is lüsumon-li notedis?” el Kovaljov ävokädom. „O! Glidö!”

„Dalestümi obik!” calan gedaherik äspikom, posä ünү minut bal ilöö piologedom e dönu ilogedom dönio äl kums monik piseitöl.

„Vilob notükön bükiko...”

„Dälö! Begob ole ad stebedön brefüpo,” calan äsagom, me nam bal äpenölo numati sui papür e me doats nama nedeta äfeamufükölo balilis tel pö bakud.

Dünan älaböl kvatädis e logoti, kel äjonülon dünotemi oka pö dom raistokratik, ästanom nilü tab ko doküm in nams; älecedom dini plütik ad logädükön kosädöfi oka:

„Fikulos ad kredön bisaroti somik, o söl! Dogil no frädon degkopekis jöl, sevabo ob no peloböv tä on igo kopekalafis jöl; too jigraf löföf oni, — nämatü God! — löföf, klu utane, kel otuvon oni, ruabis tum! If dalob bespikön dinis ma gidöf, tän, äsä anu vü ob e ol, bülofs menas leno bai-binons. If ek binon yagan, tän labonös bludadogi ud eli ‚pudel’; no lava-ronös, ab segivonös ruabis lultum, si! segivonös utis mil! if te odagetonöv dogi gudik.”

Calan cädik älilom atosi ko logodanotodot gravik, e leigüpo äbejäfom fräditäxeti: tonats liomödiks dabinons-li in penet peblinöl? Valaflano ästanons mödiks jibäldans, pladulans tedanas e domadünans ko penets. Pö bal etas pänunos, das äleadoy golön ad dünon²⁴ bökan i ko kondöt stöönik tefü spitin; votik ätefon vabi boso neflifediki, ün yel: 1814 < se ,Paris’ piseveigöli; seimöpo äleadoy golön jiyunani de domadünanef bälidotü yels degzülid, oki pö lavöp iskilüköli, e fägöfiki pro vobod votik; zuo pälofons veigöm leitik sufidik nen resor bal; jevod yunik nämälik ko stenüls gedik yelis degvelid älaböl; sids nulik naväta e rafa se el ,London’ ilükömöls; länädadom labü feilaläned zesüdik, sevabo labü leceks tel pro jevods e labü top, kö äkanoy meikön legudiki gadi biadik u firiki; i bevü votikos äbinon levok utanas, kels ävilons remön jukasömälis bälidik, sa levüdam ad kömön ad hägön aldelo de düp jölid jü ut gödik kilid. Cem, pö kel sog lölik at ipladon oki, äbinon smalik, e lut us äbinon vemo dufik; ab cämacalan: ,Kovaljov’ < no äfagom ad smeilon smeli, bi pivilupom me särvätül, e bi nud it oma äbilibon seimöpo — te God äsevon-la, in spadül kelik.

„O cädasöl! leadolös begön obi!... Vemo neodob osi,” fino äspikom ne-
sufädiko.

„Onu, onu! Ruabs tel, kopeks foldegkil! Ün minut mu nilikün! Ruab
bal, kopeks mäldegfol!” söl gedaherik äsagom, du äjedom penetis ebo äl
logods jibäldanas e domadünanas. „Kisi vilol-li?” fino äsagom, lüspikölo
lü el ,Kovaljov’.

„Begob...” el ,Kovaljov’ äspikom, „ejenon cüt u jäp, jünu no plöpob ön
mod seimik ad datuvülön osi. Te begob ad koedön bükön, das utan, kel
oloblinon foi ob jäpani at, ogeton mesedi saidik.”

„Dalob-li säkön, lio famülanem ola tonon-li?”

„Nö! kikodo famülanem zesüdon-li? No kanob nünön oni. Labob se-
vädanis mödik: jie Chekhtarjova se famül tatakonsälala, jie Palageja
Grigor’jevna Podtochina se famül stäfafizira... Valans okanonsöv seivön
jenoti at — God oneletonös osi! Kanol penön balugiko dö ob: cämacalan,
u mödo gudikumo: stadöl in dinit mayora.”

„E tefü fugin: binom-li domadünan olik?”

„Bö! dünan kimik-li? Sümikos no äbinonöv jäp so vemik. De ob emo-
fugon... nud...”

„Jö! famülanem kio nekösömk! E söl et: Nudik²⁵ < ebetifom-li oli
demü suäm vemo gretik?”

„Nud, kludo... Pölikoträitol dinastadi. Nud, sevabo nud oba it, ene-
pubon. Nu no sevob stanedi ona. Ba diab evilon-la käfädön tefü ob.”

„E me mod kinik enepubon-li? No kanob suemön stadi gudiko.”

„Jenöfo ob no kanob plänön ole, me mod kinik; ye veütikünos binon,
das nu vabon da zif e nemon oki tatakonsälali. Ebo sekü atos begob ole
ad notükön, das ufanölan oloblinonöd sunädo oni foi ob tüüp brefüp mu
nilikün. Gevolös cödoti lönik ola: voiko lio üfo olailifob-li nen koapadil so
küpidik? At leno binon samo tean smalik len fut, keli kanoböv steigön ini
but, e poso nek oloegenöv defön teami. Komob alvigo ün dödel lä ,Chek-
tarjova’: jimatan tatahikonsälala; fovo jiel Podtochina Palageja Grigor’ev-
na: jimatan stäfafizira, sa daut ofik vemo löfidik, i binofs jisevädans gu-
dik oba. Kluo gevolös cödoti lönik ola! vio nu kanob... Nu no dalob komi-
kön lo ofs.”

Calan ämeditom, kelosi äträtoms lips nämöfiko pifärmüköls oma.

„Nö! no dalob koedön notedön atosi pö gased,” fino äspikom pos seil
lunüpik.

„Liö! Kikodo-li?”

„Somo. Gased okanon perön benorepüti oka. If alan primon-la ad pənöñ, das nud lönik mofugon de on, täno... Igo nen jenots somik sagoy, das medü gasedem panotükons-la dins nesiämik e sagäds neveratik mödiks.”

„E me pat kinik din at üfo binon-li nesiämik? Pö jenet at, äsä jinos lü ob, nos sümik dabinon.”

„Te lü ol jinos, äsva nos nesiämik dabinon-la. Ekö! givob sami: ävigo otos ejenon. Calan äkönöm, leigoässä ol änu ekömol, äkeblinom notedi (kalot ma kalkul äsuämon ruabis: 2 sa kopekis: 73). Noted te änunon, das dog bridota: ‚puDEL’ < ko herem blägik imofugon-la. Atos no jinon-la nekomunik, vo-li? Ab äklülädon binön jemodapenäd: jenöfo el ‚puDEL’ et äbinon diviguvan, no memob, stitoda kinik.”

„Ob ga lofob notedi no dö el ‚puDEL’, ab dö nud oba it, sevabo tio dö ob it.”

„Nö! leno dalob koedön nüseidön notedi at ini gased.”

„Liö! Ga nud lä ob nendoto emoon!”

„If emoon, tän atos binon dinäd sanavik. Sagoy, das dabinons mens ut, kels kanons lenlägön nudi sota alseimik. Ye ma küped obük mutol binön man ladäla vemo fredika, e bo löfol ad cogön in sogod.”

„Yulob ole nämätü God! Ba if ereafol ini dot, tän ojonob ole logodi oba.”

„No zesüdos ad töbon öki!” calan äfovom, du äsnüfom tabaki. „Üf atos ye no oditretülikönöv oli,” äläükom ko jäst nitedäla, „täno obinosöv vi-pabik ad lülogön.”

Cämacalan ädesumom särvätüli de logod oka.

„Jenöfö! kio bisarik atos binon!” calan äsagom, „top binon vero kamik, äsva paälakek änu pebaköl. Si! binon nekredoviko kamik.”

„Kluö! Nu bleibol-li feiton? Ol it kanol daküpön, das binos nemögik ad no notedön. Obinob mu vemo danöfik kol ol; zuo vemo fredob, das pöt at ebönon obe plidi ad kostükön obi ko ol...”

Mayor, äsä kanoy kludön se atos, pö naed at äsludom ad bitön fläto.

„Dido binosöv din fasilik ad koedön notedön,” calan äspikom, „ab no büologob pö atos fruti seimik pro ol. Ga if vilol somi, tän bligädolöd utane, kel labon stüli süperik, ad bepenön jenotemi asä natapubodi seledik, dat okoedoy nüseidön ini el „Bien nolüdik” yegedili et” (ün tim ot nogna äsnüfom tabaki) „gönü frut yunanefa” (ün tim ot äkluinom nudi oka) „u balugiko födü nitedäl valemik.”

Cämacalan isäspetikom lölöfiko. Ädonükom logis oka äl donadil gase da, kö nunäd dö plösenots äbinon; ya logod oma tio äsmililon, posä pikü pon nem jiplösenana, jikel äbinof löfidik ma logot, e nam äkontagon poki ad fümiükön, va äkepolom ko ok bankazöti blövik²⁶, bi cedü ,Kovaljov' stäfafizirs äsötoms seadön su teatastuls... ab tikod süpik dö nud idädük on vali!

Calan it äjinom pafäkükön dibälíko fa ditretü el Kovaljov. Ivipölo ad trodön boso omi pö ditret at, älecedom plütiki ad notodön pidi oka me vöds anik:

„Dido vemo keliedob, das mijenot soik ereifon oli. Ba vilol-li snüfön tabaki? atos nosükön kapadoli e ladälastadi glifik; atos igo gudon tefü hemoroids.”

Du äsagom atosi, calan änilikom tabakiäri lü ,Kovaljov', idispladölo donü on vemo skiliko tegoti labü pöträt voma seimik ko hätil.

Dunot at nen desin badik äsäsünenükon eli Kovaljov.

„No kanob suemön, vio lecedol timi somik pötöfiki pro cogs,” äspikom faviko, „va no logol-li, das no labob ebo ati, me kel fägoböv ad snüfön? Diab mosumonös tabaki olik! Nu leno vilob logedön oni, sevabo noe tabaki naudodik olik sota: ,berezinskij’, abi rapedi, igo if elofolöv obe oni.”

Isagölo osi, äsegolom dibälíko pifavükölo se notedabür gasedik, ed älüodikom lü poldacif diläda, [kelan levemo älöfom juegi. Lomü om föfadem, ü fidacem, päbepladon löliko me juegakouns, kelis ilüpools bundano ome demü flenam tedans. Pö tim et jidünan ädeükof de poldacif diläda militabutis calik; den e harnads krigik ya püdiko pälägons pö guls, e sonil kilyelik oma ya äkontagom häti killienik pabedredöl; ed om it pos belifots me komips fulöls krigana äblümükom oki ad dajuitön ble siris lifa püdik]²⁷.

El ,Kovaljov’ änükömom ini dom oma, ven etan ätenükom oki, ägru nom koteno, ed äsagom: „Benö! legudiko oslipobös ünü düps tel!” E ma dinäds at imögösöv ad büosenön, das lüköm cämacalana leno äjenon pötatimo. [Kanob niludön, das igo if ettimo iblinomöv ome tiedi mö pauns anik u bosí klöfa, tän töbo päbenogetedomöv-la.] Poldacalan et äbinom vemo benomeugik tefü lekans valik e febods; ye äbuükom bu valikos bankazöti tatik. „At binon din legik,” so äspikom kösömiko, „nos dabinon gudikum ka din at: no begon ad fidön, no flagon spadi mödik, spadaninäd poka ai saidon pro on, ed if leadoyöv falön oni, no breko növ!”

Poldacalan ägetedom eli Kovaljov vemo nenladälöfiko ed äspikom, das tim pos fided no binon pötik ad dunön vestigi miduna, das nat it ebüdülon ad takädön boso pos fid (cämacalan äkanom kludön se atos, das poldacif diläda no äbinom nesevan tefü spikeds sapanas yönädik), das no desleitoy-la nudi de men gidöfik [e das dabinoms in vol mayors mödik ut, hikels igo no laboms nikloti in stad gudik e zigliboms pö tops valasotik nepuedik].

Vo notodots kio groböfiks pigebädons! Mutoy küpetön, das ,Kovaljov' äbinom man vemo skaniälik. Äkanom pardön valikosi, kelosi äspikoy dö om it, ab leno äsäkusadom pö jenet ut, kel ätefon diniti u tituli. Igo äcedom, das in dramats teatik sänsurans äkanoms-la dälön valikosi, kelos telefon löpafiziris, ab nek ädalönös blamön stäfafiziris!²⁸

Geted poldacalana so ikofudükön omi, das älemufükom kapi oka ed äspikom ko senäl diga, ädeädolo boso namis oka: „Mutob koefön, das pos blamets at sonofiks flanaü ol no plu kanob läükön bosi...” ed äsegolom.

Ven ilomiovegom, lögs oma sovemo ifenikons, das töbo äkanom se-nön onis. Ya ilulitikos. Pos suks nensekik valik at lög äjinon binön lü om glifik u vemo gagik. Posä inügolom ini föfacem, äloegom seatön hieli Ivan: domadünan okik < ko bæk su lesöf küirik pineklinüköl, hikel äspukom sui nufed ed alnaedo vemo benofätko äkoedom drefön spukoti topi ot bal. Lindif somik dünanefa ävutükon omi; äflapom omi ta flom me hät, iläükölo vödis: „Ol, o svin! ai jäfol me stupots!”

El Ivan sunädo älöpiobunom de plac oka ed äjutedom muvifo ad deüökön de om mänedi.

Posä mayor inükömom ini cem okik, ön stad fenik e glifafulik äleandom falön oki ini kovenastul, e pos seifs anik fino äsagom:

„Godö! Godö! Demü midunots kinik pasufükob-li neläbe somik? If nam u lög defonöv lä ob, atos ga binonöv gudikum; if lils defonsöv lä ob, atos bi-binonöv neplistik, ab ga sufövikum. Güo men nen nud binon bosi mu bisariki, keli fikulos ad cödön: va binon böd u no böd, va tatätan u no tatätan; te ka-noy-la sumön e plödijoqedön oni da fenät! Pu pedecöponös pö krig u pö tel-komip, ud ob it ebinobös kodädan atosa!²⁹ Too ga emoon vero pro nos, nesiämiko, igo no pro kopekalaf pu bal!... Ye nö! atos no mögon,” äläükom, imeditölo brefüpo. „No binos luveratik, das nud enepubon-la; ön mod alik no binos luveratik. Atos bo padrimon pö slip, u padrimon pö halud; ba sei-müpo edrinob pöliko pla vat geini, me kel nüröbob balibi oba pos jeif. El Ivan: fopan < no elüsumom flumoti at, e bo nendesino edrinob oni.”

Ad gevön oke nen dots seimik fümi, das no brietom, mayor äknibom oki so doliko, das om it ävokädom. Dol at lölöfiko isüadükon omi, das äjäfädom ed älifom in jenöf. Nevifiko änilikom lä lok e primo äfälknibom logis oka, labölo tikodi, das nud ba öjonon-la oki pö top okik; ab ün minut ot ägebunom ge, sagölo:

„Kio jemodik logot at binon!“

Fe atos äbinon nesuemovik. Üf imoikonsöv knop, spun largentik, glok, u bos sümik... Ye per somik-li? Zuo in lös lönik!... Mayor: „Kovaljov“, ivätää lölö dinädis valik, äcedom niludi luveratiküno niliküni lä verat utosi, das kodädan atosa ikanon-la binön nek votik, pläämü jiel Podtochina: jimatan stäfafizira, jikel ivilof, das ömatikom ko daut ofik. Fe om it älöfom ad böfüü lön boso ko lädül et, ab äyilom fijenoti finik. E ven jimatan stäfafizira isteof ome stedälo, das ävilof matükön dauti oka ko om, pianiko äditom ko plims okik, ispikölo, das nog äbinom tu yunik, das nog ömutomös dunoden pu dü yels lul, dat ürivom bäldoti yelas kurato foldegtelas.

E tefü atos jimatan stäfafizira, bo födü vindit, isludof ad dämükön mayori ed ivobükof demü atos jimagivanis ä jibäldanis seimikis, bi ön mod nonik imögos ad büiocedön, das nud oma pideköton-la: nek inügölon ini cem oma; el Ivan Jakovlevich: jeifan < fümo ijefom omi nog ün vedel, e dü vedel lölik, igo dü dödel lölik nud oma äblebon nätk, atosi ämemom ed äsevom vo gudiko. Zuo imutomöv senön doli, i nendoto vun no ikanonöv nätkön so vifiko e binön kamik, äsvo paälakek. Ävätäalom desinis: va ösitätön ofi fölölo fomedis cödäda, u va visitön ito ofi ad säklänedön midunoti ofik. Medits omik päropont me lit, kel älunidon da slitods valik yana ed ämalon, das in föfacem fa el Ivan ya piflidon kandel. Suno id el Ivan it ädajonom oki, äpolölo oni fo ok e litükölo nidiko cemi lölik. Me muf balid „Kovaljov“ ästeifülm ad gleipön särvtüli e koeböön nelogädön topi, kö nog ädelo nud ädabinon, dat voiko dünan fopik no ölulogom nenduniko, tüküpolo küpädoti somik lä söl oka.

„Ivan“ no nog ämogolom lü lucem okik, ven vög nesevädk ätonon in föfacem, sagölo:

„Is cäamacalan: „Kovaljov“ < lödom-li?“

„Nükömölös! Mayor: „Kovaljov“ < binom is,“ el Kovaljov äspikom, du älöjutedom spidöfiko ed ämaifükom yani.

Änügolom poldacalan ko logot jönik, labü cügabalibs no vemo bloniks e no dofiks, labü cügs vemo klöpfiks: hiutan, kel pö dil primik konota istanom finotü pon di „Isakij“.

„Ol eleadol-li paperön nudi olik?”

„Lesi!”

„Enu petuvon.”

„Kisi esagol-li?” mayor: „Kovaljov’ < ävokädom. Fred äkoedom perön omi fägi ad spikön. Älogetom lü haratapoldan fo om stanöl, su lips e cügs klöpöfiks kelana tulitiko änidiülon genid dremilik kandelalita. „Ön mod kinik-li?”

„Sekü fäd bisarik: edefanoy oni tio pö vegam. Ya äseidon oki ini dilijan ed ävilon motevön lü ‚Riga’. Pö on igo dientifäd äbinon, kel ya bü lunüp piregistaron calöfiko ko nem calana seimik. Binos bisarik, das ob it primo epölacedob oni asä söli. Ye läbo älenlabob lüni, yufü kel sunädo efägob ad küpon, das at binon nud. Ibä binob miopik, ed if upladolöv oli foi ob, tän ologoböv te utosi, das labol logodi, ab no oküpoböv nudi, ni balibi, ni pati votik. Lümot obik, sevabo mot jimatana obik, i logof nosi.”

El Kovaljov inesufädikom.

„Kiöpo üfo binon-li? Kiöpo-li? Onu orönob.”

„No kudolös tefü atos! Ebüocedob, das neodol oni, ed ekeblinob oni. I binos bisarik, das döban cifik in jenotem at binom jäpan: jeifan se süt süllovegama, hikel nu stadom in fanäböp. Ya sis lunüp miniludob omi tefü ludrin e tif; ed idelo id ädeblinom tifölo de selidöpil bal degtelati knopas. Nud olik blebon nätk, soäsä ebinon.”

Pö vöds at haratapoldan änümüfom nami oka ini pok ed äsüramenom usao nudi in papüraräg pivilupöli.

„Ekö! vo binos on!” el Kovaljov ävokädom. „Vö! binos on! Begob ole ad drinön adelo ko ob bosi tieda.”

„Atos vemo oplitonöv obi, ab leno kanob kompenön, bi mutob detävön isao lü lepönäböp... Jerikam vemik esüikon pö viktuals valik... Lomü ob i lümot lödof, sevabo mot jimatana obik, i cils; bälđikünan pato jinom labön fütüri gretik tefü karier, bi binom hipulil vemo sagatik, too monameds alseimik defons pro dugäl...”

[El Kovaljov verätiko äletuvom vödis at, ed igleipölo su tab bankazöti redik³⁰, änuseitom oni ini nam galädana, kel, posä ibiegom anna glidölo, äplödiogolom da yan. Ün minut tio ot ‚Kovaljov’ ya älielom tonön vögi otana in süt, kö ämeibom flapölo ta tutem omik lumani fopik bal, kel änu ikoedom lüvabön vabi oka sui pärunaveg.]

Cämacalan pos mogul haratapoldana dü minuts anik äbleibom binön in stad nefümik seimik, e töbo pos minuts anik ädönugetom fägi ad logön e

sienön; ini bluv somik ireafom dub fred no pispetöl. Äsumom spalo nudi pítvööl me nams bofik kevio pikoboyümöls, e nogna küpälo älelogom oni.

„Ekö! On! Sio at binon on!” mayor: „Kovaljov’ < äsagom. „Ekö! i buläd pö flan nedetik binon, kel esüikon ädelo.” Mayor tio äsmilom demü fred.

Ab nos laidulik dabinon in vol, sekü kelos fred ün minut balidfovöl pos balid i ya no binon so liföfik; ün minut kilid nog plu läsikon, e fino pianiko kobioflumon ko stad kösömic lana, soäsä su sürfat vata sirk sekü fal stonila edavedöl fino nepubon yumölo ad sürfat kamik. „Kovaljov’ äprimom ad letikön ed äreaafom ad tiket, das säkäd no nog pituvedon: fe nud pituvon, ab ga ömuton palenyümön, ü papladön sui top lönik oka.

„Ed üf mögädo no polenkleibonöv-li?”

Pö sák somik, keli ilonüalom oke it, mayor äpaelikom.

Ko senäl dreda neplänovik äjutedom lü tab, älümufükom loki, dat nendesino nud no pöpladon mi. Nams omik ädremons. Prüdiko e tödiko älenpladom oni sui top büik. O jeik kion! Nu no pälenkleibon!... Änilükom oni lü mud, bosilo ävamükom oni me natemam oka, e dönü änilükom lü top kamik vü cügs tel topöl; ab nud ön mod nonik äfimon.

„Gö! ja! nüsteigolöd oli! o fopan!” äspikom one. Ab nud äbinon neblegovik, äsvo din boadik, ed äfalon sui tab ko ton so bisarik, äs ut buona. Logod mayora konvuliko ämifomon oki.

„No vilol-li yumön?” äsagom ön jek. Ye do ai dönü änilükom oni lä top lönik ona, steif ämiplöpon, äsä bü.

Älavokom eli Ivan, ed äbüedom golön omi ad ramenön sanani, kel älödom in dom ot pö lög gudikün teada telid. Sanan at äbinom man magädabik, äləbom cügabalibis jönik pagablägik, jimatani nämedik ä sauniki, gödo äfidom podis flifik ed äklinükom gütfüri oka, medä äləvülom mudi algödo zao dü foldils kil düpa ed äsmufetom tutis me tuti-kefs sotas difik lul. Sanan ädajonom oki tü minut ot. Posä isäkom, bü tim kinik mifätöt ijenon, äkipölo mayori: „Kovaljov’ < len cün, älöpiotovom kapi oma ed äsnipom omi me döm ta top ebo ut, kö büö nud pipladon, sodas mayor pämütom ad jedön kapi oka pödöko ko näm so vemik, das äjokom me kapapödot ta vöö. Sanan äsagom, das atos äbinon pülot, e posä ikonsälom ome ad feamufükön boso oki de vöö, primo äbüedom biegädön malädani me kap lü flan detik, ed ävestigölo senido topi ut, kö büö nud pipladon, äsagom: „Jö!” Poso äbüedom biegädön omi me kap lü flan nedetik, ed äsagom: „Jö!” Finodo dönü äsnipom omi me döm, sodas mayor: „Kovaljov’ < ämufükom kapi oka, äsä hijevod, tutemi kela vesti-

goy. Idadunölo blufami somik, sanan älemufükom doto kapi, ed äspikom:

„Nö! no mögos. Gudikumo blebolös somik! Voto okanoyöv mödo badükumön stadi. Dido ga sio mögosöv ad lenpladön oni; bo ob it onu olenpladoböv nudi at lä ol; too vilob süädükön oli, das atos binonöv badi-kum pro ol.”

„Kio gudik atos binon! Lio üfo kanob-li lailifön nen nud?” el Kovaljov äspikom. „Sio stad no okanon-la badikumön, kas nu. Kio hölöfik atos bi-non! Kitopo dalob-li jonön obi ko nejön jemodik somik? Labob sevädanis cädik; samo adelo omutob komön pö soarazälüs in doms tel. Sevob mö-dikanis, sevabo: jieli Chekhtarjova: jimatan tatakonsälala, jieli Podto-china: jimatan stäfafizira... Do pos dunot brefobüük ofik leno okosikob ko of, pläämü kosam medamü pold. Gevolös gönüdi!” el Kovaljov äsagom me vög dabegöl, „ba med somik dabinon-li? Ön mod alseimik olenplado-lös! igo no legudiko, te dat ofimonös!

Igo ostütöböv boso oni medü nam pö jenets riskädik. Zuo no danü-dob, sodas no odämükoböv oni me muf nentödik. Valikos, kel tefon da-nöfi demü visits ola: kanol süadön, das viomödoto monameds obik ofägükons obe...”

„Kanol kredön osi u no,” sanan äsagom me vög, kel no äbinon laodik, ni nelaodik, ab äbinon vemo süädüköl ä magnetätöl, „ab neföro lekälob demü lugaenod. Atos taöfon ta prinsips e lekan obiks. Dido getob peloti demü visit, ab te väältölo dinädi bal: dat nek skanonöv dub gespik refu-dik obik. Nendoto olenpladoböv nudi ola; ab yulob ole nämätü stim obik — if vöds komunik obik no ekredükons oli — das so obinos mödo badikum. Gudikumo leadolöd dunön nati it. Lavolöd oli suvikumo me vat koldik, e lesagob ole, das no labölo nudi, ostadol in saun so gudik, äsif olabolöv oni. I konsälob ole ad pladön nudi ini flad ko spit, u, dunölo nog gudiku-mo, ogifolöd usio fidaspunetis tel ela ‚vodka’ pupepöl e viniga puvamü-köl! täno okanolöv lagetön demü nud monis mödik. Igo ob it oremob oni, if te no ulonolöv suämi tu jeriki.”

„Nö! nö! Demü mon nonik oselob!” mayor: ‚Kovaljov’ < ävokädom ön däsper, „gudikumo opäridikonös!”

„Begob säkusadi!” sanan äspikom, du äbiegom pötü ledit. „Evilob fru-tön oli... Vi! Alo eküpol steifi obik.”

Posä isagom osi, sanan ko jästäd cädik äsegolom se cem. ‚Kovaljov’ igo no äküpälom ad logod omik ed ön nenlefäk dibätik te äloegom

sestegön se slivs trelülaguna blägik oma slivilis jita vietik ä klinika, äs nif.

Ün del balidfovik äsludom bü loseid kusadapenäda ad penön jima-
tane stäfafizira, va öyilidof nen feit ad gegivön ome utosi, kelos päflagon.
Pened älabon ninädi sököl:

O cädaläd:

,Aleksandra Grigor'evna'!

*Leno kanob suemön dunoti bisarik flanaü ol. Süadolös! das bitölo ön
mod somik, ogaenätol nosi e leno omütol obi ad matikön ko daut olik.
Kredolös! dasjenotem tefü nud obik esevädikon lölöfiko pö ob, leigoässä
jenöfot ut, das pö atos ols binols dunans ciflik, e nek votik pläämüs ols.
Deditikam süpik ona de top lönik, skeap e kamuf nu as calan bal, täno
fino in maged lönik, binons nos votik, plä sek magivamas pedunölf fa ol
u fa utans, kels plägons jäfiidi cädik ot, soässä ol. Obo lecedob bligi obik
nunedi sököl: if nud fa ob pemäniötöl no otopen ya adelo pö top lönik
oka, tän pomütoböv ad yufidön jelodi e gönami lonas.*

Too lecedob osi stimi ad lestimön lölöfiko oli.

*Dünan divodik ola:
,Platon Kovaljov'.*

O cädasööl:

,Platon Kuz'mich'!

*Pened olik vemo estunükön obi. Koefob snatiko ole, leno äspetob osi,
e mu pato blamis negidetik flanaü ol. Sunädo nunob ole, das calani,
kelani emäniotol, neföro ägetedob domü ob, ni pimaskaröli, ni in ma-
ged veratik. Ye ävisitom obi hiel Philipp Ivanovich Potanchikov. Do ga-
sio ästeifom ad matikön ko daut obik, zuo labölo kondöti gudik ä stöniki
tefü spitin, i binölo nolaliegik, too ob neai ägevob ome speli tefü beno-
sek. Nog emäniotol nudi. If ediseinolöv me vöds at, das ävilob-la — ma-
spikamamod Rusänik — poslibükön oli ko nud, sevabo: ko nos, ü ge-
vöön gespiki refudik fomedik, tän pastunükoböv me utos, das ol it spikol
dö atos, du ob, ässä kanol sevön, älabob cedi vero güiki. Ed if anu matili-
sitolöv lono tefü daut obik, tän blümoböv sunädo ad kotenükön oli demü
beg at, ibä atos ai äbinon zeil desira liföfik obik, e spelölo osi blebof lai-
dio blümik ad dünön oli*

,Aleksandra Podtochina'.

„Nö!” el Kovaljov äsagom, posä ifireidom penedi. „Of fümo no döbof. Atos no mögon! So pepenon pened at, äsä no kanon-la penön men ut, kel binon kodädan krima.” Cäamacalan äbinom jäfüdisevik tefü atos, bi anna vestig krimik pikomiton ome, nog in ziläk Kaukasänik.

„Ön mod kinik-li üfo, sekü fätavimäd kinik-li atos ejenon? Ba te diab datuvülon-la vali!” fino äsagom, idonükölo ön däsper namis oka.

Vüo sagäds döjenot bisarik at päpakkons da cifazif³¹ lölik, zuo, äsä oseivols onu, ko läükots küpädik. Ün tim ebo et tikäls valanas älüälons lü plödakösömkos; bü brefüp pülik zifanef lölik ijäfälön ko plaks vobeda magnetäta. I konot dö stuls danüdöl in dom len süt: ‚Konjushennaja’ < nog äbinon flifädk in mem, demü kelos no mutoy stunön, das suno äpri-moy ad sagön, das nud cäamacalana: ‚Kovaljov’ < kurato tü düp kilid äspaton-la ve lesüt di ‚Nevskij’. Aldelo nulälans mödik äkobikons pö süts. Ek isagon, das nud äbinon-la in selidöp ela Junker, ed us ädavedons menamödot e laidadrän somiks, das igo poldanef ämuton vülkön. Spekul-an bal ko logot cädk, labü cügabalibs, pö nügolöp teatöpa kekilis nelui-möfik difik de nibotöp äselöl, desino imekom bamis jönik boadik lesoli-dik, su kels älevüdom nulälanis ad löpikön tä kopeks 80 a dunetäb alik. Konulan meritabik bal desino pötü atos äsekömom gölikumo se lom e ko töbids vemik ädudranom da menamödot; ab — ad leskan vemik oka — äplöpom ad logön da lefenät selidöpa pla nud te trikayäki lainik kommunik e magodili stonabükik ämagöl vomüli stogi oka gudikumo ävotapladöli, e dändini, hikel älogedom ofi stanölo pödü bim, ed älabom jilläti, kel äkanon pamaifükön, i balibi smalik, sevabo konulan älogom magodili, kel älagon pö plad ot lunüpikumo, kas nog dü yels deg. Idegolölo, äsagom ko noto-dam skana:

„Lio künoy-li ad kofudükön pöpi me sagäds so nesiämiks e neluve-ratiks?”

Latikumo sagäd iziikon, das no ve lesüt di ‚Nevskij’, ab in legad di ‚Tavrida’ nud mayora: ‚Kovaljov’ < äspaton-la, das ya sis lunüp äbinon-la us; das nog ün tim ut, kü hiel Khosrev-Mirza³² ilödom us, otan vemo istunom demü natapubod bisarik at. Studans anik nivera kötetavik ätevens usio. Läd noubik ä cädk bal äbegof medü pened patik kälädane legada ad jonön ciles ofik pubodi seledik at, zuo — üf atos ömögön — ko pläneds meiböl e devodüköls pro hiyunans.

Vemo äfredoms döjenots valik at mans sälunöfik valik, sevabo laida-visitans nonelaböfik pö soarazälüls, bi älöfoms ad koedön smilön lädis,

ab ettimo stok omsik cogas lölöfiko ifinedon. Dil nemödik menas stüma-bik ä fiedikas kol tat pänepliton vemo. Söl bal äspikom sidiniko, das no äsuemom, vio ün timäd kulivik nutimik ludatikots nesiämik äkanons papakön, e das pästunükom, kikodo reiganef no älüälükon küpäli oka ad atos. Söl at, äsä iklülädos, ädutom lü cädans ut, kels viloms koedön vüi-kön reiganefi pö valikos, igo pö feits aldelik omas ko jimatans oksik. Nog latikumo... Ab tü timül at dönu äsvo fog klänedon löläko jenoti, e sevoy vero nosi dö utos, kelos poso ejenon.

III.

Nesiämikos voik jenon in vol. Semikna igo kredab pülik leno dabinon; sunädo nud ebo ut, kel ävabon ön dinit tatakonsälala ed ästiükon bruli so vemiki in zif, äpubon dönu, äsва nos nekösömik ijenon-la, in top okik, efe kurato vü cügs tel mayora: „Kovaljov”. Atos ya äjenon tü prilul, 7. Ega-likölo ed elülogölo oki in lok, om logom: nud! Gleipom oni me nam, vö! nud binos! „Kios!” el Kovaljov äsagom, ed ön fred tio ädanüdom nüda-futo danüdi vifik pöpik: „trepak” da cem löläk, ab el Ivan nügolölo ätupom omi. Äbüedom givön sunädo vali ad lavön oki, ed älavölo oki, nogna älü-logom oki in lok: nud! Äsäluimükölo oki me taul, dönu älülogom oki in lok: nud!

„O ‚Ivan’! Dialogolös! Jinos, das su nud oba bos dabinon, efe buläd” äspikom, du ätikom: „O neläb kion! üf ‚Ivan’ osagomöv: Jenöfo nö! o cä-dal! noe defon buläd, abi nud löläk!”

Ab el ‚Ivan’ äspikom: „Nos, buläd nonik dabinon, nud binon kamik.”

„Gudö! diabö!” mayor äsagom oke it ed äsnipom me doats. Ofüpo jei-fan: „Ivan Jakovlevich” < älogedom dese yan, ab ön mod so dredälik, äsва äbinom-la kat, keli änu iflapoy me tuigülatuf demü tif pineda.

„Büo sagolös! nams ola klinons-li?” el Kovaljov älüvökädom ome nog fagao.

„Klinons.” — „Lugol!”

„Nämätü God! klinons, o cädasöl!”

„Benö! küpälolös!”

„Kovaljov’ äseidom oki. ‚Ivan Jakovlevich’ ävealom logodi oma me sä-rvät, ed ünu timül bal yufü kef äceinom balibi löläk oma e dili cüga ad krem, kel pabebötön pö nemadel³³ tedanas.

„Ö!” el Ivan Jakovlevich äsagom oke it, ilogedölo nudi, e poso äbie-gom kapi oka äl flan votik, ed älogedom nudi flanao. „Ekö! liö! kion! if te

betikoyöv..." äfövom e lunüpo älelogom nudi. Fino fiböfo, ko spal vemi-kün, keli kanoyöv magälön, ätovom doatis tel ad gleipön oni len finot. Metod ela Ivan Jakovlevich ga äbinon somik.

„Ag! ag! prüdö!” el Kovaljov ävokädom.

El Ivan Jakovlevich igo äleadom lagön bradis oka, ästanom nenmufo, ed äkofudikom, äsä büö neföro ikofudikom. Fino äprimom prüdiko ad jatülon omi me jeiföm dis balib; fe äbinos pö om vemo fikulik e nekösö-mik ad jeifön nen kip zuik koapadila smeilik, ab ko töbid vemik, istütölo me döm raodik okik ta cüg e donamaxül dunetäba, fino äbemastikom neletianis valik ed äfinüköm jeifi.

Ven valikos piledunon, el Kovaljov sunädiko äspidom ad klotön oki, älävokom bökan, ed ävabom nemediko lü nibotöp. Änüglölo, ävokä-dom nog fagao: „O hipul! bovületi jokolada!” ed otüpo om it äjutedom lü lok: „Nud dabinon!” Fredaladäliko ägüflekom oka e ko logodanotod leko-fik älögedom, boso ifäiknibölo logi oka, militanis tel, balan kelanas älä-bom nudi leno plu ka knopi jiläta. Pos etos ätevom lü bür diläda et, kö älisitom cali viguverana provina, ed ön jenet miseka cali dialogala. Du ädugolom da stebdalecem, älülogom oka in lok: „Nud dabinon!” Poso ävabom lü cämacalan votik, ü mayor: kofan vemik, kelane suvo äge-spikom ad blamets zunülik difik:

„O ol! Sevob oli: fopüllukan kiom binol!”

Dü vegam ätikom: „If igo mayor et no osplodülam me smil, posä ulogom obi, tän malot konfidovik osükön, das valikos, kel muton dabinön su logod, binon pö top lönik oka.” Ye cämacalan et änotodom nosi. „Gu-dö! gudö! diabö!” el Kovaljov ätikom ninälo. Pö vegam äkolkömom jieli Podtochina: jimatan stäfafizira < kobü daut, glidölo äbiegom lü ofs, zuo älüyübofs omi; atos äsinifon, das val äpoton, döf nonik ädabinon lä om. Dü tim vemo lunüpic äspikom ko ofs, e, desino tabakiäri isüramenölo, lo ofs vemo lunüpo ästeigädom nudi okik da „nügolöps” bofik, du äsagom oke it ninälo:

„Ekö! Hä! o vomef so stupik, äs jigoks! e tefü daut: kluo no omatikob ko of. Nen seks, te ,par amour³⁴, binolös so flenoröfik!”

E sis tim et mayor: ‚Kovaljov’ < takediko äspatom e ve lesüt di ‚Nevs-kij’, e ninü teatöps, e valatopo. E nud i takediko äblibon su logod omik, no jonüloö igo me jäst pülik, das ibinon tävol in züämöps. E pos etos ai äloegoy binön mayori: ‚Kovaljov’ < in stad cogedik, smililön, pogolön vo-müüs löfidik vero valikis, igo stopön balna fo canaboed in ‚Gostinyj dvor’

ä remön tanodi seimik pro dekot; no äsevoy kikodo, bi om it pidekotom ko sikot nonik.

Ekö!jenotem soik ejenon in cifazif nolüdik tata veitik obas. Te nu, evätälölo vali, küpobs, das konot at ninädon mödikosi neluveratik. If no mäniotoyöv, das ga sio binons bisariks deditikam tanatik nuda e pub ona in tops difik ön maged tatakonsälala, tän sák esükon: lio el Kovaljov no äreafom-li ad tiket, das no sötoy-la medü notedabür gasedik notükön bosi dö nud? No vilob diseinön me vöds at, das jinos-la jerik pö ob ad pe-lön gönü püb noteda; rö! id ob no dutob lü mens monialik. Ab atos ga binon nepötik, negidöfik, negudik! I pat nog votik nekredabik binon: lio nud äpubon-li in bod pebaköl, e kis ätefon-li eli Ivan Jakovlevich it?... Nö! leno suemob atosi, fümö no suemob atosi! Ab utos binon bisarikum, binon mu nesuemovikün, vio lautans kanons bejäfön yegädis somik. Mutob koefön, das atos binon vero nesuemovik, atos binon vero... Nö! nö! lölöfiko no suemob atosi. Balido, sümikos givonöv lomäne fruti vero noniki; telido... I telido frut anik defon. Igo no sevob, kis binon at...

Ye too, demölo utosi, das dido sio ga kanoyöv cedön luveratiki ed ömikosi, e votikosi, e dini kilid, igo ba... I pö din kinik üfo taöfs defons-li?... Fe ga, if meditoyöv osi, dido bos jenöfik dabinon pö val at. Igo if ek taspikonöv, alo jenots sümik jenons in vol; fe nesuviko, ab jenons.

1842 (yel püba sotüla ma redakam läistik).

NOET TRADUTANA. Cedoy, das sänsur ettimik ädämükon konoti: „Nud”, e timakompenans no äkanons seivön difülis valik desina rigik lautana. Ün tumyel teldegid moäds somik pesädunons in pübots Rusänapükik, e no padönuons sis degyel: 1920^{id}. Ye tradutans foginänik mödik bleibbons gebön vödemi no penätüköli de lifatim ela Gogol’, sodas reidans netas anik jünu sevons nosi dö pats ömik konota. Sotüls difik distons mu pato pö bepenam telspikota vü mayor e nud oma, sevabo tefü utos, va spikot päjenon in glüg, u va in maket. Äsä spod ejonülon, el Gogol’ it äbüologom taduni tefik flanaü sänsurakomitetanef. Samo äpenom ün yel: 1835 < ele M. Pogodin: yufan okik tefü notükam lautotas:

„Pö jetet, üf sänsurakomitetanef stupik olas oküpälon-la leskano ad utos, das Nud no kanon binön in leglüg di ‚Kazan’, bo täno okanonöv palovepolön ini glüg katulik. Ye no cedob, das sänsurans ya ebinons-la sovemo dalienetiks.”

Too mäniot tema alik peproibon. Vätälölo dinädis sümik, enunob medü küpets reidanes dö dists bevü sotüls difik vödema.

Küpets.

¹ Fonäts difik no baibinons tefü dät at. Ma namapenäd: „Febula ayelik dela 23^{id}”; ma pübot balid (in gased tiädü „Timakompenan”, ü: ‚Sovremennik’, yel: 1836, toum kilid): „Prilula ayelik dela 25^{id}”. Mäzul pemänionton in sotül lätki dü lifatim ela Gogol’ pepüböl. Dät at no binon fädik, bi ettimo in Rusän del 25^{id} mäzula da län lölik päzelon calöfiko as zäl kritik pötü lenun ele ‚Maria’. Zäl et noe äbinon relik, abi tatik. Ün zäladel et kultipläg lezälik päjenükön in glüg alik, pö kelos bai lonem tata calans (klüliko in galadaleigeds) älابons bligi ad komön. Ma dinäds at hiel Kovaljov sovemo äfakädikom: ün del jenota veütik pro karier no äkanom labön logoti lönedik, bi nud ädefon pö om, zuo sekü def somik äbinomöv plekan plödakösömkün se valans ninü glüg. Ma kösömots pöpik, ün del ot ädaloy datuvülon magivölo füfüri. Bo sekü atos el Kovaljov äyümätom peri nuda okik ko jäf jimagivanas bälđik seimik, ed igo ko mađedit.

² Blüd äbinon ettimo lekälämod seväđik ä so aldelik, das noe sanans „äkoedons seflumön bludi”, abi jeifans. Ye näpenäd in konot penunöl no binon lölöfiko suemovik sekü gebäd pönopa nefümik e sekü def ladvärba „is”. Atos vedükön seti boso klänöfiki, e pösodi jeifana miklänöfiki. Ma tikodasoziat kanoy memikön, das bai fomälods yönäđik pöpa Rusänik medinamans ä himagivans id äkanoms-la lekälön medü blüd (ed otans äkanoms-la maleditön).

³ In namapenäd pos el „drinön kafi” pepenos: „ed älentanof spogi slenik len klot kotinastofik oka pro skiläd gudikum pö jäfs tefü löna-konöm”.

⁴ In namapenäd pla el „ästürüлом sali” pepenos: „ästürüлом fomü belil sui tabastofed sali”.

⁵ Dinit cämacalana (titul klada jölid ma el „Taib dö dinit”: gredäta-lised Lampöräna Rusänik) äbinon donikün utas, kels ägevons gitäti ad geranoub (jü yel: 1845).

⁶ Is lim: „löpa” sinifon eli ‚Ober-’. Löpapoldacalal äbinom cif büra kondöta gidöfik pö poldabür zifik, ed äbejäfom midunotis pülik.

⁷ Sis yel: 1809 < lisitans pro gredät cämacalana ämutons sufön xami pö nivers tefü nolavs sököl: nolavs literatik ä pükiks, gitav, jenav, nolavs füsüdik ä matematiks. Ye in ziläks anik lampöräna calans dinitas ömik ädefons, sekü kelos us promuv ad dinit löpikum päfasilükön. Sümikos ätefon Kaukasäni, kö ädaloy promuvön ad cämacalan nen xams e diploms zesüdik. Vöded: cämacalan Kaukasänik < äbinon seväđik timü „Gogol” ad malön calanis ut, kels no saido pidugälöns. Tapladü utans id ädabinons cämacalans nolik, kelans ilärnons valikosi zesüdik.

⁸ Fe dinit cämacalana demü klad efe jölid äleigon lä dinit mayora pö milit, ab dünäd militik pälecedon stümbikum e riskädikum, e ma lon ca- lan sifädk no ädalom gebön pö titulam vödedi tefik pladätema militik. So hiel Kovaljov äbitom as dobanouban ä nefölan lonas.

⁹ In pübots dü lifatim lautana ladyek: poldik < ädefon.

¹⁰ El Kovaljov äspetom ad dagetön diniti löpikum, bi ädutom lü klad jölid, ab äneodomöv kladi nemu velidi pro vobaplads, dö kels ädrimälom. Dido pos dün dü yels tel bisü sikots ömik cämacalan äkanom dagetön bü tim kösömk diniti foylik, efe tituli: kurakonsälal.

¹¹ Plümäd äjonülon, das dalaban häta äduton lü cifodans löpik. Lon Rusänik ettimik ätonon: „Plümädi su hät dalons labön te dinitans klada balid u telida pö kur lampörök, lezälämastans, kurasöls, leskvairs, ven lenlabons leigidis patik pro kurasog”.

¹² Mäniot leglüga di „Kazan“ (leglüga stimü saludanamagot di „Kazan“ ko leläd) in dabükots Rusänik kösömo pageblinon ma namapenäd. In buks tumyela degzülid el „fo „Gostinyj dvor““ päbükon pla el „fo leglüg di „Kazan““. El Gostinyj dvor (vödiko: yad pro lotans) äbinon nem piada u bumota patikas pro tedans. In lezifs els Gostinyi dvory suvikumo äbi- noms bumots, kels boso äsumons ad leselidöps nutimik.

¹³ Ma pübots ettimik pla el „ini leglüg“ mutoy-la reidön: eli „usio“.

¹⁴ Ma pübots ettimik pla el „ed änögolom ini glüg. Us nino plekans nemödik ädabinons“ pareidon-la el „Us nino mens nemödik ädabinons“.

¹⁵ Ma pübots ettimik pareidos-la: „sludikön“.

¹⁶ Ma pübots ettimik pla el „stanön oni soaliko“ pareidon-la el „sta- nön oni len canaboed“.

¹⁷ Ma pübots tumyela degzülid pla el „ko notod relöfa vemikün äple- kon“ mutoy-la reidön: eli „ko küpäl vemik ädalogon canis seimik.“

¹⁸ Ma pübots ettimik pla el „no ävötükon jästädi devodik oka ed äbleibon biegön talio“ pareidon-la el „no ävötükon jästädi oka.“

¹⁹ In dabükots tumyela degzülid vöds: „In glüg.“ ädefons.

²⁰ Ma namapenäd pla el „diniti“ pereidos: „cali proviniguverana“.

²¹ Pö buks e gaseds tumyela degzülid mäniot jäfüdas dabinotik de- fon, e pla el „dunodol pö senät u pu ön jäfüd gitäda. Ab jäfüd obik binon nolavik“ päbükos: „dunodon ön jäfüd votik“.

²² In dabükots tumyela degzülid dil: „ed äfövon ad plekön“ ädefon.

²³ Tikodayumät petraduton ma namapenäd. Dü tumyel degzülid is mäniot cala ädefon, klu pla el „hiel ,Jaryzhkin‘: grupacif pö senät, flenä- dan gudik“ päbükos: „hiel ,Jarygin‘: flenädan oma“.

²⁴ El „leadoy golön ad dünön“ äbinon fraseod ettimo sevädk ad ma- lön seli dutetana. Lautan Rusänik votik: „Aleksandr Gercen“ < äpenom tefü atos: „...Ministeranef jemik ä puedöfik eproibon ad notedön, das

mens paselons. Pö gasesds mükiko e nensiämiko bükoy: *leadoy golön ad düünön eki.*²⁵

²⁵ Famülanems mödik Rusänapükik pedefomons de bidanems medü lenläg poyümotas ladyekik.

²⁶ Efe völadü ruabs lul.

²⁷ Is e fovo vödemadileds vü kläms gulöfik ädefons in pübots dü lifatim ela Gogol'. In dabükots nutimik Rusänik pö jenets somik vödem penätükon ma namapenäd fa nolavans ä vestigans literatava.

²⁸ In taädam tefü nems okas, pö milit Rusänik ettimik dinit stäfa-fizira (,Stabs'-fizira) pälecedon löpikum ka ut löpfizira (,Ober'-fizira). Too löpfizir ästادوم löpikumo ka donafizir (,Unter'-fizir).

²⁹ El Kovaljov dredälom demü karier oka. Ma lonem ettimik, men no ädalon dagetön calis ömik sekü koapiviod. Pläots lonas tefik (u pu pänsion saidik) ämögons te pö jenet viodas sekü gebäd vafa timü komip.

³⁰ Efe völadü ruabs deg.

³¹ El Peterburg äbinon cifazif Lampöräna Rusänik.

³² El Khosrev-Mirza äbinom hiplin Pärsänik, kel älükömom ini Rusän ün yel: 1829 < ad konferön pos distuk bumota lelegäta Rusänik e deid lelegätana Rusänik: ‚Aleksandr Griboedov’.

³³ *Nemadel*, Rusänapüko: ‚imeniny’. Zäladel mebü saludan, nem kelenä pegevon kritanacile (u kritane daülik) pö bluned. Binos nitedik, das nutimo Rusänapükans mödikün cedons, das el ‚imeniny’ binon-la leigasinfik tefü vöd ko siäm: motedadzäl.

³⁴ Fransänapüko: „demü lelöf”.

PÖTRÄT.

DIL BALID.

Menamödot pö top nonik ästopon ön mafäd so gretik, äsä lä pänötiselidöpil su yad di ,Shhukin'. Selidöpil at vo äbinädon me konlet mu vemo distöfik bisarotas: pänots mödadilo pipänons me kölins leülik, piglodons me laig dofagrünik, älabons fremis dofayelovik lugoldik. Nifüp ko bims vietik; soar lölöfiko redik ad filaglut lefila sümöl; luman Flanänik ko pip e nam mifomik, kelan sümom-la mödikumo ad hidindun labü slivüls, ka ad men... Ats binons yegäds kösömk jafotas somik. Lü atos mutons pa-läükön magods anik pegavöl, sevabo: pöträt ela Khosrev-Mirza ko luhät hijipaplädik su kap omik, pötrats generanas seimik ko häts killienik su kaps omas, e labü nuds blegik. Zuo yan selidöpila somik kösömo pebelägon me tufs lekanotas, kels pedebükons yufü nijal su blogs gretik¹ e jonüllons täleni löönöfik mena Rusänik. Su bal etas pemagof jireg: ,Miliktrisa Kirbit'evna', su votik pemagon zif: ,Hierusalem', love doms e gliugs kela nenmiseriko iduflumon kölin redik, boso istenöl i dili gluna e lumanis Rusänik pleköl tel, kels ilenlaboms leglufis. Kösmiko vobots at tirädons remanis nemödik, ab lüloganis ön mödot jepa. Domadünan ä ludrinan seimik bo ya cavom fo magods at, du kipom me nam bö tömi ko boveds labü zedelafid se bö tödöp pro söl oka, kel nendoto oslürfom supi no tu hitiki. Fo om bo ya stanom soldat in mäned: cădan at maketa neflifedotas, flegülaneifis tel selöl; i stanof jiselan ä jielan di ,Okhta'² ko bok me juks fulöl. Alan stunidon ön mod lönik: lumans kösömo jonom ad bos me doats; hicädans dialogomsfefiko; hipuls: dünans e febodayufans < smiloms e fopülükomis odis leigodölo lä mimagods ejonetöl; domadünans bäldeik in mäneds raodaklöfik logoms te sekü utos, das ga zesüdos seimöpo ad lulogön ä cavön; e jiselans: luvoms yunik Rusänik < lüspidofts klienäliko ad lilön utosi, dö kelos mens spikodons, ed ad logön utosi, kelosi otans lulogons.

Pö tim at nenvilädiko ästopom fo selidöpil hiel Chartkov: pänan yunik beigolöl. Mäned bäldeik e klot no vogädk äjonons omi as men ut, kel jüi okglöm äbinom fiedik kol jäfüd oka e no älabom timi ad kälälön klotemi okik, ai tirädabi klänöfik pro yunanef laböli. Ästopom fo selidöpil e primo ninälo äsmilom dö pänots nejönik at. Fino väält nenvilik äbemastikon omi, äprimom ad tikön, kin ga neodonöv jafotis at. No äjinor stunüköl lü

om, das pöp Rusänik äküpälon ad vobots ko hiel Eruslan Lazarevich, ko lufidans e ludrinans, ko hiels Foma e Erjoma; yegäds somik pemagöl äbinnons vemo balugiks e suemoviks pro pöp; ab kiöpo patuvons-li remans tefü lupänots gagik vielik at? Kin üfo neodon-li lumanis Flanänik at, länodis redik e blövikis atis, kels jontülons steifi seimik ad stadäd ya boso löpikum lehana, do jenöfo trätoms baptükami dibätki lölöfik ona? Atos ga no jinons binön vobots cila ä oktidäba. Voto pö ons — näi koldäl mima-godama löla — pülsif dranik esükonöv. Ye is te penotodons döl, nentälen nennämik ä döföfik, kel oknämätiko epladon oki bevä lekans, ven muton labön pladi dutöfik oka bevä febods bapik, nentälen ut, kel too ekipedon jonidoti oka ed ekoedon süükön patöfii feboda okik igo in lekan it. Ekö! köls ot, pänamamod ot, jafädots nama plakilabik ekösömköl ot, kel luveratikumo muton-la dutön lü itjäfidaparat groböfiko pemeköl, ka lü men!... Lunüpo ästanom fo pänots gagik at, jüä fino istopedom lölöfiko ad betikön onis, sovüo dalaban selidöpila: manil neküpidik mänedi raodaklöfik lenlaböl, labü balib sis sudel no nog pijkeiföl < ya dü lunüp äplänom bosi ome, ähägom dö bos ed ärajanom ko om suämi, do no nog äsevom, kisi visitan iplidom e kisi ineodom.

„Ekö! tä pemagöls lumanils at e länod osumob bankazöti vietik³. O pänalekan kion! Vo okoedon fäiknibön logi. Änu peblünons de maket grosülik: igo laig no nog esägikon. Ud ekö! nifüp! remolös nifüp! A ruabs deglul! Kion binon te frem! Logolös! ekö! nifüp kion!” Pö vöds et tedan bosilo äsnipom me doats linumastofi, ba ad blöfön lölöfiko legudi nifüpa pimagöl. „Büedol-li kobutanön onis e polön pödü ol? Kiöpo labol-li stimi ad lödön? He! o hilepul! givolöd jainädi!”

„Stopedolöd! oflenädan! No binolöd so vifik!” pänan pos letik isüeni-köl äsagom, ven iloegom primön tedani liföfik jenöfo ad kobutanön canis. Bosso äjemikom, das ibleibom stanön dü tim so lunüpik in selidöpil, ab iremom nosi, ed äspikom:

„Ga stebedolöd! Oxamob, va odabinonöv bos pötik pro ob is,” e bie-gädölo äprimom ad lösumön de glun lupänotis bäldik junodik ipüfiköl, nenleodiko pikumölis, kels no äjinons benorepütön pu püliko. Us äbinnons pöträts familik yönik ko mens, kelanas licinanis ba no äkanoyöv tu-vön in vol dabinik; magods vero nesevädiks su linumastof pihogöl; frems, de kels goldamastöf pidetiron; brefikumo sagölo: badäd valasotik vorik. Ye pänan äprimom ad dialogön vestigölo osi, du ätikom kläno: „Ba mögädo ön mod seimik bos potuvon”. Pluna ililom konotis dö utos, das se-

mikna lä selans magodilas nijalik pänots mastalas gretik pituvons bevä moükabots.

Hidalaban, ven ilogom, kitopio inüdranom, äzedom jäfädi oka, e posä idönugetom jästädi kösömk e veüti logotik flagabik oka, dönu äpladom oki len yan, ävüdölo laodiko beigolanis ini selidöpil, äl kel id äjonon me nam bal: „Isiö! o digikan! ekö! is pänots binons! nügololös! nügololös! änu peblünons de maket grosülik.” Ya ivokädom saidio (e mödadilo nenskiko), ya ispikodom saidio ko hiselan flabilas, visü om i len yan selidöpila okik stanöl, e posä fino imemom, das älabom in selidöpil oka remanni, äflekom bäki okik äl mens su süt ed äninikom ini dom okik. „Kis-li? o digikan! evälol-li bosi?” Ye pänan ya ästanom dü tim anik nenmufiko fo pöträt bal zänödü frems gretik, büükumo magifiks, too su kels nu rets goldamastöfa te bosilo änidülops.

Us pimagom bälдан ko logod bronsötakölik, mägik, labü yugaboms küpidik;lienäds logoda äjinons pasumodön ün timil mufa konvulik, ed älogädükons nämäli no nolüdäniki. Isumodoy lefákäli sulüdänanas medü lienäds at. Piklotom ko plifädadrap lekanik me klotem vidik Siyopik. Fe pöträt at vemo pidämükon ed ipüfikon, ab ven äplöpom ad dekratön püfi de logodatop linuma, äsetuvom klülädis voba fa pänan ko nivod löpik masta. Pöträt no äjinon pafimeköön; ab leskil köfigebäda äbinon bluvüköl. Pats legudikün se valikos äbinons logs; pänan äjinom fegeböö lölöko gönü ons leskili köfigebäda okik e lezili vobiälik okik. Logs at jenööf älogedons, älogedons igo ninaü pöträt it, äsva äviódons-la benöfi ona dub li föf bisarik okas. Ven äpolom pöträti nilikumo lü yan, logs at älogedons nog nämikumo. Äkodons magädi tio oti i pö lüloganef kommunik. Vom, jikel istopof pödü om, ävökädof: „Logedom! Logedom!” ed ägestepof pödio. Isenäalom fäkami seimik neplitik, pö ok it nesuemoviki, ed äpladom pöträti sui glun.

„Benö! sumolös pöträti!” äsagom selidöpilaban.

„A suäm kinik-li?” pänan äspikom.

„Kikodo benötäxetoböv-li oni? Givolöd ruabafoldilakönädis kil!”

„Nö!”

„Gudö! Klu moni lijomödotik opelol-li?”

„Könädi völadü degkopeks tel,” pänan äsagom, ed äblümom ad mogolön.

„Ekö! suämi kion elofäadol! ga no mögos-la ad remön tä degkopeks tel igo fremi bal!... Jinol-li desinön ad remön oni odelo?... o söl! o söl! gekö-

molös! lägivolös pu degkopeki nog bali!... Rajanö! sumolös! sumolös! gi-
volöd degkopekis tel! Vo dunob atosi te pro prim gudik dela, te sekü utos,
das binol adelo reman balid.”

Pos atos ädunom jästi ut me nam, kel äsvo änotodon: „So binosös!
Moolöd! o pänöt!”

Ön mod somik el Chartkov vo süpädo äremom pöträti bäldik, ed
otüpo ätikom: „Kikodo eremob-li oni? Ad kis zesüdonöv-li pro ob?” Too
äkanom sädunön nosi. Äsüramenom teldegkopekis se pok, ägivom moni
selidöpilabane, älösumom pöträti kipölo dis brad, ed äketränom oni fla-
nü ok. Pö vegam memot äreifon omi, das könäd, keli idegovim, ibinon
lätit lä om. Sunädo tikodagol oma äglumikon; leigüpo miladälod e lindif
vägüköl äglepädons omi. „Diabö! Kio gagik binos ad lifön!” äsagom ko
senäl Rusänana ut, kel ditretülon. E tio nentiko ägolom me steps vifik,
fulölo me lindif kol valikos. Litam redik soarasola nog äblibon len laf sila;
nog bosilo pälitükons usao dub sviet vamik doms, kels ätopons äl lüod
solamodonikama; vüo lunid koldik blövilik munafodüla ya pianiko änä-
mikon. Jads lafapärmeabik fiböfik, äs göbs, äfalons sui glun; pajedons
medü doms e lögs beigolanas. Ya pänan äprimom ad lülogetön pianiko lü
sil, me litam seimik nidaklilik, feinik, dodik pilitüköl, e zao leigüpo vöds
äsekömons de mud omik: „Kio jönik binon difül at kölas!” i vöds: „Liedö!
Diabö!” E poso, ävedükölo gudikumi seati pöträta dis brad oka, ai seimio
slifädöla, ävifükumom stepami.

Fino — fenik e ko suet su koapadils valik — itränom oki jüi löd okik
len süt deglulid su nisul: ‚Vasil'evskij’. Letöbo e hekölo äbegrämom tride-
mi, dub moükabot luimöfik pispiltüli e me sejedots de kats e dogs pijö-
nüköli. Ad nokam oma ta yan geäd nonik äfovom: hidünan äfabinom lomo.
Ästutom len fenät ed äblümikom ad stebedön sufädiko, jüä fino itonons
pödü om steps hilepula in jit blövik: omik hidünan, hinüdädan, därapä-
dölan kölamastöfas, svipan gluna (kelan it nenzogo äneklinükom oni dub
buts okik). Hilepul pänemom ‚Nikita’ ed älfädom timi lölik plödü leyan
yada, ven söl okik äfablibom lomo. El Nikita lunüpo ästeifom ad koedön
drefön kiki kikahogi vero nelogädiki demü dag. Fino yan pimailökon. El
Chartkov änüstepom ini föfacem okik ko kold töbo sufidovik: so ai binos
lomü pänans, kelosi ye ons neküpons. No älügivölo ele Nikita mänedi,
änükömom ko on ini vobacem oka: cem kvadik, kel äbinon gretik, ab
lövik, älalon fenätil flodik, pibepladon ko badäds valasotik lekana, seva-
bo ko brekots namas güpik, frems me linumastof pibetenidüköls, skäts

piprimüköl e pirefudöls, drapastofs len stuls pilägons. Vemo ifenikom, ädejedom mänedi, ädopladom disipiko pöträtí pikeblinöl vü linumastofs smalik tel, ed ädojedom oki sui söf rovik, dö kel no äkanoy-la sagön, das me küir pikövädon, bi ked klufas kuperinik, seimna küiri ifimüköläs, ya sis lunüp ästadon nesekidiko, e küir id äbilibon löpo ön stad nesekidik, sodas el Nikita änüsteigom disi on stogis blägik, jitis e koapastofädemä no pilavöli. Posä iseatom ed iseatom tenükölo limedis valaflanio (soäsä söf rovik at ämögükon ad tenükön limedis), fino äbüedom blinön kandeli.

„Kandel defon,” el Nikita äspikom.

„Liö! vo-li?”

„Ga id ädelo nog ädefon,” el Nikita äspikom.

Pänan ämemikom, das jenöfo id ädelo kandel nog idefon, ätakedikom ed äseilikom. Äletom dünane ad säklotön oki, ed äklotom oki me cemaklot okik vemo e staböfiko pivörüköl.

„Vüö! I bailan elükömom isio,” el Nikita äspikom.

„Bo elükömom-li ad getön loatamoni? Sevob osi,” pänan äspikom, du ön nenspel äkoedom mufön nami oka löpao donio.

„Ye no elükömom balo” el Nikita äspikom.

„E ko kin üfo ekekömom-li?”

„No sevob, ko kin... jinos, das ko haratapoldan seimik.”

„E kikodo haratapoldan ezesüdom-li?”

„No sevob, kikodo; espikom, sekü kod at, das löt no pipelon.”

„Benö! e kis se atos odavedon-li?”

„No sevob, kis odavedon; om äspikom: üf no vilomöv pelön, tän — spikom — lüvomöd lödi. Bofikans ädesinoms id odelo ad lükömön.”

„Olükömomsös!” el Chartkov äsagom ön lindif glumälik. E lölöfiko äreaafom ini ladälod mu glumik.

El Chartkov yunik äbinom pänan ko tälen ut, demü kel äkanoy-la spezön benoplöpis mödik: pö spiret e timüls köfigebäd oma äjonülon küpäli, visedi, dadräñäli ad sümädon voätkumo nati. „Prüdö! o flenädan!” suvisi kumo ka balna profäsonan omik äsagom ome, „labol täleni; obinosöv sinik, if orübükölöv oni. Ab binol nesufädik. Din bal ejänälon küpäli ola, din bal epliton oli, täno jäfälol te ko on, e votikos lä vobots olik binon badik, votikos binon-la nos pro ol, ya igo no vilol-la logön oni. Prüdolöd! das no ovedolös pänan vogik! Köls vobodas olik ya nu sekü bos primons ad vedön tuvemo gredotiks. Däsinot lä ol no binon fümik, e semikna ga binon nenämöfik, liens no logädons; ya besteifol litami vogik, utosi, kelos

lelogädonös balidlogamo. Prüdolös! me mod somik suno oreafol-la ad stül Linglänik. Spalolös oli! nog nu voläd primon ad tirädon oli; ya semikna küpob lä ol len särvig stofädi benokosedik, häti magifik... Vo bino-söv lübäтик ad primön ad pänön magodilis vogik, e pöträtilis a mon. Ye pö kondöt somik tälen päridikon, no glofon. Sufädlöd! Betikolöd vobodi alik! zedolöd klatikosi! votans dagetonsös panölo moni! Olikos no omoi-kon de ol.”

Profäsoran dilo ägidetom. Semikna dido pö pänan obsik vip äsüikon ad nestönön, lumagifön, me vöds nemödik: seimo ad jonön yunöfi oka. Too pö valikos somik äkanom bemastön oki. Semikna äkanom glömön vali, ven äprimom ad vobön me köf, e pämütom ad flaniöseitön oni, äsва ad lüvön-la drimi jönik pitupöl. Güt omik ädaglofon küpidiko. No nog äsuemom lölöfiko dibäti ela Raffaello, ab ya äjäfälkom ko köfigebäd vifik ä veitiko ipänöl ela Guido, ästopom fo pöträts ela Tiziano, ästunidom pänan-Flanänanis. Nog logot idofiköl, pänolis yönük itegöl, no lölöliko pämöikon pö om; ab ya äsenälom bosí in ons, ye ninälo no äbaicedom ko profäsoran, das mastans yönädirkä ästadons-la so nerivoviko de obs. Igo äjinos lü om, das ün tumyel degzülid in patöfs ömik vemo äpluoy ma-stanis ettimik; das sümäd tefü nat boso ivedon nu levielikum, liföfikum, voäтикum; brefo: pö jenet at so ätikom, äsä yunanef ut tikon, kel ya eda-küpon bosí e senälon atosi dub okseved pleidik ninälik. Semikna äfavi-kom, ven äküpedom, vio pänan inütevöö: Fransänan u Deutänan (semikna igo leno pänan ma voked) < te medü skiläd balik pidrätdöö, liföf köfi-gebäda e leviel kölinas ädastunükum valanis ed ünö brefüpil äkoedom süikön pö ok katädi monik. Tikods somik no ädavedons pö om, ven lölöfiko äjäfälom ko vobod okik ed äglömom e drini, e fidi, e voli lölölik; ye ädavedons, ven fino defäd gretik ikömon, ven no älabom moni ad remön köfis e kölinis, ven bailan säkiälik älükomom degna a del ad flagädon pe-loti demü löd. Täno glötiko äfomälom ön stad faemik fäti liegana ä pänana; pö tim et igo tikod brefüpö äpubon, kel suvo äpubon pö Rusänans demü meug onsik, sevabo: ad zedön vali ed ad bötidön sekü lüg to ditrets. Nu i tio äbinon ön stad somik.

„Si! Sufädoböd-la! Sufädoböd-la!” äsagom faviko. „Too ga sufäd id ofinikon. Sufädoböd-la! E yufü monameds kinik okoledob-li odelo? Nek ga oprünnon-la obe moni. Ed if okoedoböv selön pänolis e lelivadäsinotis valikis obikis, te opeloyöv obe a ons valik teldegkopeki. Fe binons frutiks, äsä senälob osi; al etas pedesinon ko zeil seimik, danädü al etas eseivob

bosi. Ye frut kinik odavedon-li se atos? Labob skäitis, steifis — ed opubons pö ob te skäitis, steifis, töbo föro ofinikons-la. Zuo nek oremon-la bosi, bi nem obik no sevädon. Zuo ek neodon-li däsinotis kopiedis magotas Vöna=Grikänik se studacem naatomik pamaggölis, ud eli „Lelöfjiela ‚Psyche’” nefinik obik, u pärspäkti cema obik, u pöträt hiela ‚Nikita’ obik, do lätki ga binon gudikum ka pötrats fa pänan vogik seimik? Kis-li jenöfo? Kikodo sufälob-li ed bejäfob-li stabanomis lekana, äsä julan lärrnon lafabi, do kanoböv vogikön ön mod leno badikum, ka votikans, e binnön leigoäs ons, sevabo labü mon.”

Isagölo osi, pänan süpo ädremikom ed äpaelikom; älülogen omi, isüstegölo pödaü linumastof pidoplädöl, logod spamöfiko pämijästidöl seitama. Logs dredabik tel vo älülulogons omi, äsva ek äblümikon-la ad lufidön omi; mud me jäst änotodon lebüdi tädik ad seilön. Ön dred pänan ivilom luvokädön e vokön eli Nikita, kelan in föfacem ya iprimom ad trumpetön me snor, äs hün; ab süpo ästopedom ed äsmilom. Senäl dresa sunädo imoon. At äbinon pöträt fa om it piremöl, dö kel lölöfiko iglömom. Svet munafodüla, ilitükölo cemi, ädrefon id oni ed älabükon oni me liföf klänöfik. Äprimom ad lelogön e kluinön oni. Äblunom ini vat spogi, ädeluröbom anna me on pänoti, ädelavom püfi e mioti tio lölilikis pikobükölis ä pisteigädölis, älägom lekanoti foi ok len völ, e nog vemiku-mo ästunikom dö vobod nekomunik: logod lölilik tio ilifikon, e logs so ilogedons omi, das fino ädremikom, e posä igestepom pödö, äsagom me vög stunik: „Logedom, logedom me logs menik!” Süpo pö om äsüikon ini mem konot, keli bü lunüp ililom de profäsonan ä tidan oka, dö pöträt bal eli Leonardo da Vinci famik, voboti kelik mastal gretik äbejäfom dü yels anik e nog älecedom nefiniki, do on — ma lesag hiela Vasari — pistimon fa valans as lekanot nedöfikün ä fifümikün. Pats mu pifiduinöls ona äbinons logs, kels ästunikons timakompenanis eli Leonardo; igo fesiüls smalikün, töbo logädiks in ons no pimoädöns, ab pilüyümöns lä linumastof. Ab is alo, pö jenet pöträta at, kel nu äbinon fo om, bos plödakösömk ga ädabinon. Atos ya no äbinon lekan; atos ädädükon igo benöfi pöträta it. Ats vo äbinons logs lifik, logs menik! Äjinos, äsva pisekötons-la se men lifik e pinüseitons-la isio. Pö jenet at no äsüikon juit sublimälik ut, kel bemastikon la-ni pö logam jafota lekanana, lindifos, ön mafäd viovemik yegäd fa on pevä-löl binon-la jeikik; pö jenet at äsüikon senäl seimik dolöfik e teifilik.

„Kis atos binon-li?” pänan nenvilädiko äbesäkom oki it. „Fe ga vogä-dijonan edabinom pö jenet at, vogädijonan lifik; kikodo üfo esüikon-li

senäl at bisariko neplistik? Ba sümäd dünöfik ä kuratik it tefü nat binon-li sinod e jinon-li sümön ad brul neleodik kölas tutäädik? U ba, if bejäfoy jegädi lindifiko, nenfákiko, nen baisedä kol on, ai nen plääms ojonon-li oki te soäsä dabinton pö jenöf jeikik okik, efe no peklilükölo me lit tika nedaseivovik seimik in valikos peklänedöla; ojonon oki pö jenöf ut, kel paküpedon, ven evilölo seivön lölöfiko meni jönik, sumoy neifi naatomik, maikötöy ninämäis ona e täno logoy meni lenaudodik? Kikodo üfo nat ba-lugik, bapik medü vobots lekanana bal jinon-li oki äsvo pö sviet müsterik, e kodon-li magädi bapälik nonik? Güo jinos, das ejuitoy-la magodi, e poso val cenon e jenädon takedikumo e nomöfikumo zü oy. E kikodo nat ot len vobots lekanana votik jinon-li binön bapälik, gagik, do viö i leigo esumädom kuratiko jenöfi? Too nö! nat somik no labon bosi sublimüköl. Leigoäsä länod pö nat: lindifos, viovemo binonöv magifik, alo bos defon, if sol no stadonöv len sil.”

Dönu älügolom lü pöträt, bi ävilom lelogön logis nekösömk at, ed ön jeik äküpom, das vo älogedons omi. Atos no plu äbinon kopied logota seima, atos äbinon liföf bisarik ut, kel nidüläö östiikon-la su logod deada, se sepül okik ülöädöla. Va sviet munafodüla, drimamagotis kesumöl e stadüköl valikosi imi foms votik, efe taädiks tefü uts delatima fümik, u va bos votik ikodon vobedi at, too süpo sekü bos nesevädik äderdikom, das ömutom stadön balo in cem. Stiliko ädegolom de pöträt, ädeflekom oki äl flan votik ed ästeifom ad no logedön pänotti, do viö loged nenvilädo, ito, lüödikölo flanio, ävestigon oni. Fino ivedos dredüköl pö om igo ad golön da cem; äjinosa lü om, das otüpo seiman votik öprimon-la ad golön pödö om, ed alna prüdiko äpödiologom. Neföro äbinom dredälik, ab magäl e närvod oma äbinons vemiks, ed ün soar et no äkanom plänön oke it dredi nenvilädik okik. Äseidom oki pö gul, ab igo us äjinosa lü om, das ek onu ölogedon-la love jot ini logod omik. Igo snor ela Nikita lü om dese föfacem ätonöl no ämoükon dredi omik. Fino älöädom plafo, no löükölo logis, de plad okik, ägolom lü spadül lönik okik po cemajelöms ed äbedom oki. Da maifod vü cemajelöms älogom cemi okik me munafodüli pilitüköli, ed älogom visoiko pötrati len völ lagöli. Logs usao nog dredabikumo, nog mimalikumo älülulogons omi e no äjinons vilön lülogon bosi votik plä om. Ifulölo me senäl teifülik, äkünom ad löädön de bed, ägleipom bedastofedi e, posä inilikom lü pöträt, ävilupom lölöliko oni.

Idunölo atosi, äbedom oki takedikumo, ed äprimom ad tikön dö pöf e fät miserabik pänana, dö lifaveg fikulik ut, kel öfütüron pro on pö voled

at. Vüo logs omik nenvilädiko älogedons da maifod vü cemajelöms äl pöträt in bedastofed pivilupöl. Nid munafodüla ävemükön vietä bedastofeda, ed äjinos pö om, äsva logs dredabik igo idulitons-la da stof. Ön jek älülogetom küpälikumo, äsva ävilom-la süadikön, das atos äbinon nevertatik. Ye fino i jenöfo... logom, logom kleiliko: bedastofed ya emoon... Pöträt lölük pesävilupon e logedon neküpölo valikosi, kelos dabinton züämo, ebo lü om, logedon äsvo ini ninäl oma... Ladäl omik evedon koldälik sekü jek. E loegom mufön hibäldani ä süpo stutön ta frem me nams bofik. Fino boso älöpiotovom oki medü nams e, posä isesteigom lögis bofik oka, äsebunom plödiü frems... Da maifod te frems nen magod nu älogädons. In cem ätonon stepam, kel pianiko ätonon nilikumo ed ai nilikumo lä cemajelöms. Pebam lada pänana pidabik ävemikumon. Ko natemam sekü dred istoböl ästebedom, das go suno bälidan önumüfom oki lü om da jelöms. Ekö! vo änülogom ini spadäd po cemajelöms, labölo logodi bronsötakölik ot e mufükölo logis gretik oka. El Chartkov ästeifom ad vokädön ed äsenom, das vög ädefon pö ok; ästeifom ad mufön, efe ad dadunön mufi seimik... limeds no ämufons. Ko mud pimaifüköl e natemam istoböl älogedom späkapösodi dredabik at labü geilot gretik, labü talar vidik Siyopik seimik, ed ästebedom, kisi ödunom. Hibäldan äseidom oki tio foi futs oma, e pos atos äsüramenom bosi disaü plifäds klota vidik okik. At äbinon sak. Hibäldan äsäsnobom oni e, posä igleipom oni len fi-nots tel, älemufükom saki; ko tons dumik vilupots vetik kölümafomik lunik ädofalons sui glun; al etas pivilupon in papür blövik, ed al älalon maledi: „Goldakönäds 1000”. Isesteigölo namis lunik bomöfik okik se slivs veitik, hibäldan äprimom ad mairölön vilupotis. Gold änidülon. To tuvemiks senäl teifülik e dajek oka pänan älülulogom me binäl lölük oka goldi, e nenmufiko äloegom pasävilupön in nams bomöfik, nidülon, noi-dülon löpöfiko u dumiko e pavilupön dönü oni. Sunädo äküpom vilupoti bal, kel irolon fagikumio de votiks, läi lögäd beda omik, efe ebo len kapofinot beda omik. Äsvo sekü spam ägleipom ati e fulölo me jek äküpedom, va hibäldan öküpodom osi. Ab hibäldan äjinom jäfälön vemo me dins obik. Ätovädokobükom vilupotis valik oka, äseitom dönü onis ini sak, e, no ilogedölo igo balna omi, ämogolom plödiü cemajelöms. Lad ädapebon vemo lä ,Chartkov’, ven älielom tonön noidedölo stepis fagiköl. Äpedom mögiküno nämöfiko vilupoti oka me nam, du ädremom me koap lölük, bi ädredom ad perön fanoti at, e süpo ilieliom nilikön stepis ge lü cemajelöms. Hibäldan äjinom memikön, das vilupot bal ädefon. Ed ekö! dönü

änülogom ini spadäd omik, sevabo votaflanü cemajelöms. Fulölo me däsper äpedom me näms valik oka vilupoti in nam oka, ästeifom me töbidam lölük oka ad duinön mufi, ävokädom ed ägalikom.

Piluimöfukom löliko me suet koldik; lad oma äpebon so vemo, äsä te äfagon ad pebön; äsenom topü blöt oka teifuli so vemiki, äsva natemam finik onu ömoikon-la lä om. „Valikos at ebinon-li te drimamagod?” äsagom, posä igleipom kapi oka me nams bofik; ab liföf dredabik jena no äsümon ad drimamagod. Ven ya igalikom, äloegom mogolön hibäldani da frems, igo logädikön dü timül tipüli klotema vidik omik, zuo nam pänana äsenon kleilikö, das bü minut ikipon bosí vetik. Svet munafodüla älitükön cemi, äkoedon seädön se spadüls dagik ona seimöpo linumastofi, seimöpo nami güpik, seimöpo drapastofi pö stul piblibüköli, seimöpo donakloti e butis miotik. Te tü timül ot ädaküpom, das no äseatom in bed, ab ästanom su futs oka ebo fo pöträt. Vio ikömom jü top at, utosi leno äkanom suemön. Nog vemikumo ästunükos omi, das pöträt lölük pisävilupon, e su on jenöfo bedastofed ädefon. Ön jek stiftüköl älülogom pänöti ed äloegom lülulogön logis lifik menik visoik omi it. Suet koldik ästükon su logod omik; ävilom degolön, ab äsenom, äsva lögs oka ivulikons-la ini glun. E nu logom: atos ya no binon drim; lienäds hibäldana mufons, e lips oma kevio pekoboyümöls primons ad tenükön okis lü om, äsva vilons-la vagiosugön omi... Ko vokäd däspera idebunom... ed ägalikom.

„Jenöfo id atos ebinon-li drimamagod?” Ko lad spranio dapeböl äsenidom me nams zü ok. Si! äseatom in bed, labölo jästädi ut, in kel islipikom. Cemajelöms äbinons fo om; munafodülä äfulükön cemi me lit oka. Da maifod vü cemajelöms äkanoy logön pötrati pötkö me bedastofed pävilupöli, soäsä om it ivilupom oni. Kludo brefobüö i valikos ijenon pö drim. Ye palm ad pun pifomöl jünu äsenon, äsva bos idabinon in ok. Pebam lada äbinon vemik, tio riskädik; äbinos nesufidoviko teifülik pö blöt oma. Älülulogom äl maifod e küpäliko älogetom lü bedastofed. Ed ekö! kleilikö loegom maifikön bedastofedi, äsva dis on nams mufedons-la e steifons-la ad dejedön oni. „Godö! kis binon-li atos?!” ävokädom, krodeölä mäpetiko oki it, ed ägalikom.

Dönu drim ikofudükön omi! Älöjutom de bed oka ön stad dalienetik äbluvik, e no plu äkanom plänedön, kis ijenon pö ok: va vobed kojmara, u va domalanana, va delir fifastada, u va vision jenöfik. Ästeifölo boso ad nemödükön fäkädi lanöfik e bludi pivifükumöl, kel ko pebam vemöfik äspidon da veins valik omik, änilikom lä fenät ed ämaifükom kledafenäti.

Vien koldik ibladöl äflifädükon omi. Munanidül nog äseaton su nufs e su möns vietik domas, do lefogs smalik äprimons suvikumo ad loveflumön love sil. Valöpo äbinos stilik; nesuvu ärivon fagao lilami noidül loatavaba bökana, kel in näilusüt nelogädik seimik äslipom, du lujevod trögik äklädon omi, ed ästebedom tävani ölatiköl. ,Chartkov' lunüpo älogetom, ise steigölo kapi oka da kledafenät. Ya bümals gödaprima lükömöl äsüikons len sil; fino äsenom slipöfi sunokömöl, äkoedom fäijutedön kledafenäti, ädegolom mo, äbedom oki e suno äslipikom äs pedeidölan, labölo slipi mu netupoviki.

Ägalikom vemo latiko e ma sen äreatfom ini stad neplitik ut, kel äglepädon-la meni pos brietalienet: kap oma tomiko ädolon. Äbinos lulitik pö cem: luimöf neplitik äspearikon in lut ed ädudranon da fenätaslitods omik pijelöl me pänots u linumastofs labü pödods blümik foöls. Ön stad glumik ä favik, äsümölo ad higok luimik, älöseidom oki su söf vorik oka; om it no äsevom, me kis öjäfomöv, kisi ödunomöv, e fino äreatfom ad memots dö drim lölük oka. Du pianiko äkoedom pubön dönü pö mem oka drimamagodi at, äsükon in fomäl oka ko fom so dolöfiko jenöfik, das igo äprimom ad dotön, va verato ibinon-la te drimamagot e delir kommunik, u va bos votik idavedon-la ettimo, va atos ba ibinon-la vision. Ideletirölo bedastofedi, älelogom pö delalit pöträri dredabik at. Vo logs ästunükons dub liföf plödakösömic okas, ab no äkanom daküpön bosi patiko jeikiki pö ons; te senäl seimik neplänovik neplitik äjinon blibön in lan. To valikos et ga no äkanom süiadikön lölöfiko, das etos ibinon-la drimamagod. Äjinos lü om, äsif bevü süfüls drimamagoda ipubon-la diled dredüköl seimik se jenöf. Igo äjinos, äsва bos in loged e logodanotod hibäldana äjönon-la ad utos, das ibinom lä om aneito; nam pänana äsenon vetoti änu in ok idabinöli, äsва ek te bü minut bal idesumon-la osi de om. Äjinos lü om, das if ikipomöv nämöfikumo vilupoti, tän bo iblibonöv lä om in nam i pos galikam.

„Godö! if labobös pu dili mona at!” äsagom, iseifölo dibätiko, e pö fomäl omik äprimons ad falön se sak vilupots valik ko nüpenäd bätodik: „Goldakönäds 1000”, fa om pilogöls. Vilupots pämairölops, gold änidiülon, dönü änepubon pö vilupam, ed om äseadom, du älogetom ko logodanotod glätöfik ä nentikik lü lut vagik, no labölo nämi ad moflekön logis oka de din somik, leigoäsä cil, kel seadon fo zib svidik e te kanon slugön salifi oka, du loegen fidön votikanis oni. Fino nokam ta yan itonöl ämüton omi ad galikön neplitiko de drimamagot. Bailan änükömom kobü

haratapoldan, komikam kelana pro mens balugik, äsä sevoy, binon nog neplitikum, ka jonod begana pro liegans. Dalaban doma smalik ut, in kel ,Chartkov' älifom, ädutom lü jafäbs ut, kels kösömo äbinons dalabans domas seimöpo pö süt deglulid nisula: ,Vasil'evskij', pö flan di ,Peterburg', u pö spadül fagik ela ,Kolomna'; jafäbs somik mödik ädabinons in ,Rus"⁴, e so äfikulos ad füümükön kaladi onas, äsä köli leguna vorik. Pö yunüp okik äbinom kapiten e daroran, id ägebidükom oki ad dünotem sifädk; äbinom vemo skilik ad daflapön me dabats seimani, nu äbinom vifälik, täno äbinom dändin, ed ästupom; ye ün bälüp oka äkobosumom lä ok patöfis valik küpädik at ad prodön bosí neküpidik e nofümiki. Ya äbinom hiviudan, ya ästadom plödü dün, ya no älenlabom klotemi vogädk, no äpleidülm, äletodom neki, te älöfom ad drinön tiedi ed ad spiko-dön pö atos dö nesiämikos valasotik; äzigolom da cem okik, äleodükölo demü sef reti lepinakandela; kurato pos pasetikam mula alik ävisitom loatanis oka ad getön loatamoni; äsegolom ko kik in nam okik sui süt ad logedön nufi doma okik; anikna a del alik äsemofom domadünani se lu-cem omik, kitopio iklänedom oki ad slipön; brefo: äbinom man plödü dün, hikel pos lifayels mödik nestönik e dels mödik lemuфа in vabs pö je-vodicäns suvik äkipedom te kösömotis lukomunik.

„Ol it küpolös! o ,Varukh Kuz'mich!” dalaban äsagom, älüspikölo haratapoldani ed ätenükölo namis oka äl flans valik, „ekö! no pelom moni pro loatalöd, no pelom.”

„Kisi kanob-li dunön, if no labob moni? Stebedolös! opelob osi.”

„No binos mögik pö ob, o digikan! ad stebedön,” dalaban äsagom faviko, vinegölo me kik, keli äkipom in nam, „ekö! domü ob vikonulan: ,Potogonkin’ < lödom ya dü yels vel; jiel ,Anna Petrovna Bukhmisterova’ e loatof baraki, e jevodaleceki pro nims tel, zuo mens kil dünonis ofi. Ekö! loatalödanis sota kinik labob. In dom obik — sagobös ole notodälo! — nek kösömon ad no pelön pro loatalöd. Labolös gudi ad pelön vali sunä-diko, ed ad fealotädön moo!”

„Si! if ebligidol osi, tän labolös gudi ad pelön!” haratapoldan äsagom, du boso älemufükom kapi oka ed äpladom doati poi knop leigeda okik.

„Ab moni kinik kanoböv-li pelön? Atos binon säkäd. Anu no labob igo lubegafenigi bal.”

„Pö jeten somik kotenükölöd eli ,Ivan Ivanovich’ medü prodots jäfüda olik,” haratapoldan äspikom, „ba obaicedom ad getön pänötis pla loata-mon.”

„Nö! o digikan! Danädob, ab pänots at binons nenfrutiks. Binosöv gudik, if binonsöv pänots ko ninäd nobälik, dat kanoyöv lägön onis len völ — pu generan seimik ko dekot stelafomik u pöträt plina: ‚Kutuzov’ — ab ekö! emagom lumani, lumani jiti feilanik lenlaböli, sevabo pöträti dü-nana, kel därapidom kölamastöfis. Svin voik at digädom-la ad papötötön; odaflapob omi ta särvig, bi lä ob esetirom klufis valik se sleiföms. O jäpan kiom! Ekö! logolös! yegäds kinik pabejäfons; samo is epänom cemi. Äbinosöv gudik, if äväalomöv cemi pileodüköl, klinik, ab giöö! omo ön mod vero votik ämagom oni, sevabo ko svipot e moükabots valiks, kels iziseatons. Ekö! logolös! vio esädekom cemi lä ob, ol it labolös gudi ad lelogen! Vüö lä ob lödans ya dü yels vel lödons, samo konulans, jiel Bukhmisterova Anna Petrovna... Vö! fümo osagob ole: lödan nonik ka-non binön badikum, ka pänan; etan biton äs svin voik. God oneletonös ad plakön osi!”

Pänan pidabik ämutom lelilön sufädko atosi valik. Haratapoldan vüö äjäfikom me dialogam pänotas e skätas, e sunädo äjonüöm, das lan oka äbi-non lifälkum, ka ut dalabana, ed igo no äbinon nefägik ad magäd lekanik.

„O!” äsagom, ijonolö me doat äl linumastof seimik, kö vom nüdik pi-magof, „yegäd binon soik... dädükiälik. E kikodo donü nud atana binos-li so blägik? ebestürülom-li üfo oki it me tabak?”

„Jad!” el Chartkov ägespikom ad atos seväriko e no älüodiükölo logis oka lü poldan.

„Benö! äkanoy-la feapladön oni ini top seimik votik, bi top donü nud binon tu küpidik,” haratapoldan äspikom, „e kim pepöträtom-li is?” äfovom, du älügolom lü pöträt hibäldana, „binom go vemo dredabik. Töbo jenöfo äbinom-la so dredabik; blö! vo logedom! Ag! ,Gromobojo⁵’ kiom! Kimi äbepänol-li?”

„Balugiko balani...” el Chartkov äsagom e no äfinükom gespiki; pleif ätonon. Haratapoldan ijinom pedön tu nämöfiko (sekü stuk groböfik na-mas poldik okik) ta frem pöträta; flanaboedils änubreikons ninio, bal onas ädofalon sui glun, e kobü boedil et ädofalon ko noidül vetöfik vilupot ninü papür blövik. Nüpenäd: „Goldakönäds 1000” < ädrefon kü-päli ela Chartkov. Äjutedom äs lienetan ad lösumön ati, ägleipom vilupoti, äpedom oni spamöfiko in nam, kel ädonikon sekü vet gretik.

„Mon ejinon noidülön,” äspikom haratapoldan, kel ililom flapüli bosa sui glun idofalöla, ab no ikanom logön dini at sekü vifot ut mufa, ko kel ,Chartkov’ ijutedom ad sumön oni.

„Kikodo üfo utos, kelosi labob, jäfükon-li oli?”

„Atos jäfükon obi, bi anu mutol pelön dalabane moni pro loatalöd; zuo labol moni, ab no vilol pelön. Din ebo at jäfükon obi.”

„Benö! opelob ome adelo.”

„Benö! e kikodo üfo no evilol-li pelön büükumo? Zuo ekoedol kudön dalabani, id ekoedol vobön poldanefi.”

„Ibä no evilob gebön moni at; ün soar ebo at ofipelob ome löliko debi ed ofealotädob de löd at odelo, bi no vilob blibön lä dalaban somik.”

„Benö! o ,Ivan Ivanovich’! opelom ole,” haratapoldan äsagom, lüspikölo dalabani. „Ed üf no pokotenükol pötiko asoaro, täno ol it, o söl: pänan! obinol kodädan demü seks neplitik.”

Posäispikom atosi, älenükom häti killienik oka ed äsegolom ini föfäcem, e dalaban ägolom pödü om, ko kap pidonioflegöl. Zuo äjinom reafön in medit seimik.

„Gode dani! Äsvo diab emoükon-la omis!” el Chartkov äsagom, ven älielom färmikön yani in föfacem.

Äplödiologom lü föfacem, älesedom ad bos hieli Nikita, dat öblebom vero soelik, äfaälökom pos segol ela Nikita yani, ed igekömölo ini cem okik, äprimom ko ladälod vemo muifik ad sävilupön vilupoti. Ninü on äbinons goldakönäds; valiks de bal jü lätik äbinons nuliks e hitiks, äs fil. Tio ilienetikölo, äseadom len kum goldik, ed äbleibom säkön oke it, va val at äjenon-la as drimamagod. In vilupot ädabinons könäds kurato mils; älalon logoti leigoso somiki, äsä pö drimamagod dü slipatim omik. Dü minuts anik ädoatom könädis, stürülölo onis, ed ai dönu älelogom onis. Ye no nog äkanom säbluvikön. In fomäl omik sunädo ästükkons ko-nots valik dö lediks, kasäts labü layets klänik, dö utos valik, kelos pipos-binükon fa büröletans possiles onsis moni lölöfiko üfigeböles, ko süad fümik, das örefafons-la ini stad nenmonemik. Ätikom so: „Ba i pö jenet at lefatül seimik esludom-li ad posbinükön possone okik legivoti dub nükip ona ini frem pöträta famülik?” Äfulom me drims nesiämik romantik, igo äprimom ad letikön, va is ädabinon-la yumed seimik klänädik ko fät omik; ba dabin pöträta äyümäton-li ko lif oma it, e ba daget it ona ibinon-li sek büjonidükama seimik? Äprimom ön nitedäl ad lelogen fremi pöträta. Pö flan bal ona gruf picidöl äbinon, so skiliko e nenkürido me boedil pifaitiröl, das üf nam lesolidik dialogala haratapoldik no ikodonöv lebrekodi, goldakönäds öblebondsöv netuvoviks laidüpio. Du älelogöm pöträti, nogna isenälom stunidi demü vobod mastik e jafäd plödakösömic

logas; ya no äjinons lü om dredabiks; ab jünu in lan pö naed alik senäl neplitik ädavedon nenvilädko. „Soö!” äspikom ninälo oke it, „lindifos, lefat kina äbinolöv, alo opladob oli pödiü glät ed okoedob mekön pro ol demü valikos fremis goldik.” Ün timül ot äseitom nami oka sui kum goldik fo om seatöl, e lad äprimon ad pebön vemöfiko kodü kontag at. „Lio ofegebob-li moni?” ätkom, ilüodükölo logis oka lü könäds. „Denu binob monemik nemu ünü yels kil, kanob onufärmükön obi ini cem ed ovobön. Nu monamed pö ob saidon ad kólins; saidon ad zedelafid, ad tied, ad kosididafräd, ad loatalöd; no plu otupoy ed oböladoy obi; oremob obe fantumameni⁶ süperik, osivob güpablötamagotili, ofomotob lögilis, olepladob in vobacem magoti jiela Venus, oremob ön gretamödot kopiedis pegavöl pänatas gudikün. Ed if dü yels kil ovobob te pro ob it, no spidölo, no pro sel vobotas, obepluob valanis, ed okanob vedön pänan famik.”

So äcödom, söfölölo vögoti tikäla okik; ab ninälao vögot votik ätonon llamovikumo e tonodikumo. Ebo ven ilogedom nogna goldotemi, bälidot yelas degtel e yun lefákälik äkoedons tikön omi vero votikosi. Utos valik nu ävedon pö om dagetovik, kelosi büö ilülogom glötiko, kelosi idalotem lestunölo fagao, du mud omik ifulikon ko salif demü desir. O! kio lad omik äprimon ad dapebön, sosus äväätälom osi! Ökanom klötön oki me trelälagun vogädk, fidön satio pos cunüp lunüpik, loatön pro ok lödi süperik, sunädo detevön lü teatöp, lü nibotiselidöp, lü... e ret. Ed igleipölo moni, pos timül ya äbinom su süt.

Bü valikos äkömom lü skrädan, äklotom oki löliko de futs jü kap, ed äs cil äprimom ad dialogön nenropiko oki it; äremom ön gretamödot benosmelotis, kosmetamedis, älroatom nes hägon lödi mu magifiki balidi, kelosi iküpom pö lesüt di ‚Nevskij’, ko loks gretik e fenätavitürs nedilovi-ko lölöfiks; äremom fädiko in selidöp lünüli jerik, i fädiko äremom bundaniko särvigakravatis valasotik, ön mödot gretikum, kas päneodosöv; lä heran äkoedom vefafomön krugülis oka, nen kod patik telna ävabom in bökvab da zif, tuiko äfidom juegotis susmafik in nibotiselidöp, ed ävisitom staudöpahicif-^{Fransänani}, dö kelan büükumo ililom sagädis leigoso noftümikis, äsä dö tat Tsyinänik. Us äseadom, äseitölo nami su flan oka ad stütön bäki löiko, du äfidom, ai dönu älogedölo vemo pleidäliko votanis e laiduliko äleodükölo herakrugülis pifridüköl visü lok. Us äfidrinom fladeti Jampänavina, kel i büükumo isevädon pö om lediniko demü sagäds. Vin boso äbrietükön omi ko noid in kap, ed äsegolom lü süt ön stad liföfik ä nämälik, ma spikamamod Rusänik: no binölo svist

igo pro diab⁷. Äduspatom äs dök: ‚Bucephala’ < pleidik love pärunaveg, älüodükölo lünlü oka äl valans. Su pon äküpom profästorani ä tidani büik oka, e spidöfo äspidilom bei om, äsva jenöfo no iküpom-la omi, sodas profästoran istifiköl nog lunüpo ästanom nenmufiko su pon ko logodano-todot ad säkamalilü stümöl.

Yegs valik e valikos, kel äbinon lä om — teab, linumastof, pänots — ün soar ebo ot pifeaveigons lü löd magifik. Ilepladom utosi, kelos äbinon gudakalietikum, pö tops küpidik, ed utosi, kelos äbinon badakalietikum, ijedom ini mispadül neküpidik, ed ädugolom da cems magifik, ältülogölo oki nenropiko in lok. Pö lan omik idönupubon desir nevikodovik ad da-getön sunädo fami, äsä gleipoy nimi len göb, ed ad sevädkön pro vola-nef. Ya ädrimälom dö vokäds: „,Chartkov! ,Chartkov! logols-li pänotti fa ,Chartkov? Kioskilädik köfigebäd ela Chartkov binon! Kiogretik tälen ela Chartkov binon!” Äzigolom ön stad stäatik in cem okik, drimo ämofugom seimio. Ya ün del fovik, isumölo degati goldakönädas, ädetevom lü püban semik gaseda veitiko äsirkülöla ad begön yufi nobalädälik; päbenogete-dom fa gasediman, hikel me sagods balid änemom omi eli „lestimaban”, äpedom namis bofik oma, ädasäkom ome jü in pats smalikün nemi, fata-nemavödi⁸, steböpi. Ya ün del fovik in gased pos noted dö kandels pi-nöfik enu pidatuvöls äpubon yeged dis tiäd sököl:

Dö tälens plödakösömk hiela Chartkov.

Spidobs ad fredükön belödanis benodugälük cifazifa me daget jönik, äsä kanoy notodon osi, ön tefs valik. Valans baicedons, das labobs dinis jönikün logodava e logodis jönikün mödikis, ab jünu no labobs medömi ad degevon onis sui linumastof milagöfik, dat okanobs lovegevön onis licinanefe. Nu def at peläfülikon: petuvon pänan, kel kobosumom in ok utosi, kelos zesüdon. Nu jijönan kanof süadön, das pomagulof ko kien lölik jöna okik as dabinäd lutik, leitik, löfidik, bemagivöl sümöl ad pabs luflitol love flors gölayelik. Famülatat cädik ologom oki me famülangs oka puzüöli. Tedan, krikan, sifan, tatacalan — alikan ko zil puflifädüköl ofö-von karieri okik. Spidolsös! spidolsös! nükömolsös pos spat, pos vegam pejenüköl gönü visit flenädana, jikösta, selidöpa süperik; spidolsös! de tops alseimik! Voböp magifik pänana (lesüt di ‚Nevskij’, domanüm soik) pebepladon löllico ko pöträts köfa omik, liuns kela leigons ad uts elas ‚van Dyck’ ed elas ‚Tiziano’. No kanoy sludön, dö kin stunidoy: u va dö kredab e süm voäтик ad rigädasamans, u va dö plödakösömiks klat e

flifäd köfigebäda. Leloboyös oli! o pänan! tefü mast äsvo esetirol lotera- zöti benofätk. Dabenö! o ,Andrej Petrovich! (Gasediman, äsä iklülädos, äplidom notodis leseväda.) Oglorükolös oli it ed obis! Suemobs völadi ola. Koboköm valanes e mon kobü atos (do igo anans de num svistefa obsik gasedimanas deimons finenikosi) obinons bläfods pro ol.

Pänan ifireidom ko plid klänädik notedi at; logod omik inidon. Utos, das inunoy dö om medü gasedem, äbinon nulikos pö om; anna äreidom kedetis. Leigod ko ,van Dyck' e ,Tiziano' vemo ipliton omi. Fraseod: „Da- benö! o ,Andrej Petrovich!” < i vemo ipliton omi; in bükot änemoy omi me pösodanem sa fatanemavöd; atos äbinon stimod, pro kel jünu leno idigädükom oki. Áprimom ad zigolön vifiko da cem, ad brulükön heremi oka, nu äseidom oki sui kovenastul, täno älöbunom de on ed äseidom oki sui lesöf, alminutiko äfomälölo, vio ögetedom hivisitanis e jivisitanis, änilikom lä linumastof ed ädunom sus on löpiotovi dagudik köfa, ästei- fülo ad tölatön nami oka ma jästam keinik. Ün del fovik kloküll ätonon lä yans lödöpa omik; ärönom ad maifükön yani. Änükömom läd fa livre- dan in mäned livredik labü furot plädir päbefoöl, e kobü läd änükömom ji- pul vemo yunik degjölyelik: daut ofa.

„Ol binol-li ,monsieur Chartkov?” läd äsagof.

Pänan äbiegom.

„Vemo mödikosi penoy dö ol; sagoy, das pöträts fa ol jonülons sömi- tamapüni nendöfa.” Posä ispikof atosi, läd äfopladof lünüli fo log ed äspi- dof ad dialogön vifiko völis, len kels nos älagon. „Ab kiöpo üfo pöträts olik binons-li?”

„Pemoblinons,” pänan äsagom, ikofudikölo boso, „ebo änu efealotä- dob lü löt at, klu nog paveigons... no erivons zeilamapüni.”

„Äbinol-li in Litaliyän?” läd äsagof, du älüodükof lünüli okik lü om, bi iküpof nosi votik, lü kelos ökanoföv lüodükön oni.

„Nö! no äbinob us, ab ävilob osi... too nu büfiko eklemob desini at... Ekö! is binons kovenastuls; ba efenikol-li?...”

„Danädob lofi, ab äseadob lunüpo in bökvab. Ö! ekö! finö! eküpob voboti olik!” läd äspikof, ven ärönof lü völ visoik ed älüodükof lünüli äl stanöls su glun skäts, disins, okskiltükams pärspäktigeba e pöträts oma.

„,C'est charmant! Lise, Lise, venez ici!” Cem ma stüll elä Teniers, logol-li? brulikam, brulikam, tab, su on binon blötamagot, nam, palät; us binon püf, logol-li? kio püf pemagon! ,C'est charmant! Ed ekö! pö linumastof

votik pemagulof vom logodi oka lavöl; „quelle jolie figure!“¹⁰ Ö! hifeilani! „Lise! Lise!“ hifeilani in jit Rusänik! logolöd! hifeilani! Kluo bejäfol-li no te pöträti?“

„O! atos binon jed... Balugiko ämuadob obi... binons skäts...“

„Spikolös! cedi kinik labol-li dö pöträtaans nuik? Nu no binons mas-tans so skilik, äsä el ,Tiziano’ äbinom, vo-li? Nu defon näm ettimik pö kolorit, defon ettimik... kiopidö! no kanob notodön osi Rusänapüko“ (Läd äbinof jilöfan pänava ed ädugolof vifiko ko lünül oka lekanotamuse-dis valik in Litaliyän.) „Ye ,monsieur Nol“... Ag! kio pänom! Köfigebädi kio plödakösömiki labom! Cedob, das pö vobots oma logodanotodots bi-nons igo notodaliegikums, ka uts ela ,Tiziano’. Ba sevol-li eli ,monsieur Nol“?“

„Kim binom-li el ,Nol“ at?“ pänan äsäkom.

„Binom ,monsieur Nol“. Ag! kiogretik tälenan at binom! Epöträtem ofi, ven elabof bälldoti yelas te degtelas. Bligiküno omutol visitön obis. O ,Lise!“ jonolöd ome labuni oli. Sevolös! das evabobs isio, dat sunädo öprimoy ad pöträton ofi.“

„Benö! anu blümob.“

Ün timül ot ämufom lü ok skafädi ko linumastof piblümüköl, äsumom fimükölo sui nams paläti, ätlülulogom me log oka logodili paelik dauta. If äbinomöv nolan menanatäla, dü minut bal ädatuvülmöv pö logod at primi yofiäla lucilöfik tefü baols, primi glumaladäla e plonas demü lunüp vemik bü e pos fided, desira ad goulön in klot nulik pö zälüls, malotis töbik zila nenlefäkik pro lekans difik fa mot demädü sublimükam lana e senälas päästüköla. Ab pänan te älogom in magedil sofik at dulitamovi tio bösiniki koapa ädavedüköli vili ad gebön köfi, drimäli lübäтик nevemik, särvigili feinik klilik e leiti nobik koapabinoda. E ya büfiko äspetom ad levikodön, ad jonülön glori e skilädi köfigebäda okik, kel jünu äbejäfon te lienädis düfaladälik pöträtabas grobälik, klatädamagotis sevärik e kopie-dis vobotas mastanas klatädik ömik. Ya äfomälom tiko ninälü ok, vio lo-godil keinik at fino pömagon.

„Sevolös!“ läd äsagof ko logodanotodot igo boso fäküköl, „bo vilob... Nu lenlabof kloti; mutob koefön, das no vilob, das pomagof-la in klot, ko kel so vemo ekösömikobs; vilob, das su pänöt poklotofös balugiko ed oseadofös in jad de bledem, kö fels seimik ologädonsös, sodas obinonsös fago jeps u bimem... dat obinosös neküpovik, das pö pänam ädesinof ad vabön seimöpio lü baol u soarazälül. Baols obsik — sagobös snatiko! — so

dädükons lani, so kvänedons reti senälas... Balug, balug obinonös ön mödot mögiküno gretik!"

(Liedö! logods e mota, e dauta äjonülons, das ifegebofs timi so mödiki pro danüds pö baols, das jibofikans tio ivedofs-la magots väkik.)

El Chartkov äjäfikom me bligäd, äseidom jirigädasamani, äbetikom boso vali ninälü tikäl okik; äliunom stripi me köf in lut, fümükölo tiko stabalienis; boso äfaiknibom logi, äpödioblegikom, älagedom fagao, e sunädo äprimom ed äfidunom kölastenis büfik cifik. Äkotenom dö atos, ya äprimom ad pänön; vob äjäfälükon omi. Ya äglömom vali, igo äglömom, das äkomom lo läds raistokratik, igo äprimom ad jonülön semikna dunedis anik pänanas, äsagölo mudöfo tonis difik, äkanitülolo semiknaiko, äsä jenos pö pänan, kel jäfälön lölöfiko ninälo ko jäfot okik. No äfölölo fomedis alseimik, ämütom me muf bal köfa ad löükön kapi ofik rigädasamani, jikel fino äprimof ad mufedön vemo ed ad notodön me jästs okik feni lemuik.

„Saidö! pro naed bal atos saidon,” läd äsagof.

„Nog timüli pülik!” pänan jäfälük äspikom.

„Nö! Tim ekömon ad mogolön! O ,Lise’! binos düp kilid!” äspikof, du äsüramenof gloki smalik len jän goldik lä zönüü okik älagöli, ed ävokädof: „Ag! kiolatik binos!”

„Te nog minuti bal!” el Chartkov äsagom me vög cilöfiko balugälik äbegik.

Ab läd leno äjinof lönülön atna ma neods pänavik omik e pla atos äpromof ome, das votikna östebofs lä om lunüpikumo.

„Ye atos binon nefredüköl,” ,Chartkov’ ätikom ninälo, „nam obik te ereafon ad stad saido vobafägik.” Ed ämemikom, das nek itupon ed istöpon omi, ven ivobom in vobacem okik pö nisul: ,Vasil’evskij’; suvo hiel ,Nikita’ äseadom pö top bal nen muf igo pülik; ökanoy pänön omi so lunüpo, äsä övilyöv; semikna igo islipikom ko jästäd ome piflagöl. Ön lusidin äseitom köfi e paläti okikis sui stul ed ästopom glumiko fo linumastof. Plim fa läd sälünöfik piduinöl ämoükön stadi drimöfik oma. Vifiko ajutedom lü yan ad dugädön ofis jü segolöp; su tridem pävüdom ad visitön ofis, ad kömön ovigo demü fided, ed älabölo logoti läbik, ägegolom ini cem oka. Läd raistokratik lölöfiko ilöfükof omi. Jünu älecedom dabinädis somik jiutanis, jikels äbinofs nerivoviks, jikels pimotos te ad beivabön vifo in kalät magifik labü livredans e bökan dändinik ed ad lüdüköön logedi lindifik lü men mänedili nejerik lenlaböl e futo lugolöl. E nu

süpo jibalan dabinädas at enügolof ini cem omik; pänom pöträti, pevüdom ad fided in dom raistokratik. Koten plödakösömic iglepädon omi; äleläbom lölöfiko ed äbläfom osi oke it me fidäd glorik, plösenot soarik e dönü nen zeils patik äduvegom da zif in bökavab.

Dü dels fovik valik tikäl omik leno äkanon lektüpälön ad vob kösömic. Te äblümikom ad on ed ästebedom timüli, kü yanakloküli ötonon-la. Fino läd raistokratik älüvegof ko dautil paelik okik. Äseidom ofis, älümufükom lü ok linumastofi — ya ko skiläd e steifüls ad bitön sälunöfiko — ed äprimom ad pänön. Del solöfik e litükam klilik vemo äyufons omi. Iküpom pö rigädasaman leitik oka utosi mödik, kelos, üf püfanädonöv dub log e püdegevonöv voätiko sui linumastof, ökanonöv labükön pöträti me digöf süperik; iküpom, das ömögos ad jafädön bosi patanatälik, üf üledunoyöv valikosi ma fifüm nendöfik, pö kel rigäd nu pälogof fa om. Lad omik igo äprimon ad pebön bosilo vifikumo, bi äbüosenom, das önotodom utosi, kelosi no nog iküpoms votikans. Vob äbemastikon ninäli lölük omik, lölöfiko äjäfälíkom pö köfimuf, iglömölo dönü dö licin rai-stokratik rigädasamana. Ko natemam ästoböl äküpedom, vio pänamo pämekons fa om magedalienäds feinik ä koap tio dulogamovik jiyunana degvelyelik. Ämagulom kurato köladifüli alik, yelovi pülik, blövi töbo logamoviki dis logs, ed igo äblümikom ad detirön pänamo bulädi smalik su flom isüüköli, ven süpiküno älilom sus ok vögi mota. „Ag! kikodo-li so? atos no zesüdonös!” läd äspikof. „Su pänöt olik i... ekö! pö tops anik... äsva binos-la boso yelovik, ed ekö! is, so jinos vemo, äsva stenüls dofik dabinons-la.” Pänan äprimom ad plänön, das stenüls ebo ats e yelov jenöfo mufätöns gudiko, das jafedons kobo kölagredülis plitik ä feinikis logoda. Ab págespikos ome, das leno öjafedons kobo kölagredülis seimik e leno ömufätons, e das so te äjinors pö om. „Ye dälolös obe is ad kontagön boso te topi bal me köf ko kölin yelovik,” pänan äsagom balugäliko. Ab no pidälos ome ad dunön ebo osi. Pinunädos, das ‚Lise’ te adelo no äbinof ön stad pötik, ab kösömo yelov nonik älogädikon pö of, e güö logod ofik ämagädon levemo dub kölagredot flifädik okik. Ön glumül äprimom ad moükön utosi, kelosi köfimuf omik ikoedon sükön su linumastof. Lienäds mödik töbo logamoviks inepubons, e ko ons dilo süm id inepubon. Nentiko äprimom ad labükön logodi me kolorit valemik ut, kel palärnon nenbukio e ceinon igo logodis bai rigädasaman pemagölis ad uts seimik nelifiko nendöfiks, kelis kanoy logön in bligäds peduinöl studanas. Ab läd äkotenof dö utos, das koloritnofik pimoükön

nosöfio. Te änotodof stuni, das vobod ädulon so lunüpo, ed äläsagof, das ililof, äsva äfimekom-la pöträti jü in pats valik ünү visits tel. Pänan idatikom nosi ad gespikön ofe. Läds älöädofs ed ädesinofs ad mogolön. Äseitom köfi, ädugädom ofis jü yan, e pos atos ästanom nenmufo glumiko dü lunüp su top bal fo pöträt okik. Älilogom oni ko logodanotod dölik, e vöö in tikäl omik äsükons nenropo lienäds feinik vomöfik ut, difils e kölagredüls vapöfik uts fa om pidaküpöls, kelis köf oma it nespaliko inosükon. Äfulom löliko ninälü ok me ets, ädepladom flanio pöträti ed ätuvom seimöpo lomü ok kapili no pifimeköli jiela Psyche, keli seimo bü lunüp e büvobo iskätom su linumastof. Äbinon logodil skiliko pipänöl, ab vero nendöfik, sevabo koldälik, te me lienäds valemik balik äbinädöl, dabinoti liföfik no igetöl. Sekü nosdun nu äprimom ad bevobön oni, älabükölo oni me valikos, kelosi iplöpom ad daküpön pö logod jivisitana raistokratik. Lienäds, difüls e kölagredüls pifanädöls logamo fa om, is pälyäümöns ön fom rafinik ut, medü kel davedons pö tim, kü pänan saido nati edalogöl ya fagikon de nat e jafädon jafoti tefü ut leigiki. Jiel Psyche äprimof ad lifikön, e tikamagot töbo isüliköl äprimon pianiko ad kopikön fomü koap logädik. Pated logoda de lädül yunik volädk nenvilädko pilägivon ele Psyche, e dub etos igetof logoda-notodoti patädk, kel ägevonöv gitodi ad nem lekanota verato pata-natälika. Äjinos, das ägebom dilamo e lölo valikosi, kelosi rigädasaman ibönof ome, ed äninälom lölöfiko me vobod okik. Dü dels anik äbejäfom te oni. E pö vobod ebo at pæküpodom, ven läds sevädk ikömofs. Igo no iplöpom ad desumön pänöti de skafäd. Läds bofik ävögofs me fredavokäd bluva ed äkoedofs löpiojutedön namis okas.

„O ,Lise’! o ,Lise’! Ag! süm kion! ,Superbe, superbe!”¹¹ Kiogudiko edatikol ad lenükön ofe klotemi Grikänik! Ag! benosüpot kion!”

Pänan no äsevom, vio ökanomöv moükön pölacedi plitik lädas. Du äsenälom lepidi ed äleadom donioflegön kapi oka, äsagom nelaodiko:

„Jiat binof ,Psyche’.”

„Ma maged-li ela ,Psyche’? ,C'est charmant!” mot äspikof, ismililölo; zuo daut id ismililof. „No binos-li sio veräтик? o ,Lise’! das mag ma maged ela Psyche lönedonöv vemiküno lü jön olik. ,Quelle idée délicieuse!”¹² Ye mastavobot kion! Äsvo de el Correggio legik! Koefobös! äreidob ed älibob bosí dö ol, ab no äsevob, das labol täleni so vemiki. Vö! bligäliko omutol pänön i pöträti obik.”

Läd, äsä äklülos, id ävilof jonön oki ko maged jiela Psyche seimik.

„Kisi odunob-li tefü ofs?” pänan ätikom. „If ofs it desirofs osi, tän el Psyche ovedofös uti, keli vilofs,” ed äsagom mudöfo:

„Steifilolsös ad seidön olis nog ünü brefüp, omenodob boso seimosi.”

„Ag! dredälob, das okanol-la ön mod seimik... nu pöträt sovemo süomon ad of.”

Ye pänan äreafom ad suemön, das dredäls itefons yelovi, ed ätakedükom ofis, isagölo, das te ölabükom vemikumo logis me nid e notodanäm. Ed if äsagomöv-la snatiko, tuvemo äjemom ed ävilom pu bosilo vemikumo sümükön pöträti ad rigädasaman, dat nek öblameton ome nenjemi voik. E sio lienäds jiyunana paelik fino äprimons ad süükön logädikumo pö maged ela Psyche.

„Saidö!” mot äspikof, bi äprimof ad dredälön, das fino süm övedon-la tuvemo voätk.

Pänane äblafoy me valikos: smilil, mon, plim, namiped ladöfik, vüd lü fideds; brefo: ägetom milati bläfodas flätöfik. Pöträt ästüükon dastuni da zif lölik. Läd ijonoft eti jisevädanes oka; valans ästunons dö skil, ko kel pänan iplöpom ad kipedön sümi e pö atos ad jönükön rigädasamani. Lätikos päküpon dido leno nen logodared pülik sekü glöt. E pänan suvädo päfledom me vobods. Zifanef lölik äjinon papänön fa om. Len yan klolül pätoenon alminuto. Balflano atos äkanonöv binön gudik, bi ägevonöv ome plägi nenfinik tefü distöf ä gretamödot logodas. Ye — ad neläb vemik omik — visitanef lölik at äduton lü ut, ko kel äbinos fikulik ad balädikön, visitanef spidiälik, mödajäfotik u lü voläd ädutöl, kludo nog mödo mödajäfotikum, ka grup votik alik menas, e sekü atos nesufädkik jü lemuam. Te äflagoy de flans valik, das vobod pöduinonös legudiko ä suno. Pänan äsuemom, das äbinosöv vero nemögik ad fimeköön bosi, das änedomös plaädön vali dub skiläd ä nämäl vifädk köfigebäda; änedomös detirön pänamo de rigäd te valodamägädi ä no bejäfon me köfpatis smalikün; brefo: äbinos vero nemögik ad söjafädön nati ma foms fifümik ona. Zuo zesüdoyös ad läükön, das päpänölans tio valiks älabons flagotis mödik votik valasotik. Läds äflagofs, das valemo te lan e ladäl pömagonsös su pöträts, das ömna leno ösöföloyös retikosi, sevabo: öklöpükoyös gulöfi alik, öläsükoyös döfis valik ed igo — if ömögosöv — lölöfiko övitoyös onis. Sevabo dat noe ökanoy stunidön pö logam logoda pümagöl, abi igo mögädo lelöfikön lelölo. E sekü atos, ven äseidofs okis ad papänön, semikna äjonülofs logodajästis ut, kels ästunükons pänani: jibalan ästeifof ad notodön me logod okik glumaladäli, jivotikan drimäli,

jikilidan ävilof alseimiko smalükön mudi oka ed äfääknibof oni jü gred so vemik, das fino icenon ad pün bal no gretikum ka kapil peäna. E to atos valik äflagoy ome sümi e natöfi no pötuüköli. Mans i leno äbinoms gudi-kums pö bos ka läds. Hibalan äflagom ad magön oki pö flek nämik ä da-gudik kapa; hivotikan ko logs spiretik löpio pölöököls; leliötan garda äflagom as din nonelaböfik, das ölabomös logedi higoda: ‚Mars’; dinitan sifädik ästeifom ad dunön so, das logod omik ölabonös mödikumo stedäli ä nobäli, e das nam omik östutonös ta buk, su kel me vöds vemo logädiks püpenosös: „Ai ästütom gidikosi”. Primo flags somik äkoedons suetön pänani: atos valik ösöton padatikön ä pabetikön, vuö tüp pigevöл binon vemo brefik. Fino ireafom ad sevön, in kis din äbinälon, e no plu töbido äletikom dö bos. Igo stabü vöds tel u kils büökälo idaseivom, ön maged kelana alan ävilom papänön. Fo logod utana, kel ävilom vedön ‚Mars’, äloseitom magodi ela ‚Mars’; utani, kel älüälom ad ‚Byron’, älabükom me jästäd e stanöpi pärspäktik hiela ‚Byron’. Va läds ävilofsöv vedön ‚Corinne’, u va vatajilanen, u va ‚Aspasia’¹³, go vilöfo idasumom stipi alik e flanaü ok nog äläükom bundano lä alan tirädabi, kel, äsä sevoy, pö jenet nonik dämükön bosi e demü kel semikna pardoy pänane nesümi it. Pos brefüp ya om it äprimom ad stunön dö viföf plödakösömk e skiläd köfi-gebäda okik. E päpänölans nendoto äreafons ini fredabrietüл ed ästetons omi letälenani.

Chartkov’ ävedom pänan vogik ön tefs valik. Äprimom ad vabön lü fi-deds, dugädön lädis pö visit lekanotamusedas ed igo pö blesiralespats, klotön oki äs dändin e lesagön notidiko, das pänan mutom dutön lü sogäd, das zestüdos ad nämükön stadi jäfüdانا at, das pänans klotoms okis äs jukels slapik, no sevoms ad bitön gidöfiko, no föloms kosedi kuli-vik e vero nelaboms nolis. Lomü ok in vobacem inoganükom leodükami e klini ma nivod löpikün, icälodom dünanis magädabik tel, isogom lä ok tidäbis klüniälik; anna dü del ävotaklotom oki me klotems gödik difik, äkrugülüükom heris oka, äjäfikom me gudükumam dunedas difik, ko kels ökanom getedön visitanis, äjäfikom me jönükumam yufü meds valasotik mögik logota okik, dat me on ökodom magädi plitik pö läds; brefo: pos brefüp lölöfiko ya no äbinos mögik ad memosevön, logölo omi, pänani mükik ut, kel seimna ävobom neküpidiko in ludomil okik pö nisul: ‚Vasil’evskij’. Nu japäliko äkleilükom cedi okik dö pänans e dö lekan; äle-sagom, das famab ön mafäd tu gretik pigivülon pänanes büik, das valans onas bü hiel ‚Raffaello’ no ijafädons magedis, ab rünis; das te in magäl

lüloganas tikod ädabinon, äsва pö magods et dabin saluda ömik päkü-pon-la; das igo ,Raffaello' it no ipänom legudiko vali, e fam jafotas mödik omik pikipedon-la te sekü vönaoloveikod; das hiel ,Michelangelo' ibinom lupleidan, bi te ivilom pleidülön me nol okik naatoma, das fein nonik ibi-non dutöfik lü vobots omik, e das mast nidik, nämöf köfigebäda ä kolorit veratiks ämutoy sukön te nu, efe ün tumyel at. Ün timül ot jenöfo — ön mod nendesinik — bejäf säkäda älüodikon lü spikan it.

„Vö! leno suemob,” äspikom, „letöbidi ut, ko kel votikans seadons e jäfälikons lezilo pö vobod. Men ut, kel zisukilon bosi dü muls anik pö mek pänota, cedü ob, no binon pänan, ab feboden. No kanob kredön, das labon-la täleni. Letälenan jafon boldiko ä vifiko. Samo tefü ob,” äsagom, kösömo ven älüspikom lü visitans, „pöträti at efimekob ünү dels tel, ka-pili at ünү del bal, atosi ünү düps anik, atosi ünү düp bal sa tim zuik nemödik. Nö! ob... ob... koeffobös, das no dasevob as lekanot utosi, kelos pajafädon dub strip bal pos votik; atos ya binon febod, no pänav.”

So äplänom visitanes okik, e visitans ästunidons nämöfi e skilädi köfigebäda omik, igo ävögons me vokäds, ililölo, vio vifiko seks ona pijafä-dons, e poso ädönuons odes: „Atan binom tälenan, tälenan veratik! Logolsös! kio spikom, kio nidons logs omik! ,Il y a quelque chose d'extra-ordinaire dans toute sa figure’¹⁴!”

Äflätos pänani, das sagäds somik äzions dö om. Ven in gasedem lob büük ome ipubon, äfredom, äs cil, do lobayeged at pipelon fa om frädü om it. Äseablinom bledi pibüköl at valöpio e jino nendesino-la äjonom oni sevädanes e flenädanes, ed atos äpliton omi, sodas äreafom ad balugäl mögiküno kredälik. Fam omik ai plu ävemikumon, num vobodas e bone-das ägretikumon. Nog äprimons ad naütön omi pöträts e logods ots, jäs-täds e flaniofleks kelas ävedons pö om pilärnöls. Nog äpänom etis nen vilöf vemik, ästeifülo ad skätön viföfiko kapi teik, ed äleadom fimekön tidäbis okik retikosi. Büikumo ga äsukom modi ad labükön rigädasamani me jäs-täd nulik seimik, ad bluvükön lülogani me nämöf, me prodäd. Nu atos id äprimon ad naütön omi. Tikäl äfenikon ad datikön e betikön. Atos äbinon nedunovik pro om, zuo livüp ädefon pö om; lifamod neleodik e voläd, kö ästeifom ad bitön as men sälunöfik: atos valik äfagükön vemo omi de vob e betiks. Köfigebäd omik ai plu ävedon koldälik ä nabälik, e nenfäko ämiedü-kom oki dub foms balfomik, fümik e sis lunüp vorädiks. Logods balfomik, koldälik, ai piblümüköls e — if kanoy sagön so — „pifäiknopöls”, kelis ca-lans, militans e sifädans älabons, ägivons köfigebäde nemödikosi pänabik;

köf äsvo äglömon e plifädadrapis magifik, e mufis nämälik, e daladöfis. Leno ädaloy-la mäniötön i pladami dinas, dramatavi lekanik, primapüni nobälik ona. Fo om te äbinon leinged, u korsät, u trelülagun, lo kels pänan alik dre-dälon e magäl alik läsikon. Pats digädik igo balugiküns ya no äbinons kü-poviks pö jafots omik, kels vüo ai nog ädagetons fami, do lekaninolans e pänans veratiks te ätövülons bluviko jotis okas, ädalogölo vobotis lätki omik. Ed anans büükumo eli ‚Chartkov’ isevoëls no äkanons suemön, vio ikanon nepubön tälen omik, bümals kela ya isiükons klüliko pö om primü karier, e vaniko ästeifons ad datuvülon, kimodo talenül kanon-la kvänikön pö men, sovüo te erivonöv lifatimi dafomama lölöfik fágas valik okik.

Ab pänan brietülik demü fam äneküpom spikotis somik. Ya äprimom ad rivön lifatimi süenöfa ma sagat e bäldot; äprimom ad bigikön e küpidiko veitikön. Ya äreidom in gasesd e periodapenäds ladyekis sököl: „el ‚Andrej Petrovich’ lestimabik obsik”, „el ‚Andrej Petrovich’ meritabik obsik”. Ya äprimoy ad lofon ome calis stimik tefü dünotem, ad vüdon as xaman, as liman komitetanefas. Ya äprimom, äsä ai jenon pö bäldot süenöfik, ad gidetükön vemo eli Raffaello e pänanis yönädk — no sekü utos, das idaküpom-la vero völadagredi löpik onas, ab sekü utos, das jonü ons äkanomöv blamiälön pänanis yunik. Ya äprimom ma kösom valanas lifatimi somik erivölas ad blamön yunanefi nen plääms demü nesüdöf e lüäl badik. Ya äprimom ad cedön, das val in vol pajafädon-la balugiko, spiret sülao no dabinon-la e valikos nedon-la suföfön leodi no neföloviki baliki kuratäla e balfoma. Brefo: lif omik ya ätefon lifayelis ut, kü valikos leflitäli jonülöl läsikon pö men, kü vobed viälamacara nämöfik nevemikumo dranon ninälio e no voulon me tons japöfik zü ladäl, kü kosam ko jön ya no vedükön nämä neviödik fili e flami, ab senäls valik eguirölv vedons blegäliks pö tonäd golda, koedons dalilön ai küpälikumo musigi bätodik at, e pianiko nenfäko leadons lölöfiko storditön oki dub atos. Fam no kanon gevön juiti utane, kel no emeriton oni, ab emidüton oke; fam süükön fäkami plitik laidulik te pö utan, kel digädon oni. E kodü atos senäls e dranäls valiks oma älüodikons lü gold. Gold ävedon desirod, dial, dredafonät, juitamed, zeil oma. Tufts bankazötas ämödiku-mons in bogs, e soäs alikan, lü kelan givot riskädk at eledutikon ad da-lab, äprimom ad vedön komunatäläktik, nenitedälik kol val pläämü goldamon, lavaran nenkodik, konletan nendisinik e ya tio äcenom ad ba-lan dabinädas bisarik ut, kels ön mödot gretik komädons in voläd düfa-ladälik obsik, kelis lülogen ko jek men lifälik e ladälöfik, lü kelan uts

lügenons äs sarks stonik muföl nino labü deadan pla ladäl. Ab Jenot bal vemo ifätkükön ed igalükön binäli lölük lifikosa omik.

Ün del ömik äküpom su tab okik penedili, medü kel lekanakadäm ibegon ome asä limane digädik oka ad lükömön e gevön cödoti lönik tefü jafot nulik se Litaliyän pisedöl ä pijaföl fa pänan Rusänik, kelan us änedöfüküm masti oka. Pänan at äbinom balan flenädanas büük omik, kel sis lifayels primik oka älabom daladöfi ninälik kol lekan, äjäfälüküm ko on me lan lölük okik: lan lefákälik vobiälana; älüvom flenis, röletanis, kösömotis kovenik, ed ämojutedom usio, kö dis sil jönik top gravik florama lekanas daglofon, sevabo lü ,Roma' milagik ut, pö mäniot kela lad lefákälik pänana alik dapebon so lölöfiko e vemo. Us, äs härmitt, ijäfälüküm ko vob e ko bejäfots nen säjäfälükams alseimik. Älindifos pö om, if äluspi-koy dö kalad omik, dö neskil omik pö kosäd ko mens, dö neföl gidöfa volädik, dö baptükam, keli äkodom dinite pänana dub klotem pöfädik ä tämöfik oka. No änitedos omi, va jäfüdakompenans omik äskanons tefü om u no. Änekälom vali, bu val ibuüküm lekani. Nenfeniko ävisitom lekanotamusedis, dü düps mödik äbleibom stanön lo jafots mastalas gretik, ädalögölo ed ästeifölo ad dasuemön köfigebädi milagik. Nosi äfimekom büü ixamom anna okikosi leigodü tidans gretik at e büü ituvom pö jafots onas konsäli nenspikamik ä notodiki pro ok it. No äkompenikom pö spikots e feits mäpetiks; no ästütom lekanarafiniälans, ed älesagom nosi ta etans. Nenbümicödiko pö al äküpom binädi digöfik ona, äseükölo as studabikos se valikos te utosi, kelos äjönon; e fino älaifövom ad dasevön asä tidani oka te eli ,Raffaello' godöfik balik. Leigoäsä poedan-lekanan gretik, ifireidölo jafotis mödik valasotik, kels äfulons me keinots mödik e jönikos gravik, fino äbleibon laiduliko reidön asä buki dasamik te eli ,Ilias' balik fa el Homeros, ireafölo ad suemön, das lautot at labon vali, kel paneodon, e das utos no dabinon, kelos is ya no penotodon ön nedöf so dibäтик e gretik. E plao idagetom danädü studavobods okik tikamagoti gravik ja-fotema, jöni nämädik tika, jänäli nobälik köfigebäda sülük.

Inügölölo ini lecem, el Chartkov äküpom menämödoti vemo gretiki visitanas, kels ya ikobikons po pänöt. Müätikam dibälikün, kel nesuvo komädon bevä lekaninolans kosädföfik, atna ädareigon valöpo. Äspidom ad jonön logodanotodoti gravik nolana ed änilikom läi pänöt; ab — Godö! — kiosi ilogom!

Äbinölo klinik, nenstenik, jönik äs jigam, jafädot pänana ätopon fo om. Mükiko, godöfiko, nensino e balugäliko, äs jelalanen, älöpikon sus

valikos. So äjinos, äsva mageds sülik istuniköl dö logeds so mödiks äl oks pälüodüköls, jemöfiko idonükons-la logaheris jönik okas. Ön senäl stuna nenviläidik lekaninolans älelogons köfigebädi nulik, büö no ipuböli. Pö jenat at valikos ijinon koboyumikön: e stud ela Raffaello medü nobäl löpik jästädas pijonülöl, e stud ela Correggio medü nedöf füümik köfigebäda isüüköl. Ab nämöf jafa ini lan pänana it ya pininüköl äbinon küpidik nämädikumo, ka valikos. Din pülik alik su pänöt pidaükön fa jaf at; nataloned e mufiälänäm ninälükäkä läldons pasuemön pö valikos. Valöpo pifanädon klöpf vefedik ut lienas in natavoled pininädon, keli te log ba lik pänan=jafana kanon küpön, e kel vedon gulöfik pö kopiedan. Äbinos küpidik, vio valikosi se vol züöl pisetirädöli pänan primo ininälükom ini lan oka, e ya usao: de fonät lanik < äleadom plödikön oti äs lid benöfik, lezälik bal. Ed ivedos klülik igo pro jäfüdinesevans, fagot gufuräsumik kio susmafik dabinton vü jafod e sümädot balugik tefü nat. Töbo äkanoya la bepenön stili nekösömik ut, fa kel nenvilädo pifanetons valans me logs okas lü pänöt ilogetöls; ni noidil, ni ton ädabinon. Pänöt vüo äjinon löpi kön alminutiko ai plu; ön stad ai litikum ed ai milagikum ädeditikon oki de val e fino löliko icenon ad timül bal: jafot tikoda siilaao pänani edreföla, timül, ad kel lif lölik menik binon blümükam teik. Drens nenvilik tio äflumons love logods visitanas pänotti izüolas. Güts valik, deikams mäpu dik neverätki valik güta äjinons kobiafumön ad hüüm seimik nenspika mik lü jafot Godöfik. Nenmufo ä ko mud imafiköl el Chartkov ästanom lo pänöt, e ven fino visitans e lekaninolans pianiko äkoedons brumön ed äprimons ad bespikön süperodis jafoda, e ven fino älüspikons omi me beg ad notädön cedis lönik, äsäkofudikom; ädesinom ad lasumön logoti lindifik ä kösömiki, ädesinom ad sagön cödoti kösömik ä nespiritäliki pänanas edüfälüköl, ma sam sököl: „Si! vo nendoto no kanoy-la noön täleni pänana; bos gudik binon; binos küpidik, das ävilom notodön bosi, too tefü utos, kelos binom ledin...“ E pos atos klüliko öläspikom-la lobavödis ut, demü kels pänan alik üdädädomöv. Ädesinom ad dunön atosi, ab spikam äsvo ästopon pö mud omik, drens e yams nenleodiko äsejutedons as geäd, ed äserönom äs lienetan se lecem.

Dü za minut bal ästanom ön stad nenmufik ä nesenälöfik zänodü vobacem magifik oka. Binäl lölik oma, lifäl lölik oma ägalikons ün timül, äsva yunastad ädonulifikon-la pö om, äsva spagils ikväniüköl tälena älöfamons-la dönü. Süpo äsvo tanod ädefalon-la de logs omik. Godö! fe ga kio nespaliko irübükom yelis gudikün yunüpa okik; inosükom, ikväniükom

spagi tälena filik, kel ba ninälü ladäl iflamilon, ba nu fino üvolfon-la ad bos magifik e jönik, ba id ökoedon-la pubön drenis demü stunid e danöf. Fe ga irübükom atosi valik, irübükom nen spal igo pülik! So äjinos, äsva tü timül ot kobo e sunädo pö lan omik älifikons dranäls e leflitåls uts, kels seimna ibinons sevädiks pö om. Ägleipom köfi ed änilikom läi linumastof. Suet demü töbid äsiükön su logod omik; löliko äsvo ävedom desir teik e päglepädom fa tikamagot balik, sevabo ävilom magön silanani ededitiköl. Tikamagot at vemiküno äbaiädon ko ladälastad omik. Ye vi! mageds omik, jästäds, grups, tikods päseitons sui linumastof müto e nenyumediko. Köfigebäd e magäl omiks ya tu pimiedöfükons dub poän bal, e dranäl nennämik ad nedemön miedöfi e neletianis, kelis ilonom pro ok it, ya äkodon senäli neveräta e pöla. Isädemom sökaleodi töbik ä luniki notetas balposvotik e stabalonas cifik gretikosa fütürük. Lusidin äfulükön omi. Äbüedom moblinön se vobacem okik jafodis lätik valik, sevabo magodilis nenlifik vogik valik, pöträtis valik husaras, lädas e tatakonsälas. Ädefärmükom balo oki ninü cem okik, äbüedom letön neki usio, e lölöfiko äjäfälkom pö vob. Äs hiyunan sufädik, äs histudan, äseadom pö vobod okik. Ye kio nemiseriko nedanöfik äbinon utos valik, kelos päpänon fa köf omik! Pö stadäd alik päästöpom fa def nolas tefü runäms mu stabaloniks lekanä; cinäd balugik ä pülik äkoedon koldälikön lölöfiko leflitäli ed äblebon neletian no pöbemastiköl pro magäl. Me köf nenvilädo ädönuom fomis, tefü kels süperiko iskilükom oki; su linumastof nams päkoboyümöns ma mod bal nenbukio pidalärnöl, kap no äkünon ad dunön fleki nekösömk, igo plifäds it klota äsiümedons pidalärnölos e no älaböns desini ad lobedön omi ed ad fomön plifädadrapi verätik len jäästäd nesevädik koapa. Id om it äsuemom, äsuemom ed äküpom atosi!

„Ab üfo jenöfo älabob-li täleni?” fino äsagom, „ba epölacebob-li tefü atos?” E posä isagom vödis at, älugolom lü vobots yönälik okik, kels seimna pijafädöns so kliniko, so nelönafrutiäliko us, in ludomil pöfadik pö nisul soalaseatik: ‚Vasil'evskij’, fagü mens, defü bundanöf e lüxüödöts valasotik. Nu älägolom lü jafods ettimik ed äprimom ad dialogön küpälo onis valik, e kodü ons lif büük defädik lölilik oma äprimon ad süükön pö mem omik. „Si!” äsagom däsperiko, „älabob täleni. Valöpo, pö pat alik mäks e jonüls ota logädöns...”

Astopom e sunädo ädremikom me koap lölilik oka; loged omik ilüiodikon kos ut logas nemufiko omi ilülulogölas. At äbinon pöträt plödakösömk ut, kel piremon fa om pö yad di ‚Shhukin’. Sis lunüp ai pänelogä-

dükon, päklänedon fa pänots votik legeiliko pikümöls, e lölöfiko piglömon fa om. Too nü, äsvo desino, pimoblinons pöträts e pänots vogiks mödiks lödi pifulüköls, et älogädikon plödo kobü jafods yönälik yunüpa omik. Ebo ven ämemikom jenotemi lölik bisarik yega et, ebo ven ämemikom, das ön mod ömik pöträt plödakösömk ebo at ibinon kod cena omik, das div monik ön mod so milagik fa om pidagetöl ikoedon davedön pö om dranälis valik volädälik täleni omik irübüköls, vut tio äreifon lani oma. Otüpo äbüiedom seblinön mo pötrati hetabik. Ab lanaditret no päta-kedükon dub atos; senäls valik e ninäl lölik oma pibrulältükons mu dibäliko, ed äsenom tomij jeikik ut, kel as pläot bisarik komädon semiknä pö jenöf, ven laban tälena pülik steifon ad notodön öki ma mafäd gretikum, kas nivod tälena mögükön atosi, e no fägon ad notodön öki; äsenom tomij ut, kel pö yunan koedon pubön gretikosi, ab pö utan, kel eloveikon plödiü drimäl, vedon ledesir nefluköfik; tomij dredabik ut, kel vedükön meni fägiki ad midunots jeikik. Päglepädom fa glötjeikik, glöt ävemiköl jü vut. Biedälam äsiükön su logod omik, ven älogom jafodi mäki tälena älaböli. Äkoedom knirön tutis okik ed älulogom oni me loged basiliska. Ninälü lan omik ädavedon desin hölöfikün valikas, kulis föro men änинополон, e ko lezil levemik äspidom ad jenöfükön oni. Äprimom ad firemön gudikü-nosi valik, kelos te pajafädon dub lekanadustod. Iremölo pänöti a suäm gretik, prüdiko äkeblinom oti ini cem oka e ko vut tigrida äjutedom sui on, äsleiton, ädäsleiton oni, äseakötöm ad dileds ed ädätridom me futs, ädugedölo osi me smil juitjonülik. Liegots susnumik fa om pikobüköls ägevons ome medis valik ad kotenükön desiri hölöfik at. Äsäsnalom sakis valik okik labü gold ed ämailökom bogis. Neföro büikumo netäläktan mostöfik seimik inosükön jafotis jönök so mödikis, äsä vinditan sovadik at inosükön. Pö lesel alseimik, kö ikomikom, alan primao äsäpetikon ad rem jafota lekanik. So äjinos, äsva sülanef pizunüköl desino älesedon-la ini taled datomani at diseinü mosum benöfa valik usao. Ledesir jeikik at älabükön omi me kolorit dredabik seimik: biedälam laidüpik pännotodon fa logod omik. Blasfäm ta vol lölik e noam ito äjonons okis in lienäds oma. Äjinos, das fomü om ämidikon-la milanan dredabik ut, keli nendöfiko el Pushkin ebepenom. Nosi votik plä spik zunülik e blam laidüpik mud omik äsagon. Äs ,harpyia' seimik, süpo äkomikom pö süt, e valikans igo keninükamü sevärdans omik, if äküpons omi fagao, ästeifüls ad yilön ed ad vitön kolkömi somik, äplänölo, das ösaidon-la ad damiükön dili posik lölik dela.

Ad läb vola e lekanas lifamod so spetätk e dadrä nälik no äkanon laisdulön lunüpo: mafäd lefäkas äbinon tu neverätk e tuvemik pro lifanämsfibik. Glepäds vutalieneta e delira äprimons ad jenön ai suvikumo, e fino atos valik ävedon maläd jeikün. Fifastad lemuik piläüköl lü ftisid mu vifiko äjenädöl äbemekädon omi ön mod so mäpetik, das pos dels kil tejad äjinon posblibön leigodu maged pasetik oma. Sümpoms valik lieneta nesanovik äläikon ad atos. Semikna mens anik no äkanons stöpädön omi. Pö haluds äprimom ad logön logis bü lunüp piglömölis ä lifikis pöträta plödakösömk, e pö jenets et vutalienet omik äbinon jeikik. Mens valik bedi omik äzüöls äjinons binön pö om pöträts jeikik. Pö logam omik pöträt et äteilon-la oki, äfolon-la oki; völs valik äjinons pabelägön fa pöträts omi me logs nenmufik ä lifiks okiks ällülulogöls. Pöträts dredabik älogedons-la de nufed, de glun, cem äveitikon-la ed äzugon-la jü fag nenfinik, ad kipädön logis nenmufik at ön mödot gretikum. Sanan, kel ibligidom lekäli oma, e ya illiom bosi dö jenotem bisarik oma, ästeifom me näm lölük oka ad fimükön yumedi klänik tikaspäkas pö om ätikologädölas ko jenots lifa omik, ab ämplöpom lölöfiko. Malädan äsuemom ed äsenom nosi pläämü toms okik, ed ävögom me luvokäds jeikik e balspikots nesuemovik teiks. Fino lifüp omik päfinükon dub splodül lätki äd atna nentonik dola. Fun omik äbinon dredabik. No äkanoy tuvön dili igo pülikü liegotas gianagretik omik; ab äreafoy ad sevön fegebamodi jeikik onas, posä iküpoy diledis pideköötöl jafotas lekanik ut nivoda löpik, völad kelas plu äsuämon ka balionats mödik.

DIL TELID.

Mödot bökvavabas, loatavabas e kalätas ästanon fo nügolöp doma, in kel lesel äjenon dalabotema de balan lekanilöfanas liegik ut, kels juito äslipülops dü lifüp lölük oksik äjäfälöls pö sefuragods e leputs¹⁵; de balan utanäs, kels nendöbo äsevädkons as mäzens e balugäliko äfigebons födü atos monabalionatis pikobüköl spälöfiko fa fats dinöfikum okas, e suvo igo dub vobods lönik büükum okas. Mäzens somik, äsä sevoy, nu ya nonns, e tumyel degzülid obsik ya sis lunüp äsvo labon logodi nespiritik bankala juitöö balionatis okik te fomü numats su papür pamalöls. Lecem lunik äfulon me menamödot mu distöfik visitanas isio ijutedölas, äsä ravaböds sui fun no pemoüköl. Is äkomon nafemil lölük binü tedans Rusänik se maketabumot ed igo se maketapiad: mens lenlabü leguns blövik mageta Deutänik. Logots e logodanotods omsiks is äbinons boso nämöfikums ä nemutikums e no äjonülops düniäli tuvemik ut, kel sovemo

logädon pö tedan Rusänik, ven binom in selidöpil okik lo reman. Is güo leno äbitoms ko sumätäl kol dinitz, toä in lecem ot raistokratans mödik ut äkomons, lo kels pö top votik äbinomsöv vilöfiks ad desvipön me biegs oksik piüfi medü buts visitanas it piblinöli. Is äbitoms lölöfiko tuboldo, nentödiko ävestigoms senido bukis e pänottis ön vil ad seivön legudi cana, ed äkünom ad plulofön tefü suäm fa grafs ä nolans pämödükumööl. Is visitans nonelaböfik mödik leselas äkomons, kels isludons ad bekomön leseli aldelo pla janed: raistokratan-lekanilöfans älecedöl bligi oksik ad no nedemön benopöti ad gretükumön konleti okas e no ädatiköls jäfi votik de düp degtelid jü balid; fino cädasöls ut, klotems e poks kelas äbinnons vemo nenkipädiks, kelans äkomikoms aldelo nen zeil lönafrutiälik alseimik, teiko dat öküpedoms, vio e tedot kinik üfinikon, kin ülofon suämi mödikum, kin nemödikumi, kin üklülädon pluön plulofölo tefü kin votik, e lü kin, zuo kis üledutikon. Mödot pännotas äseaton speariko nen sit alseimik; lä ats pimigons pemiko e möbs, e buks labü monograms dalabana büük, nuläli lobabik ad nülogön ini ons ba leno ilaböla. Vasods Tsyinänik, tababoeds maboinik, möbs nulik e bäldeks: pegoldöls e nen goldamastöf < ko foms krugalienik, ko grifiuns, sfins e leonakluvs, leüla-lampads: „quinquets“, litemakrons: valikos äziseaton, zuo leno so leodiko, äsä pö selidöps. Valikos äbinädükon kaoti seimik lekanas. Valemo senäl logamü lesel pö obs süiköl binon dredabik: pöjenot at val vobedon ön mod boso sümik ad sepülamagoläd. Lecem, in kel lesel jenon, ai binon boso glumidik; fenäts tio enelogädiköls demü möbs e pänots tugeiliko pekumöls leadons dranön liti nemödik; nenspikam fa logods panotodöl sa vöögäd sepülamo lezälik leselana me fögil flapöla e kanitölo äsvö du-nöla deadanamäsädi pro lekanots mifätilk, ön mod so bisarik is ekobiköls: atos valik jinon vemükön nog mödo nepliti bisarik magäda.

Lesel äjinon mufädkön. Menamödot gretik binü pösods benorepütik pälogen, kelans, inilikölo lü ods, äbejäfons bosí turno. Vöds: „Ruab, ruab, ruab“, valaflano ätonöls, änegivons leselane timi ad sösagön suämi gretikum, kel ya imödikumon folnaiko leigodü ut primo pilofäädöl. Züstanöläns älezilons demü pöträt, kel ätirädonöv valanis sevi bosik tefü pänav älabölis. Köfigebäd benodistik pänana klülo päjonülon pö lekanot at. Pöträt ba ya anna pinatükön e pinulükön; ämagulon lienädis dofik Siyopana seimik in klotem vidik, zuo ko logodanotodot plödakösömic äbisarik; ye bu val izüstanöläns pivoätükons dub liföf plödakösömic logas. Plü ältülogetoy lü ons, plü äjinons dranön ninäliü alan. Bisar at, käfed

plödakösömic at pänana ijäfükons küpäli tio valanas. Mödikans imätedölanas tefü on ya äzedons jäfi okas, bi ivedükoy plulofölo suämi lemödiki. Äbleiboms laidälön te raistokratans sevädk tel: lõfans pänava no ävilöls demü prem nonik klemön flagoti tefü dagetot somik. Äfakädälikoms e luverato ömödükomsöv suämi jü nivod susvemik, if balan lelogölanas pötop ot süpo no äsagomöv:

„Leadolsös ropön obe feiti olsik ünү tim anik! Ob ba plu labob gitodi ad dagetön pöträti at, ka ek votik.”

Vöds at sunädo älüälükons küpäli valanas ad om. Äbinom pösod lunedik bälnota yelas zao kildeglulas labü herakrugüls lunik blägik. Logod plitik fulik me nenkud seimik klinik äjonülon lani fagü dafäkükams volädk tomik ästadöli; klotem omik äjonülon steifüli lenonik ad baiädön ko vogäd; klu valikos äträton omi asä lekanani. Atan jenöfo äbinom pänan: „B.”, kel päsevom pösodiko fa mödikans komanas.

„Viovemo vöds obik jinonsöv-la bisariks pö ols,” äfovom, äküpolo küpäli valemik lü ok ilüodiköli, „ab if usludolsöv ad dalilön konoti smalik, ba obaicedolsöv, das elabob gitodi ad sagön onis. Val kredükon obi, das pöträti at binon ebo ut, keli sukob.”

Nuläl vemo natöfik äsükön pö logods tio valanas, ed igo leselan ön bluv mudi imaifüköl ästifikom ko fögil me nam pilöüköl, äblümikölo ad dalilön. Pö primot konota mödikans älüodükons nenvilädo logis okas lü pöträti, ab poso valans älülulogons te konani, du konot omik ävedon aivemikumo nitedik.

„Fümo sevols zifadili ut, kel panemon: „Kolomna,” so äprimom. „Is val no sümon ad dils votik ela Peterburg; is no binon cifazif, ni provin; elovegolölo ini süts di „Kolomna”, jinoy senälön, äsva desirs e dranäls yuniks valiks lüvons-la oyi. Is fütür leno siilikoni, is pö valikos takäd e plödüdünstad dareigons, valikos dabinöl efimalödikon, äsvo sadot mufa cifaxifik. Isio fealotädons ad lödön calans pesäcälöl, jiviudans, pösods no liegiks, ko senät ekosiköls e sekü atos okis äsvo ecödetöls ad blibön is ti jü fin lifüpa¹⁶; jikvisinans plödü dün, dü del lölik pö makets runädöls, ko luman in lucaniselidöpil nensiämö luspikötöls, e kafi ön mödot mögiküno gretik tä suäm kopekas lul sa juegi tä suäm kopekas fol aldelo sumöls; e fino mens sota ut, keli kanoy nemön me vöd bal: zenasümik; efe mens, kels ma klotem, logod, herem, logs oksiks labons logoti ön mod seimik trubiki, zenasümiki, äs del, kü len sil dabinon ni tep, ni sol, ab stad

nefümik paküpedon, sevabo fog tofon e nelabükön yege japöfi alik pö logam. Lä ats kanoy läkompenükön lojadadünanis teatöpik plödüdünik, titulakonsälalis plödüdünik, dugälabis plödüdünädik ela Mars, ko log pesesteigöl e lip svolik. Atans binons vero nenfäkiks: golons, no lüodükölo logis okas äl bos, seilons, no tikölo dö bos. In cem onsig dalabotem ne mödik dabinon, semikna te ken labü Rusänagein rafnik, keli lindifiko sugons dü del lölik nen bludaflud vemikalseimik ninü kap kodü nüsum tuvemik ut, keli kösömo lönfom ad duinön alsudelo oke feboden yunik Deutänik: hikünan at süta: ‚Meshhanskaja’ < pärunavegi lölik balo bemastöl, ven tim eloveikon lü period pos düp degtelid neita.

Lif in ‚Kolomna’ binon jeikiko soalöfik; is nesuvö bökvavab pubon, ba plä ut, in kel dramatans tävons, kel me tonäd lelaodik, toenod e noidül okiks balo tupon stili valöpik. Is tio valans dutons lü futogolans; bökan vemo suvo vabom mu nevifiko nen tävan, tränölo sigayebi pro jevodil balibik okik. Mögos ad tuvön loatalödi tä ruabs lul a mul, igo ko böt me kaf gödo. Jiviudans päänsioni getöls is dutofs lü famüls raistokratikün; kondötofs gudiko, suvo svipofs cemi oksik, spikodofs ko jiflenädans döjer bubamita e brasida; lä ofs suvo komädof daut yunik: jidabinäd luseilik, nenvödik, semikna löfidik, i komädons ludogil gagik e stanaglok labü pendül lügiko kliköl. Fovo hidramatans sökoms, kelanes mesed nemögükön ad detävön de ‚Kolomna’: pöp libik, äs lekanans valik födü juit liföls. Seadölo lenlabü cemaklot, nätkoms pistoli, kleibölo mekoms binü karton yegilis valasotik frutik in konöm, daimoms e kadapledoms ko hiflenädan elügolöl, e so lifädoms gödi, poso dunoms tio otosi soaro, semikna läyümölo pojini. Pos ats liegans e raistokratanef ela ‚Kolomna’ sökon lödanef levemo pülavöladik, äs grälädem neküpovik. Binos leigoso fikulik ad nemön onis valik, äsä ad numädön mödoti ut näsäkas, kel da vedikon in vinig bälđik. Is komädofs jibäldans, kels plekofs; jibäldans, kels ludrinofs, jibäldans, kels leigüpiko e plekofs, e ludrinofs; jibäldans, kels töbo kosidofs me meds nesuemovik, äs furmids, sevabo kepolofs ko oks vorikis flabis e stofädem de pon: ‚Kalinkin’ < jü maketapiad, dat us oselofs onis ta kopeks deglul; u me vöds nemödik: suvo komädon luret mu pöfädik ut menefa, pro kel konömavan bolitik nonik datikon-la modis ad gudükön benastadi.

Eloblinob samis at, dat elabob pöti ad jonülön oles, viosuvö pöp at nedon sukön yufi teik süpädik ä nelaidüpiki, loenön moni; e täno fimalödikoms bevü mens et vukans sota patik blimöls ko suäms smalik tökü

pans sa fienanumot gretik. Vukans pülik at kanoms binön ma mafäd anik nenladälöfikums, ka jäfüdakompenan gretakatädik alik oksik, bi puboms in sogäl pöfik e bevä rägs lepöfik kleiliko pajonülöls, kelis vukan liegik no logom, kosikölo te ko lüvegölans in bökkavabs. E sekü etos ya tu suno menätasenäl alseimik moikon ninälü ladäl balidanas. Bevä vukans somik äbinom balan... Ab no binos nezesüdik ad nunön oles, dasjenot, dö kel esludikob ad konön, tefon tumyeli epasetiköl, efe zarami jimayedala edeadöl: ,Ekaterina' telid. Ols it kanols suemön, das igo logot ela ,Kolomna', äsi lifamod in on, ämutons vemo cenön. Soö! bevä vukans äbinom balan: dabinan öntefs valik plödakösömik, ya bü lunüp pö zifadil at ifimalödiköl. Älenlabom klotemi vidik ma maget Siyopik; täin dofik logoda äjonon licini sulüdänik oma, ab kin kurato äbinom ma net: va Lindänan, u Grikänan, u Pärsänan, dö atos nek äkanon fümo sagön bosi. Geilot gretik, tio neluveratik, logod dofik, mögik, braunio piplamädöl sa täin seimik neplänoviko dredabik ona, logs gretik plödakösömiko äflämülöls, logabobs densitik lovelagöl ädistükons vemo ä klülo omi de belödans zenasümik valik cifazifa. Igo lödöp oma no äsümon ad domilsスマlik boadik votik. At äbinon bumäd stonik bidü uts, kelis seimna tedans di ,Genova' bundano ibumons: ko fenäts nennomik gretotas difik, ko kläpeds e væruls feriks. Vukan at ädistom de vukans votik ya me utos, das äkanom labükön me suäm vero alik valanis de jibäldan lepöfik jü kuraçalan nespälik. Fo dom omik bökkavabs mu magifiks suvo ädajonons okis, da fenäts kelas kap läda sälunöfik lüxiödik semikna älogen. Äsä kösömo, sagäd ispearikon, das ferabogs omik äfulons-la ön mafäd nekkulovik me mon, bijuts, diamains e panots valasotik, e das ye leno älabom-la lugaenodiäli ut, kel äbinon dutöfik lü vukans votik. Ägivom vilöfo moni, älonölo, äsä äjenos, tüpis gepelas ko lönafrut pro alan; ab medü mala-tems kalkulavik bisarik seimik äkoedom pluikön onis jü fiens netämik. Pu sagäd ätemunon atosi. Ab utos, kelos äbinon bisarikum, ka votikos valik, e kelos töbo no ävoätükön-la mödanis, äbinon fät bisarik utanäs valik, kels ägetons de om moni: valikans äfinükons lifis okas ön mod neläbik. Kis atos äbinon: va balugiko cödot menas, u va luspikots nesiämöfik lukredik, u va sagäds desino pispearüköls < äblebon nesevädik. Too sams anik dü period no lunüpik lo valikans ijenöfiköls äbinons memoviks ä voätiks.

In sogät raistokratanefa ettimik suno äsevädikom pro mödikans hiyanan dafamüla mu gudika, ibenodistuköl oki pö tatadün ya ün yunüp,

lestiman ladöfälk valikas veratikosa e sublimikosa, lezilan valikosa, kelosi lekan e tikäl meniks ijafons, äjonöl oki as mäzen fütürük. Suno päsikom bai digäd fa jimayedal it ilükonfidöl ome cali veütik (vero baiädü flags lönik oma): cal, pö kel ökanom dunön mödikosi gönü nolavs e valemo gönü dins gudik. Dinitan yunik äkobükom zü ok pänanis, poedanis, nolavanis. Desir oma äbinon ad koedön vobön valikosi, ad födön valikosi. Frädü ok ädesinodom pübüs frutik mödik, äbonedom mödikosi lä pä-nans, älafom premis födöl, äfegebom pro atos kumis könädas, e fino äneparvenom. Ye pästigädom fa dranäls nobaladälik e no ävilom sädes-nön bujäfi oka, äsukom valöpo mögi ad loenön moni, e fino älüikom lü vukan sevädik. Posä igetom loenoti gretik de om, pösod at ünү brefüp ävotikom lölöfiko, ävedom pojutan ä miträitan viseda e tälena dafomi-kolas. Äprimom ad küpön patöfis badik in penäds valik, ämplänädom vödi alik. Ettimo ad mifät levolut Fransänik äjenon. Atos sunädo ädünon omi as kodül pro midunots valasotik. Lü om valikos äprimom ad jinön labön lüäli levolutik seimik, valikos älüjinon lü om fulik me jonäds klänik. Ävedom miniludälik jü nivod so vemik, das fino äprimom ad mini-ludön oki it, äprimom ad lautön trätülapenädis legagik ä negidikis, äkoedom davedön lemödoti neläbikanas. Binos klülik, das dunots somik no äkanons-la blebön ai nesevädiks pö men su tron. Jimayedal lemeugik älejekof ed äbinölo fulik me nobäl lanik kronilabanis jönüköl, äsagof vödis, kels no äkanons rivön obis ko pats kuratik valik, too siäm dibätki kelas pistäpodon ladäles mödikanas. Jimayedal äküpetof, das no pö reig monäkik dranäls sublimälik ä nobäliks lana padränälons, no pö dinäds somik jafots täläkta, poedava e jönavalekanas paludigidons e pamiträitons; das güo monäkans teik ibitons äs födans otas; das somans, äs ‚Shakespeare’, ‚Molière’, ibenikons pö jelät nobaladälik onas, vüo ‚Dante’ no ikanom tuvön sefädaspadüli in lomän repüblilik okik; das letälenans voik davedons timü glor e nämäd reiganas e reigänas, ab no timü jenäds gagik bolistik e jeikareigadunots repüblilik, kels jünu no eprodons vole poedani pu bali; das zesüdos ad sikön poedanis ä lekananis, ibä nüpolons ninäliü lan teiko püdiäli e takedi jönik, e no fäkädi e sidini; das nolavans, poedans e jafädans valik lekanotas sümons ad pärlats e diamains in kron lampörik, bi timäd reigana gretik pajönükons danädü pösods at e da- geton nidi nog vemikumi. Me vöds nemödik: jimaedal vödis at isagöl ün timül et äbinof godöfiko jönik¹⁷. Memob, das hibäldans no äkanoms spikön dö atos nen drens. Valans äbejäfons dini et. Benü pleid netälik

obsik sötobös küpetön, das in ladäl Rusänik senäl jönik ai dabinon, kel stigädon ad binön pro dränäläb. Dinitan kondifi pö däläd iläsetöl päpönom samiko e päsäcälom se cal okik. Ab pönodi mödo jeikiki äküpom su logods kelomänanas okik. Atos äbinon ludigid lölöfik e valemik. Nemögos ad konön, vio lan famiällik pätomon; pleid, stimiäl picütöll, spels pino-süköl: valikos äkoboyumikon, e dub glepäds lieneta jeikik e vutalieneta lif omik päfinükon.

Sam voäтик votik id ijenon pö küped valanas: bevü jjönans, tefü jikels cifazif nolüdik obsik no äbinon ettimo nebundanik, jibalan ipluof klüla-biko leigodü jivalikans. Jiat äbinof koboyumot milagik seimik jöna nolüdik obas e jöna sulüdik, äsvo äbinof-la diamain, kel selediko komädon in vol. Fat obik äkoefom, das neföro dü lifüp lölilik oka ilogom bosi sümik. Valikos ijinon koboyumikön pö of: lieg, täläkt e löfid ladäla. Hilisitans pro benomeug ofa äfomoms menämödoti, e bevü oms mu pato äklatom leigodü valans plin: ,R.’: mu nobälikün, gudikün hiyunanas valik, mu jönikün e ma logod oka, e ma pülsifs lesiörälik ä gretalaniks oka, äs dialikan neleigodovik lekonedes e vomas: ,Grandison’¹⁸ ön tefs valik. Plin: ,R.’ älelöfädö dom daladöfiko e dalienetiko; lelöf lefakälik ot äbinon geäd ad om. Ab pö röletanef limans matanapära mögik äjinons binön ne-leigiks. Domens dafamülik plina ya sis lunüp no äledutons lü om, famül pixilädon de kur, e mistad omik äsevädon pö valans. Sunädo plin lüvom ünü tim anik cifazifi, äsva ezeilom-la ad menodön dinastadi oka, e pos brefüp dajonom oki ko magif e lüxüödanid susvemiks. Baols e zäls lumagifiks koedons sevädkön omi pö kur. Fat jjönana vedom benädik, e matikamazäl mu nitedik jenon in zif. De fonät kinik cen somik e lieg nensa-mik higama ilicinons, nek äkanon fümo plänön; ab suvo äspikoy kläno, das ibalädikom dö bos ko vukan müsterik ed idagetom loenoti de om. Alo küpäl zifanefa lölilik pitirädon lü matedizel. E higam, e jigam äbinons ko-dans glöta valemik. Sevädons pö valans lelöf daladöfik ä laidik onsik, ledesirs lunüpik bofaflano pisufälöls, süperods löpik bofikanas. Voms ladöfälk büfo äbüocedofs lejuiti paradik ut, keli matans nulik öjuitons. Ab val ijenon votiko. Ünü yel bal votikam dredüköl isüikon pö himatan. Kalad bü tim et nobälik e süperik pädamiiükön dub venenöfiks jaludiäl badiniludik, nesufäl e viläds nevagedovik. Ävedom tirenan e toman jima-tana okik, e — do nek ikanon-la büologön atosi — ägebom dunamodis mu nenmenätkis, igo daflapi. Pos yel bal nek äkanon memosevön vomi ut, jikel nog bü tim nemödik äsvo inidof-la ed ikoedof pogolön poi ok mena-

mödotis binü lestimans lobediälik oka. Fino no älabölo nämis ad sufälön lunüpikumo fäti neläbik okik, ävedof balidan matanapära, jikel äprimof ad spikön dö matiteil. Himatan äreafom ini vut igo demü tikod dö etos pisagöl. Ön pülsif balid lezuna äbejutedom cemi ofa ko neif e nendoto ödeisteigomöv tü timül ot ofi, üf no ügleipoyöv e no üstöpädoyöv omi. Ön glepäd fäkädäla e däspera äflekom neifi ta ok it, e ko toms jeikikün äfinük kom lifi oka.

Plä sams tel at lo logs volädanefa lölük ijenöls, äkonoyjenotis mödik sümik sogätsis donik ätefölis, tio valiks kelas ilabons fini jeikik. Nü men snatik ä stönimik ävedon ludrinan; tän büsidiguvan tedana äbetifom söli okik; nü bökan dü yels anik snatiko äveigöl ädeisteigom dunetäbi okik demü lubegafenig. Nemögös, dasjenots somik, dö kels semikna no konoy nes läükön bosi, no esüükons-la pö lödans müzik elä ,Kolomna' soti seinik jeika nenvilädik. Nek ädoton tefü dabin nämä neklinik in men at. Åsagoy, dasämobom stipis somik, pos kels hers ähorikons ön dajek e ke lis neföro neläbikan ökünon ad lükönfödön votikane; dasmons omik älabons patöfi ad hogön filamahitiko, ito paglütöns ed älabons malis klänöfik seimik... brefo: sagäds mödik valasotik stupädik päpakkons. E binos küpidik, das lödanef lölük at di ,Kolomna', volanef lölük at binü jibäl dans pöfik, calans klada donik, dramatans neveütik e – me vöds nemödik – nenvöladans valik, kelis änu enumädob, äbalädöns vilöfikumo ad sufälön ed ad sufön ditreti vemikün, kas ad yufidön vukani dredabik; igo ätuvoj jibäldanis ifaemodeadööl, jikels ibalädofs vilöfikumo ad deidön koapi oksik, kas ad rübükön laidüpio lani. Ikköömölo omi süto, nenvilädo äsenäloy dredi. Futogolan prüdiko ägügolon e nog lunüpo pos etos ägülogon, küpedölo magedi omik tuvemo geiliki fago änelogädiköli. Te logot omik ya älabon plödakösömkosi ön mafäd so vemik, das atos äkoe donöv alani nenvilädo niludön binäli susnatik oma. Lienäds nämöfik at so dibiko piglivöls, äsä no jenos pö men; bronsötaköl hitöl at logoda; densit tuik at logabobas, logs nesufidoviko dredabiks, igo plifäds vidik at klotema Siyopik omik: val äsvo äjinon jonülön, das leigodü lefäks in koap at ämufätöls, lefäks valik menas votik äbinons-la fiböfiks. Fat obik alnaedo kü ikolkömom omi, ästopom nenmufiko ed alnaedo no äkanom taetön sagi: „Binom diab, diab voik!“ Ye sötob vifikumo sevädüköön olis ko fat obik, hikel zuo binom yegädjenöfikjenotema at.

Fat obik äbinom pösod benodistikön tefs mödik. Atan äbinom pänan so gudik, das nemödikans äbinons leigiks, äbinom balan milaganas ut,

kelis te „Rus” davedükon in vüm nevagükovic okik, pänan ä oktidäb, kel iseivom ito me lan okik, nen tidans e jul, nomis e lonedis, pälanälükom te fa ledesir balik lü okskilükam ed äföfiomufom — sekü kods nesevädik ba igo pö om it — ve lifaveg te bal ijönöl ome ninälü lan; äbinom balan milaganas lönanatälik ut, kelis timakompenans suvo nofons me vöd nofik: „neseevans” e kels no säkurdadikons demü blams e neplöps lönik, te dagetons lezili e nämäli nulikis e ya vemo ninälü lan okik efagikons de jafots ut, demü kels pelabükons me titul: „nesevan”. Dub klienäl nobälik ninälik isenälom komi tikoda in din alik; ireafom danädü ok it ad sevön siämi veratik vödeda: „pännav jenavik”, ireafom ad sevön, kikodo kapili-magodi balugik, pötrati balugik fa „Raffaello”, u fa „Leonardo da Vinci”, u fa „Tiziano”, u fa „Correggio” daloy nemön pännavi jenavik e kikodo pännot gianagretik ko yegäd jenavik too binonöv „tableau de genre”¹⁹, nendemü steifs valik pänana ad bejäfon pännavi jenavik. E senäl ninälik, e meug lönik ilüälükons köfigebädi omik lü yegäds kritik: nivät löpikün e lätki sublimälikosa. No älacob stimiäli u skaniäli, so dutöfikis ad kalad pänanas mödik. Atan äbinom kaladanämik; men ritik ä notodälik, igo neplütik, äsva pijelöl plödo fa jal boso düfälk, no änelabol pleidi seimik in lan okik, men äspiköl dö mens leigüpo e bönikölo e japäliko. „Pro kis demyla onis,” kösömo äspikom, „ga vobob no pro ons. No opolob pännotis obik lü sogacem; opladoy onis in glüg. Utan, kel usuemon obi, odanon, kel no usuemon, alo oplekon Gode. No sötoy blamön meni sälunöfik, das no edaseivon-la pännavi; too edaseivon kadapledami, digidon ma plakug vini gudakalietik, jevodis... kikodo üfo cädan nedon-li nolön mödikumosi? Zuo bo posä esteifilonöv ad seivön bosilo atosi sa votikosi ed eprimonöv ad luvisedön, tusuvo vüjäfukonöv oki nezesüdiko in dins valasotik! Alane okikosi, alan jäfonös me okikos! Cedü ob, utan ga binon gudikum, kel nunon notodäliko, das binon jäfüdinesevan, kas utan, kel biton as simulan, so lesagon, äsva nolon-la utosi, kelosi no nolon, e te kodon dämükämi e rübükami.” Ävobom pro mesed nemödik, sevabo pro mesed ut, kel äzesüdon pö om te ad kosididön famüli oka ed ad laibinükön fägi ad vobön. Zuo pö jenet nonik ärefudom ad yufön votikani ed ad yufön nendemädko pänani pöfik; älekredom ko lekred balugälik ä relöfik büroletanas, e ba sekü atos pö logods fa om pimagöls nen töbids alseimik äsüikon notodot sublimälik ut, keli no äkanons dagetön tälenans benosevädik. Fino danädü laidul voboda okik e fümäd tefü lifaveg pro ok it pivälös igo äprimom ad dagetön stümi flanaü utans, kels nofölo inemons omi

„nesevani” e „oktidäbi diläтик”. Nenropiko älonüloy ome bonedis in glüg, e vobods pö om no äfinedons. Bal vobodas vemo ijäfükön omi. No plu memob fümo, jen kinik ämuton pamagön su on, te sevob sökölosi: su pänöt änedoy pladön hölalanani. Lunüpo äletikom, me maged kinik öla-bükoms oni; ävilom jenöfükön medü logod onik valikis töbikosi, peidös-losi pro men. Pö betiks somik semikna fomälod vukana müsterik äbeiju-tedon ninälü tikäl omik, ed ätikom nenvilädo: „Ogebölo ebo omi as rigädasaman, osötob-la pänön diabi.” Ols it steifülopsös ad fomälön stuni omik, ven seimna, ävobölo in voböp okik, älilom nokami ta yan, e pos atos sunädo vukan jeikik änugolom lomiü om. No äkanom neküpön dre-mäli seimik ninedik, kel nenvilädiko ädaikon da koap omik.

„Binol-li pänan?” nen plütafraseods alseimik äsagom fate obik.

„Binob pänan,” fat äsagom bluovo, äspetölo, kis öjenon foviko.

„Gudö! Opöträtolöd obi! Ba odeadob suno, no labob cilis; ab no vilob deadön lölöfiko, vilob bleibön lifön. Kanol-li pänön pötrati somik oba, dat obinon-la lölöfiko äsvo maged lifik?”

Fat obik ätikom: „Kis binonöv-li gudikum? om it steifom ad reafön fomü diab pö pänöt obik.” Klu äpromom osi. Irajanoms tüpi e mesedi, e ya ün del balidfovik, igleipölo paläti e köfis, fat obik äbinom lomü om. Yad geilik, dogs, feriks yans e sleiföms, fenäts bobafomik, bogs me tapeds bisarik pitegöls, e fino domasöl plödakösömk it, nenmufiko oki piseidöl fo om: atos valik äkodon ome magädi bisarik. Äsvo desino mödikos pipladon e pikumon dono fo fenäts, sodas te löpadil smalik onas äleadon dranön liti. „Diabö! kio gudiko nu logod omik pelitükon!” äsagom ninälo oke it, ed äprimom ad pänön mäpetiko, äsya äludredom-la, das litükam benofäтик ön mod seimik önepubonöv. „Nämöf kion!” ädönuom ninälo. „If uplöpoböv ad magön pu lafadilo omi somo, vio logotom anu, tän ovikodom saludanis e silananis valikis obikis; ovedons miserabiks lo om. Nämöf diabälik kion! balugiko osebunom se linumastof, if uplöpob te bosilo ad söjafädön rigädi. Lienäds nekösömk kion!” nenropiko ädönuom, du ävemüküm zili oka, e ya om it äküpom, vio lienäds anik äprimons ad paloveblinön sui linum. Ab plü ämagulom onis, plü äsenälom bosi teifülik ä dredälüköli, rätöfiki igo pro ok it. Ye to etos äsludom ad fanädön ko kurat voäтик lienädi neküpovik alik e notodoti. Bü val äjäfikom me fibevob logas. Logs at älabons nämöfi so vemiki, das äjinos nemögön igo ad desinön ad magön onis kurato, soäsä älogotons jenöfo. Too äsludikom me töbids valik ad datuvülön pö ons lienädi pülik alik e difüli, reafön ad suemön kläni

onas... Ab sosis äprimom ad bejäfön e bevobön onis yufü köf, in lan omik ädönlifikon naudisenäl so bisarik, dolöf so nesuemovik, das ämutom ünү tim anik koedön falön köfi e poso dönufövön vobi. Fino no plu äkanom sufidön, äsenälom, das logs at ädranons ini lan omik ed äkodons pö ot dadredäli nedaseivovik. Ün del fovik, poso kilid atos äbinon nog vemikum. Dred ädavedon pö om. Äkoedom falön köfi ed äsagom fümälo, das no plu äkanom pöträtön omi. Äsötöy-la küpedön, vio vukan müsterik icenodom pö vöds at. Äprostärnom foi om ed älebegom ad fimekön pötrati, älesa-gölo, das fät omik e dabin in vol äsekidonsöv-la de atos, das ya iprimom ad söjafädön me köf lienädis lifik omik, das if ümagulomöv verätko onis, lif omik dub näm sustalik pökipedon-la in pöträt, das dub etos no ödeadom-la lölöfiko, das önedom komön in vol. Fat obik äsenälom jeiki demü vöds somik; äjinons lü om binön sovemo bisariks e dredabiks, das äjedom e köfis, e paläti, ed ämojutedom sagitavifiko se cem.

Medit tefü etos ämuifükön omi dü del lölilik e neit lölilik, e gödo ägetom de vukan pötrati, keli äblinof ome vom seimik: dabinan balik lä om pro dunots äbinöl, sunädo älenunöl, das söl ofik no ädesirom pötrati, äpelom nosi pro on ed ägesedom oni. Soaro tü del ebo ot äreagom ad sevön, das vukan ideadom e das ya iblümoy ad ösepülön omi ma kösöms rela omik. Atos valik äjinon pö om neplänovik ä klänöfik. Vüo sis ettim cen küpidik äsüikon pö kalad omik: äsenälom stadi nentakedik ä teifüliki, kodi kela om it no äkanom suemön, e suno iduinom dunoti ut, keli nek äkanon-la spetön flanaü om. Bü tim anik vobods balanas bevä tidäbs omik äprimons ad tirädön küpäli in sogod smalik lekaninolanas e lekanilöfanas. Fat obik ai älecedom omi täleniki e demü atos äjonülon ome göni patik okik. Sunädo isenälom kol om glöti. Küpäl e sagods valanas tefü om ävedons nesufidoviks pro om. Fino ad lusidin vemikum reafom ad sevön, das elofoy tidäbe omik ad pänön magodi pro glüg lüxiödik änu pebumöl. Atos ikoedon splodülön omi me vut. „Nö! ga no oleadob levikodön hilu-yunani!” äspikom. „Tusuniko, o flenädan! edesinol ad koedön seadön bälidanis in släm! Nog — Gode dani! — labob nämis. Ologobsös! kelan luveratikumo ukoedom seadön votikani in släm.” E pöson fiedaladälik at ä snatik in lan okik ägebädom trigis e lujäfis, kelis büükumo ai ärefudu-lom; fino ävobetom seki, das mäted pijenükon ad mek magoda e pänans votik id ökanons kompenön ko vobots okas. Pos kelos ädefärmüköm oki in cem okik e lezilikö äjäfäliskom ko köfitölat. Äjinos, äsva ävilom-la pö atos zänädön nämis valik oka, obikosi lölilik. E veräto at iklülädon binön

bal vobotas gudikün omik. Nek ädoton, das buükam öledutikon-la lü om. Pänots pidajonädons, e votiks valiks äjinons logotön lo et, äsvo neit leigodü del. E sunädo balan kompenanas — if no pölob, äbinom kleran — ädunom blameti valanis ibluväköli. „In magod pänana fümo läbinon mödikos tälenik,” äsagom, „ab saludäl no dabinon pö logods; igo gü somikos bos diabälik komädon in logs, äsif senäl neklinik äkoedon-la mufön nami pänana.” Valans älagedons pänöti ed äbinos nemögik pro ons ad no dasevön verati vödas at. Fat obik äjutedom föfio läi pänöt okik, äsva ädesinom ad xamön ito konfidovi blameta sonofika ed ön jeik äküpom, das ilabükom magedis tio valikis me logs vukana. Älogons ön mod so dia-bälik ä nosüköl, das om it nenvilädko ädremälom balna. Pänöt pirefudon, ed ämutom ad lusidin nebe penamovik oka dalilön, das buükam iledutikon lü tidäb oma. Änemögös-la ad bepenön vuti ut, ön kel ägekömom lomio. Tio ädeiflapom moti obik, äkoedom morönön cilis, äbreikom köfis e skafädi, ädesumom pöträt vu kana de völ, äbüedom blinön neifi e blümükön filetatopaföni ad filid, ädesinölo ad ökötön oni ad dileds ed ad öfilükön. Pö muf at äküpodom omi, inügolölo ini cem, flenädan: pänan soäs om, yofiälan, ai okplidik, no äklienöl ad leflitäl demü desirs tefü fütür, fredo äbevoböl valikosi, kelosi äbonedoy, ed äjäfi-köl nog fredikumo, ka me atos, me fided e luzäl.

„Kisi dunol-li? kini desinol-li ad filükön?” äsagom ed änilikom läi pöträt. „Säkusadö! at binon bal jafotas legudikün se oliks. Atan binon vukan, kel enu edeadom; at sio binon din mu nedöfikün. Pö süm voäтик sagoy: „äsva edrefol-la no logabobi, ab logi it”; vo ereafol ad logs it. Logs lifik neai so älogons, äsä logons su vobot olik.”

„Kluo ologob, vio ologons in fil,” fat äspikom, du ämu fom ad jedön eti ini filetatopafön.

„Stopedolöd! begob nämatü God!” flenädan äsagom, istöpädölo omi, „täno degivolös oni obe, if somafädo patomolöv dub logam ona.”

Fat primo ätaspi kom osi, fino äyilidom, e yofiälan ön stad vemo plidik dö dagetot okik äkepolom ko ok pöträt.

Pos mogol oma fat obik sunädo äsenälom oki takedikumi. Äsya ko pöträt bölad ämoikon-la de lan omik. Om it ästunikom dö senäl badöfik oka, dö glöt okik e dö cen klülabik kalada okik. Ibetikölo dunoti oka, ägli-fikom in lan okik e no moamü leglif ninälik äsagom:

„Nendoto dub atos God epönon obi; pänöt obik go gideto eblinon jemükami. Magod et pedisinon ad perädükön svisti. Senäl diabälik glöta

äkoedon mufön köfi obik, klu senäl diabälik id ämuton-la pamagulön dub on.”

Nenzogiko ädegolom ad sukön tidäbi büük oka, äbradom nämöfiko omi, äbegom ome sákusadi ed ästeifom mögiküno me meds valik ad pönidön döboti okik tefü om. Vobods omik dönu äbleibons padunön takediko, äsä büükumo; ye medit siso ästükon suvikumo su logod omik. M ödanaedikumo äplekom, suvikumo äblebom seilik e no plu äspikom so grobälo dö mens; igo neplütül logotik kalada omik boso äsofälikon. Pos brefüp dinäd bal nog vemikumo äfakädükön omi. Ya dü lunüp no ädönülogom flenädani okik de om pöträti ilubegogetöli. Seimna ya iprimikom ad visitön omi, ed ekö! sunädo om it änüstepom süpiko ini cem omik. Pos vöds e säks aniks de flans bofik äsagom:

„Sevolös, o svist! no nenkodiko ävilon filükön pöträti. Diab mosumonöd oni! bos plödakösömk vo pakipädon in on... No kredob dabini jima-givanas, ab — cedolös äsä vilol! — näm neklinik panükipon in on...”

„Lio-li?” fat obik äsagom.

„Ön mod soik, das, sisä ilägob oni lä ob in cem, äsenälob glumäli so vemiki... äsva ävilon-la deisteigön eki. Dü lifüp lölik oba no äsevob büö, kis äbinonöv nenslip, ed ettimo noe äbelifob nenslipi, abi drimamagodis somik... igo ob it no kanob plänön, va ats äbinons drimamagods u dins seimik votik: so äjinos pö oy, äsva lanan lomik äteifom oyi, e dü atos ai hibäldan maleditabik äpubom as halud... Me vöds nemödik: no kanob bepenön pro ol stadi ettimik oba. Sümikos neföro ijenon pö ob. Dü dels valik et äzigolob, äs lienetik; äsenälob dredäli seimik, speti neplitik bosa. Senälob, das no fägob ad spikön eke vödis fredafulik e ladöfikis, äsva nilü ob spionan seimik seadon-la. Te sisä elovegivob pöträti hinefe, kel it ebe-gom osi, ereafob ad senäl, äsva de ob ston seimik efalon-la se jots — sunädo esenälob lefredi, äsä logol. Sevolös, o svist! ejafädol diabi voik!”

Dü kon at fat obik ädalilom oni ön küpäl no päsäjäfälüköl e fino äsä-kom:

„E nu pöträt binon-li lä hinef olik?”

„Lio mögosöv-la, das binon-la lä hinef! no esufidom,” yofiälan äspikom, „bo lan vukana it dub lanatevul eninikon ini at: sebunom plödiü frems, zigolom da cem; ed utos, kelosi hinef konom, vo no binon-la suemovik medü tikäl. Elecedoböv-la omi lienetiki, if ob it no esufoböv dilo otosi. Äselom oni lekanotikonletane seimik, ab utan i no äklülädom sufidön oni ed id ägivom gebidöfikölo seimane.”

Konot at igevon fate obik magädi vemek. Äletikom levemo, äreaform ini hüpgogen, e fino lölöfiko äsüadikom tefü utos, das köf omik ijäfidon as stum diabik, das dil lifanäma de vukan jenöfo ön mod seimik pifeapladon ini pöträt e nu ämuifükön menis, kodölo dranälis diabik, deikami pänanas de lifaveg gudik, davedükölo tomis jeikik glöta, e reti, e reti. Älecedom mijenotis kil pos etos ijenölis, efe deadamis süpik kil (jimatana, dauta e sona nemödayelik) tomodi pro ok sülao ed äsludom fümälo ad lüvön volädi. Sosus motedayelam zülid oba ipaseton, äkoedom nügolön obi ini lekananiver ed, igepelölo prünanes okik debis, ämogolom ini kleud soalaseatik semik, kö suno äjimoy hemeri oma ad vedükön omi hikleudani. Us me lifamod tämik, föl nenropik nomas kleudik valik ästu-nüköm fratäris valik. Gvardan kleuda, iseivölo köfitölati leskilik oma, äflagom de om ad pänön saludanamagoti ciflik pro glüg. Ye fratär mükik äsagom fümäliko, das äbinom nedigädik ad jäffikön me köfitölat, das köf omik pineklinükön, das primo ämutom me vob e sakrifots gretik rafinü-kön lani oka, dat ödigädüköm oki ad primön vobodi at. No äviloy müton omi. Ägretükumom pro ok it, soäsä äbinosöv sufidovik, nekoveni lifa in kleud. Fino igo lif at ävedon pro om fasilik e nesaïdiko tämik. Ko bened gvardana äsoalüköm oki ini top soalöfik ad öbinön vero soaliko. Us äbumom pro ok härmitöpi binü tuigs bimik, äfidom te vulis krüdik, äkepolom su ok stonis de top bal lü votik, ästanom de sülöpikam jü modonikam sola su top semik ot ko nams äl sil pilöpköls, äresitölo nenstopo plekis. Brefo: äjinom sukön nivodis mögik valik sufida ed oknoäda nedaseivovik ut, samis kela kanoy tuvön te in lifibepenams saludanas. Ön mod soik lunüpo, dü yels anik, älefentüköm koapi okik, änämükölo otüpo oni dub vobed liföfüköl plekama. Fino ün del semik äkömom ini kleud e fümäliko äspikom gvardane: „Nu blümob. If God uvilonöv osi, oduinob vobodi oba.“ Yegäd, keli ivälom, äbinon moted Yesusa. Dü yel lölük äseadom vobölo len on, no äsekömölo se kleudaleziöb oka, boso änulüdölo oki me zibs tämöfik, äplekölo daduliko. Pos pasetikam yela pänöt pifimekon. At vo äbinon milagavobot köfigebäda. Nedoyös sevön, das ni fratärs, ni gvardan änoloms nünis mödik tefü pänav, ab valans päbluvük-koms fa salud levemik magedas. Jonül sufoda Godöfik e müka su logod leläda klinikün love motäb äbiegädöla, täläkt dibälik in logs hicila Godik äsva bosi ün fütür fagik ya äbüologöls, seil lezälik lofüdasapanas dub milag Godik piblувükölas, foi futs oma iprostärnölas, e fino stil saludik änebepenovik pimagölosi valik äzüöl: atos valik äjonodon oki ko nüvobed

so benöfik e ko nämäd soik jöna, das magäd äbinon magivasümk. Fräters valik ädofalom sui kiens okas foi saludanamagot nulik, e gvardan fäkik äsagom: „Leno mögos pö men te yufü lekan menik ad jafädön pänöti somik: näm saludik ä löpik äkoedon mufön köfi olik e bened süla pestäpodon vobote olik.”

Ün tim et ifiniükob lärni obik in lekananiver, igetob köni goldik pö fi duin tidodema e dub atos speli äfredüköl ad täv lü Litaliyän: drim gretikün pro pänan teldegyelik. Te äsötob lediton de fat obik, keli no idönulogob ya dü yels degtel. Koefobös! das jü tim et igo logot it oma bü lunüp inepubon se mem obik. Ya älibob bosí dö salud sevärik lifa omik e büfiko äfomälob, das ökolkömob-la logoti nenlöfik härmitta de valikos in voled — pläämü härmitöp lönik e plekam — östadöla, demü cun laidulik e neitagal ülefeniköla ä üsägiköla. Ab kio ästunikob, ven ädajonom oki lo ob hibäldan jönik tio Godöfik! Zuo mals lefena änelogädons su logod omik, kel änidon me sviet lefreda sülük. Balib nifavietik, äs nif voik, e hers slenik tio lutiks ko largentaköl ot liviko ätegons pänabajöniko blöti omik e plifädis blägapaida omik ed älagons jüi jain, me kel pizönon kleudana-klotem pöfädik oma; ye äbinos pö ob mu stunüköl ad lelilön de mud oma vödis e tikodis soikis tefü lekan, kelis — koefobös osi! — okipedob lunüpo in lan obik, e spelob ladöfo, das kemen alik oba odunonös otosi.

„Ästebedob oli, o son obik!” äspikom, ven äläkämöb ad getön de om benedi dub krodedam. „Lo ol lifaveg seaton, ve kel lif olik denu opasetikon. Lifaveg olik binon klinik, no odeikolöd de on! Labol täleni; tälen binon legivot jerabikün Goda, klu no orübükölöd ati! Vestigolöd, studolöd valikosi, kelosi logolöv, osumätöfukolöd valikosi kofigebäde, ab oplöpolöd ad tuvön pö valikos tikamagoti ninälik e bu dins valik osteifolöd ad seivön kläni sublimälik jafota. Väläb ut binon beatik, kel sevon osi. Pro soman din bapik in nat no dabinon. Pö magul miserabikosa pänanjafan binon leigoso gretik, äsä pö magul gretikosa; nestümabikos fa on pemagöl ya no labon patöfis nestümabik, ibä dub ons nelogamoviko lan jönik ejafölanä logädikon, e nestümabikos ya egeton notodi sublimik, ibä eduflumon da purgator lana onik. Lüjonil lü parad Godik ä sülük paninädon pro men in lekan, e ya kodü atos teik mu pluon tefü val. E viomafädo takedäl lezälik pluon leigodü fäkad volädik alik; viomafädo jaf pluon leigodü distuk; viomafädo silanan te me nensin klinik lana litik oka pluon leigodü näms nenumovik valik e ledesirs pleidik diaba — somafädo pluon leigodü val, kel dabinon in vol, jafot sublimik lekana. One

osakrifolöd vali ed olöfolöd oni ko daladöf lölik. No ko daladöf lasivi taledik jonülöl, ab ko daladöf takedälik sülik; nen at men nelabon nämädi ad löpükön oki de taled e binon nefägik ad jafädön tonis milagöfik troda. Ibä gönü trod e rekosil valanas jafot sublimik lekana donikon ini taled. No kanon süükön sidini ninälü lan, ab ai lüälon, äs plek tonöl, lü God. Ab minuts dabinons: minuts ludunik..."

Ästöpom spikami, ed äküpob, das sunädo logod nidik omik äglumikon, äsva sus on lefog vifik seimik ipubon-la.

„Jenot semik dabinon in pasetalif obik,” äsagom. „Jünu no kanob sue mön, kis äbinon maged bisarik ut, ma kel epänob magodi. At äsvo äbinon pubod diabik seimik. Sevob, das volädanef refudon dabini diaba, e sekü atos no ospikob dö on. Te spikobös, das äpänob osi ko naudisenäl, äsenälob ettimö löfi nonik kol vob obik. Ävilobmekädo sumätöfükön obi it e nenspiritiäliko, taetölo vali, söfölön nati. At no äbinon jafot lekana, e sekü atos senäls, kels bemekädons valanis pö loged lü ot, ya binons senäls volutälik, senäls nentakedik, efe no senäls pänana voik, bi pänan i bejäfölo nentakedi stadon ön takedäl. Äspikoy obe, das pöträt at zion bevä mens de dalaban bal lü votik e spearükön magädis teifülik, davedükölo in pänan senäli glöta, heta glumälik kol jäftidakompenan, ledesiri badöfik ad dunön pojutis e dränälis. Mulöpal fakiponös ole ledesiris at! Nos binon jeikikum, ka ons. Binos gudikum ad sufön lölöfiko biedälami pojutas mögik, kas ad blinädon eke sümikosi pülik ad pojut. Savolöd klini lana olik! Utan, kel labon ninälo täleni, söton binön lano klinikum, ka valikans. Mödikos popardon votikane, ab utane no popardon. Pro men, kel esegolon se dom lenlabü klotem klilik ä zälik, te esaidosöv ad getön disaü luib miotasteni bal as skutot fädik, ed ekö! ya pöp lölök züon atani, e jonon ad on me doats, e spikodon dö neklinöf ona, vüo pöp ot neküpon stenis mödik su beigolans votik me klots aldelik peklotöls. Ibä stens no binons küpoviks su klots aldelik.”

Benedölo äkrodedom obi ed äbradom. Neföro dü lifüp obik pelanälükob ön mod so sublimälik. Devodiko ko senäl äpluöl leigodü ut sona änästülob len blöt oma ed äkidob omi su hers largentakölik pistürülöl. Dren änitudlön in logs oma.

„Ofölolöd, o son obik! begi bal oba!” äsagom obe ya pö ledit. „Ba ofädos pö ol ad logön seimöpo pöträti ut, dö kel äspikob ole. Sunädo udientifükol eti ma logs nekösömik e notod bisarik onas — me töbids mögiko valiks onosükolöd eti!...”

Ols it kanols cödön, va no ekanob-la lepromön ad fölon begi somik. Dü yels plunätöfo degluls no äfädos pö ob ad kolkömön nosi ut, kel pu bosilo äsumonöv ad bepenam fa fat obik pidunöl, e süpiko nu pö lesel..."

Tü timül ot pänan, no nog ifisagölo spikoti okik, älüodükom logis oka äl völ ad lülogön nogna pöträti. Ünu timül bal menämödot lölik lilanas ädunon mufi ot, äsukölo me logs pöträti plödakösömic. Ye — ad stun mu vemik — ya äfabinon len völ. Sag nekleilik e noid ädaikons da menämödot lölik, e pos etos vöds kleiliko ätonons: „Petifon.” Seiman ya iplöpon ad mosumön tifolo oni, ifrutidölo küpäli lilanas ko kon äjäfälököläs. E dü lunüp komans valik äbleibons stadön ön bluv, bi no äsevons, va jenöfo älogons-la logis nekösömic at, u va atos balugiko äbinon-la drimamagot te dü timül isüiköl pö logs onsik dub lelogam lunüpik pänoras vönik ifeniköls.

1842 (*yel püba sotüla ma redakam läistik*).

Küpets.

¹ El Gogol' epenom dö magodils nijalik (Rusänapüko: ‚lubok’, sevabo: *nijal*), kels äbinons boadagavots patik Rusänik.

² Ziläk di ‚Okhta’ (Rusänapüko: ‚Okhtenskaja sloboda’) äbinon ettimo stük patik nilü siem zifa: ‚Peterburg’.

³ Efe ruabs luldeg.

⁴ ‚Rus’. Nem evönädiköl Rusäna u tatas vönik slavanas lofüdik („Rus” di ‚Kyiv’, „Rus” di ‚Moskva’). In pük nuik tefü län nutimik pagebon telsotiko, efe ud as vöd devodik, u — bo suvikumo — as ut lekofik. Ba Volapük dälon ad gebön leigätodi: Lusän (sevabo vöd Volapükka sone-miko rigika) < tefü el Rus’.

⁵ Gromoboj’ (sevabo: „tonäratonät” as pösodanem): pösod magälöfik balada fa el Zhukovskij. Äselom diabe lani oka.

⁶ *Fantumamen*. Sevabo: ‚mannequin’.

⁷ ...no binölo svist igo pro diab. Sotüll votik notodota ot: igo diab no binom svist pro ek; igo diab no binom blod pro ek.

⁸ *Fatanemavöd*. Dil nema lölik e lüspikanema plütik in Rusän. Pedefomon de fatanem dub lenläg poyümotas patik.

⁹ Fransänapüko: „Binos plitülik! O ,Lise’! o ,Lise’! Kömolös isio!”

¹⁰ Fransänapüko: „Maged kiolöfidik!”

¹¹ Fransänapüko: „Magifö! Magifö!”

¹² Fransänapüko: „Kiolegudik tikamagot at binon!”

¹³ ‚Corinne’ äbinof pösod magälöfik lekoneda: ‚Corinne ou l’Italie’ (pübayel: 1807) fa jilautan Fransänik: ‚Anne-Louise-Germaine de Staël-

Holstein'. Vatajilanan („undine', ü neüf) äbinof pösod magälöfik in lautots mödik romatanas äkomädöl. In Rusän äbinon pato sevädk konot romatana Deutänik: „Friedrich de la Motte Fouqué' < ko tiäd ot: „Undine'. Poe dan Russänik: „Vasilij Zhukovskij' < igo älautom ün 1837 stabü jenotem at poedoti gretik. Jiel „Aspasia' äbinof ji-Grikänan famik tumyela lulid bü timed obsik, jilelöfää tatacalana: „Pericles'. Cedoy, das äbenodistükof oki dub jön, vised, benodugäl oka, äfödof daglofi lekanas.

¹⁴ Fransänapüko: „Maged lölik oma labon bosi plödakösömik!“

¹⁵ Vöds boso peprafadöls se fredadramat pepoedöl: „Ditret demü tä läkt" < fa hiel „Aleksandr Gribboedov". Ekö! vödemadiled tefik balspikota ela Chackij: „Om it äjäfälöl tiko pö sefüragods e leputs, / ämütom elanis valik di „Moskva" ad ästunidön jöni onas! / Ye no ebälädikom dö pel dila suämö pro debans, / so leputs e sefüragods valiks / peselons a balan!!!" (dö cödätal, hikel älöfom baioletatrup binü dutetans okik).

¹⁶ Lüjonil lü cödäd lunüpik pö senät, kel ädalogen vobi stitodas e ca lanas tatikas. Ma daced sogädik, senät päkaladon-la dub zög cödädas, neskil e remädov.

¹⁷ Mäniot ela Ekaterina telid ettimo älalon siämi patik. Lob kol of timü reig hilampöra: „Nikolaj' balid < tio äkodon dränäli sänsurik. „Nikolaj' balid äträitom lemoti oka nenstümiko, no älöfilom leigodi oka ko of, pöträts ofa pimoblinons se luyal ledoma nifüpik (ü „Hermitage"). Ün tumyel degzülid gloratim benodugälamima in Rusän päyümäton ko nem ofik. Tikod dö völad lekanas pro gudükumam sogäda fomü sagod ofik äjäfidon as blam kol „Nikolaj' balid, kel äsevädom ma leceds timakompenanas as lampör, keli te krigav e bolit änitedons.

¹⁸ „Grandison": pösod magälöfik tugälik lekoneda tiädü „The History of Sir Charles Grandison" (= „Jenotem siöra: „Charles Grandison"") fa hiel „Samuel Richardson".

¹⁹ *El, tableau de genre*'. Fransänapüko: pänöt aldelalifi magöl.

MÄNED.

In diläd ministerik... ab binos gudikum ad no fümükön nemi kuratik diläda. Nos binon skanikum, ka diläds, rejimens, bürs sota alik e — me vöds nemödik — dinitis sota alik. Nu privatani alik ya lecedon sogädi lölik penoföli medü pösod lönik oka. Sagoy, das bü brefüp nilik begapenäd ut ekömon de poldakapiten¹ ömik — no memob, se zif kinik — in kel bepe-nom klüliko, das büads tattik paviodons e das nem saludik oma pasagon sio ön mod nenstabik. Ed as blöfamed eläükom lä begapenäd toumi vemo gianagretiki lautota romatik seimik, kö alnaedo pos pasetikam pa-das deg poldakapiten komädom, semikna igo ön stad vero brietik. Kluo diseinü vit neplitas alseimik nemobös gudikumo dilädi, keli konot tefon, as *diläd ömik*. Kluö! *in diläd ömik calan ömik* ädunodom; no kanoy nu-nön, das calan vemo küpidik; jenöfo men ko geilot smalik, ko skin bosilo pogagik, men bosilo redaherik, bosilo igo logotiko logämafibik, ko jofatop smalik su flom, ko frons bofaflanü cügs e ko täin ut, kel panemon: hemoroidik... Nosi kanoy-la dunön tefü atos! so flunon klimat di ‚Peterburg‘. Nün tefü dinit oma (ibä bevü obs bü valikos mutoy danotükön diniti) äbi-non sököl: äbinom dabinäd ut, keli nemoy titulakonsälali laidüpik, tefü kel, äsä sevoy, ya tuvemo elucogedons e keli ya tuvemo efopülükons lau-tans difik laböl kösömi lobabik ad lengleipön utanis, kels no kanons dämükön geiko. Famülanem calana äbinon ‚Bashmachkin²‘. Ya binos klülik ma nem it, das famülanem seimna elicinon de juk; ab kitimo, ün tim ki-nik e kimodo elicinon de juk: nos atosa sevädon. E fat, e lefat, ed igo lüblod, e hiels ‚Bashmachkiny‘ lölöfiko valiks ägoloms lenlabü buts, te ävotükölo kilna a yel sömäli. Nem oma äbinon: ‚Akakij Akakievich‘. Ba ojinon lü reidan boso bisarik e desino petuvöl, ab kanoy süadükön, das ön mod nonik äsukoy oni, e das dinäds somik fädo ipubons, das ön mod nonik ämögosöv ad givön nemi votik, ed atos äjenon ön mod kuratiko sököl. Hiel ‚Akakij Akakievich‘ pimotom brefüpo bü neit, te if mem no pöladugon-la obi, dätü del 23^{id} mäzula³. Jibüätan nu deadik ä motil: jimatan calana e vom vemo gudik < iblüümükof oki, äsä äpötos, ad blunedön cili. Motil nog äseatof in bed visü yan, e detaflanü of ästanons hispönan: pösod legudik: ‚Ivan Ivanovich Eroshkin‘ as donasekionacif in senät ädunodöl, e jispönan: jimatan haratafizira poldik: vom ko tugs seledik: ‚Arina Semjonovna Belobrjushkova‘. Älofädoy motane ad väl ali nemas kil, kini kelas ävilofov välon, sevabo elis ‚Mokkij‘, ‚Sossij‘, ud ad nemön

cili stimü himartüran: „Hozdazat”. „Nö!” jiedeadölan ätikof, „kiobisariks nems valik binons!” Ad kotenükön ofi ämaipadoy kaledi ko saludanalised pö plad votik; dönu nems kil äsüikons: „Trifilij”, „Dula” e „Varahasij”. „Dadämükam kion!” jibälidan äsagof, „nems kion alna komädons; vo ne-föro igo älllob somikis. Pu els „Varadat” u „Varuch” ebinonsöv pötöfiks, ab els „Trifilij” e „Varahasij”, kels ekomädons...” Nogna ägüükoy padi, ed äsüikons els „Pavzikahij” e „Vahtisij”. „Benö! ya esuemob,” jibälidan äspikof, „das fät omik eklülädon binön somik. Pö jenets somik obinosös gudi-kum, if ponemomös soäsä fat omik. Fat äbinom „Akakij”, klu son id obinomös „Akakij”⁴. Ön mod ebo at el „Akakij Akakievich” ädavedom. Äblunedoy cili, pö kelos äprimom ad drenön e so ämijästidom logodi oka, äsva äbüosenälom, das öbinom titulakonsälal. Kluö! ön mod kinik atos valik ejenon. Eloblinob nüni at, dat reidan it kanon süadikön, das atos ejenon lölöfiko kodü neod ed ön mod lenonik emögösöv ad givön nemi votik. Kitimo e tü tim kinik intügolom ini diläd e kim icalükom omi: atosi nek äkanon memikön. Dilekans e cifs valasotik vijomödiks päplaü-koms, ai äküpedoy omi su plad ot, in stad ot, in cal ot, as calan ot ad pe-nön, kludo poso äsüadikoy, das jiniko so pimotom in vol ön stad lölöfiko pifomiköl, efe in näileiged⁵ e ko jofatop su kap. In diläd stüm nonik päjönülon ome. Galedans noe no älöädoms de plads, ven äbeigolom, abi igo no älögedoms omi, äsif musak kommunik idufliton-la da stebedacem. Cifs äträitoms omi ön mod seimik koldäliko däspotik. Yufan seimik donase-kionacifa sunädo äseitom dokümis disi nud oma nes sagön igo eli „depe-nolöd!” ud eli „ekö! vobodil nitedik e pluuneplu gudik”, u bosi plitik, äsä bitoy in dünotanefs benodugälük. Ed äsumom dokümi, te ilogedölo ati, nes seividön, kim ädoseitom ati ed äläbom-la gitodi ad atos. Äsumom e sunädo äpladom oki ad depenön ati. Calans yunik äsmilülops ed äcoge-domis dö om, viomafädo cogedäl büranas ämögükon atosi, äkonoms in top ebo at komü om konotis difik dö om it pidatikolis; dö jidalaban loata-löda omik: jibälidan veldeyelik < äsagom, das äflapof omi, äsäkoms, kitimo mated onas öjenon; äjedülops papürarägis sui kap omik, änemölo atosi „nifami”. Ye „Akakij Akakievich” no ägespikom ad atos vödi igo bali, äsif jenöfo nek äbinon-la fo om; atos igo no äflunon jäfis omik, bi pö tupots valik at no ädunom pöki igo bali dü penam. Pas if coged ga äbinon tu nesufovik, ven äjoikoy omi ta nam, äneletölo ad jäfön me vobod okik, äsagom: „No töbolsöd obi! pro kis lenofols-li obi?” E bos nekösömkä päkipädon in vöds ed in vögäd ut, me kel pisagons. In ut ätonon bos

somik ad pid älüälüköl, das hiyunan bal bü brefüp icaliköl, kelan ma sam votikanas primo ädälom oke it ad smilön dö om, sunädo ästopedom, äsва pidrefom-la dub sagit, e sis ettim val äjinon cenön pö om e pasumodön ma lecedamod votik. Näm sustalik seimik äkoedon geylidön omi de flesnädans, ko kels ikosükom oki, posä ipölace dom omis menis cädik ä sälunöfikis. E lunüpo pos atos pö minutus mu fredafuliks dub fomäl ädajonom oki pö om calan lövik ko jofatop smalik su flom, ko vöds dudranik oma: „No töbolsöd obi! pro kis lenofols-li obi?“; ed in vöds dudranik at vöds votik ätonädons: „Binob svist olik.“ E hiyunan pidabik ädunom nama-jästi, äsва äjelom-la oki, e mödikna ädremälom poso dü lifüp oka, äkü-pölo, patöfs nemenätik kiomödik binons ninälü men, groböf kruälük ön mafäd kiovemik paklänädon medü sälunöf feinik ä kulivik, e — Godö! — igo ninälü men ut, keli voläd dasevon as nobälük e snatik.

Töbo äkanoy-la tuvön seimöpo meni votik, kel so älifon-la dub calajäf oka. Nesaidosöv ad sagön: „ädunodom lezilikö“; nö! ädunodom ko löf. Depenam at äbinon pro om utos, in kelos äküpom voli patädik seimik, distöfik e plitöfiki. Juit pännotodon medü logod omik; tonats semik äbi-nons gönäbs omik, if ärivomöv penölo kelis, tän vemo äsäsüenikom: ed äsmilülm, ed änütülm, ed äyufom oki dub koedön mufön lipis oka, sodas su logod omik, äsä äjinos, äkanoy-la reidön tonati alik, keli pena-maleplüm omik ädäsinon. Üf ägevoyöv ome sikotis ma mafäd lezila omik, tän ba pilasumomöv — ad stun oka — bevä tatakonsälals; ab imeritom me dün, äsä cogedans: calasvists oma < änotodoms osi, snabädi pro knopahogil⁶, zuo idagetom hemoroidi pro loinil. Reto no daloy nu-nön, das küpäl nonik päjonülon-la kol om. Dilekan bal, bi äbinom pösod gudälik ed ävilom sikön omi demü dün lunüpik, ibüedom bligädön ome bosi veütikum, ka depenami kösömk. Sevabo äbüdoy ome ad mekon stabü doküm ya blümik piregistarööl nunodi seimik pro bür votik; vobod te äflagon ad votükön tiädapadi ed ad votükön semikna värbis, efe vedükön gramatapösodi balid uti kilid. Atos äkoedon vobön omi so töbido, das äsuetom löliko, äröbom flomi oka e fino äsagom: „Nö! gudikumo odepenobös bosi!“ Sis tim et äleadoy ome te depenön laidüpö. Plödü depenam at nos äjinon dabinön pö om. Leno äkudom tefü klotem oka: näileged oma no äbinon grünik, ab älalon köli seimik redilikö meilakölik. Koletil len on äbinon boso rovik, lövik, sodas särvig oma, toä no äbinon lunik, äsüstebölo se kolet, äjinon binön nekösömiko lunik, äsä pö güpakatüls ut kapis oksik lemufüköls, degatis anik kelas foginänans in Rusän

kepolons su kaps⁷. Ed ai bos nevitoviko äklebon len näileiged omik: u diledil sigayeba, u fadil seimik; zu atos älabom skili patik dü gol ve süt ad reafön doniü fenät tü tim ebo ut, kü se on äsejedoy badädi valasotik, e sekü etos laidüpo ämopolom su hät oka meluna- e vatamelunajalis e jodemä sümik. Nonikna dü lifüp älüälükom küpäli oka ad utos, kelos padu- non e jenon aldelo in süt, kelosi, äsä sevädos, ai elülogom calasvist omik: calan yunik logamaportati logeda nämälik okik jü nivod somik lunü- kumöl, das igo oküpom, pö kin votaflanü pärunaveg xänaboibül⁸ dono len niblit pudesleiton — utosi, kelos ai süükon smilüli jäpilik pö logod oma.

Ab üf ‚Akakij Akakievich’ jenöfo älogedomöv bosi, tän alo älogom su valikos kedetis feinik okik in penät kälöfik ifipenölis, e pas if lemud jevodik de top neseväädik seimik ipuböl äpladon oki sui jot oma ed äbladon me nudahogs vieni voik sui cüg, te täno äküpom, das no ärivom zänodi kedeta, ab luveratikumo zänodi süta. Posä ikömom lomio, sunädo äsei- dom oki leni tab, äslürfom spido eli ‚shhi’⁹ okik ed äfidom diledi buba- mita ko beb, leno äküpölo smeki onas; äfidom atosi valik ko musaks e ko utos valik, kelosi God ün tim et igevon. Isenölo primi stomägasvolikama, älöädom de tab, äsüramenom bügili labü nig ed ädepenom dokümis lomio ikeblinölis. Üf so äjenos, das somiks ädefons, ämekom desino — pro juit lönik — kopiedi pro ok it, mu pato if doküm no äbinon küpädik ma süper stüla, ab ma ladetam lü pösod seimik nulik u flunilabik.

Igo ün düps ut, kü sil gedik di ‚Peterburg’ löllico kvänikon e pöp löllik calanas efidon satio ed efidedon, alan äsä emögos pö on ma mesed page- tööl e ma luvil lönik; kü valans ya esääjäfälikons pos penam kniröl me penamaleplüm, pos dajäf aldelik, pos jäfs zesüdik okas e votikanas ed utos valik, kelosi men jäfädik libaviliko bligon pro ok ön mödot igo gretikum, kas zesüdosöv; kü calans spidoms ad fegeböö timi retik ad juit: seiman, kel binom nämälikum, vifagolom lü teatöp; seiman lü süt, esludölo ad gebön timi gönü lelogam lädahätilas seimik; seiman lü soara- zälül ad figebön timi dü plims jilepule bätodik seimik: faman sogoda smalik calanas; seiman — ed atos jenon suviküno — balugiko golom lü calasvist oka ini tead folid u kilid, ini cems smalik tel ko föfacem u kvisi- nöp e ko seks plöpas anik ad dekam vogädik, ko lampad u dinil votik sakrifotis mödik, klemi fidedas, spatas eflagöl; me vöds nemödik: igo ün tim ut, kü calans valik spearikoms bevü löds smalik flenädanas oksik ad kadapledön eli ‚Whist’ tatakik, slürfölo tiedi in värs ko fid biskutas tä

kopeks nemödik, danünatemölo smoki se piparüds lunik, konölo dü segiv kadas sagädi seimik edranöl de sogät löpik, keli Rusänan kanon noädön neföro ed ön stad nonik, ud igo, kitimo yegäd ad pabespiön no dabinon, dönuölo konotüli vönao sevädiki dö garnisunalebüdan, lü kel ekömoy ad sagön, das dil göba pecöpon¹⁰ de jevod mebamala fa el ‚Falconet’¹¹ — me vöds nemödik: igo ün tim ut, kü valans steifons ad muadön okis — ‚Akakij Akakievich’ äjäfikom me muad nonik. Nek äkanon sagön, das seimüpo ilogon omi pö soarazälül seimik. Posä ipenom ladälajuito, ägolom ad slipön, bü tüp ya ismililölo pö tik dö del fovik: „Kisi God ogevon-li ad de penön odelo?” So lif takedik pösoda, kel ko dünanamesed mö ruabs fol tum äsevom ad kotenön dö fät okik, äpaseton, e ba öpaseton jü båld ve mik, if mifätots difik no ädabinonsöv ve lifaveg pistürülöls — noe pro titula-, abi pro kläna-, duna-, kurakonsälals e pro konsälals valasotik, igo pro utans, kels ägivoms konsälis neke e kels it ägetoms otis de nek.

In ‚Peterburg’ neflen vemik dabinon pro valans mesedi mö ruabs fol tum u zao somödiki a yel getöls. Neflen at binon no votik, äsä flod nolüdik obas, do zuo i sagoy, das binon vemo saunüköl. Tü düp zülid göda, sevabo tü düp ebo et, kü süts pafulükons me golölangs lü diläd, primon ad dunön snipis so vemikis e dolikis nenvätälo ta nuds valik, das calans pidabik vero no sevons, kitopio pladons-la onis. Ün tim at, ven igo pö löpacalilabans flom dolon kodü flod e drems süükons in logs, titulakonsälals pidabik semikna binoms nenjeliks. Savamög balik binon ad durönön lenlabü mänedil slenik mögiküno vifiko sütis lul u mälis e poso tagön saido lunüpo me futs in spadäd yanana, jüs me dunamod somik fägs e tälenüls valiks dub flod dü vegam esäjäfidüköls ad duins calavoboda dönu vamikons. ‚Akakij Akakievich’ sis tim anik äprimom ad senön, das ön mod seimik pato vemik ätomos omi pö bæk e jot, do ästeifom ad duröön mögiküno vifiko spadi pilonöl. Fino ärefafom ad tikön, va mäned¹² omik älalon-la döfis seimik. Idalogölo staböfiko oni lomü ok, ätuvom, das pö tops tel u kils, efe pö bæk e jots, ivedon kotinastof gaodik voik; klöf sovemo ivorikon, das äleadon luvienön da hogs, e furastof sleatölo islifon valaflanio. Nedoyös sevön, das mäned ela ‚Akakij Akakievich’ id äjonidon pro calans as yegäd ad pakofön; igo äsädütoy one nemi nobik: mäned < ed änemoy oni vomakloti. Vo älalon binodi boso bisariki: kolet ona ün yel alik äsmalikumon ed aiplu äsmalikumon, ibä pägebon ad nägedön dilis votik klota. Näged no äjonon skili skrädana, e sek äklülädon binön nendoto nenfomik e nejönik. Isuemölo kodi säkäda, ‚Akakij Akakievich’

äsludom, das mäned ömuton papolön lü hiel ,Petrovich'¹³: skrädan sei möpo in tead folid len klänatridem älödöl, hikel — to log dädik oka e pogs love logod lölik — äjäfom saido benoplöpo me näged blitas e trelülagunas calanikas e valasotikas votikas — dido ven äbinom ön stad no brietik e no äbetikom in tikäl oka desinodi seimik votik. Dö skrädan at ga no sötoy-la nunön mödikosi, ab bio vönaoloveikod ya epubon, das in konot kalad pösoda alik muton pafümükön lölöfiko, täno no sötoy nedunön osi, äsif vögot büdik tonon-la: „Bepenolöd pro obs id eli ,Petrovich’ is!” Primo pänemom balugiko el ,Grigorij’ ed äbinom dutetan lä nouban seimik; äprimom panemön ,Petrovich’, sisä igetom lelivapenedi ed iprimom ad ludrinön vemo nämöfiko pötü zeladels valik: primo pötü cifiks, e latiku-mo nenvätälo pötü glügiks valiks, tefü kels krodül äkomädonöv in kaled. Tefü atos äblebom fiedik kol kösömots bütöletanas ed äfeitölo ko jimatan okik, änemom ofi vomi volädik e ji-Deutänani. Sekü utos, das ya emäniotob bosí dö jimatan, sötob sagön i dö of vödis anik; ab liedo nemödikos äsevädon dö of, ba te utos, das jimatan äbinof lä ,Petrovich’, igo älenlabof bonäti, no stofädi; ye — äsä jinos — no äkanof pleidülon me jön oka, alo pö kolköm ko of te soldats ä gardans ätlögoms disi bonät ofa, idunölo balna jästi me mustagaher ed ivögölo balna me vög patik seimik.

Älöpiogolölo ve tridem jü ,Petrovich’ zugöl, kel — sötoy dasevön snatiko osi — pibesmivon löliko me vat, moükabots e piprägenon dub smel spitik daiköl ut, kel ön mod kostik koedon drenön logis ed, äsä binos sevädik, komädon no panosükölo pö klänatridems valik domas in ,Peterburg’ — älöpiogolölo ve tridem, ,Akakij Akakievich’ ya ätikom dö utos, suämi liomödotik ,Petrovich’ öflagedom-la, e tiko äsludom ad no givön mödikumosi, ka ruabis tel. Yan äbinon maifik, bi lomaläd du ämökok fiti seimik ikoedof so-vemo smokön in kvisinöp, das no äbinos mögik ad logön igo blatadis gretikün. ,Akakij Akakievich’ äbeigolom da kvisinöp, no päküpölo igo fa lomaläd it, e fino änüstepom ini cem, kö äloegom seadön su tab vidik no pikölöl e pladön eli Petrovich, äsä ,Pasha’ Türkänik, lögis oka flegölo dis ok. Futs ma kösöm skrädanas me vob jäfölas äbinons nüdiks. E bü valikos äküpidon eli ,Akakij Akakievich’ gretatean gudiko sevädik pö om, labü nuel ön mod seimik mitulik, bigik e lesolidik, soäs kelon tortugik. Len särvig ela Petrovich spül sadina e fadas älagon, e pö kiens vorot seimik äbinon. Ya dü za minuts kil ästeigom fadi da hog nada, änedrefom, e sekü atos vemo äskanom tefü dag ed igo tefü fad it, ämurölo lafalaodiko: „Barbaran kion! no pasteigon; ebevikodol obi, o jäpülan vemik!” Pö ,Akakij Akakievich’ äbinos

neplistik, das ikömom tü minut ebo et, kü ,Petrovich' äskanom; älöfilom ad bonedön bosi ele Petrovich ün tim et, kü lätikan yä äbinom boso brietilik, ud äsä jimatan omik änotodof osi, „esäjäfäliskom yufü lugein, o diabilikan ballogik!” Ön stad somik el Petrovich kösömo go vilöfo äyilidom ed äbai- cedom, alnaedo igo äbiegom ed ädanisagom. Ye poso jimatan omik älükö- mof, äplonölo, das himatan ibinom-la brietik e sekü atos idunikom vobodi tä suäm tu pülik; ab so äjenos semikna, das älägivom könädi degkopekik bal, e säkäd ämoikon. Atna ,Petrovich' güo äjinom binön ön stad no brie- tik, e kludo stübik, todälik e vilöfik ad tuflagedön so suämi, das te diab ösuemon-la oni. ,Akakij Akakievich' ärefafom ad suemön atosi e tio äslu- dom, äsä sagoy dö klem disina büük, ad geikön lü yad primik, ab din ya piprimükön. ,Petrovich' äfääknibom logi balik oka logetölo lü om vemo du- draniko, ed el ,Akakij Akakievich' nenvilädo äsagom:

„Stadolös gudiko! o ,Petrovich’!”

„Vipob ole ad stadön gudiko, o cädasöl!” el Petrovich äsagom e lustra- bölo älüodom logi oka äl nams ela ,Akakij Akakievich’, bi ävilom dakü- pön, fanoti sota kinik etan äpolom.

„Ekö! ed ob ekömob lü ol, o ,Petrovich’, kodü etos...”

Nedosös sevön, das ,Akakij Akakievich’ änotodom oki mödadilo me präpods, ladvarbs e fino me vödüls ut, kels leno labons sinifi alseimik. If din äbinon go vemo fikulik, tän igo älabom kösömoti ad no fisagön lölöfiko seti, sodas vemo suvo, ven äprimom spikami me vöds: „Atos vo binon lölöfiko somik...” e poso ya nos ädabinon, ed om it äglömom osi, äcedölo, das ya ifisagom-la vali.

„Kis üfo binom-li?” el Petrovich äsagom ed otüpo ädalogram me log balik oka näileigedi lölik omik de kolet jü slivs, bäkadil, trelüls e knopahogs: utos valik, kelos äbinon vemo sevädk pö om, bi äbinon mekot lö- nik oma. Kösömot ebo at binon dutöfik ad skräddans; atos binon din ba- lid, keli jäfüdan somik odunon pö kolköm.

„Ekö! ed ob tefü utos, o ,Petrovich’!... sevabo mäned, klöf... ekö! logol, das valöpo pö tops votik binon vemo dulöfik, te boso epüfikon, e so jinos, äsva binon-la bälldik, ab binon nulik, too balugiko pö top bal binon boso somik... pö bäkatop, zuo nog pö jotatop bal boso evorikon, ed ekö! zuo pö jotatop et boso... ol it logol, das ats binons säkäds valik. E töbids vemik no paflagons...”

,Petrovich’ äsumom „vomakloti”, primo äseatenükom oni love tab, älelogom oni lunüpo, älemufükom doto kapi oka ed ätenükom nami oka

äl fenät ad gleipön tabakiäri klöpik labü pöträt generana seimik — no äsevädos, generana kinik, bi top, pö kel logod äbinon, pidusteigon fa doat e poso pifäikleibon dub papüraräg folgulik. Isnüfölo tabaki, ,Petrovich’ ätenidükom „vomakloti” len nams oka ed älelogom oni ta lit, e dönu älemufükom kapi oka. Poso äzüflekom kloti, sodas furot äbinon löpo, e dönu älemufükom, dönu ädesumom tegoti labü magod generana dub papüraräg pifäikleiböl e posä isteigädom tabaki ini nud oka, äfärümök, ämpladom tabakiäri e fino äsagom:

„Nö! no mögos ad nätkön; yet at klotastoka binon badakalietik!”

Pebam lada ela ,Akakij Akakievich’ pö vöds at istobon.

„Kikodo üfo no mögos-li? o ,Petrovich’!” äspikom tio me vögäd lebegik, äs cil, „jenöfo säkäd lölik binon, das pö jotatop boso evorikon, ga labol flabilis seimik...”

„Sio mögos ad tuvon flabilis, flabils ga potuvons,” ,Petrovich’ äspikom, „too nemögös-la ad lennägon onis, bi din binon vemo vorik, ekoe-doyöv-la kontagikön nadi — ed ekö! seko sunädo klöf slifon-la sleatölo.”

„Gudö! slifonös! ed olo sunädo gebolös nägedotili.”

„Nos ga dabinton, dat lenpladoy su ot nägedotili, kanon pafimükön len nos, vorikam binon tuvemik. Te nem blebon ot: klöf, ab if vien ulebladonöv, tän oseafalonöv.”

„Benö! alo ön mod seimik ofimükolöd! Lio atos mögon-la jenöfo, das somikos!...”

„Nö!” el Petrovich äspikom fümädiko, „atna kanoy dunön nosi. Din binon vemo badik. Ga obinos gudikum, ven tim nifüpik koldik ukömon, das omekolös binü yet at pro ol futaflabis, bi stog no so vamükön. Medi at Deutänans edatikons, dat lesumons-la okes moni mödikum (,Petrovich’ älöfom pö fädapöt ad nofilön Deutänanis); e tefü mäned: omutol, soäsä ya klülos, koedönmekön mänedi nulik pro ol.

Pö vöd: „nulik” < el ,Akakij Akakievich’ boso äperom logamafägi, äsvo demü fog, e vero valikos, kelos ädabinon in cem, äprimon ad mufön pakoboyümölo pö logam omik. Älogom kleiliko te generani labü logod dub papüraräg pifäikleiböl, su tegot tabakiära di ,Petrovich’ pimagöli.

„Lio üfo nulik zesüdon-li?” äspikom, du äbleibom stadön äsvo pö dri-majen, „ga igo no labob moni pro atos.”

„Si! nulik,” el Petrovich äspikom ön takedäl barbarälik.

„Benö! ed if omutoy-la tefü nulik, tän lio obinon-li ön mod somik?...”

„Sevabo liomödoti ofrädon-li?”

„Si!”

„Nendoto onedoy süramenön bankazötis kil mö ruabs luldeg sa suämi seimik zuik,” el Petrovich äspikom e pö atos äkobopedom graviko lipis oka. Vemo älöfom vobedis nämöfik, älöfom süpo ön mod seimik ad kudükön lölöfiko eki e poso ad küpedön kläno, logodajästi kinik men pikudüköl öjonülon pos vöds at.

„Ruabs tumluldeg tä mäned!” el ,Akakij Akakievich’ pidabik ävokädom, ba ävokädom balidnaedo dü lifüp oka sis moted, ibä ai ädistom de mödikans me vög nelaodik.

„Si! o cäda¹⁴!” el Petrovich äspikom, „zuo utos, mäned kinik paneodo-növ, flunon. Üf osupladoyöv love kolet martaplädi ed olenyümoyöv kapütüli ko furot sadinik, tän suäm vo orivon ruabis teltum.”

„O ,Petrovich’! begö!” el ,Akakij Akakievich’ äsagom me vögäd lebegik, no älelilölo e no ästeifüllölo ad lelilön vödis fa ,Petrovich’ pisagölis ko vobeds notodik valik oma, „onätükolöd ön mod seimik, dat din odünönös nog pu dü tim anik!”

„Alo nö! se atos odavedonöv sököl: ed odunön vobodi nensekik, ed olufegebön vaniko monemi,” el Petrovich äsagom, ed ,Akakij Akakievich’ pos vöds somik ädegolom ön stad lölöfiko pidädüköl.

E ,Petrovich’ pos mogol oma ästanom nog dü lunüp, ikobopedölo graviko lipis oka e no ijäfikölo me vobod; äkotenom, das no iperom stimise-vedi oka, ni ileadom bapükön skrädafebädi.

Isegolölo ini süt, ,Akakij Akakievich’ so äsenom oki, äsva ästadom in drimajen. „Ön mod somik din binon somik,” äsagom oke it, „dido no äbüocedob, das etos edavedon-la...” e latikumo: pos seil dü tim anik < äläsagom: „Soö! kio jenos! fino se atos din somik edavedon, ed obo dido leno ekanob igo büocedön, das so binos-la.” Atosi dönu seil lunüpik äsökon, pos kel äsagom: „Soö! liö! binon ebo at, nendoto leno peniludöl, sevabo... atosi ön mod nonik äkanoy-la... dinäd kio patik binon!” Posä isagom atosi, plas ögolom lomio, ägolom äl lüod vero güik, do om it no änildudom somikosi. Dü vegam cimiklinükan äkontagükom flani neklinik lölük oka ko om ed äblägükom jotatopi lölük klota omik; zem ma kipädot häta lölük päsestürülöni sui om se löpot doma päbumöl. Nosi atosa äkü-pom, e latikumo pas ven äjokom ta buigapoldan¹⁵, kel ipladölo su glun halebardi okik nilü ok äsestürom se honil¹⁶ sui pun tülumik oka tabaki, pas täno boso äsäkofudikom ed ädönugetom küpäli, ye te sekü utos, das buigapoldan äsagom: „Kikodo kripol-li ebo läi plödikamalogod obik?

pärunaveg üfo defon-li pro ol?" Atos ästigädon omi ad zilogön ed ad güflekön oki äl lom. Te is äprimom ad zänädön tikodis, ärefafom ad suemön stadi okik kleiliko e ma jenöf veratik, äprimom ad spikotön ko ok it ya no brefediko, ab süeniko e notodäliko, äsvo ko flenädan visedälik, ko kelan kanoy bespikön dini mu klänädiki e dranöfiki. „Benö! lenö!" ,Akakij Akakievich' äsagom, „nu no binos frutik ad spikön ko ,Petrovich'; nu binom somik... jimatan ejinof seimna daflapön omi. Gudikumo olükömobös lü om gödo ün sudel; pos zädel upasetiköl ostrabom ed obinom ön stad lafogalik, klu ön posbriestlustad onedom nogna ludrinön boso, ab jimatan no ogivof ome moni, ed ün tim et ob ön mod somik degkopekili ome... ini nam, e poso ga obinom träitöfikum, e täno tefü mäned so somikos oje-non..." So ,Akakij Akakievich' ibespikom dinädis ko ok it, ikuradükom oki it ed istebedom sudeli balidfovilk, e posä fagao iloegom segolön jimatanela Petrovich seimio se dom, äjutedom sunädo lü om. ,Petrovich' pos zädel dido vemo ästrabom, älüodükom kapi oka äl glun ed äbinom ön stad vemo lafogalik; ye pö atos valik sosus iseivom kodi visita, äsvo diab ästigädom-la omi. „No daloy dunön osi," äspikom, „binolös flenöfik ad bonedön dini nulik!" Pö tim ebo et ,Akakij Akakievich' ästeigom degkopekili ini nam omik. „Danisagob, o cädasöl! oklietob obi bosilo ad saun ola," el Petrovich äspikom, „e tefü mäned no nedolös kudön! no binon gebabik demü pötöf alseimik. Mänedi nulik ga onägob lobabiko pro ol, orajanobsös tefü atos!"

,Akakij Akakievich' nog ästeifülon ad spikön bosi dö näged, ab ,Petrovich' no ädalilom spikoti jü fin ed äsagom: „Ga fümo onägob nuliki pro ol, tefü atos lekonfidolös obi, ovobob lezilo. Igo omögos ad mekön ön mod somik, kel obaiädon ko vogäd enu epuböl: kolet pofäiknopon medü lufutil largentik ko largentaramat."

Ün timül ebo at ,Akakij Akakievich' ärefafom ad suemön, das no äbinos-la mögik ad vitön meki mänedä nulik, e lölöfiko äsäkuradikom. Jenöfo lio üfo ömekoy-li oni, gebölo kisi, moni kinik? Dido äkanom dilo lekonfidön premi fütürök pötü zäladel, ab mons at ya bü lunüp pibüolonnons ad pödutülon e pöseagivön bevü fräds. Äzesüdos ad dageton bliti nulik, fipelön jukele debi yönädik tä lenpladam tipotas nulik len donalögitegäds bäldeik buta, zuo äsötoy bonedön jinägane jitis kil, zuo balatis tel niklota ut, keli binos nepötöfik ad nemön in penäd büük... me vöds nemödik: mons lölöfiko valiks pöfegebondsös; ed igo if dilekan übinomöv so benädik, das pla ruabs foldeg premama ülonomöv suämi mö ruabs fol-

deglul u luldegs, tän alo nenvöladot verik seimik zesüdik öreton, fräd ad kel pö katäd pro mäned ösümonöv ad tof pö mel. Too dido äsevom, das ,Petrovich' älابом vimädi ad lonülön süpo suämi lemuik, keli te diab ibüocedon-la, sodas semikna jimatän it äbinof nekanik ad taetön oki ed ad no vokädön: „Kio dalienetiko bitol sekü kod seimik! o stupädan kiom! Votikna bligidom vobodi tio nenmesedo, ed atna disein nesiämik süpo ekoedon omi flagedön suämi so vemiki, das om it no frädom-la oti.“ Fe ga äsevom, das ,Petrovich' öbligidom bligi ad mekön mänedi igo tä ruabs jöldeg; ab lio üfo üdageton-li ruabis jöldeg at? Ba lafi suäma at ömögosal a ad tuvön; laf sio pötuvon-la; ba igo suäm bosilo mödikum; ab lio laf votik pödageton-li?... Ab bü ret reidan söton seivön, vio laf balid pidage-ton. ,Akakij Akakievich' älابом kösömi ad doseiton lubegafenigi bal de ruab alik päfegeböl ini bogil smalik me kik pifäilököl ko hogil in tegot piködöl pro dojedam usio mona. Pos pasetikam yelalafa alik äkontrolom suämi fomü kuprinamon pikobüköli ed äplaädom oti dub lukönäds lar-gentik. So äbleibom bitön sis lunüp ed ön mod somik dü yels anik suäm iklülädon pakobükön mö ruabs plu foldegs. Kluö! laf suäma ya äblümon; ab lio üfo laf votik pödageton-li? Lio ömögös-li ad dageton ruabis votik foldeg? ,Akakij Akakievich' äletikom, ainog äletikom ed äsludom, das önedos pö om läsükön frädi kösömkö pu ünü yel bal: önedom finidön nüsumi alsoarik tiera; no filidön kandelis soaro, ed if özesüdosöv ad du-nön bosi, ögolön ini cem jidalabana loatalöda ed övobön len kandel ofik; pö gol ve süts bestepön mögiküno leitiko e prüdiko pavastonis e tivilis, tio su tipots futa, dat ön mod somik no övorükön tusuniko jukasömäli; mögiküno nesuvö degivön jilavane koapastofädemä ad lavön, e dat no ömiotikonöv demü lenlab lunüpik, alnaedo ükönölo lomio ödoniojedön oni ed öbleibön lenlabön te cemakloti lafakotinik vemo yönädiki ed igo fa timalanän it no pädämüköli. Nedosös nunön snatiko, das primo boso äfi-kulos pö om ad kösömkön tefü tämikams somik, ab poso ön mod seimik kösöm äpubon, ed älaifövom gudikumo lifamodi at; igo lölöfiko äkösoümäkom ad faemön soaro; too äsvo pänulüdom me zib lanöfik, äkepolölo ninälü tikods okik tikamagoti laidüpik mänedä fütürük. Sis tim et dabin it oma äsva ävedon-la ön mod seimik lölöfikum, äsva imatikom-la, äsva pö-sod seimik votik äbinon-la lä om; äsif no äbinom soelik, ab lifajikompe-nan plitik seimik äbaiodof-la ad begolön kobü om lifavegi — e jikompe-nan at äbinof nek votik, äsä mäned¹⁷ ot ko vod bigik nino, ko furot legudik nevorikovik. Ävedom ön mod seimik lifälikum, igo kaladanämi-

kum, äs men, kel ya efümükön ed elonülon oke zeili. Pö logod e kondöt omiks dotäl, nekün ito inepubons — sevabo lienäds valik zogik e nefümäliks. Flamül semikna äsüikon pö logs omik, ninälü tikäl tikods mu bol-diks e küniks igo äpubons brefüpilo: ba ösupladoy-li sio martaplädi love kolet?¹⁸ Medit atosa tio isüükon pö om disipi. Balna ädepenölo dokümi igo tio ipökom, sodas tio mudöfo iluvokädom: „Vu!” ed ikrodedom oki. Ün mul alik nemu balna ävisitom eli Petrovich ad spikotön dö mäned, ki-topo äbinos-la gudikum ad remön klöfi, e kiniki ma köl, e tä suäm kinik, e fe boso pikudükom, ab ai ön stad kotenik ägekömom lomio, du äjäfä-lom me tik, das fino tim ga ökömon, ven atos valik püremon e ven mäned pümekon. Din äprimon ad progedön igo vifikumo, kas ibüocedom. Ta spets valik dilekan älonüлом pro ‚Akakij Akakievich’ premi no mö ruabs foldeg u foldegluls, ab sunädo mö ruabs mäldeg; va äbüosenälom-la, das mäned päneodon fa ‚Akakij Akakievich’, u va so äjenos-la fädo, ab alo dub atos pö om ruabs zuik teldeg äsüikons. Dinäd at ävifukumon dina-goli. Ba muls tel u kils cuna pülik nog äpasetons — e pö ‚Akakij Akakievich’ ruabs kurato zao jöldges pikobükons. Lad omik kösömo vemo takik äbinöl äprimon ad peböön. Ün del balid ya ägolom kobü el Petrovich lü selidöps. Äremoms klöfi vemo gudakalietiki, ed atos no äbinon bisarik, bi äbetikoms atosi büfo ya sis yelalaf ed ün mul leseledik no änigoloms ini selidöps ad vestigön canasuämis; ye seko ‚Petrovich’ it älesagom, das klöf gudakalietikum leno komädon. As stof furota ävälops kalkuti, ab so legudiki e nelivetiki, das — ma vöds ela Petrovich — nog plu ägudon, ka sadin, ed igo äbinon logotiko jönikum e glimikum. No äremoms marta-plädi, bi sio äbinon jerik; e pla on ävälops kataplädi gudikün in selidöp pituvöli, kataplädi ut, keli fagao ai äkanoy pölaceön as martapläd. ‚Petrovich’ äjäfom nenropo me mäned te dü vigs tel, bi lestekam suvik äzesüdon, e voto klot pifimekon-la jü timül gölikum. Tä vob ‚Petrovich’ äflagedom ruabis degtel; suämi nemödikum ön mod nonik äkanoy-la flagedön: valikos lölo pinägon me sadinafads dub yümet smalik telik, e ve yümet alik ‚Petrovich’ poso äkoedom loveön tutis okik, änupedölo figuris difik. Atos äjenon... fikulos ad nunön kurato, tü del fümik kinik, ab luve-rato tü del mu lezälikün in lif ela ‚Akakij Akakievich’, kü ‚Petrovich’ fino änublinom mänedi. Änublinom gödo oni, ebo bü tim ut, kü ömutoy golön ini diläd. Ün tim nonik votik mäned ibinonöv so pötik, bi ya ävedos flo-dastom pluuneplu vemöfik, ed, äsä äjinios, äjonülon malis tädik floda nog vemikuma. ‚Petrovich’ ädajonom oki ko mäned, äsä pötos pö skrädan gu-

dik. Notodot gravik ut äsüikon pö logod omik, keli ‚Akakij Akakievich’ no nog ilogom föro. Ajinom senälön lölöfiko baiädü jenöf, das idunom vobodi gretamafädik e das süpiko dub vob oka ijonom, gufur kion demiedükon skrädanis, kels te lenfimükoms furotis e nägedoms, de utans, kels nägoms vali primao. Äsüramenom mänedi se nudasärvätül, in kel äbli-nom oni; nudasärvätül änu pigeton de jilavan; pas pos atos äplifom oni ed äpladom ini pok oka ad gebäd fütürük. Isüramenölo mänedi, älagedom vemo pleido e du äkipom oni me nams bofik, ädojedom vemo skilädiko sui jots ela ‚Akakij Akakievich’; täno ätirom ed ädoniotirom oti pödo me nam äl glun; täno ämekom plifädadrapis love ‚Akakij Akakievich’ ön mod boso maifik. ‚Akakij Akakievich’, äbinölo men ko bälidot boso süenöfik, ävilom steifülon ad nümföön bosi ini slivs; ‚Petrovich’ äyufom ad lenükön i slivs — äklülädon binön klotugik i pö geb slivas. Brefo: mäned äklülädon dabön lölöfiko e kurato. ‚Petrovich’ no änedenom ad sagön pö benopöt, das te sekü kods ömik, bi älfifom nen selagaplatäd pö süt smalik e zuo sis lunüp äsevom eli ‚Akakij Akakievich’, sekü kod ebo et iflagedom suämi so nejeriki; e pö lesüt di ‚Nevskij’ iflagedoy-la de om tä vob teik ruabis veldeglul. ‚Akakij Akakievich’ no ävilom bespikön atosi ko ‚Petrovich’, zuo äbedredom suämis nämöfik valik, yufü kels ‚Petrovich’ älöfom ad kofudükön cütölo. Äfipelom ome, ädanisagom e sunädo ädegolom lenlabü mäned nulik lü diläd. ‚Petrovich’ äsegolom sökölo omi, ed äblibölo in süt, ya dü lunüp ältülogom fagao mänedi, e poso desino ägolom flanio, dat ökanom, übegolölo nestedöfavegi da lusüt krugik, dönü nürö-nön ini süt e lülogön nogna mänedi oka de flan votik, efe nemediko visoi-ko. Vüo ‚Akakij Akakievich’ ägolom ön ladälastad mu yubik. Äsenom ün timül alik minuta, das mäned nulik äbinon su jots oma, ed anna igo äsmilülm kodü juit ninälik. Jenöfö! pö atos gaenäts tel süikons: balflano binos vamik, votaflano binos gudik. Leno iküpom vegami e sunädo ireafom ini diläd; in spadäd yanana ädoniojedom mänedi oka, älelogom oni ed älükonfidom hiyanane ad käläd patik. Binos neseväädik, ön mod kinik in diläd valans sunädo äreafons ad sevön, das ‚Akakij Akakievich’ älabol mänedi nulik e das „vomaklot“ omik no plu ädabinon. Valans ün tim ot älürönons ini spadäd yanana ad logön mänedi nulik ela ‚Akakij Akakievich’. Äprimons ad benovipön, glidön omi, sodas primo etan te äsmili-lom, e latikumo igo jemäl äsüikon pö om. Ye ven valans, ilästepölo lü om, äprimons ad spikön, das äsötoy zelön pubi mänedi nulik ko drin lalkohola ad geb lunüpik ota e das pu ösötom jenükön soarazälüli pro ons

valik, ‚Akakij Akakievich’ lölöfiko äkofudikom, no äsevom, vio äsötom-la bitön, kisi üfo gespikön ed ön kodül kinik leyilön osi. Pos minuts anik ya äprimom, iredikölo lölöko, ad steifön ad süadükön vemo balugäliko, das at leno äbinon-la mäned nulik, das at äbinon-la jod, das at äbinon-la mäned bälde. Fino balan calanas, zuo yufan seimik donasekcionacifa, luverato ad jonön, das leno äbinom pleidälän ed igo äkosädom ko donikumans leigodü ok it, äsagom: „Benö! so binosös, das ob pla el ‚Akakij Akakievich’ jenükobös soarazälüli, e vüdöb olis adelo läi ob ad tiedidrin: ga labob, äsvo ma desin seimik, adelo nemadeli.” Calans dido sunädo äbenovipoms yufani donasekcionacifa ed ädasumoms vilöfo mobi at. ‚Akakij Akakievich’ ya äprimom ad refudön vüdi at ön kodüls difik, ab valans äprimons ad spikön, das so öbinos neplütik, das vo öbinos jemod e lunof, e seko ön mod lenonik ädalom refudön. Too poso äsenälom plidi, ven imemikom, das dub atos ölabom benopöti ad spatön i soaro lenlabü mäned nulik. Del lölöko at äbinon pro ‚Akakij Akakievich’ äsvo zeladel mu veütik, lezälük. Ägekömom lomio ön ladälästad mu yubik, ädoniojedom mänedi ed älägom spalo oni len völ, ilelogölo dafrediko nogna klöfi e furoti, e poso desino äsüramenom leigodio „vomakloti” büük okik lölöfiko ivoriköli. Älülogedom ati ed igo om it äsmilom: kio vemik dist äbinon! E nog lunüpo pö fidäd äsmilülm alnaedo, kü pö tikäl omik äsüikon stad ut, ön kel „vomaklot” äbinon. Äfidädom fredo, e pos fidäd no plu äpenom bosi, sevabo dokümis alseimik, ed äbitom so: boso ädajuitom takädi su bed, jüs idagikos. Poso nes zögön dini äklotom oki, äsupladom mänedi sui jotem oka ed äsekömom ini süt. In top kuratik kinik calan ivüdöl älödom: atosi liedo no fägob ad nunön; memäl primon ad pölükön vemo obi, e valikos, kel dabinon in ‚Peterburg’: süts e doms valiks so ekoboyumikons ed epemikons in tikäl, das vemo fikulos ad seükön usao seimosi ön stad peleodüköl. Vio din ästadonöv, alo pu utos äveräton, das calan älödom in dil gudikün zifa — seko vemo no nilo de lödöp ela ‚Akakij Akakievich’. Primo äzesüdos pö el ‚Akakij Akakievich’ ad dugolön sütis nenmenik seimik ko litükam nenämöfik, ab ma proged nilikama lü lödöp calana süts ävedons liföfikums, pöpagikums e plu pilitüköls. Beigolans äprimons ad beijutedön suvöfikumo, id äprimofs ad komädon läds jöniko piklotöls, len mans kolets bivaplädik äkomädons, nesuvikumo äkomädoms els ‚van’ki’¹⁹ ko slifavabils boadik treilik oksik bundano me klufils pigoldöl ästegöl piblimöls — güö! nenpläoto äkomädoms vabistirans spidiälik lenlabü luhäts frambodakölik veluvik, in slifavabils pilaigöl, ko

tegeds beraskinik; e bökvabbs ko böks pisälägöl äbeijutedons ve süt, ätaröbölo vabis okik ko ton skriköl ta nif. „Akakij Akakievich” älogedom atosi valik, äsä bosí vero nuliki. Ya dü yels anik no äsegolom soaro ini süt. Ön nuläl ästopom fo lefenät pälitüköl selidöpa ad lülogön magodi, pö kel pimagof vom jönik seimik, kel ädejedof de ok juli, intüdükölo ön mod somik lögi lölik, zuo vemo löfidiki; e po bæk ofik se yan cema votik man seimik labü cügabalibs e cünabalib jönik donü lip äsesteigom kapi oka. „Akakij Akakievich” balna älemufükom kapi oka ed äsmilülm, e poso äbleibom golön ma vegam okik. Kikodo äsmilülm: va kodü utos, das ikolkömom yegi lölöfiko nesevädi, ab tefü kel ye pö alan sukäl seimik alo päkipedon, u va itikom, leigoäs calans mödik votik, so: „Benö! o Fransänans kion! no zesüdos-la ad dönuön nogna, das if evilonsöv bosi somik, tän fümo edunonsöv somikosi...” E so äbinos-la mögik, das no itikodom igo atosi, bi leno kanoy dadranön ninäliü lan mena e seivön utosi valik, kelosi betikonöv. Fino ärivom domi, in kel yufan donaseikonacifa pilödädom. Yufan donaseikonacifa älödom äs lüxüödan: lantär äliton pö tridem, lödöp äbinon su tead telid. Intügolölo ini föfacem, „Akakij Akakievich” älogom su glun kedis voik gumaplöjukas. Bevü ons zänodü cem samovar ästanon, änoidölo ed äseletölo stemi fomü lefogils. Len völs älagongs bundano te mäneds sa reinaguns, bevü kels ans äbinons igo labü kolets bivaplädik u labü revärs sadinik. Votaflanü völ äbinons lilamoviks noid e spikam, kels sunädo ävedons kleiliks e nedumiks, posä yan imaifikon e dünan isegolom labü bütöm pibepladöl ko värs pivagüköl, kremskal e bäset labü biscuts. Äjinos, das calans ya bü lunüp ikobikoms ed alan ifidrinom väreti balid tieda. „Akakij Akakievich”, id ilägölo mänedi okik, änükömom ini cem, e fo om leigüpo kandels, calans, pips, tabs pro kadapledam äpubbons leklärvifiko; e nofümiko äbluvükons lilami omik spikotam vifik de flans valik älöpiokömöl e noid stulas päfeapladöl. Vemo neskliko ästopom zänodü cem, äbetikölo ed ästeifülo ad datikön utosi, kelosi ösötom-la dunön. Ab ya iküpoy omi, igetedoy ko vokäd, e valans ün tim ot äkömoms lü föfacem e dönu älelogoms mänedi omik. „Akakij Akakievich”, do primo dilo ibrulälom, ab bi äbinom pösod fiedaladälik, änukanom ad no fredön, äküpedölo, vio valans ilobons mänedi. Poso dido valans äglömom ed omi e mänedi omik, ed älüodükons küpäli okas, äsä binos kösömk, ad tabs pro kadapled: „whist” ijoniidöls. Atos valik: noid, spikam e mödot menas, atos valik äbinon boso bisarik pö el „Akakij Akakievich”. Balugiko no äsevom, vio äsötom bitön, kipladio äsö-

tom pladön namis, futis e magedi lölik oka; fino äseidom oki len kadaple-dans, älülogom kadis, nu älülogedom logodi balana, täno votikana, e pos tim anik äprimom ad cavön, senälön naïti, mu pato sekü utos, das ya sis lunüp tim ut ikömon, pö kel ma kösöm okik ägolom ad slipön. Ävilom leditön de daifidan, ab äneletoy atosi ome, äsagölo, das bligäliko ösötöy drinön stimü klot nulik Jampännavini mö väret bal. Pos pasetikam düpla-fa äbötoy sänedi binädöl me salad ko ,vinaigrette', me bubamit koldik, foadabastet, kekils svidik e Jampänavin. Ämütöy eli ,Akakij Akakievich' ad fidrinön väretis tel, pos kels äsenälom, das in cem ävedos fredikum, ye ön mod lenonik äkanom glömön, das ya äbinos düp: degtel < e das ya sis lunüp ämutom-la golön lomio. Dat ön mod seimik daifidan no ösludom ad stöpädön omi, äsegolom nenkürido se cem, ätuvom in föfacem mäne-di, keli nen moam senäla bosik pida äloegom seatön su glun, ädelemufü-kom, de kel ädesumom breküli alik, keli äsupladom sui jotem oka ed äne-xänom ve tridem äl süt. In süt nog äbinos litik. Lucaniselidöps ömik: kluböps valatimik at menas dünöl e valasotikas < äbinons maifiks, ye votiks, kels ifärmons, too äjonons flumi lunik svieta labü lunot lölik yana-slitoda, ämalöli, das spadäds at no nog isädalabons sogi e ba domajidü-nans u domahidünans äbleibbons finükön okikis bespiki sagädas e spiko-tamis, äsüükölo pö siörs okas bluvi lölöfik pötü steböps okas. ,Akakij Akakievich' ägolom ön ladälod fredälik, igo süpo boso ärönom — sekü kod nesevädik — sökölo lädi seimik, jikel leklärvifiko äbeigolof e pö jikel dil alik koapa äjonülon mufi plödakösömk. Ab too tü tim ot ästopom ed älaigolom dönu äsä büükumo vemo nevifiko, zuo om it äreafom ad stun dö vifagol trotasümik okik ön mod nesevädik isüüköl. Suno süts soalöfik ut äprimons ad pubön fo om, kels igo delo no binons vemo fredauliks, ed ön mafäd pluikum so binos soaro. Nu nog plu ävedons stiliks e soalöfiks; sütalampads äprimons ad logädön nesuvikumo — klülabiko pö topäd at ya äblümoy litükamaleüli nemödikum; boadadoms, kiuds äbeizugons; men nonik ädabinon züamo; te nif änidiülon love süts, zuo ludomils lövik taköl äblägons glifükölo ko fenätkäped pifärmüköl. Änilikom lü top ut, kü süt pidilon fa piad nenfinik labü doms töbo älogädöls len votaflan ona, piad kelik älogoton äs däsärt dredabik.

Fago — te God äsevon-la, kitopo — lampadalit änidiülon in poldabuig seimik, kel äjinon topön len volafin. Lefred ela ,Akakij Akakievich' tü timül ot ön mod seimik vemo äläsikon. Ästepom sui piad nen moam dre-däla nenvilädik seimik, lekurato äsva ladäl omik äbüosenälon-la bosi

badik. Ägelogom ed älogom ziöpio: äsvo mel ädabinon-la zü om. „Nö! binosös gudikum igo no ad logön,” ätikom ed ägolom, ifärmükölo logis oka, e ven isäfärmüköm onis ad seivön, va miedalien piada äbinon-la nilik, sunädo äloegom stanön fo ok tio nemediko fo nud menis seimik labü mustags — menis füümiko kinikis, ya leno äfagom ad logön kleiliko. Val ävedon nelogamovikum pö logam oma äsvo sekü fogikam, ed äpebos in blöt. „Mäned at ga binon obik!” balan omas äsagom me vög drumöl, igleipölo omi len kolet. ,Akakij Akakievich’ ya tio ivokädom: „Yufö!”, ven votikan älenseitom nemediko leni mud omik puni okik zao so gretotiki äs kap calana, isagölo: „Dalol-la vokädön, ab täno... ekö!” El ,Akakij Akakievich’ te äsenom, vio idesumoy de om mänedi, itridodoy omi me kien, e täno äfalom poloveo ini nif e no plu äsenom bosi. Pos minutus anik äsevälöfikom ed älöädom ad stanön su futs oka, ab nek ya ädabinon. Äsenom, das in fel äkoldos e mäned änonon, äprimom ad vokädön, ab vög äjinon binön vero nefägil ad rivön miedi piada. Ön däasper, nenfeniko ävokädölo, äjutedom ad rönön love piad kurato lü buig, nilü kel buiga-poldan ästanom ed istutölo su halebard okik älogedom, äsa äjinos nitedälo, bi ävilom sevön, sekü kod maleditilik kinik himen fagao ärönom lü om ed ävokädom. ,Akakij Akakievich’, ilürönölo läi om, äprimom me vög heköl ad vokädön, das äslipom ed ädaküpedom lenosi, no äküpom, vio äbetifoy meni. Buigapoldan ägespikom, das ilogom nosi, das iloegom stöpön pösodis seimik tel omi zänodü piad, ye icedom, das etans äbinons flenädans omik; zuo plas äzanom vaniko, odelo ügolomös lü harata-poldan, täno haratapoldan ödatuvülm, kin isumon mänedi. ,Akakij Akakievich’ älürönom lomio ön stad vero slapik: hers, kels nog äkomädons pö om ön mafäd smalik len tämeps e kapapödot, lölöfiko pisäleodükons; koapaflan e blöt e blit lölilik pitegons me nif. Jibälidan: jidalaban loata-löda, ilelilölo nokami levemik ta yan, spido äjutedof se bed e ko juk te len fut bal ärönof ad maiftükön yani, du fäitirölo äkipof topü blöt oka me nam sekü puedäl jiti; ab posä imaiftükof yani, ädestepof pödö, ilogölo eli ,Akakij Akakievich’ ko logot somik. E ven änunom, kinik ibinon dinajenäd, äkoedof löpójutedön namis oka ed äsagof, das äzesüdosös ad golön nemediko lü poldacif diläda, das haratapoldan öcütom, öppromom yufi ed öprimom ad dunön te jino datuvüli; ed äbinosös gudikün ad golön nemediko lü poldacif diläda; das igo äsevädom pö of, bi jiel ,Anna’: ji-Suomiyänan büükumo pö of idunodöl as jikvisinan < nu äcalikof as cilijikälädan läi poldacif diläda, das suvo logof omi it, vio beivabom bei dom onsik,

e das i komom ün sudel alik in glüg, plekom, ye otüpo fredo logedom valanis, e das kodü dinäds at, äsä klülädos se valikos, luverato binom pösod gudik. Ilelilölo cödoti at, „Akakij Akakievich’ ön stad glifik älugolom ini cem okik, e vio äbelifädom neiti us, padälösös ad magälön utane, kel kanon ön mafädalseimik fomälön medü tikäl oka stadi votikana. Göla-gödo ädegolom lü poldacif diläda; ab änunoy, das äslipom; äkömom tü düp degid, dönu änunoy: „slipom”; äkömom tü dup degbalid, änunoy: „poldacif diläda ga fabinom lomo”; täno tü koledüp, ab penans in stebedacem leno äviloms letön omi ed äviloms almodo seivön, tefü dinäd kinik e neidot kinik ikoedon kömön omi e kis üfo ijenon. Seko fino „Akakij Akakievich’ balna dü lifüp oka äsludom ad jonülön kaladanämi ed äsagom fümäliko, das änedom logön pösodiko poldacifi it diläda, das no ädaloy neletön omi, das ilükömom de diläd ministerik tefü calablig, e das ebo ven üplonomöv-la calöfiko oy, täno sunädo öreafoyöv-la ini ditret. Atosi penans no äkünoms ad taspiön me bos, e balan omas ägolom ad vokön poldacifi. Poldacif diläda äträitom ön mod seimik vemo bisarik konoti dö rav mäneda. Plas ilüälükom küpäli ad ledin, äprimom ad dasäköön eli „Akakij Akakievich”: e sekü kod kinik so latiko igekömom, e va no inükömom-la ini lesinöp seimik e va no istebom-la dü tim anik us, sodas „Akakij Akakievich” lölöfiko äkofudikom ed äsegolom de om, no äsevölo, va bejäfot calöfik tefü mäned ögeton-la jäfotagoli nomädik u no. Dü del lölilik at änekomom in bür (jenet balik dü lifüp omik). Ün del fovik äkomikom ko logot lölöko paelik ed in „vomaklot” bäldeik okik, kel ivedon nog miserabikum. Kon dö rav mäneda, toä calans somik ikomädoms, kels no inedemons igo pö jenet at mögodi ad besmilön eli „Akakij Akakievich”, ye äfäkükon mödikanis. Äsludikoms sunädo ad jenükön moninükobükami kobädik gönü om, ab äplöpoms ad kädedön pülikosi voik, bi calans igo nen etos ya ifegeboms monis mödik, ilebonedölo pöträti dilekana e buki seimik bal ma levüdam sekionacifa, hikel äbinom flenädan lautana — soö! finasuäm äklülädon binön vemo pülik. Balan seimik fa kelied pästigädöl pu äsludikom ad yufön eli „Akakij Akakievich” me konsäl gudik, isagölo, das no ögolomös lü haratapoldan, bi do ümögös-la ad jenön so, das haratapoldan, if üvilomöv meritön lobülü cifefa okik, ötuvom ön mod seimik mänedi, ab mäned at too öblibon in poldabür, if no ögevom blöfis lonöfik, das din at äleduton lü om; ed äbinosös mu gudikün, das ölüükicomös lü pösod veütik ömik, das pösod veütik, üspodölo ed ükosikölo ko mens päneodöl, ökanom koedön progedön vifikumo bejäfoti poldavestigik.

Moamü tikamagots votik ,Akakij Akakievich' äsludom ad golön lü *pösod veütik*. Cal onik fümo kinik äbinon e calabligis kinik äflagon de *pösod veütik*: atos jünu blebon nesevädik. Nedoyös sevön, das *pösod veütik ömik* bü brefüp ivedom *pösod veütik*, e bü tim et äbinom *pösod neveütik*. Reto vobaplad oma e nu no pälecedon *veütik* leigodü votiks efe nog *veütikums*. Ab ai kanoy tuvön sogodi somik menas, pro kelans neveütikos ma leced votikanas ya binon *veütikos*. Too ästeifom ad vemükön *veüti* oka me meds mödik votik, sevabo: so ilonom, das donacalans äkosgolomsös omi ya su tridem, ven äkömom ini bür ad vobön; das nek äkünonös ad dajonön oki nemediko lo om, e das val äjenädonös ma leod mu nenoamovik: cämaregistarän änunodomös lo sekretan provinik, täno sekretan provinik lo konsälän titulik u votik, lo kelan atos iklülädonöv mögön, e das seko nunod ya ärivonös omi. Vi! so in „Rus“ saludik val pedrefon dub züpäd, alan södunon sami cifa okik e steifülon ad magulön otani. Igo sagoy, das titulakonsälal seimik, posä ivedükoy omi cifi büra soelik smalik seimik, sunädo äfomom pro ok medü ditavöls cemi patik, inemölo oni „cemi koma calöfik“, ed äkoedom stanön fo yan lojadadünanis seimik labü kolets redik ä lenlabü kravats, kelans ägleipoms len gleiped telyana ed ämaiftükoms oni pro äkömölan alik, do in „cem koma calöfik“ te penamatab komunik töbo äkanon papladön. Duneds pö kosäd e kösömots *pösoda veütik* äbinons süenöfiks e graviks, ab no komplistik. Stabaced sita omik äbinon sevä. „Sevä, sevä e... sevä,“ äsagom kösömiko e pö vöd lätk kösömiko älögedom vemo cădiko lü logod utana, kele äsagom. Too reto kod nonik ädabinon pro atos, bi degat calanas kopädi guverik lölük büra äbinädükölas nen etos ya ästadon ön dred pötöfik; iküpölo faga omi, sunädo ästöpedon vobodi ed ästebedon stanölo löiko, jüs cif ödugolom cemi. Spikot kösömik omik ko sumätöfans bosilo äjonülön seväri ed äbinädon tio me fraseods kil: „Lio künol-li? Sevol-li, ko kim spikol? Suemol-li, kim binom fo ol?“ Too äbinom himen gudik ninälü lan oka: e gudälik kol flenädans, e düniälik, ab gener lölöfiko ipöladugon omi. Igetölo diniti generana, ön mod seimik äbrulälom, ädeikom de lifaveg verätik e lölöfiko no äsevom, lio ösötom bitön. If so äjenos, das äbinom sogü leigagredätans oka, nog äkondötom äsä men legudik, men vemo ritik, ön tefs mödik igo men no stupik; ab sosus sö äjenos pö om, das äreafom ini sog, kö ädabinons mens mö gredät pu bal donikums ka om, us ga äkondötom lemu nepötöfiko: sevabo äseilom, e stad oma äsüükon pidi – zuo nog vemikumi demü utos, das igo om it äniludom, das

ikanomöv felifädön timi ön mod neleigodoviko gudikum. In logs omik semikna pääkupon notod desira vemiik ad kompenikön pö spikotam nitedik seimik e sogon oki lä sogod, ab ästöpädon omi tikod: atos üfo no öbinonöv-li tuvemo nepötöfik flanaü om? no öbinonöv-li komunöfik? e no ölästikomöv-li dub atos veüti oka? E sekü blöfads ninälük somik ai älaibinom pö stad seilik ot, te nesuviko äjafädom tonis balugik seimik, ed ön mod somik ädagetom sevädi as men mu naütilk. Lo pösod veüтик ebo soik el „Akakij Akakievich“ obsik äkomikom, zuo äkomikom ün tim mu negönik, vemo nepötatimo pro ok it, do reto pötatimo pro pösod veüтик. Pösod veüтик äkomom in vobacem okik ed ijäfikom vemo, mu vemo fređofiko me spikod ko sevädan yönädik ömik bü brefüp ilükömöök oka äflenädan cilüpik, ko kelan dü yels anik no äkobikoms. Tü tim ebo et änunädy ome, das el Bashmachkin seimik ilükömom. Äsäkom brefediko: „Kim atan binom-li?“ Ägespikoy ome: „Calan seimik.“ — „Kleilö! kanom stebedön, nu no binos pötatim,“ himen veüтик äspikom. Pö atos sötoyös nunön, das himen veüтик nendoto bosilo älugom: pö om äbinos pötatim, ya sis lunüp ibespikom vali koflenädan, e ya lunüpo ästöpedoms spikotam me vüyüm seilas vemo lunikas, te fiböfo äluröbölö küidis oda ed äspikölo semikna: „So ga binos, o ,Ivan Abramovich!“ — „Kio binos! o ,Stepan Varlamovich!“ Ab to atos valik ye äbüedom stebedön calani, dat öjönomflenädane: pösod sis lunüp no idunodöl calo e lönadomo in länäd lunüpo ilödöl, violunuipo calans ästebedoms lä om in stebedacem. Posä fino saidio ifespikom mödikosi, e nog mödikumo iseilom saidio ed ifesmökom zigarili in kovenastul vemo plitik labü bärkastutöm kledöl, fino jino äreaform-la süpiko ad memön bosi ed äspikom sekretane ko doküms pro nunodam len telyan istopöle: „Vüö! us ga stanom, if no pölob, calan; sagolöd ome, das dalom nügolön.“ Ilogölo logoti sufodik ela „Akakij Akakievich“ e näileigedi vorik omik, süpo äflekum oki lü om ed äspikom: „Kisi neodol-li?“ — me vögäd brefedik e düfälük ut, keli desino ilärnom blümikölo ad gebön cemü ok, ibinölo soalik e fo lok, nog mö vig bal bü lüsum cala nuik okik e dinita generik. „Akakij Akakievich“ go gölo ya äsenälom plafi pötöfik, boso äkofudikom e soäsä äkanom, efe viomafädo skiläd spiköfavik ämögükönöv ome osi, äplänom ko läyüm nog suvöfikum, ka ün tim votik, vödilas: „somik“, das (ässä äsagom) mänedi ibinon vero nulik, e nu piberavom ön mod nenmenäтик, e das älüikom lü om, dat me begapenäd okik ön mod alseimik... sevabo öprimükömös spodi ko s.²⁰: lëpapoldacalal < u ko ek votik ed ökoedomös tuvön mänedi. Pö ge-

neran — binos nesevädik, sekü kod kinik — kondöt at äjinon binön tuboldik.

„Liö! o cädasöl!” äbleibom sagön brefediko, „no sevol-li üfo leodüü kami jäfotas? kiöpio enükömol-li? no sevol-li üfo, vio bejäfoy dinis? Dö atos büküño emutolöv dunidükön begi büre; doküm elükömonöv lü donasektionacif, täno lü sekionacif, poso pelovegivonöv sekretane, e sekretan ya eblinomöv oti obe...”

„Ab — or, o cädal!” el ,Akakij Akakievich’ äspikom, du ästeifom ad zänädön töbido blümäli oka ma mafäd pülik lölik ut, keli äklülädomöv labön, ed äsenom otüpo, das isuetom jeikiko, „ekünob ad töbon ori: cädal < sekü utos, das sekretans binons mens sota somik... binädükons pöpi nekonfidovik.”

„Kis-li? kis-li? kis-li?” pösod veütik äspikom. „Se fonät kinik egetol-li lüäli somik? se fonät kinik tikodis somik egetol-li? komipääl kion ga espearikon bevvü hiyunans ta cifs e löpikans!”

Pösod veütik no äjinom küpön, das ,Akakij Akakievich’ ya irivom bälldoti yelas mödikum ka luldegas. Kluo üf sio äkanomöv panemön: hiyuan, täno te tefädiko, sevabo pö leigod tefü utan, kel ya älalon bälldoti yelas veldeg.

„Sevol-li, lü kim espikol atosi? suemol-li, kim binom fo ol? suemol-li atosi, suemol-li atosi? säkob ole osi.”

Pö timül et ätagom me fut oka, ilöpükölo vövädi oka jü tonod so vemöfik, das dred ässüikonöv igo no pö ,Akakij Akakievich’. ,Akakij Akakievich’ sunädo ästifikom, ävakulom, äleadom dremilön koapi lölik oka ed ön mod nonik äfagom ad stanön; if galedans sunädo no ilürönomsöv ad stütön omi, ko el kli! idofalomöv sui glun; äsepoley omi ön stad tio nemufik. E pösod veütik ön stad kotenik sekü utos, das vobed igo ipluon tefü spet, äd ön stad lölöfiko lejuitik kodü tikod, das vöd omik igo äkanon koedön lesuidikön meni, me flanaloged älogedom flenädani okik ad seivön, vio älecedom atosi, e nen moam juita äküpom, das flenädan okik äbinom ön stad munofümik ed igo äprimom flanaü ok ad senälön oko dredi.

Vio inexänom ve tridem, vio isegolom sütio: nosi atosa ,Akakij Akakievich’ ya no ämemom. No äsenom namis, ni lögis. Dü lifüp lölik oka no nog pilublamom sovemo fa generan, zuo i se minister foginik. Ägolom pö nifadavir äruroröl in süts, imaifükölo mudi oka, ed aidönu ädekom de pärunavegs; vien ma kösömot di ,Peterburg’ älebladon lü om de vienüds

valik fol, se lusüts valik. Sunädo maläd bufodik²¹ pänübladon ini gug oma, e ven ärivom domi, no äfagom ad sagön vödi nemu bali; löliko äsvolikom ed ävedom malädan bedöfik. Sovemo ömna klülädon vobedön lublam pötöfik! Ün del ebo balidfovik fifahit vemik äsüikon pö om. Danädü yuf giviälük klimata di ‚Peterburg’ maläd äprogedon vifikumo, kas äkanoy-la spetön, e ven sanan ädajonom oki, posä ixamädom pebi, äplöpom ad datikön medi nonik, pläs äbüdülom lekäli me komprät hitik, ye te dat yuf benodik sanava no ödefon pö malädan; e reto pö tim ot ädanotükom pro om pos deleneit bal e lafik deadami nevitovik. Pos kelos älükom lü jidalaban loatalöda ed äspikom: „Ed ol, o jidiganil! no fegebolöd vaniko timi, suniküno bonedolöd ome sarki peinik, bi ut kvärepaaboadik obinon tu jerik pro om.” Va ‚Akakij Akakievich’ älelilom vödis pisagöl at ä pro ok mifätkis, ed igo üf älelilomöv, va ilabons-la vobedi pro om dafäküköli, va ipidom-la lifi liedafulik oka: nos atosa sevädon, bi ästادom ai pö fifahit e delir. Visions — aidönu bisarikums — nenstopo ätikologädons pö om: nu älogom hieli Petrovich ed äbonedom ome admekön mänedi ko träps seimik pro tifans, kels, äsä haludo äjinos laidulo lü om, äbinons-la dis bed, ed igo alminutiko ävokom lödijidalabani ad seramenön tifani bal de ok disaü bedateged; täno äsäkom, kikodo „vomaklot” bälde omik älagon fo om, do älabom mänedi nulik; nu haludo äjinos lü om, das ästanom fo generan, älelilölo lublami pötöfik, ed ai äläsagom: „Binob döbik, or, o cädal!”; täno fino igo äblasfämom lunofölo medü sag vödas mu dredabikas, sodas jibäldanil: dalaban loatalöda < igo äkrodedof oki, bi primao ilelihof de om nosi sümik, zuo i bi vöds at äsökons nemediko eli „or, o cädal!”. Fovo äspikom nensiämikosi voik, sodas nosi äkanoy-la suemön; te äkanoy küpön, das vöds e tikods pemiks älüodikons ad mäned ebo ot. Fino ‚Akakij Akakievich’ pidabik äleadom sekömön lani okik. Ni cemi ni dala-botilis omikis äsniloy kipedio, bi balido gerans no ädabinons, e telido gerotadins vemo nemödiks äposbinons, sevabo: tuf penamaganaleplümas, kvaït papüra vietik pro calöfadoküms, pärs kil lustogas, knops tel u kils de blit piliviosleitöls, e „vomaklot” pö reidan ya sevädöl. Lü kin atos valik eledutikon, te God sevon-la; atosi — koefobös osi! — igo no eseividom utan, kel konomjenotemi at. Eli ‚Akakij Akakievich’ ämovalboy ed äsepüloy. E ‚Peterburg’ älaibinon nen ‚Akakij Akakievich’, äsif neföro igo idabinom-la in on. Änepubon ed ämoikon dabinaäd fa nek päjelöl, pö nek ädigöl, neki änitedöl, ad ok igo no ilüälüköl küpäli pu natavana no änedenmöla mögodi alik ad fanön kipölo me peän musaki kösömk ed ad lelogön

oni medü daluskop; dabinäd kofis büranas sufodiko äsfälöl, e nen jenot plödakösömik alseimik in sepül ämoiköl, ab too pö kelan pu brefüpo bü fin lifüpa fomü mäned äsvo visitan litik²² lekläravifo äpubon lifi pidabik pülatimilo älföfüköl, e dabinädi kelik poso mifät leigoso nesufidoviko äreifon, äsä äreifon nämädanis vola isik!...²³ Latikumo mö dels anik pos deadam omik galedan se diläd pilesedom lü löt omik ko büd pro om ad komikön nenzogo — cif (ässä äsagom) äflagom osi. Ab galedan ämutom gekömön nensekiko, inunodölo, das etan no plu äkanom lükömön, ed as gespik ad sák: „kikodo-li?” ägebom notodamodi ko vöds sököl: „Benö! balugiko ya edeadom, esepüloy omi bü dels fol.” Ön mod somik idagetoy in diläd sevi dö deadam ela ‚Akakij Akakievich’, ed ün del balidfovik ya äseadom pö plad omik calan nulik, mödo gretikum ma geilot ed äpladöl penamo tonatis me penät no plu so stedik, ab ön mod mödo klivikum e slobikum.

Ab töbo ek ekanon-la fomälön, das atos valik no nog binon konot lölik dö ‚Akakij Akakievich’, das pebüojonidükos ome ad lailifön joviko ünü dels anik pos deadam okik, kelos äbinon-la äsvo givulot pro om demü lif omik fa nek piküpöl. Ab so ejenos, e jenotem plonabik obas süpiko geton fijenoti magälük. Da ‚Peterburg’ sagäds lesüpo äspearikons, das nilü pon: ‚Kalinkin’ < e mödo fagikumo iprimom ad dajönön neito oki deadan labü maged calana mänedi seimik pitiföl suköla, deadan kelik ön kodül küpa mänedä pitiföl ädesumom se jots valanas — no ädemölo diniti e tituli — mänedis valasotik, efe labü katapläd, bivapläd, vod, i nifüpaplögunis rä-kunaskinik, renaraskinik, beraskinik... brefo: canis binü pläds e skins nenpläoto valasotiks, medü kels mens ireafons ad tiket ad tegön skini lönük. Balan calanas se diläd älogom me logs lönük oka deadani e sunädo ämemosevom omi asä eli ‚Akakij Akakievich’, ab too atos sovemo idredükön omi, das äjutedom ad morönön me näms valik lögas okik e sekü atos no äkanom lelogän gudiko, e te älogom, vio etan fagao ädunom kol om jästi tädöl me doat. De flans valik plons daduliko älükömons, das bäks e jots — noe te titulakonsälalas (kelos äbinonöv sufovik), abi igo kurakonsälalas²⁴ — päsufükons koldäte lemuik kodü desum neitik mänedas. Pö pold ibüadoy ad öfanön deadani me meds mögik valik, ön stad lifik u deadik, ed ad öponön lölöfiko omi as med votanis devodüköl, e tio äplöpoy tefü atos. Sevabo buigapoldan harata seimik in lusüt: ‚Kirjushkin’²⁵ < ya sio igleipom fimiko deadani len kolet; etan päküpodom ebo pö top miduna, pö steifü ad desumön mänedi raodaklöfik musigane plödü-

dünik seimik bü lunüp äflutöle. Igleipölo omi len kolet, poldan älävokom me vokäd okik calasvistis votik tel, keles äbligädom ad stöpädön omi, du om it äsludom te ünu minut bal ad steigon nami okik ini but ad süra-menön usao tabakiäri biadajalik, bi ävilom flifädükön dü nelaidüp nudi okik mälha dü lifüp piflödöli; ab tabak bo äduton lü sot ut, keli bevü voti-kans igo deadan no äkanom besufodön. Buigapoldan no nog iprimom, ifärmükölo me doat nudahogi detik okik, ad nünatemön me ut nedetik nameti lafik tabaka, ven deadan so vemo äsnidom, das lölöfiko äskutom stenölo logis kilanas valik. Büä inilükoms punis oksik ad röbon onis, deadan ya inepubom nenretodiko, e sekö igo no äsüadoms, va fümiko nams oksik ifimakipons-la omi. Sis ettim dred soik kol deadans isüikon pö buigapoldans, das igo ädredöfoms ad fanön i lifanis, e te fagao ävokä-doms nomöfiko: „He! o ol! bleibolöd golön ma vegäd olik!” E deadan-calan äprimom ad dajonön oki igo etflanü pon: ‚Kalinkin’, äsüükölo dredi vemik pö mens plafik valik. Ab too lölöfiko eglömobs pösodi veütik ömik, kel jenöfo luverato äbinom kodädan dinagola magälik pö jenotem reto lölöfiko veratik. Bü val söt snata flagon nunön, das pösod veütik ömik suniko pos mogol ela ‚Akakij Akakievich’ pidabik ä pileblamöla ön mod dädädüköl äsenälom bosi ad lepid äsumöli. Kelied no äbinon nesevädk pö om; pö ladäl omik pülsifs gudik mödik ämögons, toä dinit vemo suvo äneleton ad jonülön onis. Sosus flenädan ätävöл isegolom se vobacem omik, igo äletikom dö el ‚Akakij Akakievich’ pidabik. E sis tim et ün del tio alik ‚Akakij Akakievich’ pidabik lublami calik no ibesufodöl äsüikom pö tikäl omik. Tikod dö om somafädo änetakedükön omi, das latikumo mö vig bal igo äsludikom ad lesedön lü om calani ad seividön, kis ätefon omi e lio ästadom e va voiko äkanoy yufön omi me bos; e ven änunodoy lü om, das ‚Akakij Akakievich’ ideadom lesüpo ön fifahit, igo päfälükom, äsenälom ladäladodi e dü del lölük ästadom ön miladälod. Ävilölo boso säjäfälükön e moükön magädi neplitik, ädetävom ad soarazältü lü balan hiflenädanas okik, lä kelan ätuvom sogi menagik, e — kelos äbinon gudi-kün valikosa — valans us älaboms gredäti tio leigiki, sodas leliv dunas omik äkanon pamiedükön vero dub nos. Atos ävobedon küpädiko ladäla-stadi oma. Ämufädom, ävedom kosädöfik, flenorik — brefo: äfelifädom lebeno soari. Pö săned äfidrinom väretis zao telis Jampänavina, med kelik, äsä sevädos, binon saidiko vobedik tefü fredöf. Jampänavin äkoe-don omi klienön ad dins zuik difik, sevabo: äsludom ad no nog vabön lo-mio, ab ad vabön diseinü visit läda sevädk ömik: ‚Karolina Ivanovna’,

läd jiniko Deutänik ma licin, kol jikel äsenälom fakis vero flenädikis. Nedosös nunön, das pösod veütik ya no äbinom himen yunik, äbinom himatan gudik, famülaufat lestimabik. Sons tel, balan hikelas ya ädunodom in bür, e daut löfidik degmälyelik ko nud boso blegik ab plitülik aldelo äkömons ad kidön nami omik sagölo pö atos: „bonjour, papa²⁶.“ Jimatan omik: vom nog mayulöfik ed igo leno nejönik < primo ätenükof äl om ad pakidön nami okik e poso iflekölo oti ko flan votik löpo äkidof nami omik. Ye pösod veütik reto lölöfiko äkotenöl tefü löfils lomik ä famüliks icedom osi gidöfiki ad labön pro kosäd flenik jiflenädani pö zifadil votik. Jiflenädan at leno äbinof jönikum ni yunikum, ka jimatan oma; ab räts somik ga dabinons in vol, e no dalobs cödön onis. Kluö! pösod veütik änexänom ve tridem, äpladom oki stanölo ini slifavab²⁷ ed äspikom bökan: „Lü ‚Karolina Ivanovna,‘“ ed om it ivilupölo oki ön mod vemo magifik ko mäned vamik, äbleibom binön pö stad plitik ut, gudikumi ka kel ga no ädatikoyöv pro men Rusänik, sevabo stad ven ek it betikon nosi, e vöö tikods: bal plitikum ka votik < ito süikons pö tikäl igo nes töbön ad dayagön ed ad sukön okis. Äbinölo fulik me juit, nen pats mödik äreaform ad memön timülis valik yoföl soara pilifädöl, vödis valik, kels ikoedons smilön sogodi smalik; mödikis onas igo idönuom lafalaodiko ed isludom, das äbinons leigoso smilikodöls, äsä büükumo, e sekü atos no äbinos bisarik, das om it älusmilom ladälajuto. Tepavien too nesuvikna ätupon omi: vien, kel ipubölo letiro ä süpiko de top dö kel te God äsevon-la e sekü kod nesevädik seimik vemöfiko äleblabon grobiko ini logod, äjedölo ome usio nifarägis, äsvolükölo äsvo saili mänedakoleti, u süpo äjedölo oti ko näm nenatik züü kap omik äd äkodölo ön mod somik ome töbis laidulik ad liviotirön oki de kolet at. E pösod veütik süpo äsenom, das ek igleipon omi vemo fimiko len kolet omik. Igüflekölo oki, äküpom meni ko geilot smalik in näileiged bäldeik vorik, e nen moam jeika ämemosevom omi asä eli ‚Akakij Akakievich‘. Logod calana äbinon paelik äs nif ed älogodon äs ut deadana voik. Ab jeik pösoda veütik äbepluon nivodis mögik valik, ven älogom, das mud deadana ädunon mijästidi e posä dredabiko ikoedon sekömön äl om smeli sepülik äsagon spikoti sököl: „Hä! fino ol epubol! fino edunob somikosi... sevabo egleipob oli len kolet! neodob mänedi ebo ola! no ebejäfol obiki e zuo elublamol obi — seko anu degivolöd oliki!“ *Pösod veütik pidabik tio ideadom. Fe äbinom vemo kaladanämik in bür e valemo komü donikumans, zuo fe alan igo pö loged balik lü logot manöfik omik e maged äsagon: „Ö! kaladanäm kion!“* ab pö

jenet at, äsumölo ko mens vemo mödiks logoti hünöfik laböls, äsenälom dredi so vemiki, das no nenkodiko igo äprimom ad dredälön tefü glepäd maläda seimik. Om it igo ädejedom mögiküno vifiko se jots okik mänedi oka ed ävokädom bökanne me vög pimitiröl: „Gö! me näms valik lomiö!” Bökan, posä illiom vögädi kel ätonon kösömo ün minutus neoda dranik ed igo päkoboyümon ko stigäd fomü bos mödo stöfikum, büökälo äklänedom kapi okik dibikumo vü jots, äkoedom löjutön bati ed äkoedom spidön vabi äsvo sagiti. Ünu za minutus mäl pösod veütik ya äreaform foi nügolöp doma okik. Om paelik, mu pidredüköl e nen mäned plas ävabom lü ,Karolina Ivanovna’, änüvegom lomiü ok, töbo älugolom jüi cem okik ed äfelifädom neiti ön stad vemo brulik, sodas ün del balidfovistik gödo pö tiedidrin daut äspikof ome stedälo: „Adelo binol vemo paelik, o fatül!” Ab „fatül” äseilom ed äspikom neke vödi bal dö utos, kelos ijenon pö om, e kitopo ibinom, e kitopio ivilom vabön. Jenot at ikodon magädi dibätik pö om. Igo äprimom ad sagön mödo nesuvikumo sumätöfanes okik: „Lio künol-li? Suemol-li, kim binom fo ol?”, ifi äsagom, täno no büü primo ile-lilom, pötü dinastad kinik äbegoy ome. Ab binos nog mödikumo küpädk, das sis ettim pub calana ä deadana lölöfiko ifinikon; jinos, das mäned generana vero iklotugon jotis omik; pu neseimo ya äliloy dö jenots somik, das idetiroy de ek mänedis. Too mens mödik duniälik e kudafuliks leno ävilons takedikön ed äsagons semiknaiko, das in zifadils fagik calan-deadan nog äbleibom dajonön oki. Sio buigapoldan ömik di ,Kolomna’ älogom me logs lönik oka, vio späk isükömon pödaü dom, demü kel ägididom; ab äbinölo natälo boso nennämik ön mod somik, das svinül kösömik daülik balna, iserönölo se dom privatik seimik, äkoedom falön omi sui glun — ad smil levemik bökanas züamo ästanölas, de kelans äplöpom ad getön demü kof somik lukönädi bal a pösod alik ad remön tabaki... kluö! äbinölo nennämik, no äkünom ad stöpön oni, ab äbleibom sököngolo oni pö dag, jüs fino späk süpiko ägülolygon ed, istopölo, äsäkon: „Kisi vilol-li?” ed äjonon puni so gretiki, uti kelik igo no äkanoy-la logön pö lifans. Buigapoldan äsagom: „Nosi,” e tü timüel ebo ot ägeflekom oki pödio. Ab too späk ya äbinon mödo gretikum ma geilot, älalon mustagi gianagretik e, posä ilüodükön stepis oka — äsä äjinos — äl pon di ,Obukhov’, lölöfiko ämoikon in neitadag.

1842.

NOET TRADUTANA. Timakompenans ela Gogol’ äbüocedons, das äreaform ad tiket dö konot at sekü flun konotüla bal. Hiel ,P. V. Annen-

kov' pö nunam dö sogod flenädanas lä ,Gogol" äkobikölas äpenom sökölosi: „Seimna komü ,Gogol" konotül bürik pekonon dö calan pöfik seimik ä bödiyagan lefækälük, hikel medü späliäl plödakösömik e töbids nenfenik ä lezilik s pö vobods zuik plä calajäfs okik ikobükom monamödoti saidik ad rem güna legudik di ,Lepage' m ö suäm ruabas 200 (fomü bankazöts). Balidnaedo ven ädetävom in botil okik love lebug Suomiyänik diselinü fanot, ipladölo günü jerabik fo ok su boug, ästadom ma lesag lönik oka ön okglööm seimik ed äsevälöfikom pasä ilogedom bougi e no iküpom dini nulik oka. Gün pidetironi ini vat fa ride dem densitik, da kel seimöpo äbeivegom, e töbids valik ad tuvön oni äklülädons binön vaniks. Calan ägekömom lomio, äseitom oki ini bed e no plu älöädom; ärefom ad fifahit. Te danädü moninükobükam kobädik calasvistas omik jenoti at iseivölas e günü nulik ome iremölas pädonuliföfikom, ab jenoti dredabik no plu äkanom memikön nen süikam funapaela pö logod... Valikans äsmilons dö konotül at su jenot jenöfik pistabööl pläämü ,Gogol", hikel medito äleilom oni lölük ed ädonükom kapi okik. Konotül at äbinon tikamagot balid tefü konot milagik omik: „Mäned", ed ädavedikon pö lan oma tü soar ebo ot." (Ma buk: „Lautots ela ,N. V. Gogol" ", dabükot degid, redakan: ,Nikolaj Tikhonravov', toum telid, ,Moskva', 1889, pads: 610, 611.)

Ye konotüls votik ettimik id äkanons-la flunön eli Gogol'. Samo hiel ,A. I. Sulakadzev' (1771–1829) änupenom ini päm okik konotüli sököl: „...len legad stimü Toriän fagotü steps 6 u 7 de poldabuig soaro midunans ätatakons cädani ed äberavons omi, ädetirons mänedi, ädesummons gloki, böbi e somikis, ävökädom, ab buigapoldan ägespikom, das äbinom balo e no ädalom degolön de buig: galädöp okik. Nen tikamagots votik peberavölan favom e zanädom buigapoldani, ed otüpo haratapoldan beigolom e besäkom dö kod vokäda. Peludämölan nunom neläbi oka, ab haratapoldan gidilükom buigapoldani me utos, das etan binom galädan, e sekü atos no dalom lüvön galädöpi okik ad golön seimio.

Piberavölan äleilom nesiämi lölük, äsäkom, va pu ävilom seivön, lio e kitopo atos ijenon pö om. Haratapoldan sagom: „Vilöfö!" E so bofikans degoloms ma fagot ut, ön kel eberavoy omi. „Ekö! pö top isik etatakoy obi," sagom, „de top ebo at evokädöb buigapoldane, ed ekö! flap balid, keli egetob de midunan, ebinon somik" (ko vöds at peludämölan edunom flapi grobik ta kap haratapoldana, poso ta blöt e fovo, sodas düünädan poldik evokom yufi e flagom buigapoldane yufi). Ab jonölan, vio äflapoy ed äberavoy omi, vokädom: „Mufi nonik de top olik! o galädan! no dalol lüvön galädöpi olik!" Poso haratapoldan ävilom dugön omi lü poldöp, ab etan, no ibaiodölo, ägolom lü ,Shul'gin': lögapoldacalal < ed id äkonom dönü jenotemi lölük so notodälo, das ,Shul'gin' äbüdom haratapoldane pi flapöl it ad

pelön ruabis 500 piberavölane. E so jenotem äfinon.” (Ma buk: „Konots di ,Peterburg’”, dabüköp: „Nolav”, sökod: „Mebamals literatava”, pad: 286.)

Küpets.

¹ *Poldakapiten*. In vödem Rusänapükik: ‚kapitan-ispravnik’, sevabo cif poldik in ‚uezd’ (ziläk), kelan bevä länädanoubans peväöl.

² *Bashmachkin*. De vöd Rusänapükik: ‚bashmak’ (= juk). Ma Rusänapük kanoy sagön dö men jipulateamik, das „stadon dis juk eka” (i suvo nemoy himatani nenvilik asä eli ‚podkabluchnik’, sevabo asä „mani dis hilot lädajuka stadöli”). I binos nitedik, in tikodayumäts kinik konota at juks fovo pemäniotons. In büvobod bal famülanem pösoda magälöfik äbinon ‚Tishkevich’: de vöd: ‚tikhij’ (= stilik, müzik, neküpovik) u ‚ispodtishka’ (= kläno, kripädölo).

³ ...del 23^{id} mäzula. In büvobod ‚Gogol’ äpenom, das hiel Bashmachkin pemotom „brefüpo bü neit dätü del folid febula nifüpo ün tim badikün”. Latikumo lautan emoükom mänioti at kolda, kel äzüon pösodi magälöfik ebo sis moted. Yegäd kolda págebon fa lautan as yegäd patedik di ‚Peterburg’, sevabo as lüjonil lü trät koldäliko däspotik mena. Alo ‚Gogol’ äbetikom däti pötöfik moteda pro pösod magälöfik. Nem: ‚Akakij’ < págivon ta vönaoloveikod ad givön nemi ma saludanalised ko däts kuratik. Motedadel pegevöл no lönedon lä del seimik, kü els ‚Akakii’ saludik pästimos (del 15^{id} tobula, del 29^{id} novula, del 9^{id} mäzula, del 17^{id} prilula, del 1^{id} mayula, del 19^{id} mayula, del 7^{id} yulula, del 28^{id} yulula). In namapenäd lautan ägevom motivami nema pivälöl, kel no äbaibinon nemadel ma kaled: „kösomiko binos mu geböfik ad givön hipule nemi, kel opubonöy in lised latikumo mö dels anik”.

⁴ *Akakij*. Väl fa lautan nema no binon fädik, ad kelos jonons i nems perefudöl: el ‚Mokkij’ ma Grikänapük labon plänädi: „kofan”, el ‚Varuch’ sinifonöy eli „benedik, benik”, el ‚Sossij’ eli „saunik, nenviodik”, el ‚Pav-sikahij’ eli „damütöл badi u mifätöti”, el ‚Trifilij’ eli „kilbled”. Nems valik tononsöv bisariko pro Rusänapükian, ab nonik etas elönedon lä pösod magälöfik e fät oma. Nem: ‚Akakij’ < pevälon, kel sinifon eli „müzik, nen badöf”. Telam nema kazeton binäli tefik pösoda. Zuo nemam ma fatanem kanon jonön ad def pösodöfa lönik. I nem: ‚Akakij’ < binon smilöfikün pemäniötölas, bi sümon ad cilavöded: ‚kaka’ (= jiedot). Leigüpo sümon ad ladyek Grikänapükik: ‚kakos’ (sevabo: badik, miik). Nems votik i ka-nons labön tikodasoziatis drolik sekü pron sümik ad vöds Rusänapükik labü sinifs tu dinöfiks, as sams: el ‚Mokkij’ sümon ad värb: ‚moknut’ (= luimikön), el ‚Sossij’ ad värb: ‚sosat’ (= sugön).

⁵ ...näileiged. Rusänapükko: ‚vicmundir’, sevabo leiged fomü trelü-lagun pro calans sifädik.

⁶ ...snabädi pro knopahogil. Sikot patik fomü snabäd dekik labü nūmats Romänik in kronül binü kvärabimableds. Pägevon demü dünabäldot (mö yels 15, 20, 30, ...).

⁷ ...güpakatiuls... degatis anik kelas foginänans in Rusän kepolons su kaps. So pabepenons belutedans ä nütevans se läns votik. Äkepolons canis oksik su tabils, kelis äpladons sui kaps oksik.

⁸ Xänaboibül (Rusänapüko: „stremeshka”) äbinon tanod len blita-tuin, kel päpladon dis sömäl.

⁹shhi’. Sup binü züdöfabrasid.

¹⁰ ...dil göba pecöpon... Pemänioton sotül seimik konotüla dö garni-sunalebüdan di ,Peterburg’, kel pädrädükom dub nun dö nepub meba-mala ele ,Pjotr’. Ekö! konotüll ettimik sümik: „Za yel: 1821 < äreafoy ad tiket ad süädükön hieli ,P. Bashu’, das su piad bal mebamal äbinon pide-sumööl (= ,snjatyj’). „Lio atos mögon-li?” ,Bashu’ seidom oki ini loatavab. Vifo vabom e logom me logs lönök oka, das et stanon ön stad nenviodik, gekömom ed ön skan spikom, das no plu okredom luspikotis. Utan, kel enunom ome dö desum, süramenom pämi e jonom vo dini pekopiedöl (= ,snjatyj’), sevabo mebamali pekopiedöl (u „pedesumöli” ma Rusänapük) fomü magod.”

¹¹ Mebamal fa el ,Falconet’. Mebamal ele ,Pjotr’ balid: lampör Rusäna, magot kelik sevädon ön nem: „Monitan kuprinik”. Peskulturon fa hilekanan Fransänik: ,Étienne Maurice Falconet’ (1716–1791).

¹² Mäned in konot at binon klot nifüpik vamik ad plögur sümöl.

¹³ ,Petrovich’. Pegebon fatanemavöd (son ela ,Pjotr’). Gebäd fatane-mavöda nen pösodanem binon neplütik u lekofik in Rusän. Too primo mens komunik in Rusän, mu balido dutetans, ädaloms gebön fata-nemavödis pö jenets nonik.

¹⁴ ...cäda-. So petratudon vödil Rusänapükik: ,-s’, kel pägebon kö-sömo pos vöds: si! nö! < e pos värbs anik as brefod lüspikavöda plütik: „sudar” (= cädasööl).

¹⁵ Buigapoldan. Sütapoldan patik, galädan, kel ädaküpedom süto kondöti menas e föli lonas. Älabom buigi ad jelön oki ta mistom.

¹⁶ Honil. So änemoy tabakiäri binü hobubahon.

¹⁷ Jikompenan... äbinof... mäned. Leigätod Rusänapükik subsata: mäned (= „shinel”) < duton lü vöds ko gramatagen vomik, kludo mäned paleigodon lä jimatan. Ön mod sümik in Rusänapük nutimik dabinon fraseod: „Tood binon jimatan telid” (subsat: tood < i labon gramatageni vomik ma Rusänapük).

¹⁸ Martapläd love kolet. Stof koleta su leiged äsekidon de dinit ca-lana: samo dinitilabans donikum ädaloms lenlabön koleti binü hijipüla-

pläd blägik, utans löpikum koleti bivaplädik. Kludo kolet martaplädik kanon jonön ad drim dö daget cala löpikum. Zuo ma kösömots pöpik Lu- krayänik mart pälecedon sümbol jigama, sevabo mäned nogna jäfidon äsvo „lifajikompenan”.

¹⁹ *Van'ka*. Primo vöd at äbinon lofülanem de nem manik: ,Ivan'. Suvo äsinifon hipuli, dünetani, dünani mastana, e retani. Is tefon loata=vababökani nifüpik, kel spetäto ästebedom süto tävanis.

²⁰ ...s. Sevabo brefod pla el söl.

²¹ *Maläd bufodik*. Nem evöniädiköl slugaflamata.

²² *Visitan litik*. Lüjonil ad silanan pemäniötöl in poedot fa hiel Zhukovskij tiädü „Visitan klänöfik”.

²³ ...ässä äreifon nämädanis vola isik!... Ma namapenäd e dabükots nutimik Rusänik vödemadiled at pareidos-la votiko: „ässä ireifon zaris e reiganis vola...”

²⁴ ...*kurakonsälalas*. Ma namapenäd e dabükots mödik pla vöd at papenos: „klänakonsälalas it” (sevabo pamänioton titul löpikum in Ru-sän ettimik ba ta noms sevärik sänsurik).

²⁵ *Lusüt*: ,*Kirjushkin*'. Lusüt ko nem somik (in namapenäd primo pägebon sotül boso votik, sevabo: ,Kivrjushkin') neföro ädabinon in ,Peterburg'. U ,Gogol" it ädatikom topädanemi at, ud at äbinon nem necalöfik ettimik lusüta seimik. Ba ätefon subsati: ,kirjushka', me kel änemoy boyadis e cödetiledunanis (ma näinem boyada konädik: ,Kirju-shka').

²⁶ ,*bonjour, papa*'. Fransänapüko: „deli gudik! o fatül!”

²⁷ ...*äpladom oki stanölo ini slifavab*. Pla vöds at in dabükots mödik (ma koräkots pübanas tumyela teldegid) pareidos: „äseidom oki ini slifa=vab”. Ba sotül rigik äbinon lüjonil ad generan: ,Alexander Benckendorff (1782–1844), kel timü reig lampöra Rusänik: ,Nikolaj' balid < ädunodom as cif polda bolitik. Suvo ävabom stanölo da ,Peterburg'. Äcedoy, das poedan famik: ,Anton Del'vig' (pimotöl ün 1798) < ädeadom pö bälidot yunik ün 1831 kodü lufif posä pizanädom fa ,Benckendorff" ön mod bapü=köl in vobacem omik. Jenot et id äkanon flunön lautani.

DELABUK LIENETANA.

Tobula d. 3^{id.}

Adelo fätot plödakösömk äjenon. Gödo älöädob vemo latiko, e posä jiel „Mavra’ iblinof obe butis piklinüköl, äsäkob, düp kinid äbinos. Isei völo, das ya bü lunüp flapaton pötü düp degid itonon, äspidob vifiküno ad klotön obi. Koefob, das buiküno leno ägoloböv lü här, bi äbüologob, saäbälalogodi kelik sekionacif obsik ölabom. Ya sis lunüp sagom obe: „Sekü kod kinik-li, o digikan! brul so vemik ai dabinon pö tikäl olik? Se mikna bitol luspidiko, äsvo lusapan, e semiknaiko so brulüköl bejäfoti, das diab it no osäbrulükon-la dini, samo pö tiäd doküma penol minudi, no malol däti, ni nämi.” O jäpan maleditabik! so nejönik äs härod lunik! Bo glötom kol ob, das seadob in vobacem dilekanik e tipükob penis pro hiklatal. Brefo: no ägoloböv lü här, if no älaboböv spetidi ad kosgolön kamerani ed in mod seimik ba ad debegön de lavaran et bü del perajanöl nemu bosi meseda. O jafäb kion! Töbo seimüpo givom-la bü tüp moni a mul. Godö! vifikumo menefacödot oprimon-la. Kanoy dabegön ön mod alseimik, kanoy lemu defädön, pö jenet alik givom-la nosi. Binom diab voik vietaherik! Vüo in löd jikvisinan lönik flapof omi ta cügs. Valans se vons atosi. No suemob, fruts kinik pagevons dub dunod pö diläd ministera. Us getotafonäts nonik dabinons. Dinäd vero votik reigon pö guvanef provinik, cäms sifädk e tatiks, sevabo: us loegoy balani blotön pö gul smalik e laipenön. Atan lenlabom trelülagunili slapik, logod omik binon so gagik, das koedon süükön desiri ad spuk, too demoyös, kiojeriki ländadomi loatom! Binos nesiämöfik ad steifülon ad blinön ome boväli bösinik pegoldöl. „Atos,” sagom, „binon legivot¹ pötöfik te pro sanan.” Legivoy-la ome telfimädi trotajevodas, u bökvabbi, u bivaplädoti a ruabs killum. Jinom binon so sofalaädlik, sagom so tödo: „Leadolöd, begö! loenön obi neifili olik ad tipükön penili,” e pö etos so beravom eki, das oleadom bliibön te jiti len began. Ye dido dünotem obsik binon cädik, klin pö valikos binon so vemik, das pö guvanef provinik sümikos neföro paküpon-la, samo pö obs tabs binons binü mahun, e cifs valik lüspikons plüto. Si! koefob, das if cäd dünota no äneletonöv etosi, ga sio ya bü lunüp älüvöböv dilädi ministera.

Älenükob mänedi bäldeik ed äkesumob reinajelömi, bi ästurareinos. Nek äbinon su süts. Te äküpob luvomis, itegöl okis me trelüls, e tedanis Rusänik dis reinajelöms, e bökanis. Tefü cädans te calasvists obik: bü-

rans < älugoloms. Älogob balani len vegatraväröp. Ilogölo omi, sunädo äsagob obi: „Ha! Nö! o digikan! no golol lü diläd, ab spidol demü jiutan, jikel vifagolof föfo, e lulogol lögilis ofik. Man kio maleditilik binom calasvist obik: büran! Nämätyü God! no läsom leigodü fizir alik: if jiseiman labü lädahät beigoloföv, tän pö dinäds alik primom ad pogolön ofi.” Du äbetikob osi, äloegeb nilikön vabölo bökvababi lü selidöp, keli äbeigolob. Sunädo ämemosevob vegömi: at binon bökvab dilekana obsik. Ab no äzesüdos pö om ad visitön selidöpi, ed ätikob: bo us dautil omik äbinof. Älenpedob obi leni mönil. Dünan ämaifükom vabayonis, ed of äsebunof se bökvab äs bödil seflitöl. Kio älogedof detio e nedetio, kio äkoedof süükön logis e logabobis okikis!... Godö! o Söl obik! ob päridikob, päridikob lölöfiko.

E demü kis mutof-li setevön pö stom so reinöfik? Pos atos lesagoy, das voms no labofs-la desiri vemik ad flabs valik et. No ämemosevof obi, i nog ob it desino ästeifülob ad vilupön obi mögiküno lölíko, bi älenlabob mänedi vemo pineklinüköli, e zuo at baiädon ko maget ivönädiköl. Nu lenlaboy mänedis ko kolets lunik, ed ob älabob brefikis, efe bali sus votik; i klöf obik leno me stem pibevoböl. Jidogil ofik, no ikanölo nüdranön da yan selidöpa, äblibof su süt. Sevob jidogili at. Panemof: ‚Medzhi’. Igo dü minut bal no äblibob us, ven süpo älibob vögli lüpöfik: „Glidö! o ‚Medzhi’!” Bisarö! Kin sagon-li atosi? Äzilogedob ed äloegeb golön dis jelöm vomis tel: balani bäldeik, votani yunik. Ab ya ibeigolofs, e nilü ob dönü ätonos: „Sin edavedon pö ol, o ‚Medzhi’!” Go diabö! eküpob, das el Medzhi e dogil po voms golöl äbedasmeilons odi. „Ö!” sagob ninälo obe it, „bisar kion! ba brietob-li üifo? Ye atos jinonjenön nesuvö pö ob.” — „Nö! o ‚Fidel’! negideto badiniludol,” ob it äloegeb sagön osi eli Medzhi, „äbinob, ,av!, ,av! äbinob, ,av!, ,av!, ,av’! vemo malädik.” Jidogil kiof! Koefobös, das vemo ästunikob, kodä ilielob spikön ofi me pük menik. Ye posä imeditob valikosi staböfiko, sunädo ästopedob ad stunön. Dido ya äjennons jenots sümik mödik da vol lölík. Sagoy, das in Linglän älöpiosvimon su sürfat vata fit, kel äsagon vödis tel in pük so bisarik, das nolavans ya dü yels kil ästeifons ad fümükön oni, ab jünu äletuvons nosi. Äreidob in gaseds i dö kuns tel, jikels älükömofs lü selidöp, ed äbegofs okes pauni bal tieda. Ye — koefobös osi! — mödo vemikumo ästunikob, ven el Medzhi äsagof: „Äpenob ole, o ‚Fidel’!” bo hiel Polkan³ no äblinom penedi de ob.” No ogetoböd-la mesedi! Dü lifüp lölík oba neföro älibob, das dogfagon-la ad penön. [Te nouban fagon ad penön verätiko. Fe binos fümik,

das anans tedana-büranas ed igo dutetanas bosilo penons semikna, ab pe-nam onsik gretadilo binon döfik: ni liunüls, ni püns, ni stül dabinons.]⁴

Atos ästunükön obi. Koefobös! sis brefüp äprimob semikna ad lilön ed ad logön dinis ut, kelis nek nog föro älogon ed äilon. „Golobös!” äsagob ninälü ob it, „po jidogil at, ed ottüvülob, kif binof e dö kis tikof.” Ämaifle-gülob reinajelömi obik ed äprimob ad golön pödö voms tel. Älovegolobs lü süt: ‚Gorokhovaja’, äflekobs obis lü süt: ‚Meshhanskaja’, usao lü süt: ‚Stoljarnaja’⁵, fino lü pon di ‚Kokushkin’, ed ästopobs fo dom gretik. „Sevob domi at,” äsagob ninälü ob it. At binon dom ela Zverkov. O kum kion! Kiomödotasotiks mens lödons in on, samo jikvisinans kiomödik, Polänans⁶ kiomödik! e calasvists obik: bürans < dabinons so mödiks, äsä dogs seimöpo, ed äsва balan seadon su votikan. Id ob labob us flenädani bal, kelan bepläyom gudiko tubati. Voms älöpiogolofs lü tead lulid. „Gudö!” ätikob, „nu no ogolob usio, ab memidob pladi ad gebädön nüni at pö-jenet pötöfik balid.”

Tobula d. 4^{id}.

Adelo binos vedel, sekü kelos äbinob lä cif obsik in vobacem omik. Desino äkömob gölikumo ed, posä iseidob obi, äfitipükob penis valik. Dilekan obsik bo binom man vemo sagatik. Vobacem lölük omik pebepladon ko ramars labü buks. Äreidob tiädis anikas, e buk alik flagon nolami, efe nolami so dibätiki, das atos binon sus suem svistefa obsik: u val pepe-non in Fransänapük, ud in Deutänapük. E lülogoyös logodi omik: o! cä-dät kion nidon in logs! Nog neföro älielob sagön omi vödi nezesüdik. Ba te ven lügivoy dokümis, säkom semikna: „Lio binos-li in yad?” — „Binos luimöfik, o klatal!” Si! leno binom leigan obas! Binom man tatik. Ye kü-pob, das pato löfilom obi. If i dautil oma... Ag! kanay kion!... Saidö! saidö! seilö! — Äreidob eli „Bienil”⁷. Kiofopik pöp binon Fransänane! Benö! kisi üfo vilons-li? Nämätü God! obo oflapoböv valanis onas me tuigülatufs! In penäd ot id äreidob bepenoti vemo plitiki baola, fa cödätal di ‚Kursk’ ipenöli. Cödätals di ‚Kursk’ penoms gudiko. Pos atos äküpälü-kob, das düpalaf bü bal ya itonon, ab obsikan⁸ no isekömom se slipacem okik. Ye zao tü düpalaf bü tel jenot ejenon, keli nek okanon-la bepenön kuratiko me pen. Yan ämaifikon, äbüocedob, das dilekan äpubom, ed älöpiojutedob se stul ko doküms; ab of äbinof, of it! O saludans valik! kio peklotof! älenlabof kloti so vietiki, äsä svanaplümemi, ö! kio plifädagiki! e kio älagedof! äsä sol! nämätü God! äsä sol! Äbiegof ed äspikof: „El ,pa-

pa'⁹ äkomom-li is?" Ag! ag! ag! o vög kion! äsvo jikanair! vö! jikanair! „O klatal!" primo ävilob spikön, „no büdolös ad cödetadeidön obi, ab if vilol-la cödetadeidön, tän ocödetadeidolös obi me namil generanik olik!" Ab, diabö! no äfagob ad koedön linegön obi ad sagön osi, e te äspikob: „Lenö! o cädalädüil!" Brefüpo älagedof obi, buki, ed äleadof falön nudasärvätüli oka. Äjutedob muvifo, ädeslifadob su baged maleditabik, tio öleadob flapön nudi obik bludamio, ab äplöpob ad blebükon obi staniki, ed äramenob nudasärvätüli. O saludans! särvätül kion! binon mu slenik, batitik, e ma benosmel mabar, mabar voik! Äsва kanoy-la smeilön generi it de särvätül at. Ädanisagof e so bosilo älusmilof, das lipils juegasvidik ofik töbo ämufons. Poso ämogolof. Dü düp nog äbleibob seadön, e süpo domahidünan äkömom ed äspikom: „Degololöd, o ,Aksentij Ivanovich'! lomio, bi söl ya edetävom de dom." No plidob sogodi hidünanas, bi alan onas ai buükön ad seidön oki in föfacem, supladölo namis e lögis oka valaflanio, e töbo töbidon-la ad nutön pu balna me kap. Igo atos no saidon: seimna balan manas maleditilik at äfatütitom ad givön obe tabaki nes löädön de plad okik. Va sevol-li? o dünan fopik! das binob calan, binob lebenomotedik. Ob ye äsumob häti ed ito älenükob obe it mänedi, bi atans neföro lügivons-la oni, ed äsegolob. Lomo mödadilo äseatob su bed. Poso ädepenob setülis legudik:

Jidigikani obik dü düp no logölo,
Äcedob, das dü yel no ilogob;
Lifi obik ad hetön primölo,
„Kanob-li lifön?" äsagob.

Atos bo binon lautot fa el Pushkin. Soaro, vilupölo obi in mäned, ägolob lü nügolöp jiklatala ed ästebedob lunüpo, va ösegolof ad seidön oki ini bökvab, dat ükanoböv logön osi nog balna, ab nö! no äsegolof.

Novula d. 6^{id}.

Sekionacif evutükom obi. Ven äkömob ini diläd, äkoedom kömön lä ok obi ed äprimom ad spikön lü ob so:

„Benö! plänolöd, begö! kisi dunol-li?"

„Kis-li? Dunob nosi," ägespikob.

„Ga meditolöd gudiko! fe ya labol lifayelis plu foldegis, kludo ya esötolöv dagetön sagati. Kisi ol magälol-li? Bo cedol-li, das no sevob ludunis valik olik? Ga sio pogolol dauti dilekana! Gudö! logedolöd oli it! te meditolöd kälöfiko: kim binol-li? ga no binol plu veütik ka ser. Fe igo no dala-

bol lubegafenigi bal. Pu lülogetolöd lü lok ad dialogön logodi olik! Kanolla spelön nosi.”

Diabö! lindifos-la, das logod omik boso sümon ad pötekaflad, zuo labom su kap heratufili fomü töp petördöli, zuo lüodükom kapi okik löpio, zuo nugvetom oni me rosät seimik. Too cedom, das te om dalom-la dunön vali. Suemob, suemob, sekü kelos skanom kol ob. Glötom, bi ba eküpom malotis benomeuga obe pagevölis. Spukobös sui om! Äsya veüttos-la, das binom kurakonsälal. Si! ekoedom lagön pö ok jänili goldik len glok, bonedom butis a ruabs kiltum. Diab ogleiponös omi! Üfo dutob-li lü sogät donik seimik, lü skräddans, u lü cils donafiziras? Binob nouban. Benö! id ob okanob papromuvön ad dinit löpik. Labob te lifayelis foldegtel, sevabo bälldoti ut, pö kel fefo dunod tatik te primon. Stebedolöd! o flenädan! obo obinob konulan, u ba — if God uvilon osi — igo calan seimik löpikum. Obo id odagetob benorepüti igo gudikumi ka uti olik. Sekü kelos epladol-li oli sui tilkädöp, das nek plä ol it binon-la cädän? Givoyös obe trelülaguni di „Rutsch”¹⁰, ma vogäd nulädk pemeköli, e flabülobös särvgi obik me särvigakravat ot, äsä lenlabol, tän leno oleigol-la lä ob. Mistad balik edavedon pö ob: no binob benolabik.

Novula d. 8^{id}.

Äbinob in teatöp. Äplösenoy fredadramati musigik dö hiel Filatka: fopan Rusänik. Vemo äsmilob. Nog lopül seimik päplösenon ko poedotils drolik ta gitädals, pato ta cämaregistaran bal, e val so boldiko pilauton, das ästunob, vio sänsurans iletoms osi, id änunoy kleilikö dö tedans, das cütoms-la pöpi, e das sonils omas jovoms-la e steifoms-la ad dagetön noubi. Dö calonunodans id ätonon strof drolik, sevabo das lönfons ad bla-mön vali, e das lautan begon-la lüdalilanefe ad jelön oni. Nu lautans prodons dramatis vemo klaunöfikis. Löfob ad visitön teatöpi. Üf kopek opubonöv in pok obik, nos oneletonöv obi ad golön usio. Ye so nemiks svins somik dabinons bevä calasvists obsik: fümädiko leno ogolom-la luman et lü teatöp; te üfo glato ogivoyöv ome bilieti. Jiplösenan bal äkanitof legudiko. Atos äkoedon memön obi jietani... Ag! o kanay!... Saidö! saidö!... seilö!

Novula d. 9^{id}.

Tü düp jölid ädegolob lü diläd. Cif sekiona so äbitom simulölo, äsya no äküpom-la kömi oba. Obo id äbitob ön mod sümik, äsya nos ijeron vü obs. Dönuamo äxamob ed äleigodob dokümis. Ämogolob tü düp: fol.

Äbeigolob lödi dilekana, ab nek äjonon oki. Pos fided mödadilo äseatob su bed.

Novula d. 11^{id}.

Adelo äseadob in vobacem dilekana obsik, ätipükob pro om penis tel-degkil, e pro ji... ag! ag!... pro jiklatal < penis fol. Vemo lönfom, ven pens mödikum binons su tab. Ekö! vo binom tikodafulik! Suviküno seilom, e ninälo – niludob – betikom vali. Vilob seivön utosi, dö kelos tikom mödiküno, kis padesinodon ninälü tikäl at. Vilob küpedön de fagot nili-kum lifi cădanas at, plütotis valik at e dinis kurik, vio bitons, kisi dunons in sogäl obsik. Ebo valikosi at vemiküno vilob seivön. Anna ädesinob ad primön spikoti ko hiklatal, ab – go diabö! – ön mod nonik lineg lönik älobedon obi: te plöpoy ad sagön, va binos koldik u vamik in yad, e leno fägoy ad pronön bosi votik. Vilob nülogön ini sogacem, lü top kelik yani emaifiköl te logoy semikna, e pos sogacem ini cem fovik nog bal. Ag! kio-liegik dekam us binon! Kions loks e bösinacans! Vilob nülogön usio, lü dil et doma, kö jiklatal lödof, lü top ebo et vemiküno vilob logön. Voma-cem nitedon obi, vio us papladons fladüls, glätots valiks ats, flors soik, das igo dredoy ad natemön lü ons, vio us seaton klotem ofik pepemüköl, kel sümon ad lut vemikumo, ka ad klotem voik. Vilob nülogön ini slipa-cem... us – niludob – ga binos milagik, us – niludob – ga binos parad somik, das leigikos igo no dabinon-la in sül. Lülogobös bamili ut, sui kel pladof lögili oka, löädölo se bed, vio stog so vietik äsä nif palenükön sui lögil at... ag! ag! saidö! saidö!... seilö!

Ye adelo edagetob tiketi, äsva lit seimik eklilükon-la vali, sevabo: ememob spikoti et dogilas tel, keli ililob su lesüt di „Nevskij”. „Gudö!” ätikob ninälü ob it, „onu oseivob vali.” Omutob dagetön spodotis ut, kelis äsedons ode dogils bapöfik at. Ba bos oklülikon se peneds et. Koefobös! igo ya seimna älävokob lä ob balna jieli Medzhi ed äspikob: „Lilolöd! o ,Medzhi’! ekö! nu binobs telo, zuo okanoböv färmükön yani, if uviloi osi, dat nek ologon obis. Konolöd obe valikosi, kelosi sevol dö jidalaban olik, sevabo: kif e lio binof-li? Oyulob ole nämäti God, das osevädükob neke atosi.” Ab jidogil käfik älenpedof göbi oka, äsmalükof oki lafo medü blotükam, e seilo ämogolof da yan, äsva älihof-la nosi. Sis lunüp änitudob, das dog binon mödo visedikum ka men; igo ästiädab, das fägon ad spi-kön, ab labon todi seimik. Binon bolitan süperik, küpon vali, stepis valik mena. Vö! to nelets alseimik odelo ga ogolob lü dom ela Zverkov, oda-

säkob jieli Fidel', e — if atos oplöpon — odetifob penedis valik, kelis jiel Medzhi epenof ofe.

Novula d. 12^{id}.

Tü düp telid poszedela äsegolob ad tuvön fümo jieli Fidel' ä dasäköni ofi. No löfilob ad sufälön brasidasmeli, kel sejuton se lucaniselidöps valik süta: „Meshhanskaja”; zuo mismel so hölöfik sekömon disaü yan doma alik, das ävifagolob mögiküno vifiko, ifäkipölo nudi oba. Febodans bapälik i koedons sekömön suti ä smoki se voböps oksik ön mödot so vemik, das men càdik leno kanon spatön is. Posä irivob teadi mälid ed itoenob yana-kloküli, äsegolof luvomil, kel no älogotof vemo nejöniko ed älalbof feelidis smalik. Ämemosevob ofi. Äbinof jiutan, kel ikegolof ko jibaldanil. Boso äredikof, e sunädo äsuemob: „Ol, o digikan! vilol dagetön higami.”

„Kisi vilol-li?” äspikof.

„Zesiüdos pö ob ad spikön ko dogil olik.”

Luvomil äbinof stupik! sunädo iseivob, das äbinof stupik! Ün tim ot jidogil älürönof vaulölo. Ävilob gleipön ofi, ab of — jibadikan kiof! — tio ägleipof nudi obik me tutus oka. Ye äküpob pö gul bäsiti ofik. Ha! Neodob ebo ati! Änilikob lü on, äpemükob stoli in bok boadik ed ad koten vemik oba äsetirob tufi smalik papürabledilas. Posä jidogil gagik ilogof atosi, primo äbeitof obi len surad, e posä idatuvülof, das iramenob dokümis, äprimof ad luhagön ä flätilön, ab äspikob: „Nö! o digikan! adyö!” ed ämorörönob. Niludob, das luvomil äpolacedof-la obi lienetani, bi vemo ädredikof. Ikömölo lomio, ävilob nenzogo primön vobodi e leodükön penedis at, bi logamafäg obik boso badikon pö kandels. Ye el Mavra äreafof ad ti ket ad klinükön ko vat gluni. Luvoms fopik Suomiyänik at ai vedofs nepötatimo klinöfialiiks. Kludo ämogolob ad spatön ä betikön jenoti brefobüik. Onu fino oseivob dunis valik, tikis, motivis valasotik at, e fino odadranob jü dasev vala. Peneds at odasevädükons vali pro ob. Dogs bï nons pöp visedik, sevons tefis dipik valik, e sekü kod at val bo obinon us: bepenot e dunots valik söla et. Us bos obinon i tefü jiutan, kel... saidö! seilö!.... Tüi soar äkönmob lomio. Gretadilo äseatob su bed.

Novula d. 13^{id}.

Benö! dialogobös! pened binon saido kleilik. Ye penät labon patöfis seimik dogik. Reidobös!

O „Fidel” löfik! jünu no kanob kösömkön obi tefü nem lukomunik ola. Kikodo no äfägoy-li ad gevön ole nemi gudikum? Els Fidel’, Rosa...

kio lukomunik binon stül somikas! Ye no plu bejäfobös säkädi at! Vemo fredob, das esludobs ad spodön ko od.

Pened pepenon vemo verätko. Malülam, ed igo tonat: „jat¹¹ pö jenets valik binons in plad lönedik oksik. Vö! so igo sekionacif obsik töbo kanom-la penön, do lesagom, das seimöpo elärnom-la pö niver. Reidobös fovo!

Jinos lü ob, das binos bal benas veütikün in vol ad tökön ko votikan tikodis, fäkis e magädis.

Ö! tikamagot pedütülon de lautot seimik, se Deutänapük pitradutöl. No kanob memön tiädi.

Kanob lesagön atosi ma plak obik, do no äzirönob da vol fagikumo ka jü leyän doma olsik. Lif oba no paseton-li fulölo me juits? Jidalaban obik, keli el papa nemom eli Sophie¹², löföf obi lefäkäliko.

Ag! ag!... saidö! saidö! Seilö!

Papa' i suvo löföfölm obi. Drinob tiedi e kafí labü krem. Ag! o ,ma chère! mutob nunön ole, das leno plidob bomis gretik petuetöl, kelis hiel Polkan obsik lufidom in kuvisinöp. Te boms de jibem binons plitiks, i zuo pö jenet somik, das nog nek esugonöv lölöko se ons pifi. Vemo gudos ad migön kobo sodis anik, ab bisü fabin elas kapersy¹³ e härbata. Ye sevob nosi badikum ka kösömoti ad givön doges glöpilis binü bod perölölis. Seiman sölas len tab seadölas, kelan büö ekipom badädi valasotik in nams oka, primom ad knidön bodi me nams ot, lävokom oli e steigom glöpili sui tutt ola. Binosöv boso neplütik ad refudön, ekö! klu dinäd at koedon fidön; ko neplid, ab fidön...

Reided somik binon-la pötöfik pro diab. O nesiäm kion! Äsva no eda-binon-la yegäd gudikum, dö kel ekanoyöv penön. Ologobös utosi, kelos binon su pad votik! Ba bos födöfik odabinon us.

Go vilöfo blümob ad nunön ole dö jenots valik, kels ujenons lä obs. Ya ekonob ole bosi tefü söl cifik, keli el Sophie nemof eli papa. Atan binom man vemo bisarik.

Ö! ekö! finö! Si! esüadob: ons labons tikädöpi dipik tefü dins valik. Sevedikobös, kis tefon eli papa:

...man vemo bisarik. Gretadilo seilom. Spikom vemo nesuvö; too bü vig bal laidiko äspikom ko ok it: „Ogetob-li u no ogetob-li?” Suvo älösümom me nam bal papüradiledi, doatis votika vagika äfäiflegülm, e poso äspikom: „Ogetob-li u no ogetob-li?” Balna älüspikom id obi me säk: „Lio cedol-li? o ,Medzhi! ogetob-li u no ogetob-li?” Vero nosi äka-nob suemön, te äbesmeilob buti omik ed ämogolob. Poso, o ,ma chère!

latikumo mö vig bal, el papa äkönömön öñ fred gretik. Dü göd lölük söls labü galadaleigeds ävisitoms omi ed äbenovipoms demü bos. Len tab el papa äbinom so dalefredik, das büükumo neföro ilogob sümikosi, [äco-gom me konotüls, e pos fided älöpiosumom obi leni särvig oka, ed äspikom: „Logedolöd! o „Medzhi! kis atos binon.“ Äküpob tanodi seimik¹⁴. Äbesmeilob oni, ab äfágob ad sienön smeli nonik. Fino neküpoviko älä-kob, äbinos boso salöfik.]

[Ag! Jinos lü ob, das jidogil at bitof... bosilo tuboldo, so... das obatoyös ofi!] Vüö! eklülädom binön dinitiälilik! Mutob memidön osi nämöfiko.

Adyö! o „ma chère! nu mutob spidön, e soms, e soms... Odeko ofmekob penedi. Benö! glidö! dönü binob ko ol. Adelo el Sophie: jidalaban obik...

Ö! ekö! osevedikobös, kis tefon eli Sophie. Ag! kanay kion!... Saidö! saidö!... bleibobös fövön reidi!

...el Sophie: jidalaban obik < äbinof öñ brüläl vemik. Äblümükof oki ad baol, ed äfredikob, das dü fabin ofa ökanob ad penön ole. El Sophie obik ai fredof vemo ad vabön lü baol, do pö klotam tio ai favof¹⁵. Leno suemob, o „ma chère! kikodo binos-la blesir ad vabön lü baol. El Sophie gekömof lomio de baol tü düp mälid gödo, e tio ai reafob ad kludod sekü maged paelik ä mägik ofa, das ofe – jipöfülan kiof! – no edäloy ad fidön us. Koefobös! das neai ofägob-la ad lifön so. If no givoyöv obe sodi ko bonatamat, u loeti binü gokaflitäms, tän... no sevob, kis ojenonöv pö ob. Sod ko bül i binon legudik. Ye dauk, u rap, u tijod neföro ogevons juiti...

Notodamod binon vemo neleigafomik. Sunädo binos küpidik, das no men epenon. Fe so eprimof, äsä ebinos flagabik, ab efinükof me dogikos. Nülogobös ini penedil nog votik! Binon tuvemo lunik. Ag! igo no pe-däton.

Ag! o löfikan! kio pasenon nilikam florüpa! Lad obik so pebon, äsvalan laidulo speton bosi. Noid nenfinik dabinon pö lils obik. Kludo suvo, löükölo lögili, stanob dü minutus anik e dalilob tonis plödü yan. Säklä nedob pro ol, das labob lelöfädikanis mödik. Suvo ven seadob su fenätabam, lülogetob omis¹⁶. Ag! if te sevolöv, kio nejöniks binoms anans etanas! Ek binom vemo slapik, dutom lü ludogs glibik, binom jeikiko fopik, e fop logädon su logod oma, ab golom graviko su süt e tikodom, das binom-la càdätan löpikün, cedom, das valans no kanons-la stopedön ad

lülogetön omi. Lenö! Igo no elüälükob küpäli ad om, äsva no elogob-la omi. Zuo doeg kiodredabik stopom donü fenät obik! If löstanomöv su pödalögs oka — tefü kelos om asä grobälan fümo no eskilikom — tän vedomöv geilikum mö kap lölik ka el papa jiel Sophie obik, kelan i labom geiloti vemo gretiki, zuo binom bigan. Doeg fopan et jinom binön jeikiko mäpüdik. Boso ämurob ta om¹⁷, ab leno äküüpälom ad atos. If nemu äfronikomös! Plao esetenükom linegi okik, eleadom lagön liliis gretik oka ed elülulogom fenäti obik. Vö! luman kiom! Cedol-li üfo, o ,ma chère! das ladäl obik lindifon tefü steifs valanas?... Ag! nö!... If te logolöv kavieli bal, labü nem: ,Trezor', lovegrämöli kiudi doma nilädik. Ag! o ,ma chère! logodili kion labom!

Fi! boyadö!... O gagot kion!... Lio kanoy-li ad fulükön penedi me stu-pots somik? Gevoyöd obe meni! Vilob logön meni; flagedob nulüdoti ut, kel koedon-la satikön ä fredön lani obik. E pla etos reidob smalotis somik... Maipadobös padi fovik, ba us obinon-la bos gudikum:

...el Sophie äseadof len tabil ed äbrodof bosi. Älogob da fenät, bi löfob ad lelogön beigolanis. Süpo dünan änugolom ed änunädom: „Hiel Teplov!” — „Letolöd omil” el Sophie ävokädof ed äjutedof ad bradön obi. „Ag! o ,Medzhi! ,Medzhi! If ga sevolöv, kim binom atan: ko hers blägik, leskvair, e logis kion labom! Binons blägiks ä litiks, äs fil.” Poso el Sophie ärönof lü cem okik. Pos minut bal leskvair yunik ko cügabalibs blägik änükömom; änilikom lü lok, ämenodom herodi oka ed äzilogom in cem. Ämurob dü tim anik ed äseidob obi sui plad obik. Suno el Sophie änükömof ed äbiegof fredo as geäd ad kieneds plütavik oma. Otüpo obo lindifiko, äsva äküpob-la nosi, äbleibob logetön da fenät; ye boso äble-gükob kapi obik flanio ed ästeifob ad dalilön utosi, dö kelos komans äspikodons. Ag! o ,ma chère! dö nesiäm kion äspikodons! Äbespikons, vio läd bal pö danüd pla sökod seimik mufas ijafädof uti votik; i das hiel Bobov seimik isümom vemo demü jabot okik ad stork, e tio idofalom; das jiel Lidina seimik ipölaceeof logis okik blövikis, do jenöfo ibinons grüniks — e somiks. [„Liö!” ätikob ninälü ob it, „if leigodoyöv leskvairi ko hiel Trezor, ekö! Sülö! o dist kion!” Balido, leskvair labom logodi löliko smufediki ko cügabalibs züo, äsva eflabülm-la oni me särvätil blägik; el Trezor ye labom logodili feinik sa topili vietik kurato su flom. Zekoap ela Trezor binon neleigodoviko jönikum ka ut leskvaira. E logs, dunamods, jästs binons vero votiks. O! dist kion!] Leno suemob, kisi gu-dik etuvof pö leskvair¹⁸ okik. Kikodo so fanatilof-li tefü om?...

I cedob, das bos no baibinon is. No mögos, das leskvair Sovemo ka-nom-la löfükön ofi. Dialogobös fövti:

Jinos lü ob, das iif leskvair at paplidom, suno poplidom i calan ut, kel seadom lä el papa in vobacem. Ag! o ,ma chère! if sevolös, kio nejö-nik binom man at! Vö! tuvemo sümom ad tortug ninü sakäd...

Calan kinik pemäniotom-li us?...

Labom famülanemi vemo bisariki. Ai seadom e tipükom penis. Herem su kap oma vemo sümön ad sigayeb. El papa ai lesedom omi asä dünnani...

Jinos lü ob, das jidogil gagik at ediseinof obi. Kitimo herem oba äbinon-li äs sigayeb?

El Sophie neföro kanof taetön smili, ven logedof omi.

Ol vo lugol, o dogil maleditabik! Kio deäтик binon lineg olik! Äsif no sevob-la, das atos pedunon sekü glöt. Äsif no sevob-la, kim dunom käfe-dis somik. Käfeds at pedunons fa sekionacif. Etan sio eyulom nefleni ne-rekoslilik, e sis ettim ai dönü ludämom obi, pö step obik alik ludämom. Ye dialogobös penedi nog bali! Ba pos atos dinäd podatuvülon nen töbids patik.

O ,ma chère Fidel! säkusadolös obe! das no äpenob so lunüpo. Esta-dob in lejuit lölöfik. Go gidgetiko lautan seimik äküpetom, das lelöf binon lif telid. Zuo votükams vemik enu ejenons pö lom obsik. Nu leskvair ko-mom lä obs aldelo. El Sophie lelöf of omi bleinäliko. El papa fredom ve-mo. Igo elilob de hiel Grigorij obsik, kelan svipom gluni e ti ai spikom ko ok it, das suno matedizel ojenon-la¹⁹; ibä el papa fümkö vilom, das el Sophie ud omatikofös ko generan, u ko leskvair, u ko konulan militik...

Diabö! no fägob ad laifovön ad reidön... Valöpo u leskvair, u generan binoms. [Gudikünos valik, kelos dabinson in vol, u ledutikon lü leskvairs u lü generans. Kanoy tuvön pro ok divi pülik, desinoy ad dagetön oni, bi binon fagotilü oy, ab u desumon oye vali leskvair, u generan. Diabö!] Obo i vilob vedön generan, ab no ad matikön, e ret. Nö! ovedobös generan, te dat oloegoböv flätön ä dunön valikis dinis kurik e plütotis valik onis, e dat poso osagoböv ones: lindifo spukob olis bofik. Diabö! Erea-fob ini skan. Edäsleitob ad papürarägs mu smaliks penedis de jidogil fopik.

Dekula d. 3^{id}.

Atos leno mögon. Val binon cütid! Matikam no omutonöd jenön! Si! binom leskvair, ab nos sekodon se atos. Ibä dinäd at te tefon diniti: no

din seimik logamovik, keli kanoy-la ramenön me nam. Ibä sekü utos, das binom leskvair, log kilid no poläükön-la sui flom oma. Ibä nud oma no pemekon-la binü gold, güo leigon lä ut oba, lä ut alana; ibä me nud okik smeilom, no fidom, e snidom, no kögom. Semikna ya ästeifülob ad daseivön, kikodo dists valik at davedons. Kikodo binob-li titulakonsälal²⁰ e sekü kis binob-li titulakonsälal? Ba jenöfo binob-li seiman votik, samo graf u generan, e te sümedob-li titulakonsälal? Ba ob it no sevob, kim binob. Kiomödikis samis sümik jenav egevon: man seimik komunik ädabianom, kelan leno ädutom lü noubans, güo äbinom sifan pülik ud igo feilan, e süpo äklülädom binön dinitan, semikna igo reigan!²¹ If semikna igo luman kanom vedön dinitan so löpik, kim üfo nouban okanomöv-li vedön? Samo sunädo onükömob-la in leiged generana, ed olabob-la peoläti su jot detik, ed olabob-la peoläti su jot nedetik, id olabob-la jarpi blövik love jot — e kis-li? täno lio jijönan obik ospikoföv-li? i kisi ospikomöv-li el papa it: dilekan obsik? O! atan binom vemo dinitiälik! Atan binom lelivamasonan, fümo lelivamasonan, do simulom, äsva binom-la somik u votik, too sunädo eküpob, das binom lelivamasonan, bi ven getiokipom pro ek nami, setenükom doatis te telis²². Sekü kod kinik no mögos-li, das onu pogevon-la obe titul generan-proviniguverana, u leguvana, u samo cädätana alseimik votik? Vilob sevön, sekü kod kinik binob-li titulakonsälal? Kikodo ebo titulakonsälal-li?

Dekula d. 5^{id}.

Dü agöd lölik äreidob gasedis. Jenots bisarik jenons in Spanyän. Igo no äkanob säbrülükön lölöfiko dinädis valik. Penoy, das monäk pefinidon e das dinitans stadons in ditretüll demü daväl gerafovana, i sekü atos feits splodüllons. Atos jinon binön lü ob tuvemo bisarik. Lio monäk kanon-li pafinidön? Penoy, das jiel doña seimik osötof-la kömön sui tron. Jiel doña no dalof kömön sui tron. Pö jenets alik leno dalof. Hireg mutom seadön su tron²³. Ye — sagoy — hireg no dabinom. No mögos, das hireg no dabinom-la. Tat no kanon dabinön nen hireg. Hireg fe dabinom, ab nu seimöpo bli bom as nesevädan. Ba bli bom in plad ot, ab sekü kods famülik seimik, u demü dods flanaü nämädareigäns nilädik, sevabo: Fransän e läns votik, pamütom ad klänedön oki, u kods votik alseimik flunons.

Dekula d. 8^{id}.

Fe primo äsludob ad golön lü diläd, ab poso difiks kods e betiks äneletons osi. Jens Spanyänik leno kanons änepubön de tikäl obik. Lio atos

mögon-li, das jiel doña ovedoföv jireg? No odäloy osi. E balido Linglän no odälon osi. Zuo demölo jäfis bolitik Yuropa lölük: lampör Lösteränik, [reigan obsik] ... Koefobös!jenots et so vemo iteifülops ed ifäkükons obi, das vero leno äfagob ad jäfikön me bos dü del lölük. Jiel Mavra äküpälükof obi, das len tab äbinob vemo disipik. Dido ön disip, äsä jinos lü ob, äleadob falön bovedis tel sui glun, kels sunädo ätrogons. Pos koled ägolob lü lubels, kö slifavaboy. Nosi frutik ekanob dagetön. Mödadilo äsea-
tob su bed ed ämeditob dinis Spanyäna.

Yel: 2000, prilula 43^{id} del.

Adel binon del lezäla gretikün! In Spanyän hireg dabinom. Pesetu-
vom. Hireg at binob ob. Ebo adelo eseivob osi. Koefobös! äsva lit seimik
süpo ekleiltükon-la vali. No suemob, vio äkanob cedön ä magälön, äsva
äbinob-la titulakonsälal. Lio tikamagot so lusapik ekanon-li süükön pö ti-
käl obik? Gudos, das nek ettimo äreafon ad tiket ad seitön obi ini
lienetanöp. Nu val pesävilupon pro ob. Nu logob vali so klüliko, äsva sea-
ton-la su palm pemaifüköl fo ob. Ye büö — no suemob atosi — büö val pö
ob äsva päklänedon-la dub fog seimik. Atos valik jenon, äsä cedob, bi
mens pölacedons, das brein menik binon-la ninü kap. Lenö! brein pabli-
non fa vien flanaü Kaspiyamel. Primo ädanotükob jiele Mavra, kelan bi-
nob. Ven ililof, das reg Spanyäna ästanom lo of, äkoedof löpiojutedön na-
mis oka, e tio deadio ädredikof. O jifopan kiof! nog neföro ilogof hiregi
Spanyänik. Ye obo ästeifob ad takedükön ofi, e me vöds benädafulik
ästeifob ad süadükön ofi tefü yön obik, e das leno skanob tefü utos, das
semikna badiko äklinükof butis pro ob²⁴. Ga somans dutons lü lumens.
No mutoy spikön ones dö yegäds sublimik. Ädredikof, bi ästadof in süad,
das regis valik in Spanyän sümoms-la ad ,Filipp' II²⁵. Ab äplänob ofe, das
süm nonik dabinton vü ob ed el Filipp, [e das no labob kapütülanı igo
bali]... No äkönmob ad vob in diläd. Diab omosumonös oni! Nö! o flenä-
dans! denu no bätols usio obi; no ojäfikob me depenam dokumas ledre-
dodik olas!

Mäzulonovula²⁶ d. 86^{id}. Vü del e neit.

Adelo kontrolan obsik äkönmom, dat ögolobös lü diläd, bi ya dü tim lu-
nikum ka mö vigs kil no ikönmob ad dunod. Ad yofön obi, egolob lü di-
läd²⁷. Sekionacif ibüocedom, das öbiegob foi om ed öprimob ad begön
säkusadi, ab elongedob omi lindifikasi, nen notods zuna u benäda tuvemi-
kas, ed eseidob obi sui plad obik, äsva eküpob-la nosi. Älülogob bapöfa-

nefi lölik bürik ed ätikob: „If sevolsöv, kim seadom bevä ols, tän... Godö! Brul kion odavedonöv pö ols! Zuo sekionacif it oprimonöv ad biegön talio so foi ob, äsä atimo biegom foi dilekan.” Ädoseitoy dokümis seimik foi ob, dat öjafädobös setrati se ons. Ye ädunob nosi, igo no ädoatob papürabledis. Pos minuts anik valans äzirönons. Äsagoy, das dilekan ägolom isio. Calans mödik ärönoms ad jonetükön okis lo om; pö atos alan äzilä-lom ad fokömön votanis²⁸. Obo güo äplibob pö plad ot. Ven äbeigolom da sekion obsik, valans äfälkopons trelülagunis oksik; ab ob ädunob vero nosi! Bö! dilekan seimik! Bos okoedon-li löstanön obi lo om? — go ne-föro! Voiko binom-li dilekan? No binom dilekan, ab binom buon. Buon kösömk, buon kommunik, e nos plu ka buon. Sevabo ut, me kel buonoy fladis. Abinos mu drolik pö ob, ven äpladoy dokümi foi ob, dat ödispeno-bös oni. Bo äcedoy-li, das öpenob sui finot smalik bleda: „Donasekcionacif labü nem: ...” vo-li? Ye sui dil cifikün, kö dilekan diläda dispenom, äpenob vifo: „El ,Ferdinand’ VIII”. Äsötöy küpedön, seil kio dalestümik idareigon; ab te ävinegob me nam, sagölo: „Jonüls nonik sumäta zesü-donsöd!” ed äsegolob. Usao nenzogo ädetävob lü löd dilekana. No äbi-nom lomo. Domahidünan ävilom neletön obi ad nügolön, ab äspikob ome somikosi, das sekü nenämükam ämutom leadön lagön namis oka. Äkripädob ebo ini klotöp. Äseadof lä lok, älöjutedof ed ädestepof de ob. Ye no änunob ofe, das binob hireg Spanyänik. Te äsagob, das öfütüron pro of läb so vemik, das no äkanof-la magälön dub tikäl okik oni, e das — to trigs neflenas — öbinobs kobo. No plu ävilob spikön dö bos ed äsegolob. O! jidabinans at, efe voms, binofs lukäfiks. Pas enu kuratiko eseivob, kif binof vom. Jünu nek sevon, dö kim lelöfädof; binob balidan, kel etu-vedom atosi. Vom lelöfädof dö diab. Si! no cogob. Füsüdans penons stu-potis, das of dunof-la atosi ed etosi, ab of lelöföf te baliko diabi. Ekö! logols-li, vio dese lojad teatöpik keda balid lüödükof ballogalünnili okik? Bo cedols-li, das lülulogof hibigani at ko dekot stelafomik? Lenö! voiko lülulogof diabi, hikel stanom pödü bæk oma. Ekö! diab eklänedom oki ini dekot stelafomik²⁹ len om. Ekö! vinegom usao ofi me doat. Ed omatikof ko om. Omatikof. [E atans valik: fats ä dinitilabans ofas, atans valik, kels mudünoms valaflanio e bestefioms kuri, i lesagoms, das binoms-la lomänälans, zuo etosi sa atosi... Periodapeloti lifüpik desiroms lomänälans so-mik! Osseloms moti, fati, Godi demü mon, ga binoms dinitiälans, Kristus-siselans!] Valikos at binon dinitiäl, e dinitiäl sekodon se utos, das dabi-non dis lineg bälunül smalik, in kel dabinon vumil smalik laböl gretoti no

plu ka peänakap. Jeifan seimik mekom vali at, kelan lödom pö süt: ,Gorokhovaja'. No memob, vio panemom; ab sevoy fümkö, das om ko luvom- jikujörän bal diseinom ad pakön slami da vol lölik, e sekü etos, ässä sagoy, in Fransän dil gretikün pöpa ya lekoefon lejoni ela ,Mohammed³⁰.

Dät nonik. Del no älalon däti.

Äspatob nesevädo da lesüt di ,Nevskij'. [Hilopätal lampörik äbeiva- bom. Zifanef lölik ädeükön hätis, id ob ädunob otosi;] ye äjonülob ön mod nonik, das binob reg Spanyänik. Äsludob, das no äpötos-la ad sevädkön obi sunädo lo valans, bi büüküno ösötob jonodön obi pö kur³¹. Te dinäd bal estöpädon obi: jünu no labob klotemi regik³². Binosös vipabik ad dagetön pu regamänedi³³ alseimik. Primo ävilob bonedön oni skrädane, ab atans binoms lölöfiko cuköfiks, zuo vemo slapoms tefü vobod oksik, ejäfadikoms ko midun, e mödadilo pavoms süti me stons. Esludikob ad mekön mänedi binü näileiged nulik, keli älenükob te telna. Too dat mifä- tangs at no ökanomsöv dämükön oni, äsludikob ad skrädön ito, üfärmü- kölo yani, dat nek öbelükönös osi. Ebekötob me jim kloti lölik, bi skrädug sötonöd binön vero votik³⁴.

No memob numati dela. Mul i no edabinon. Brul nesuemovik seimik edabinon.

Mäned lölöfiko pefimekon e peskrädon. El Mavra äluvokädof, posä ilenükob oni. Ye nog no kanob sludikön ad sevädkön obi pö kur. Jünu depütäbef se Spanyän no elükömon. No pötos ad desinodön bosi nen de- pütäbs. Veüt nonik osüikonöv pö dinit obik. Spetob, das okomikons ünү tüp breflkün.

Del 1^{id}.

Nevif depütäbas vemo stunükön obi. Kods kinik kanon-li neletön onis? Bo Fransän-li? Si! at binon nämädareigän mu neflenik. Ägolob lü potöp ad seividön, va ikömons-la depütäbs Spanyänik. Ab potastajonacif binom vemo stupik, e sevom nosi: „Nö!” spikom, „is no dabinon igo ba- lan depütäbas Spanyänik, ed if plüdol ad penön penedi, tän odasumo- bsöv onis ma tarif pelonöl.” Diabö! Lio pened veüton-li pö ob? Pened bi- non jod! Pötekans penoms penedis...³⁵

El Madrid. Telul³⁶ kildegid.

Ekö! binob in Spanyän, ed atos ejenon so vifiko, das töbido eplöpob ad säkofudikön. Adelo tü göd depütäbs Spanyänik äkomikoms lä ob, ed

ob kobü oms äseidob obi ini bökavab. Vif plödakösömkä äjinon binön bisarik lü ob. Ävabobs so spidiko, das ünү düpalaf ärivobs miedis Spanyäna. Bio jenöfo da Yurop lölük nu dabinons trenavegs binü gifafer, e stemacins vegons vemo vifo. Spanyän binon län bisarik: ven inükömobs ini cem balid, älogob menis mödik ko kaps nenherio pijeföls. Ye nilud esüükön pö ob, das atans mutons binön u dominigans, u kapütülags³⁷, bi jeifoms kapis. Träitamod reigänalebürala, obi len nam dugöla, ejinon vemo bisarik lü ob: enüjoikom obi ini cem smalik, ed espikom: „Seadolöd is! ed if onemolöv oli it regi: ‚Ferdinand’, tän oseflapoböv desiri at se ol.”

Ye äsevob, das atos äbinon nos plu ka bätod, ed ägespikob noölo, demü kelos lebüral äflapom obi telna me staf ta bæk, ikodölo doli so ve-miki, das tio äluvokädob, ab ätaetob luvokädi, bi memot äsüükön pö ob, das atos binon kösömot lesiörök pö dasum dinita löpik. Vo in Spanyän kösömots lesiörök jünu nog pakipedons. Posä ileadoy binön soeliki obi, äsludob ad jäfikön me säkäds tatik. Etüvob, das Tsyinän e Spanyän binons län ot bal, e te sekü nosev lecedoy onis tatis difik³⁸. Konsälob valanes ad penön desino sui papür: „Spanyän,” e täno papenosöv: „Tsyinän”. Ye äglifiükön obi jenot bal, kel öjenon odelo. Odelo tü düp velid pubod bisarik ojenon: tal oseidon oki sui mun. Dö atos kiemavan famik Linglänik: ‚Wellington’ < id epenom. Koefobös! ladäl obik äfavikon, ven ifomälob plödakösömkis breikovi e nedulöfi muna. Jenöfo mun kösömiko ga pameton in ‚Hamburg’; zuo pamekon mi. Stunob, vio Linglän no egevon nitedäli dinäde at. Tübel boatik mekom muni, e klülos, das fopan at se-vom vero nosi tefü mun. Elämigom jaini tarik e bosílearaletila; e sekü atos nu da tal lölük mismel ledredodik vebon, sodas mutoy fäisteigädön nudi oya. I sekü atos mun it binon glöp so breikovik, das mens leno kannons lödön us, ed us nu te nudis lifons. I demü dinäd ebo at no fägobs ad logön nudis obsik, ibä valiks binons su mun. E ven äfomälob, das tal binon stöf vetik e pö seid ökanonöv brekülön nudis obsik ad meil, fäkad ve-mik äglepädon obi. Ilenükölo stogis e butis, ävifagolob lü lecem tatakon-sälalefa ad büdön poldanefe, dat öneleton tale ad seidön oki sui mun. Kapütülags³⁹, kelanis ön mafäd gretik ikolkömob in lecem tatakonsälalefa, ädutoms lü mens vemo visediks, e ven äspikob: „O söls! osavobsöd muni, bi tal vilon seidön oki sui on!” valans ün minut ot äjutedoms ad ledunön viipi monäkanik obik. Mödikans ägrämoms love vöö ad donioramenön muni, ab ün timül ot lebüral löpikün änükömom. Iküpölo omi, valans ämojutedoms. Obo as reg äblebob soelik. Ye lebüral ad süpad oba

äflapom obi me staf ed ämomofom obi lü cem obik. Nämäti kion labons kösömots pöpik in Spanyän!

Yanul yela ot, pos febul ekömöl.

Jünu no kanob suemön, län kisotik binon Spanyän at. Kösömots pöpik e plütav pö kur binons vero nekomuniks. No suemob, no suemob, sio no suemob lölöko vali. Adelo ejeifoy nosöfio kapi obik, do ävokädob me näm lölöki, das no vilob vedön hikleudan⁴⁰. Reto ya no fägob ad memikön, kis äjenon lä ob pö timüli et, kü äprimoy ad töfön vati koldik sui kap oba. Büükumo neföro äbelifob seni so hölöfiki. Tio äreafob ini vutalienet, sodas töbido äplöpoy ad stöpädön obi. Lölöfiko no suemob siämi kösömota bisarik at. Kösömot kio fopik ä nesiämöfik!

Nentikäl regas ut, kels jünu no finidoms oni, binon nesuemovik pö ob⁴¹. Vätälölo mögis luveratik valik, dotob: va päfanob-la fa kvitisanef, ed etan, keli primo ilecedob lebürali, va jenöfo binom-la kvitatal it. Te leno kanob suemön dini bal: lio hireg kanom-la pasufükön kvitite. Valikos dido mögon-la sekü flun Fransäna e pato hiela ‚Polignac’. O! käfan kio maleditilik binom el ‚Polignac’ at! Eyulom ad ludämön obi jüi deadam. Ed ai dönu pöjutom obi. Too sevob, o flenädan! das jenöfo binol marienät sumätöfü Linglänanef⁴². Linglänans binons bolitans skilik. Valöpo trigons. Ya volanef lölöki sevon, das ven Linglänanef snüfon tabaki, Fransänanef snidon.

Del 25^{id}.

Adelo kvitatal äkönmom in cem obik, ab illilölo stepis omik ön fagot gretik, äklänedob obi disi stul. Iloegom fabirön obi, äprimom ad lävökön. Primo ävokädom: „O ‚Poprishhin’!⁴³“ Obo ägespikob nosi. Poso: „O ‚Aksentij Ivanov’! o titulakonsälal! o cădan!“ Obo äbleibob seilön. „O ‚Ferdinand’ VIII⁴⁴: reg Spanyänik!“ Primo äsludikob ad lötirön plödö kapi obik, ab poso ätikob: „Nö! o flenädan! no oplöpol ad cütidön obi! Gudiko sevob oli: dönu ogifol vati koldik sui kap obik.“ Ye äküpom obi ed ämomofom disaü stul me staf. Staf maleditabik flapon vemo doliko. Too tüvet adelik bundaniko äbläfon vali obe: ereafob ad sevön, das higok alik labom Spanyäni, sevabo das topon dis plüms omik. Ye kvitatal ämogolom de ob ön stad vutik, tädölo obi me pönod seimik. Ab änedemob lölöfiko vuti vanik omik, bi sevob, das bitom as cin, as stum Linglänanefa.

D34el Mla ylea.**Febul. 349.**

Nö! no plu labob nämi ad sufodön. Godö! kio träätoy obi! Gifoy vati koldik sui kap obik! No daliloy, no logoy, no liloy obi. Kisi eblinädob-li oye? Demü kis tomoy-li obi? Kisi flagoy-li de ob: man so pidabik? Kisi kanob-li givön oye? Dalabob nosi. Dädädob, no fägob ad sufälön tomis valik de oy, obik kap lehiton, e val viron fo ob! Savolsöd obi! mosumolsöd obi! givolsöd obe kilati jevodas, kels binonsös so vifiks, äsä tepavien! Seidolöd oli! o bökan obik! tonolöd! o klokül obik! löpiojutedolsöd! o jevods! e deveigolsöd obi de voled at! Fagikumo, ai fagikumo, dat val ovedonöd nelogamovik, nelogamovik!... Ekö! sil viron fo ob; stel smalik nidülon fago; pabeivegon fot ko bims dofik e ko munafodül; fog gedä-blövik vebon dis futs; stin nedumiko tonon in fog; balflano binon mel, votaflano binon Litaliyän; ekö! i feilanadoms Rusänik logädons. Dom ut, kel blövon fago, bo binon-li obik? Jiutan, jikel seadof nilü fenät, bo binof-li mot obik? O motil! savolöd soni pidabik olik! leadolöd falön dreni olik sui kapil dolöl omik! logolöd, vio tomoy omi!⁴⁵ pedolöd ta blöt ola nens-palani pidabik at! top nomik voleda binon-la pötöfik pro om! pöjutoy omi! — O motil! pidolöd cilili malädik olik!... Vüö! sevols-li, das el dey Laljeränik⁴⁶ dis nud labom böli?

NOET TRADUTANA. Konot fa el Gogol' pepübon balidnaedo ün yel: 1835 < ko tiäd: „Papürarägs se delabuk lienetana”. Tiäd pevotükön latikumo fa lautan it.

Küpets.

¹ Legivot. Sevabo: remädot.

² Ma Rusänapük dogs vaulons-la me linteleks sököl: ,av'!, ,gav'!, ,tjav'!

³ El Polkan binon in Rusän nem patedik pro hidog.

⁴ Is e fovo vödemadiled vü kläms kvadafomik ädabinon in namapenäd, ab ädefon — luveratiküno sekü proib sänsurik — in pübots dü lixfatim ela Gogol': lautan. Mödadilo pöjenets somik vödemadileds zuik ma namapenäd no pamoädons in pübots nutimik Rusänik, ab kanons defön in tradutods mödik sevädik ini püks votik. Ba ek reidanas, kelan ya ereidon lautotis ela Gogol' petradutölis, oseivon nulikosi danädü tradutod Volapükik at.

⁵ „Gorokhovaja”, „Meshhanskaja”, „Stoljarnaja”. Sütanems sinifons Rusänapüko tefädo elis „pisälik”, „sifanik”, „kapenanik”.

⁶ Ma pübots mödik mutoy-la reidön: eli „tevans” pla el „Polänans”.

⁷ „*Bienil*”. Sevabo: „Bien nolüdik”: gased sevädik, ettimo in el Sänt-Peterburg’ päpübon. Äsevädon as periodapenäd tatik güädimik, kel id änotükön sagädis e nünis mödikis nekonfidovikis.

⁸ *Obsikan*. Is: cif obsik.

⁹ *El,papa'*. Sevabo Fransänapüko: fatül.

¹⁰ El Johann Konrad Rutsch (pemotöl ün yel: 1793 in el Dühren) äbi-nom skrädan famik, kelan bevü zifs votik ävobom in el Sänt-Peterburg’ Rusänik ed igo äjäfidom as kurablünan pro lampör Rusäna. Ün yel: 1838 < äliuvom Rusäni, ab äposblibükom us skräddöpi oka, keli äguvons rôle-tans omik. Rusänapüko famülanem et pävotükön ad ‚Ruch’ („Pyu”), ed el Gogol’ ägebom ladyeki: ‚ruch-evskij’ (sevabo: „руч-евский”).

¹¹ El jat’ (sümbol: ‚‡’) binon bal tonatas tefü Rusänapük ün yel: 1918 pefinidölas. Ya sis tumyel pu degjölid tonat Rusänik at ämalon toni patik nonik, ed äbaiädon ko tonat: ‚e’ in Rusänapük (i ko el ‚i’ in Lukrayänapük). Kludo dü tumyels anik el jat’ págebon ma vönaoloveikod, julans Rusänik ämutons lärnön lisedi stamädas labü tonat at, ed igo daülags fa-siliko äcänidons tonatis tel: ‚e’ (i seimikna: ‚jo’), ‚jat’.

¹² *El Sophie*. Jidogil ägebof nemi Fransänik, ab äpenof oni me tonats lafabo Rusänik. Ägebof i vödis Fransänik votik anik (as sam: ‚ma chère’), äsä noubans ettimik Rusänik.

¹³ Els kapersy binons gnobs u fluks pebevoböls bimula ko nem ot (latino: ‚Capparis’), kels jonidons ad pitön zibi.

¹⁴ Jiniko fatül pedekotom me dek-ot seimik, kel pelägon len tanod u jarp (ma notodot oma, fino ga „egetom” dekot).

¹⁵ In namapenäd pos set at sagod nog votik jidoga sa geäd lienetana ädabinons, sevabo: „No kanob suemön, sekü kod kinik mens klotons okis, kikodo no spatons so, as sam, äsä obs, sevabo: e gudiko, e take-diko.” — „Ö! o jifopan kiof! Sunädo tääläkt dogik eklülädon. Ed ek pö jenet somik fümükonöv-li diniti mena votik?”

¹⁶ In namapenäd pla set at vödemadiled sököl äkomädon: „Ven plö-dikob lü yad, sunädo lemödot gretik böfülanas rönon pödü ob. Koefobös! o ‚ma chère’! das löföf kurugik omas ya böladon obi.”

¹⁷ Ma namapenäd, pla el „Boso ämurob ta om”, mutos-la pareidön: „Fino äflekob obi ed äbeitob omi len lög”, e ret.

¹⁸ Ma pübots modik pareidos-la: ‚Teplov’ pla el „leskvair”.

¹⁹ In namapenäd pos el „matedizel ojenon-la” esökon: „Too dotob, das obinons läbiks. Lä mens senäls, äsä jinos lü ob, mödo nevemikums ka uts obas.”

²⁰ *Titulakonsälal*. Titul semik (äsi leskvair, kurakonsälal in konot at pemäniötöls) ma el „Taib dö dinitis”: gredätälised, kel págebon in Lampörän Rusänik sis timäd di ‚Pjotr’ I Gretik: lampör.

²¹ Reigan no pemänioton in pübots tumyela degzülid, kö äkanoy reidön sökölosi: „...e süpo äklülädom binön dinitan, u baonan, ud etan – lio patitulom-li?”

²² Lelivamason päaproibon in Lampörän Rusänik. Us lelivamasonans pälecedons volutiälans e spionans. Ettimo sagäds mödik tefü mals klänik lelivamasonanas päpakkons.

²³ Mäniot Spanyäna binon natöfik pro reidan laidak ela „Bien nolüdik”. Sis tobul yela: 1833 < el „Bien nolüdik” änunon reidanes dö krisid bolitik Spanyäna ettimik. Posä reg: ‚Fernando’ (ma penäds Rusänapükik: ‚Ferdinand’) VII ideadom, jiel Isabel: geraledaut < bälidotü yels kil pästeetof jireg (reiganamü jiel María Cristina de Borbón: mot jiplina). Leigüpo hiel Don Carlos (ü ‚Carlos María Isidro de Borbón’): blod rega ideadöl ä geraleson < älesagom, das te man (sevabo om) äkanom-la vedön reg. Fino sekü feits vü palets difik igo sifanakrig äsplodülon in Spanyän. Ad bepenön jü in pats smalikün jenotemi konflita et pö gased: „Bien nolüdik” igo rubrig patik tiädü „Dinäds Spanyänik” pädavedükön.

²⁴ Ma pübots mödik, set at muton pareidön so: „Ye obo ästeifob ad takedükön ofi, isagölo, das leno skanob tefü utos, das semikna badiko äklintükof butis pro ob.”

²⁵ Ma penamamod Spanyänapükik: ‚Felipe’ II (yels lifüpa: de 1527 jü 1598). Palecedom däspotan kruälük. Bevä timakompenans ela Gogol’ in Rusän mödadilo äsevädom demü dramat fa el Schiller tiädü „Don Karlos, Infant von Spanien”.

²⁶ El Gogol’ epenom: „ela martobr” (мартоўра). Vöd at in pük alseimik nedabinöl sümon ad uts Rusänapükik: ‚mart’, ‚martovskij’ (mäzul, mäzulik), ‚nojabr’ (ноябрь, novul), ‚oktjabr’ (октябрь, tobul). Äsä jenos lü reidans Rusänapükik, pö jenet at lienetan ekoboyümom stämädi vöda: mäzul < e poyümoti nedabinik mulanemas: ‚-obr’. Too säkäd bal dabinon: ma dönua fädik pö mulanems anik finota in Rusänapük ka-noy-la distidön poyümoti magälük: ‚-abr’, ab no eli ‚-obr’!

²⁷ In namapenäd pla set at pepenos: „Ab mens negidetiko mafons timi me vigs. Yudans änüdugons kösömoti at, bi rabinans onsik ün tim at lavoms okis. Too ad yofön obi, egolob lü diläd.”

²⁸ In namapenäd pla set at pepenos: „Calans mödik ärönoms lü yananöp ad sälenükön mänedi de om; pö atos alan äzilälom ad fokömön votanis.”

²⁹ Dekot stelafomik. So in namapenäd. In pübots mödik pla el „dekor stelafomik” päbükos: „trelülagun”.

³⁰ Ma namapenäd: „No memob, vio panemom. Ab mufädükan cifikün atosa valik binom sultan Türkänik, kelan remädom jeifani e kelan diseinom ad pakön slami da vol lölik. Soäsä sagoy, in Fransän dil gretikün pöpa ya lekoefon lejoni ela ‚Mohammed’.”

³¹ Pla finot seta at in namapenäd pos vöds: „lo valans” pepenos: „Bi kesvist löpik obik bo ösäkomöv, kikodo hireg Spanyänik no nog üsevä- dükom oki pö kur. Vö! büüküno osötob sevädükön obi pö kur.”

³² In pübots mödik pla „klotem regik” (sotül namapenädik) el „klotem netik Spanyänik” pämänioton.

³³ In pübots mödik pla „regamänedi” (sotül namapenädik) päbükos: „purpuramänedi”.

³⁴ In namapenäd pla set at pepenos: „Ebekötob me jim kloti lölik, bi äsötob feafomön lölöfiko oni, dat klöf lölik ösümädon göbilis härminkik.”

³⁵ In namapenäd set läтиk äbinon lunikum, sevabo: „Pötekans pe-noms penedis, pas if büükumo eluimükoms linegi me vinig, bi nen atos logod löliko petegonöv me xääan.”

³⁶ Lienetan egebom mulanemi ivönädiköl: „fevruarij” (февруарий, sevabo: febul). In tradutod pagebon mulanem tefik Volapükik evönä-diköl.

³⁷ So pepenos in namapenäd. Ma pübots ettimik: „u gretädans, u sol-dats”.

³⁸ Leig tatas tel in tikods lienetana kanon paplänön dub mäniot länas ot ko jenots sümik su pads ela „Bien nolüdik”, sevabo pö nüm kildegid yela: 1834, kö pänunos dö kronam jilampöra: jimatan lampöra Tsynäna < e dö volf krisida demü kronam jiela Isabel in Spanyän.

³⁹ Pö pübots mödik pla sotül se namapenäd: „Kapütülags” < päbü-kos: „Gretädans pijeiföl”.

⁴⁰ In namapenäd pla hikleudan is pämäniotom papal.

⁴¹ In namapenäd pla set at pepenos: „I no suemob nentikäli regas ut, kels jünu no moükoms oni. Dü düp lölik ätikob: „Pro kis dabinon-li?” Ye no äkanob, leno äkanob datikön bosi, vero äbrulälilikob demü niluds.”

⁴² In namapenäd pla sets anik de vöds „Dido valikos...” jüesa el „...sus-mätöfü Linglänanef” pepenos: „Jinos lü ob, das pö jenet at Fransänef tu-pon, e das valikos binon letrig fa hiel Talleyrand, ab snatiko sagölo, kodian klänik pö atos binon Linglänanef.”

⁴³ El Poprishhin ma poyümot: „in’ (Volapičko: -ik) binon famülanem. Famülanem at no binon-la benotonik. Stamäd: „poprishh(e)” sinifon elis karier, jäfüd.

⁴⁴ In namapenäd po nem rega numat Romänik votik pepladon, seva-bo: II.

⁴⁵ Namapenäd ninädon sotüli votik vödemadileda de vöds „O motil! savolöd soni ...” jüesa el „logolöd, vio tomoy omi!”, sevabo: „O motil obik! demü kis tomoy-li obi? O jireg! (sevabo: „O Jivirgal!”, latino: „Regina”; sotül votik lüspikota ot se namapenäd: „O kap obik kleilik!”; is el kap ka-non sinifon eli cif, ab tikodayumät no binon saido veitöfik ad suem kura-

tik) Lelogolöd (u: „logol”), kio kruäliko träitoy obi demü löf! Sevol (u: „Logol-li”), lio dränäloy obi.” Niludo pö stadäd seimik lauta el Gogol’ ävilom mäniötön klülo Jivirgali ad kazetön, das jenotem lienetana noe binon drolik, abi lügadramatik.

⁴⁶ In namapenäd (äsi in dabükots konfidovik anik timäda sovyätik) pla, dey’ Laljeränik pämäniotom reg Fransänik. El dey äbinon titul proviniguverana in Laljerän, kelani primo äcäalom sultan Reigäna porta sublimik. Els dey äreigoms in Laljerän de yel: 1671 jü 1830, kü Fransän äkonkeron läni at.

GRAMAT MU BREFIK VOLAPÜKA PRO RUSÄNAPÜKANS.

Алфавит. Используется латинский алфавит с добавлением умлауотов. Некоторые буквы: **ä** [ε] (или [æ]), **e** [e], **ö** [ø] (или [ɜ]), **ü** [y], **c** [ɸ] (или соотв. рус. ч), **j** (соотв. рус. ж или ш), **s** [z] (или соотв. рус. с), **x** [gz] (или [ks]), **y** [j] (соотв. рус. ѹ), **z** [ɸ] (или соотв. рус. ц). Ударение падает на последний слог или слог перед глагольными частицами **-la**, **-li**.

Падежные окончания

Падеж	Ед. ч.	Мн. ч.
Им. п.	—	‑s
Род. п.	‑a	‑as
Вин. п.	‑i	‑is
Дат. п.	‑e	‑es

Существительные. Большинство относится к ср. р. Если требуется указать на пол, используются приставки: **hi-** (м. р.), **ji-** (ж. р.). Есть некоторые специальные слова м. и ж. р. Примеры: **fat** отец, **mot** мать, **pal** родитель, **hipal** родитель-мужчина, **jipal** родительница, **hikat** ком, **jikat** кошка, **jan** конопля, **hijan** посконь, **jijan** матёрка. Уменьшительный суффикс – **-il**: **dom** дом, **domil** домик. Для склонения иностранных слов окончания добавляют к артиклю **el** и его производным: **ela**, **beefsteak'** бифштекса, **eles**, **beefsteaks'** бифштексам, **hiel**, **Pushkin'** Пушкин, **jiel**, **Ekaterina'** телид Екатерина Вторая, **eläd**, **Orion'** созв. Орион, **elän**, **Decapolis'** Десятиградие.

Суффиксы частей речи: **-ik** (прилаг., притяж. мест.: **jön** красота, **jönik** красивый (-ая, -ое), **obik** мой), **-o** (наречие: **jöniko** красиво, **domo** дома, **domao** из дома, **domio** домой), **-ön** (инфinitив: **reid** чтение, **reidön** читать), **-ü** (предлог: **domü mot** в доме матери), **-ä** (союз: **med** средство, **medä** посредством того что), **-ö** (междометие: **dan** благодарность, **danö!** спасибо). Степени сравнения: **gudik** хороший (-ая, -ое), **gudikum** лучше (другого), **gudikün** лучший (-ая, -ое), **gudikumo** наречие «лучше», **gudiküno** лучше всего. Для передачи прилагательных от иностранных слов применяют предлог **di**: **prem di ,Nobel'** Нобелевская премия. Названия жителей: **elans di ,Moskva'** москвиши, **jielan di ,Omsk'** омичка.

Числительные. **bal** 1, **tel** 2, **kil** 3, **fol** 4, **lul** 5, **mäl** 6, **vel** 7, **jöl** 8, **zül** 9, **deg** 10, **degbal** 11, **teldeg** 20, **tum** 100, **mil** 1000. Суффикс порядковых числительных – **-id**: **folid** четвёртый (-ая, -ое); **folido** в-четвёртых.

Глагол. У личных форм концовками служат личные местоимения: **penön** писать, **penob** я пишу, **penou** пишут, **rein** дождь, **reinos** идёт дождь, **buk** **pureidon** книга будет прочитана. После показателя лица помещают суффиксы наклонений (в изъявит. отсутствует): **-öv** (условное), **-ös** (оптатив), **-öd** (повелит.). Затем могут следовать безударные частицы: **-li** (вопрос), **-la** (сослагат. форма). Примеры: **oreinos-li?** будет ли дождь? **penolöd!** пиши! У причастий суффикс инфинитива заменяется **-öl**: **penöl** пишущий (-ая, -ое), **perenöl** написанный. Деепричастия: **reidölo** читая, **ereidölo** прочитавши.

Полную грамматику и другие сведения можно найти на сайте:

<http://volapuk.temerov.org/Volapükkanef/>

Группа ВК: https://vk.com/volapuk_sprache

Личные местоимения		
Лицо	Ед. ч.	Мн. ч.
1	ob я	obs мы
2	ol ты	ols вы
	or Вы	ors Вы
3 – ср. р.	on оно	ons они
м. р.	om он	oms они
ж. р.	of она	ofs они
неопр.-личн.	ou	
безличн.	os	

Приставки глагола		
Время	Действ.	Страд.
Наст.	–	ra-
Перфект	e-	re-
Прош.	ä-	pä-
Предпрош.	i-	pi-
Буд.	o-	ro-
Буд. перф.	u-	ru-
Буд. в прош.	ö-	rö-
Буд. в прош. перф.	ü-	rü-

Literat muadik.

KONOTS DI ,PETERBURG’.

Penäds fa ,Nikolaj Gogol”.

Petradutöls se Rusänapük fa ,D. O. Morozov’.

Dabük pezepon tü 2.05.2023. Fomät: „A5”.

Blogs kalkulovik ä bükiks: 9,6. Blogs stipöfik ad bük: 9,3.

Dabükotanum: samäds 15. Bonedanüm: 5422.

Stabasam rigädik pebükon in dabükä-diläd

tatanivera dugälavik Luralänik

tö 620091, Rusän, „Ekaterinburg”, lesüt: „Kosmonavtov”, 26.

Подписано в печать 2.05.2023. Формат 60x84/16.

Уч.-изд. л. — 9,6. Усл. печ. л. — 9,3. Тираж 15 экз. Заказ № 5422.

Оригинал-макет отпечатан в издательском отделе

Уральского государственного педагогического университета

620091, Екатеринбург, пр. Космонавтов, 26

